

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

DIPLOMSKO DELO UNIVERZITETNEGA ŠTUDIJA
Zavarovalniške goljufije na področju zavarovanja splošne
odgovornosti

Ljubljana, maj 2016

Uroš Savkovič

Mentorica: doc. dr. Katja Eman

Kazalo

1. Uvod	7
1.1 Namen in cilji diplomskega dela	9
1.2 Opredelitev hipotez.....	9
1.3 Metode raziskovanja	10
2. Opredelitev pojmov	12
2.1 Zavarovanje, zavarovalnica	12
2.2 Zavarovalnina, odškodnina	13
2.3 Zavarovanec, oškodovanec.....	14
2.4 Odgovornostno zavarovanje, odgovornost zavarovanca	14
2.5 Prevara, goljufija.....	15
3. Zavarovalniške goljufije	18
3.1 Vrste zavarovalniških goljufij.....	20
3.1.1 Vrste zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti	23
3.2 Vzroki za nastanek goljufij.....	27
3.2.1 Priložnostni storilci in priložnostne goljufije	28
3.3 Razširjenost zavarovalniških goljufij	30
3.3.1 Razširjenost zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti	32
3.4 Razlogi za visok delež goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti	33
3.5 Vloga pooblaščenec pri vlaganju goljufivih odškodninskih zahtevkov	38
3.6 Posledice zavarovalniških goljufij.....	39
4. Analiza internih spisov	44
4.1 Metoda	44
4.2 Vzorec.....	46
4.3 Interpretacija rezultatov	48

5. Primerjava pogojev zavarovanja med Zavarovalnico Triglav d.d. in Generali zavarovalnico d.d. Ljubljana v izbranem časovnem obdobju	58
6. Zaključek	62
6.1 Preverjanje hipotez.....	62
6.2 Razprava.....	64
7. Uporabljeni viri	66
8. Priloge.....	70
8.1 Tabela 1	70
8.2 Zavarovalni pogoji.....	70

Kazalo grafov

Graf 1. Struktura škodnih zahtevkov z odvetniki	47
Graf 2. Struktura zahtevkov glede na vzrok škode	48
Graf 3. Delež zahtevkov danih v terensko preiskavo in uspešnost preiskav	49
Graf 4: Struktura poznanstev med oškodovanci in zavarovanci goljufivih zahtevkov .	49
Graf 5: Podvrste zavarovalniških goljufij	50
Graf 6: Delež sumljivih zahtevkov	52
Graf 7: Razlika med deležem zahtevkov, ki so bili dani v preiskavo in pri katerih se poraja sum na goljufijo	53
Graf 8: Povezava goljufivih zahtevkov z odvetniki	56
Graf 9: Prikaz povprečne višine zahtevka glede na prisotnost pooblaščenecv	57

Povzetek

Zavarovalniške goljufije so družbeni pojav, ki so neločljivo povezane z obstojem zavarovalnic in so v različnih oblikah prisotne na vseh področjih zavarovanj. Predstavljajo velik problem tako v Sloveniji, kot tudi drugod po svetu in se spreminjajo skupaj z družbenimi spremembami in ukrepi, ki jih zavarovalnice uvedejo zoper zavarovalniške goljufije. Za vsakim zaposlenim, ki bdi nad goljufivimi zahtevki, stoji več deset tisoč drugih, ki iščejo priložnost za hiter zaslužek. Goljufije se močno razlikujejo glede na zavarovalno vrsto, niti ena pa ni izvzeta iz zavarovalniških goljufij. To diplomsko delo proučuje zavarovalniške goljufije le ene zavarovalne vrste, zavarovanja splošne odgovornosti, ki predstavlja delček zavarovalniškega portfelja. Je posebna vrsta, ki ščiti zavarovanca pred odškodninskimi zahtevki tretjih oseb in krije škodo, ki jim jo zavarovanec povzroči. Osredotočili smo se na škodne dogodke, v katerih so oškodovanci utrpeli nepremoženjsko škodo (telesne poškodbe). Z analiziranjem internih spisov Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana smo preverjali stopnjo razširjenosti goljufij na omenjenem področju ter preverili, kdo jih vlaga, na kakšen način in zakaj. Analizirali smo tudi vlogo, ki jo imajo odvetniki oškodovancev pri vlaganju goljufivih zahtevkov. S pomočjo primerjalne metode zavarovalnih pogojev izbranega časovnega obdobja za zavarovanje odgovornosti smo analizirali tudi posledice zavarovalniških goljufij neobveznih zavarovanj.

Ugotovili smo, da je razširjenost goljufij na tem področju izjemno visoka. Skoraj polovica vseh zahtevkov, ki jih oškodovanci naslovijo na zavarovalnico, je prirejenih, izvajajo pa jih predvsem priložnostni storilci, običajno v sodelovanju z zavarovancem. Rezultati analize internih spisov so pokazali, da je nezanemarljiv del goljufij povzročen s strani oškodovančevih odvetnikov. Ugotovili smo tudi, da goljufije na tem področju bolj kot na dvig premije, vplivajo na spremembe pogojev. Na podlagi ugotovitev menimo, da bodo zavarovalnice morale na področju zavarovanja splošne odgovornosti bodisi posvetiti večjo pozornost odkrivanju goljufivih zahtevkov bodisi poostriiti zavarovalne pogoje. Predlagamo, da zavarovalnice začnejo slediti škodnemu dogajanju, pri odkrivanju goljufij pa se osredotočiti tudi na odvetnike oškodovancev.

Ključne besede: zavarovalniška goljufija, odgovornostno zavarovanje, odvetniki oškodovancev, spremembe zavarovalniških pogojev, priložnostni storilci

Abstract - Insurance Fraud in the field of general liability insurance

Insurance fraud is a social phenomenon which is inseparable from the existence of insurance companies. It represents a major problem within the Slovenian territory as well as elsewhere in the world and is continuously changing along with the changes in society or measures imposed by insurance companies. For every insurance employee that tries to uncover fraudulent claims there are thousands of dishonest people seeking opportunity for easy money. Insurance fraud varies greatly depending on the class of business and yet no single class is excluded from it. This thesis examines insurance fraud from a very narrow section of insurance business, general liability insurance. It is a specific insurance that protects insured from most liability exposures other than motor, vessel and plane liability and covers damages caused by insured. We have focused on loss events in which claimants have suffered body injuries. By analysing internal claims of Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana we have examined prevalence rate of insurance fraud on general liability insurance and have researched who is committing them, how and why. We have also analysed claimants' Lawyers' role in filing of the fraudulent claims. Comparative method of insurance conditions of specific period done by this thesis helped us analyse consequences that insurance fraud have on non compulsory insurance.

We found vast prevalence of insurance fraud in this area. Almost half of all claims filed for insurance company are modified to the extend of becoming deceptive. Most of those claims are filed by ordinary people with a help of insured. Insurance fraud was mostly done by occasional offenders and not by career criminals. The result of the analysis of internal claims shows inconsiderable amount of fraudulent cases filed by claimant's lawyers. We have also found that insurance fraud has greater impact of changes in conditions rather than increasing premium prices.

Based on the findings, we believe that insurance companies will have to increase focus on insurance fraud or to tighten insurance conditions especially on general liability insurance. We suggest that insurance companies start following recent damage events and reform fraud prevention, focusing also on claimant's Lawyers.

Key words: insurance fraud, general liability insurance, claimant's Lawyers, changes of insurance conditions, occasional offenders

1. Uvod

Družba se vsakodnevno srečuje s tveganjem pred izgubo premoženja. Posameznik je ogrožen zaradi naravnih sil, različnih pojavov v vsakodnevnem družbenem dogajanju, pa tudi dejanj bližnjih ali tujcev (Flis, 1999). V trenutku lahko izgubi premoženje ali bivanje, za katerega je trdo garal, zato je že davno ugotovil, da se je takšnemu tveganju smiselno izogniti oziroma ga razpršiti. Varovanje premoženja nam na neki način ponujajo zavarovalnice, katerih korenine segajo več tisoč let nazaj v preteklost. Pojem zavarovanje je soroden varovanju, vendar pojma nista enaka. Varovanje pomeni prewencijo in represijo, zavarovanje pa odpravlja ekonomske posledice škodnih dogodkov (Flis, 1999).

Zavarovanje v pravem pomenu je sicer zacvetelo šele v zadnjih dveh stoletjih, danes pa se ljudje z zavarovanjem srečujejo povsod in se lahko zavarujejo pred marsikaterimi nepredvidljivimi in nevšečnimi dogodki, ki bi lahko zmanjšali njihovo premoženje ali celo ogrozili socialno varnost. Povpraševanje po tovrstnih storitvah raste premo sorazmerno s stopnjo življenjskega standarda družbe (Pavliha, 2000).

Zavarovalnice so zaradi narave človeka že od svojega obstoja srečujejo s prevarami, s katerimi želijo posamezniki ali skupine neupravičeno pridobiti premoženjsko korist oziroma denarno nadomestilo za škodo, ki jim je nastala. Zavarovalniška goljufija je ena najstarejših goljufij, ki je zabeležena in sega v 3. stoletje pr. n. št. Zavarovalniške goljufije se v osnovi delijo na zunanje in notranje (Beattie, b. d.), ki jo uporabljajo zavarovalnice, saj je od te vrste odvisno, kakšni mehanizmi odkrivanja in preprečevanja goljufij se uporabljajo. Notranje goljufije so tiste, ki jih storijo zaposleni v zavarovalnici oziroma njihovi pogodbeni partnerji. Takšne goljufije pogosto storijo zavarovalni zastopniki ali posredniki ob sklepanju zavarovanj, pri čemer gre lahko za krajo premije, ki jo agent pobere od zavarovanca za neobstoječo plico ali pa gre za sklepanje zavarovanj na način, da zavarovancu omogoča plačilo škode, ki je nastala pred sklepanjem, oziroma da zavarovancu namenoma zavaruje riziko, ki ga zavarovalnica sicer ne bi krila. Zunanje goljufije so prevladujoče in nastanejo s prikazovanjem lažnega ali izkrivljenega škodnega dogodka. Rastejo sorazmerno s številom škod in za zavarovalnice predstavljajo nezanemarljiv del škode. Od začetka krize rastejo, čeprav je vse manj pobranih premij, poleg tega pa je v Sloveniji v zadnjih dveh desetletjih porast goljufij zaznati tudi zaradi spremenjene družbene ureditve.

Današnji kapitalistični sistem temelji na tržnem gospodarstvu, pri čemer je ob prehodu iz socialistične družbe povzročil nenadno povečanje nezaposlenosti, sivo

ekonomijo in socialno odvisnost posameznikov (Žnidarič, 2004c). Vse to zavarovalnice prisili, da se borijo in oblikujejo učinkovite strategije boja zoper zavarovalniške goljufije.

Zavarovalnice ugotavljajo, da se zunanje zavarovalniške goljufije močno razlikujejo, pri čemer gre lahko za manjša pretiravanja v obsegu škode ali pa za vlaganja zahtevkov za škodne dogodke, ki se sploh niso zgodili (Lang in Wambach, 2008). Tudi raztezajo se na vsa področja oziroma jih zaznavajo pri vseh vrstah zavarovanj. Zakon o zavarovalništvu [ZZavar] (2010) opredeljuje štiriindvajset zavarovalnih vrst¹, pri čemer ni niti ena vrsta izvzeta iz tveganja pred zavarovalniškimi goljufijami.

Zavarovalne goljufije lahko delimo tudi glede na čas njihovega nastanka. Izvrševanje goljufij se lahko začne pred sklenitvijo zavarovanja, med sklenitvijo ali ob nastanku škodnega dogodka (Žnidarič, 2004a). Pri slednjih gre največkrat za priložnostne goljufije. Storilci si ob nastanku škodnega dogodka želijo povrniti škodo, ki jim je nastala in za katero niso bili zavarovani. Goljufija je največkrat izvedena s pretiranjem v obsegu škode, s prikrievanjem določenih informacij ali pa z lažnim navajanjem določenih dejanskih okoliščin. Za storilce priložnostnih goljufij je značilno, da delujejo impulzivno in nepremišljeno, zato so navadno detektivske agencije oziroma druge zunanje službe, ki jih zavarovalnice pooblastijo za preiskovanje posameznega škodnega dogodka, v večini primerov uspešne.

Druge goljufije so organizirane goljufije. Za njih je značilno, da jih izvaja več oseb hkrati, v nekaterih primerih celo organiziran kriminal, ki pa so za zavarovalnice še posebej nevarne (Ivanjko, 2006). Če oškodovanci v priložnostnih goljufijah večinoma uporabljajo enake mehanizme oziroma gre navadno za manjše zneske, pa se profesionalne goljufije nenehno izpopolnjujejo in terjajo višje zneske, zaradi česar morajo tudi zavarovalnice neprestano izpopolnjevati svoje strategije in mehanizme za odkrivanje in preprečevanje goljufij.

Predmet preučevanja so zunanje zavarovalniške goljufije, ki se pojavljajo pri splošnem zavarovanju odgovornosti, torej zavarovalni vrsti, ki po ZZavar (2010) spada v skupino premoženjskih zavarovanj in v podskupino odgovornostnih zavarovanj. Goljufije na tem področju največkrat izvajajo tretje osebe iz naslova odgovornosti zavarovanca. Odgovornostno zavarovanje je posebna vrsta premoženjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalnica odgovarja za zavarovano škodo le v primeru, če tretja oseba

---

¹ Zakon o zavarovalništvu (2010) deli zavarovanja na 2 skupini (premoženjska in življenjska zavarovanja), 8 podskupin in 24 zavarovalnih vrst, med katere spadajo: nezgodno zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje kopenskih vozil, zavarovanje tirnih vozil, letalsko zavarovanje, zavarovanje požara in elementarnih nesreč, drugo škodno zavarovanje, zavarovanje odgovornosti pri uporabi vozil, splošno zavarovanje odgovornosti, zavarovanje stroškov postopka, zavarovanje pomoči, življenjsko zavarovanje idr.

(oškodovanec) uveljavlja povračilo škode (odškodnina) zaradi utemeljenih civilnopravnih odškodninskih zahtevkov.

»Bistvo odškodninske odgovornosti je v obveznosti stranke, da mora poravnati škodo, za katero je odgovorna. Odškodninska odgovornost bo ugotovljena, če lahko povzročitelju pripišemo povzročitev škode.« (Srše, 2014: 1).

Obravnavani udeleženci v raziskovalnem delu diplomske naloge so t. i. tretje osebe in njihovi odvetniki oziroma drugi pooblaščenci kot pravni strokovnjaki (v nadaljevanju odvetniki), pri čemer je treba omeniti, da v velikem deležu k storitvi zavarovalniške goljufije pripomorejo tudi zavarovanci.

1.1 Namen in cilji diplomskega dela

Namen diplomske naloge je preučiti goljufive zahtevke na področju zavarovanj splošne odgovornosti ter ugotoviti, kako razširjene so zavarovalniške goljufije na tem zavarovalnem produktu, kdo jih vlaga in kaj so razlogi, da jih oškodovanci vlagajo v tako visokem deležu. Naloga preverja tudi posledice, ki jih imajo goljufije na zavarovalne produkte in višino premij, ki jih plačujemo zavarovalci. Diplomska naloga preučuje tudi vlogo, ki jo imajo odvetniki oškodovancev pri zavarovalniških goljufijah. Prikazuje tudi razloge, zakaj zavarovalnice ne morejo natančno določiti obsega zavarovalnih goljufij in kakšni so ukrepi zavarovalnice za zmanjšanje najpogostejših goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti.

Cilj diplomskega dela je opozoriti zavarovalnice in druge pravne osebe, vpletene v zavarovalništvo, na velik delež goljufivih zahtevkov na področju odgovornostnih zavarovanj ter opozoriti na problem sivega polja zavarovalniških goljufij. Prav tako je cilj raziskovalne naloge opozoriti bralca na problem zavarovalniških goljufij, ki jih povzročijo tretje osebe, čemur avtorji mnogokrat ne namenijo dovolj pozornosti (npr. Selinšek, 2004; Ivanjko, 2004) ter preusmeriti pozornost zavarovalnic pri preiskavi goljufivih zahtevkov na odvetnike oškodovancev. Diplomska naloga omogoča vpogled v strukture zavarovalniških goljufij na tem področju in s tem poda možne rešitve pri preprečevanju prihodnjih goljufij.

1.2 Opredelitev hipotez

Hipoteze, ki jih v raziskovalnem delu diplomske naloge preverimo, so plod večletnega obravnavanja odškodninskih zahtevkov, s katerimi se srečujejo v odseku za pravne zadeve škodnega oddelka Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana. V pravnem odseku

oddelka škod obravnavajo odškodninske zahteve oškodovancev, ki so ob škodnem dogodku, za katerega naj bi bil odgovoren njihov zavarovanec, utrpeli telesne poškodbe. Pri zavarovalniških goljufijah smo se osredotočili na glavne probleme, s katerimi se soočajo reševalci odgovornostnih škod in ki v dejanskem stanju odražajo drugačno sliko, kot si jo najverjetneje predstavlja širša množica.

Nasprotno od splošnega prepričanja v družbi in tudi dogajanja na področju avtomobilskih škod opazamo, da je pri zavarovanju splošne odgovornosti, predvsem pri zavarovanju PaketDom, delež goljufivih odškodninskih zahtevkov izjemno velik, storilci pa so predvsem priložnostni, ki niso specializirani za tovrstne goljufije.

H1: Večina zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti je priložnostnih in nima znakov organizirane kriminalitete, vlagajo pa jih povsem običajni ljudje.

Druga hipoteza se dotika posledic, ki jih puščajo pogoste zavarovalniške goljufije ter zlorabe zavarovanj. Stroka pravi, da zaradi zavarovalniških goljufij vsi zavarovalci plačujemo približno 10 % višjo premijo, reševalci škod pa pri neobveznih zavarovanjih opazajo drugačne posledice.

H2: Zavarovalniške goljufije pri neobveznih odgovornostnih zavarovanjih na dolgi rok bistveno ne vplivajo na višino premije, temveč na slabše zavarovalne pogoje.

Tretja hipoteza se je razvila ob nenavadnih ponavljajočih se škodnih dogodkih, v katerih je imel glavno vlogo pooblaščenec oškodovancev. Serijo omenjenih dogodkov bomo v diplomski nalogi tudi predstavili.

H3: Pri zavarovalniških goljufijah odškodninskih zahtevkov imajo veliko vlogo odvetniki oškodovancev, strokovnjaki na področju odgovornostnega zavarovanja.

1.3 Metode raziskovanja

Diplomska naloga je sestavljena iz dveh delov. Prvi, teoretični del je izoblikovan z inverzno dedukcijo. Teorija je večinoma sestavljena s preučevanjem domače in tuje

literature, dopolnjena pa tudi s kvalitativnimi analizami internih spisov in vsebin praktičnih primerov. Predstavljeni so zavarovalniški pojmi in problemi, ki se pojavljajo pri različnih tolmačenjih pojmov, pri čemer smo uporabili deskriptivno metodo. Nato smo z zbrano literaturo preučili in predstavili zavarovalniško goljufijo, njene vrste in razširjenost. Predstavljeni so tudi problemi, s katerimi se sooča zavarovalniška industrija pri reševanju zavarovalniških goljufij, in vzroki za njihov nastanek. Pregledali smo strategije boja zoper zavarovalniške goljufije, načine preiskovanja in ukrepe, ki jih zavarovalnice izvajajo za zatiranje goljufij.

Drugi del je empirični. S pomočjo analize in statistične obdelave internih spisov Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana ter praktičnih primerov so razrešene nekatere nejasnosti pri oceni oziroma natančnem določanju obsega goljufij ter razjasnjeni razlogi za visok delež goljufij. Ugotovitve so deloma umeščene v teoretski del diplomske naloge. S pomočjo teoretskih spoznanj, lastnih izkušenj, analize internih spisov, primerjalne metode zavarovalniških pogojev v izbranem časovnem obdobju ter predstavitvijo praktičnih primerov so v zaključku naloge predstavljeni odgovori na zastavljene hipoteze. Za H1 in H3 smo uporabili statistično in primerjalno metodo ter metodo analize. Zbirali smo podatke s pomočjo 160 internih spisov, ki jih je Generali d.d. reševala v letu 2009. Gre za škodne dogodke z odškodninskimi zahtevki na področju stanovanjske odgovornosti. Zbrane podatke smo tabelno uredili, nato pa razdelili v skupine in s pomočjo vrtilnih tabel v programu Excel iskali pogostost določenih pojavov znotraj skupine. Razlike v pogostosti določenih pojavov med skupinami so interpretirane, prav interpretacije teh pojavov pa pomagajo pri potrditvi oziroma zavrnitvi hipotez. Za H3 smo pod drobnogled vzeli posamične primere iz drugih zavarovalnih vrst, pri katerih so glavno vlogo izvrševanja goljufij predstavljali prav zastopniki oškodovancev. Za hipotezo H2 je bila uporabljena zgodovinska in primerjalna metoda. Osredotočili smo se na nekaj zavarovalnih produktov dveh različnih zavarovalnic. Spremembe produktov smo preučili, jih natančno analizirali in sledili spremembam izbranega časovnega obdobja. Preverjali smo, kako so se produkti skozi določeno obdobje spreminjali in pojasnili, komu so spremembe koristile oziroma škodovale.

2. Opredelitev pojmov

Preden se lotimo študije primerov, je smiselno in potrebno, da spoznamo vsaj temeljne pojme, ki so pri proučevanju te naloge uporabljeni. Ti pojmi bodo v nadaljevanju tudi predstavljeni, četudi jih v vsakdanjem življenju uporabljamo kot samo po sebi umevne, saj nam njihovo pomanjkljivo poznavanje ne bo zadoščalo za pravilno razumevanje diplomskega dela.

2.1 Zavarovanje, zavarovalnica

»Zavarovanje je celovit pojem. Našo ugotovitev lahko utemeljimo na eni strani z zelo širokim spektrom nevarnostnih objektov, ki so lahko predmet zavarovanja (različne dobrine, vrednosti, obveznosti, pa tudi človek sam), na drugi strani pa prav tako z zelo raznovrstnimi nevarnostmi, ki te nevarnostne objekte ogrožajo.« (Flis, 1999: 45).

Kako kompleksen je pojem zavarovanje nam priča dejstvo, da je v strokovni literaturi ogromno različnih opredelitev tega pojma. Za lažje razumevanje bom predstavil eno izmed definicij dr. Bonclja, ki jo je omenil Flis (1999: 51) v svoji knjigi Zbrani spisi o zavarovanju:

»Zavarovanje je ustvarjanje gospodarske varnosti z združevanjem rizičnih objektov zaradi izravnavanja nevarnosti.«

Opazimo lahko, da je zavarovanje izjemno širok pojem. V tej raziskovalni nalogi bomo obravnavali zavarovanje v ožjem pomenu. Govorili bomo o individualnem zavarovanju, ki zadovoljuje potrebe po gospodarski varnosti posamezniku ali manjšemu krogu oseb in ne celotni družbeni skupini.

V zavarovalništvu **zavarovanje** pomeni denarno nadomestilo za škodo, ki je nastala zavarovancu in se tako izogne morebitnemu poslabšanju ekonomskega položaja. Zavarovanje pomeni z družbeno ekonomskega vidika zaščito pred različnimi nevarnostmi, s čimer se zadovoljuje določena ekonomska potreba po varnosti (Ivanjko, 1999b).

Takšne storitve nudi **zavarovalnica**, ki jo Flis (1999: 57) opredeljuje kot: »samostojna organizacija, ki kot svojo temeljno gospodarsko dejavnost opravlja zavarovanje.« Njena najpomembnejša obveznost je, da ob nastopu zavarovalnega primera izplača zavarovalnino oziroma odškodnino.

2.2 Zavarovalnina, odškodnina

Pred časom je odškodnina pomenila enako kot zavarovalnina. Pravzaprav je zavarovalnina razmeroma nov izraz, ki je nadomestila do sedaj v teoriji in praksi uporabljeni izraz odškodnina. Odškodnina najverjetneje izhaja iz izraza odškodba, ki se je uporabljal v avstro-ogrskem Zakonu o zavarovalni pogodbi iz leta 1917. Tudi prejšnji Zakon o obligacijskih razmerjih [ZOR] (1978) je kot obveznost zavarovalnice določal izplačilo odškodnine ali dogovorjene vsote (Flis, 1999). Avtor v svojem delu Zbrani spisi o zavarovanju, 4. knjiga uporablja izključno izraz odškodnina in ga opisuje kot »dajatev zavarovalnice tistim zavarovalcem ali upravičencem, za katere je nastal zavarovalni primer, na katere se nanaša sklenjena zavarovalna pogodba.« (Flis, 1999: 84), zavarovalnina pa je po njegovo le novejši izraz, ki odškodnino nadomešča. Tudi Boncelj (1983) v vseh svojih delih uporablja le izraz odškodnina. Ločevanje med izrazoma pa so zahtevali in utemeljevali pravniki. S takrat uporabljenim izrazom odškodnina, ki ga je Zakon o obligacijskih razmerjih (1978) uporabljal kot temeljno dajatev zavarovalnice, komentator dr. Cigoj (1978: 764) ni bil zadovoljen, kar je izrazil z mislijo: »Izraz odškodnina ni primeren, ker je odškodnina povračilo, ki nastane iz obligacijske zveze, ki temelji na odškodninski odgovornosti.« Pod vplivom takšnega pravnega tolmačenja so slovenske zavarovalnice prav tako kot Pavliha (2000) na začetku osemdesetih let začele uporabljati nov izraz: dajatev zavarovalnice oziroma zavarovalnina (Flis, 1999). Tudi sedaj veljaven Obligacijski zakonik OZ-UPB1 [OZ] (2007) je nadomestil odškodnino in kot temeljno dajatev zavarovalnice uporablja izraz zavarovalnina.

Slovar slovenskega knjižnega jezika odškodnino opredeljuje kot nekaj, kar se dobi za poravnavo škode oziroma terjatev za povzročitev škode. Sinonim za odškodnino sta tudi nadomestilo oziroma rekompenzacija.

Ker imata danes v zavarovalnicah izraza odškodnina in zavarovalnina različen pomen² in ker se pomena razlikujeta tudi v sodnih sporih, ju bom sam v raziskovalni nalogi strogo ločeval. Izraz **zavarovalnina** bom uporabljal zgolj kot znesek, ki ga zavarovalnica izplača zavarovancu po zavarovalni pogodbi za posamezni primer, izraz **odškodnina** pa za znesek, ki ga je kot povračilo škode dolžan plačati povzročitelj (oziroma zanj zavarovalnica) oškodovancu po pravilih odškodninskega prava. Ne nazadnje je odškodnina lahko le nižja oziroma največ enaka nastali škodi. Višja ne

---

² Odškodnina je denarni znesek, ki zavarovalnica izplača oškodovancu iz naslova zavarovanja odgovornosti povzročitelja škode, zavarovalnina pa je znesek, ki ga zavarovalnica izplača zavarovancu ob nastanku zavarovalnega primera (Močivnik, 2010).

more biti zaradi načela prepovedi obogatitve, ki velja v zavarovanju (Flis, 1999), kar pa za zavarovalnino ne velja.

2.3 Zavarovanec, oškodovanec

V slovenski literaturi je pogosto zaznati, da avtorji (npr. Zupančič, 2014 ter Lamberger, 2004) besedi zavarovanec in oškodovanec, tako kot zavarovalnina in odškodnina, ne razlikujejo. Pojma zavarovanec in oškodovanec se je sicer začelo razločevati šele s pojavom pojma zavarovalnina. Ivanjko v *Prevare v zavarovalništvu in civilnopravne posledice* (2004) pojem zavarovanec uporablja kot splošni pojem zavarovalca, zavarovanca, upravičenca in oškodovanca. Čeprav ločuje vse štiri pojme, pa se mu v tem delu razlikovanje pojmov ni zdelo pomembno.

Zaradi vlog, ki jih imajo zavarovanci in oškodovanci pri odgovornostnih zavarovanjih in tudi iz razlogov, navedenih v točki 2.2, bomo v tej diplomski nalogi izraza strogo ločevali, in sicer bomo pojem **zavarovanec** uporabljali za osebo, ki ima z zavarovalno pogodbo (polica) zavarovano premoženje ali premoženjski interes, življenje, zdravje ali druge pravice, dogovorjene v zavarovalni pogodbi. V primeru nastanka zavarovalnega primera je zavarovanec največkrat tudi upravičenec do zavarovalnine, ki mu ga izplača zavarovalnica (Kačar, 2010).

Oškodovanec je oseba, ki v škodnem dogodku utrpi škodo (premoženjsko ali nepremoženjsko) zaradi malomarnosti zavarovanca (v škodnem dogodku je bil oškodovan). Pri odgovornostnih zavarovanjih oškodovanec praviloma z zavarovalnico ni v pogodbenem odnosu in nastopa kot tretja oseba, zavarovalnica pa je po pravilih odškodninskega prava oškodovancu namesto zavarovanca dolžna vrniti škodo v obliki odškodnine.

Močivnik za zavarovanca opredeljuje osebo, čigar zavarovalni interes je zavarovan, za oškodovanca pa osebo, ki ima pravico od zavarovalnice zahtevati izplačilo odškodnine iz naslova zavarovanja odgovornosti povzročitelja škode (2010).

2.4 Odgovornostno zavarovanje, odgovornost zavarovanca

»Odgovornostno zavarovanje je podvrsta premoženjskih zavarovanj, pri katerih zavarovalnica odgovarja za zavarovano škodo le v primeru, če tretja oseba zahteva odškodnino, bodisi neposredno od nje (direktna tožba) ali pa od zavarovanca.« (Pavliha 2000).

Primernejšo definicijo navaja Ivanjko v knjigi Uvod v zavarovalno pravo (1999), kjer opredeljuje **odgovornostno zavarovanje** kot tipično pasivno zavarovanje. Gre za zavarovanje, ki se nanaša na dolžniško premoženje zavarovanca. Zavarovanec se torej zavaruje za primer, če mora zaradi povzročene škode tretjemu plačati odškodnino. Zavarovanje odgovornosti je namenjeno zaščiti posameznega subjekta pred odškodninskimi zahtevki tretjih oseb za škodo, za katero po pravilih o povzročitvi škode odgovarja nosilec odgovornosti.

Zavarovalnica pri zavarovanju odgovornosti prevzame obveznost zavarovanca, da poravnava škodo oškodovancu, ki nastane zaradi zavarovančeve protipravne storitve ali opustitve nekega ravnanja oziroma odgovarja objektivno, ne glede na krivdo.

OZ (2007) v svojih določbah predvideva dve obliki odgovornosti za škodo, in sicer primarno krivdno odgovornost za škodo ter sekundarno objektivno odgovornost, ki se uporablja le izjemoma in oseba odgovarja brez krivde. Objektivna odgovornost se uporablja za škodo, izvirajočo iz nevarne stvari ali nevarne dejavnosti, ki ju je kot pravna standarda treba ugotavljati v vsakem posamičnem primeru (kot tipičen primer objektivne odgovornosti je uporaba vozila ali npr. strelnega orožja). Pri ugotavljanju obstoja krivdne odgovornosti za škodo je treba presoјati, ali je domnevni povzročitelj ravnal protipravno oziroma ali mu gre očitati pravno relevantno storitev ali opustitev (nedopustno ravnanje).

2.5 Prevara, goljufija

Nepravilnosti, ki se pojavljajo na področju sklepanja in izvrševanja zavarovalnih poslov, tako na strani zavarovalnice, kot tudi na strani zavarovancev, se v praksi poimenujejo na različne načine. Kot zavarovalne nekorektnosti, goljufije, prevare, nekorektni zavarovalni triki, zavajanje, zmotno ravnanje in podobno (Ivanjko, 2004). Najpogosteje se uporabljata izraza prevara in goljufija, zato je smiselno, da ju podrobneje predstavimo.

Slovar slovenskega knjižnega jezika [SSKJ] (2000) rahlo razlikuje besedi prevara in goljufija. **Prevaro** opisuje kot dejanje, s katerim kdo z določenim namenom zavede koga v zmoto. Nadalje jo opisuje kot primer zmote oziroma zaznave, ki ne ustreza resničnemu stanju stvari. Izraz **goljufija** pa SSKJ (2010) opredeljuje kot okoriščanje z oškodovanjem koga ali z zavajanjem v zmoto. Iz omenjenega lahko razberemo, da je prevara širši pojem in je prevara tudi goljufija le v primeru, ko se storilec s prevaro okorišča.

Besedi prevara in goljufija se razlikujeta tudi v zakonski opredelitvi. Prevaro opredeljuje OZ (2007) v 1. odstavku 49. člena, ki pravi, da prevaro stori ena izmed strank, če povzroči zмотo pri drugi stranki oziroma jo drži v zmoti z namenom, da bi jo lahko napeljala k sklenitvi pogodbe. OZ (2007) izraz prevara omenja tudi v 944. členu, v katerem odvezuje zavarovalnice k plačilu dajatev za primere, ko je zavarovanec, oškodovanec ali upravičenec povzročil zavarovani primer namenoma ali s prevaro. Posledica tovrstnega dejanja je razveljavitev oziroma ničnost pogodbe.

Goljufijo opredeljuje Kazenski zakonik [KZ-1] (2012) v 1. odstavku 211. člena:

»Kdor, zato da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, spravi koga z lažnim prikazovanjem ali prikrivanjem dejanskih okoliščin v zмотo ali ga pusti v zmoti in ga s tem zapelje, da ta v škodo svojega ali tujega premoženja kaj stori ali opusti, se kaznuje z zaporom do treh let.«

V zakonski opredelitvi se izraza precej manj razlikujeta in zakon v obeh primerih govori o dejanju z okoriščanjem. Razlika je predvsem v sankcijah in vpletenih osebah, ki so predvidene za prevaro po OZ (2007) oziroma goljufijo po KZ-1 (2010). Načeloma bi storilca za civilni delikt, ki je po 944. členu OZ (2007) smatran kot prevara, lahko obsodili tudi za kaznivo dejanje goljufije po 211. členu KZ-1 (2010).

Na 15. Dnevih slovenskega zavarovalništva v Portorožu leta 2008 je stekla razprava, ali je izraz goljufija sploh primeren, ker naj bi se osredotočal le na dejanja tretjih oseb, ki povzročajo škodo zavarovalnicam, ne pa tudi na vse druge oblike potencialnih oškodovanj v zavarovalništvu. Primernejši se jim je zdel izraz zloraba (Peršak, 2009).

Tudi nemški kazenski zakon je leta 1998 z novelo zakona dodal izraz »Versicherungsmissbrauch« oziroma zavarovalniška zloraba, pred tem pa je bil poznan le izraz »Versicherungsbetrug« oziroma zavarovalniška goljufija, ki je inkriminiral le tistega, ki je potopil zavarovano ladjo ali tistega, ki je požgal zavarovano stvar (Selinšek, 2004).

Sam menim, da je zloraba preveč obsežen izraz, saj zloraba zavarovalnih pogojev ni nujno tudi actus reus oziroma ne pomeni samo uporabe v nasprotju z zakoni. SSKJ (2000) izraz zloraba opredeljuje tudi kot uporabo pozitivnega za nekaj negativnega. Tako bi zlorabo v zavarovalnicah opredelili kot uporabo zavarovalne police za primer, ko ne gre za varovanje zavarovanca pred nepredvidljivimi ekonomskimi posledicami, temveč zgolj njeno izkoriščanje. Kot primer lahko navedemo škodni dogodek, v katerem se zaradi malomarnosti zavarovanca poškoduje njegov sorodnik. Zavarovalnice so pri starejših produktih odgovornostnega zavarovanja nudile kritje tudi za tovrstne škode, zato so oškodovanci uveljavljali zahtevek za povračilo škode

od zavarovalnice, čeprav od sorodnika povračila te škode ne bi zahtevali in je zavarovancu sploh ne bi bilo treba vrniti. Razprava v Portorožu leta 2008 o ustreznijšem izrazu je lahko stekla tudi iz razlogov, da zloraba pogojev, podobno kot zavarovalna goljufija, ni zaželeno pri zavarovalnicah, lahko povzroči veliko škodo in jo zavarovalnice želijo odpraviti.

V diplomski nalogi govorimo o primerih, v katerih oseba nekoga napeljuje v zmotno z namenom okoriščanja; natančneje, ko oškodovanci kot tretje osebe, ki z zavarovalnico praviloma nimajo pogodbenega odnosa, prijavljajo goljufive zahteve z namenom, da si neupravičeno pridobijo premoženjsko korist. Izraz prevara je za tovrstne primere v nasprotju z izrazom goljufija manj primeren, saj SSKJ (2000) pri prevari šteje tudi primere, ki niso nezakoniti, OZ (2007) pa za prevaro predvideva določene nepravilnosti v pogodbenem odnosu med zavarovalnico in zavarovancem oziroma zavarovalcem in za pravno posledico opredeljuje zgolj razveljavitev pogodbe ali neizplačilo, medtem ko KZ-1 (2010) pri goljufiji predvideva tudi vpletenost tretjih oseb, sankcija v obliki denarne kazni ali zapora pa ne grozi samo pogodbenemu partnerju.

V praksi opažamo, da gre kljub različnemu poimenovanju le redko kdaj za napačno rabo in pri sogovornikih uporaba izrazov goljufija, zloraba ali prevara ne pomeni bistvene razlike.

S predstavitvijo splošnih podatkov o zavarovalništvu, hipotez in metod, ki so uporabljane v diplomski nalogi ter opredelitvijo osnovnih pojmov s področja zavarovalniških goljufij, se lahko poglobimo v goljufije in njihove značilnosti, ki so podrobneje predstavljene v naslednjem poglavju – osrednji temi diplomskega dela.

3. Zavarovalniške goljufije

Kaj sploh je zavarovalniška goljufija, kdaj so se zavarovalnice začele soočati z zavarovalniškimi goljufijami in kdaj zavarovalniška goljufija nastane, je zaradi kompleksnosti tega pojava težko definirati. Med drugim je v uporabi veliko različnih definicij zavarovalniških goljufij.

»Pri goljufiji si storilec pridobi premoženjsko korist tako, da spravi žrtev v zmoto. V vsakdanjem življenju je mogoče spraviti žrtev v zmoto zaradi najrazličnejših okoliščin, zato poznamo zelo različne pojavne oblike goljufij, od dokaj primitivnih do zelo prefinjenih. S časom se pojavne oblike spreminjajo – goljufi se prilagajajo novim okoliščinam in razmeram, ki jih je mogoče izkoristiti za izvršitev goljufije.« (Dvoršek, 2003: 258).

»Na področju sklepanja in izvrševanja zavarovalnih poslov se pojavljajo številne nepravilnosti, tako na strani zavarovalcev, zavarovancev, oškodovancev, upravičencev kot tudi zavarovalnice. Omenjene nepravilnosti v praksi poimenujemo na različne načine, kot zavarovalne nekorektnosti, zavarovalne goljufije, zavarovalne prevare, nekorektni zavarovalni triki, zavajanje, zmotno ravnanje in podobno. Določena dejanja lahko imajo tudi znake kaznivih dejanj.« (Ivanjko, 2004: 77).

Poglavitna karakteristika zavarovalniških goljufij je pretvarjanje in izkrivljanje dejstev, ki jih uvrščamo med poslovne goljufije. Od navadnih goljufij se ločijo po tem, da so kot storilci ali žrtve vpleteni poslovni subjekti (Dvoršek, 2004).

Izraz goljufija (fraud) naj bo rezerviran za kriminalna dejanja, pri katerih obstaja utemeljen razlog za sum, da se je storilec z zavajanjem ali lažnim prikazovanjem okoliščin od zavarovalnice želel okoristiti z denarjem ali drugo vrednostjo. Takšna stroga definicija pa ne spada v kontekst zavarovalniških goljufij, kot si jih predstavljajo mediji ali podjetja, ki se ukvarjajo z zavarovalništvom. Artís, Ayuso in Guillen (1999) na primer v svoji študiji označujejo zahtevke kot goljufive le v primerih, ko storilec prizna goljufijo, zavarovalnica pa škodo odkloni oziroma prekine zavarovanje (Derrig, 2002).

Mnoga kazniva dejanja se skozi čas niso spremenila. Posilstva, ropi, umori ostajajo bolj ali manj enaki oziroma nespremenjeni, medtem ko se oblike goljufij stalno spreminjajo in sproti prilagajajo razmeram, kakršne pač so (Žerjav, 2003).

Prevare, goljufije in kazniva dejanja v zavarovalništvu so konstantna tema, s katero se zavarovalništvo sooča, odkar obstaja (Ivanjko, 2004). Vplivajo na učinkovitost poslovanja zavarovalnic, kvaliteto zagotavljanja storitev in njihov ugled, zato predstavljajo precejšnje tveganje. Tudi slovenske zavarovalnice se od samega

začetka soočajo z zavarovalniškimi goljufijami, vendar pa se z dokaj masovnim pojavom domnevnih zavarovalniških goljufij soočajo šele po osamosvojitvi, ko so se spremenile družbene razmere in okoliščine (Žnidarič, 2004).

Goljufije v zavarovalništvu so se pojavile že na samem začetku. Od takrat se je tržišče močno spremenilo. Zahteve po čim večji ustrežljivosti do strank in hitrejšemu obravnavanju zahtevkov so vse večje. V zavarovalništvu se morajo zavarovalnice odzvati izjemno hitro in pošteno do zavarovancev in oškodovancev. Po drugi strani pa morajo nenehno paziti, da se premije, ki jih vplačujejo vsi zavarovanci, ne izčrpajo za plačevanje goljufivih zahtevkov, ki jih vlagajo le redki (Crawford & Company, 2009).

Sprejetje Zakona o zavarovalništvu (2000) je za zavarovalnice pomenil prihod tujih zavarovalnic na slovensko zavarovalno tržišče in s tem večjo konkurenčno sposobnost trga, večjo ponudbo zavarovalnih produktov, boljšo tehnologijo dela in pritisk na znižanje stroškov poslovanja (Žnidarič, 2004c: 89).

Te posledice so zavarovalnice prisilile, da se soočajo tudi s problemom zavarovalniških goljufij.

Čeprav zavarovalniška goljufija v kazenskem zakoniku sodi med kazniva dejanja zoper premoženje in jih Dvoršek (2003: 260) postavlja v kategorijo klasičnega premoženjskega kriminala, pa ima značilnosti gospodarske kriminalitete. Gospodarska kriminaliteta je pojav, ki se stalno spreminja, zaradi česar jo je težko odkrivati, preiskovati in dokazovati. Značilnost gospodarske kriminalitete je ne glede na okolje, v katerem se pojavlja, precejšnje t. i. temno polje³, saj posledice tovrstnih kaznivih dejanj največkrat niso neposredno vidne, še posebej v primerih, ko oškodovanci niso fizične ali pravne osebe, temveč država.

Kazniva dejanja gospodarske kriminalitete so v primerjavi z drugimi kaznivimi dejanji težavno zahtevnejša, časovno dolgotrajnejša in vsebinsko kompleksnejša (Meško, 2004).

Ko govorimo o okolju, v katerem prihaja do gospodarskega kriminala, pa je treba omeniti tudi dejstvo, da je javnost do gospodarskega kriminala dokaj strpna. Javnost mnogo bolj vznemirja nasilniški premoženjski kriminal, kot pa abstrakten in težko dojemljiv gospodarski kriminal. Ogrožanja prostega trga dobrin ali zdravega okolja ljudi ne dojemajo kot nekaj, kar ogroža njih same. Zaključimo lahko, da je okolje za izvrševanje gospodarskih kaznivih dejanj za storilce ugodno, če ne celo spodbudno (Dvoršek, 2001).

---

³ Več o sivem polju v poglavju 3.6.

Za goljufije na področju zavarovanja splošne odgovornosti je značilno, da oškodovanec zahteva povračilo za škodo, ki se sploh ni zgodila. Najpogosteje gre za padce in zdrse, pri katerih naj bi oškodovanec padel zaradi malomarnosti zavarovanca (Association of Certified Fraud Examiners [ACFE], 2009).

Zavarovalniška goljufija je vsako dejanje, pri katerem posameznik ali skupina ljudi z lažnim prikazovanjem škodnega dogodka ali prikrivanjem dejanskih okoliščin na področju zavarovalništva spravi koga v zmotu in ga s tem zapelje oziroma želi zapeljati, da neupravičeno pridobi premoženjsko ali drugo korist. Med zavarovalniške goljufije spadajo vlaganje lažnih ali prirejenih zahtevkov, prikrivanje bistvenih informacij, zavajanje ob sklepanju itd. Je torej dejanje, ki se nanaša na področje zavarovalništva in je z goljufijo oškodovana zavarovalnica, zavarovanec ali tretja oseba. Vrste zavarovalniških goljufij, vzroki za njihov nastanek, razširjenost in njihove posledice so predstavljene v nadaljevanju.

3.1 Vrste zavarovalniških goljufij

Zaradi kompleksnosti pojava zavarovalniških goljufij se pojavljajo najrazličnejše goljufije. Njihova raznolikost nam onemogoča enostavno klasificiranje oziroma kategoriziranje. Različni avtorji (Whitaker, 2013; Kennedys, 2009; Recek, 2005 in drugi) različno navajajo vrste zavarovalniških goljufij. Nekateri izhajajo iz razlogov za vlaganje, drugi se osredotočajo na oškodovance oziroma na povezavo storilcev z zavarovalnico, spet tretji pri kategorizaciji zavarovalniških goljufij gledajo s pravnega vidika. Association of British Insurance [ABI] (2012) deli zavarovalniške goljufije (insurance fraud) na goljufije, ki jih izvajajo oportunisti, ko ob sklepanju zavarovanj ne navedejo vseh dejstev oziroma pretiravajo z zahtevki ter goljufije, ki jih izvajajo organizirane kriminalne skupine, ki pogosto namerno povzročajo trke ali vlagajo zahtevke za fiktivne škode, pri čemer mnogokrat resno ogrožajo človekova življenja. Poudarja, da zavarovalniške goljufije izvajajo zavarovanci ali pa tretje osebe, ki vlagajo odškodninske zahtevke zoper zavarovalnico.

Whitaker (2013: 10) izpostavlja naslednje vrste goljufij:

- goljufije agentov in posrednikov,
- goljufije z lastnino,
- goljufije z avtomobilskimi zavarovanji,
- goljufije s telesnimi poškodbami.

Kennedys se (2009: 23) osredotoča na pravno interpretacijo goljufij in jih deli na:

- namenoma napihnjene zahteve,
- zahteve, kjer se škoda sploh ni zgodila,
- lažnivo navajanje okoliščin škodnega dogodka,
- lažniva navajanja skladnosti pri sklepanju police, ko je škodni dogodek nastal in
- lažen prikaz pomembnih dejstev za sklepanje zavarovanja.

Recek (2005) ne glede na to, ali zavarovalniške goljufije izvajajo posamezniki ali organizirane združbe, deli goljufije na:

- zviševanje škode po nastanku zavarovalnega primera,
- prirejanje ali nameščanje zavarovalnih primerov in
- namerno povzročanje ali uprizarjanje zavarovalnih primerov.

The Crime and Fraud Prevention Bureau [CFPB] (2000) v svojem letnem poročilu izpostavlja 4 najpogostejše vrste goljufij na področju avtomobilskega zavarovanja:

- napihnjena vrednost škode (39 %),
- namenoma prirejanje škodnega dogodka (32 %),
- popolnoma fiktivni škodni dogodki (12 %),
- zahtevki naslovljeni na več zavarovalnic hkrati (3 %) ter
- druge vrste (14 %).

Zavarovalne goljufije se raztezajo na vse zavarovalne vrste in se znotraj posamezne vrste razlikujejo v deležu goljufij pa tudi glede na prevlado posameznih vrst goljufij. Kljub raznolikosti in kompleksnosti zavarovalniških goljufij pa jih vseeno lahko glede na način storitve zavarovalniške goljufije delimo na osnovne štiri vrste in opredelimo interes storilcev:

1. Prikrivanje bistvenih okoliščin ali dejstev med sklenitvijo zavarovanja

Prihodnji zavarovanec želi s prikrivanjem informacij dobiti ugodnejšo ponudbo za zavarovanje oziroma skleniti zavarovanje, ki ga sicer ob znanih okoliščinah zavarovalnica ne bi želela kriti. Zavarovanci sklenejo zavarovanje, da si povrnejo škodo, ki je nastala pred zavarovanjem.

Treba je razlikovati med prikrivanjem bistvenih okoliščin ali zgolj zamolčanjem določenih podatkov. Zavarovalni zastopnik mora v izogib te dileme zavarovanca podrobno vprašati, ta pa mu mora podati resnične odgovore⁴.

»Zgolj zamolčanje določenega dejstva ni vedno prevara, razen če to zamolčanje nasprotuje načelom vestnosti in poštenosti in če je zamolčanje neposredno v nasprotju z zahtevo zavarovalnice po podatku oziroma informaciji, ki je bila zamolčana s strani zavarovanca.« (Ivanjko, 2004: 80).

2. Pretiravanje v obsegu škode, neupravičena obogatitev

Zavarovanci ob nastanku škodnega dogodka poleg poškodovanih predmetov zahtevajo poplačilo škode tudi za predmete, ki niso v njihovi lasti, za predmete, ki sploh niso bili poškodovani, ali pa umetno povečajo vrednost poškodovanih predmetov. Zavarovanec želi ob nastanku škodnega dogodka dobiti višje denarno nadomestilo, kot mu pripada. CFPB (2000) navaja, da je tovrstnih goljufij največ, in sicer 39 % in naj bi po podatkih Lambergerja (2004) še naraščale. Pod to kategorijo spadajo tudi goljufije, kjer storilci za škodo uveljavljajo zavarovalnino pri več zavarovalnicah hkrati in pri tem pridejo do neupravičene obogatitve. Tovrstnih goljufij je 3 % (CFPB, 2010).

3. Lažno navajanje ali zamolčanje nekaterih podatkov ob nastanku škodnega dogodka

V teh primerih se škodni dogodek sicer pripeti, vendar pa ne v okviru zavarovalnega primera. Zavarovanec želi poplačilo za škodo, ki ga ob navajanju dejanskih okoliščin zavarovalnica ne bi krila. Sem spadajo tudi primeri, ko zavarovanec lažno navaja, da mu je bilo ob sklepanju obljubljen kritje tudi za škodo, ki je sicer zavarovalnice ne krijejo ali pa bi moral za tovrstno kritje plačati višjo premijo.

Takšnih goljufivih zahtevkov je po navedbah CFPB (2010) 32 %.

4. Namerna povzročitev škode ali popolnoma fiktivni škodni dogodki

To je posebna kategorija zavarovalniških goljufij, pri katerih so najpogosteje vpletene organizirane kriminalne združbe. Takšnih goljufij je razmeroma malo – 12 % (CFPB, 2010), vendar so njihovi zahtevki zelo visoki.

»Danes je organiziran kriminal široko uporabljen izraz, vendar ta pojem ni enotno definiran. Raziskovalci so si kljub odsotnosti enotne opredelitve organiziranega

---

⁴ Več o goljufijah ob sklenitvi pogodbe v Prevara v zavarovalništvu in civilnopravne posledice (Ivanjko, 2004: 82–85).

kriminala vendarle enotni okoli nekaterih njegovih značilnosti: gre za kontinuirano, najpogosteje hierarhično organizirano kriminalno delovanje večjega števila ljudi. V organiziranih kriminalnih združbah se običajno poveže nekaj iznajdljivih posameznikov, ki so sposobni dodobra izigra(va)ti zavarovalniški sistem, pri tem pa jih je zelo težko odkriti in jim še težje karkoli dokazati, saj »na terenu« ne delujejo sami, marveč izkoristijo največkrat naivne in/ali pohlepne zavarovance.« (Selinšek, 2004: 91).

Zavarovanec ali skupina ljudi, ki jih Dvoršek (2003) imenuje specializirani goljufi, se z goljufanjem zavarovalnic oziroma drugim kriminalnim dejanjem preživljajo, težave pri odkrivanju tovrstnih goljufij pa imajo tudi zunanji terenski preiskovalci (detektivi). Pri tovrstnih goljufijah ni nujno, da gre za nevarno kriminalno združbo, ki bi grozila, izsiljevala ali podkupovala z namenom izplačila zneska. Generali Zavarovalnica d.d. Ljubljana je reševala škodni primer, kjer se je skupina osmih ljudi s kombijem pri nizki hitrosti zaletela v oviro. Da je šlo za namerno povzročeno prometno nesrečo, je nakazovalo dejstvo, da so se zaleteli na isti dan, ko so sklenili zavarovanje za tovrstno vozilo, vseh osem je dobilo le lažje poškodbe brez fizičnih znakov (zvin vratnih vretenc). Vsi so zahtevali vračilo odškodnine za strah, bolečine v vratu in nevšečnosti pri zdravljenju. Takšno goljufijo je nemogoče dokazati, prav tako pa ni veliko razlogov za neizplačilo odškodnine potnikom.

3.1.1 Vrste zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti

Zavarovanje splošne odgovornosti tako kot druge zavarovalne vrste niso nobena izjema pri delitvi zavarovalniških goljufij. Tudi tu lahko goljufije glede na način storitve delimo enako na:

1. Prikrivanje bistvenih okoliščin ob sklenitvi zavarovanja se pri teh vrstah zavarovanj redkeje pojavljajo, saj zavarovanja splošne odgovornosti navadno sklenemo v paketu s premoženjskim zavarovanjem in predstavlja približno 20 % celotne premije (Slovensko zavarovalno združenje [SZZ], 2015). Zavarovalni produkt za zavarovanje odgovornosti zavarovanca pa se po vsebini, ne glede na različne okoliščine, bistveno ne razlikuje in s strani storilca ni potreb po prikrivanju dejstev. Posledično tudi ni zaznati pomembnega deleža goljufij, do katerih pripomore prav zastopnik. Se pa storilec želi odgovornostno zavarovati za primer, ko je s svojim ravnanjem ali opustitvijo tretjemu povzročili škodo oziroma bo tretjemu v bližnji prihodnosti škoda z gotovostjo nastala, pa še nima sklenjenega zavarovanja

odgovornosti. Posebnost tovrstne goljufije je v tem, da je glavni akter goljufije zavarovanec, tretja oseba (oškodovanec) pa največkrat le želi povračilo škode od zavarovalnice ali pa zavarovanca. Pri tovrstnih škodah gre v večini primerov za visoke zneske. V analizi internih spisov tovrstnih goljufij nismo zaznali.

2. Pretiravanje v obsegu škode se pri tem zavarovalnem produktu pojavlja pogosto, če ne celo najpogosteje. Goljufija je težko dokazljiva, stroka pa ima težave tudi pri razmejevanju med goljufijo in pogajanjem, zaradi česar imajo zavarovalnice ali zavarovalna združenja probleme pri prikazovanju natančnih rezultatov razširjenosti goljufij. Zaradi tako imenovanega sivega polja lahko o razširjenosti samo domnevajo oziroma prikazujejo le okvirne ocene. Največkrat gre pri tovrstnih goljufijah za pretiravanje glede jakosti in trajanja telesnih bolečin, nevšečnosti, strahu, navajanje višje prvotne vrednosti poškodovanih predmetov ipd.

»Oškodovanci uveljavljajo odškodnino na podlagi izdanih zdravniških potrdil, v katerih pogosto ni navedena vidna poškodba, temveč samo dejstvo, da pacient tarna nad bolečinami.« (Milič, 2009).

Oškodovancem pri pretiranih zahtevkih, sploh kadar so oškodovanci utrpeli telesne poškodbe, mnogokrat pomagajo njihovi odvetniki. To je razvidno tudi iz analize internih spisov, kjer je zaznati pogosto pretiravanje v višini škode in je povprečna višina zahtevka, vloženega preko odvetnika, višja od zahtevkov, ki so jih oškodovanci vlagali sami. Po podatkih Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana je ne glede na podvrsto zavarovanja splošne odgovornosti (stanovanjska odgovornost, odgovornost podjetij ipd.) delež pretiranih zahtevkov približno enak, saj je interes oškodovancev pri pridobivanju višjega povračila škode enak, prav tako tudi postopek pogajanja za višino odškodnine.

Dokaze o obstoju tovrstnih goljufij je moč zaznati ob pogovorih v družbi, ugotovitvah zavarovalniških strokovnjakov med reševanjem škod ter pri ugotovitvah sodnih izvedencev in drugih strokovnjakov ob podrobni preiskavi posameznih primerov v sodnih ali izvensodnih sporih. Pomembno je poudariti, da pri pretiravanju v obsegu škode ne gre nujno za goljufijo v pravem pomenu oziroma goljufijo, kot si jo predstavlja KZ-1 (2012).

Pri vlaganju zahtevka je oškodovanec včasih primoran predstaviti zahtevek, ki v največji možni meri predstavlja nastalo škodo. Med takšnim ravnanjem lahko oškodovanec napihne nastalo škodo, da si zagotovi poravnalno ponudbo, ki dosega ali celo presega nastalo škodo. Tu pa se poraja vprašanje, ali gre pri pretiravanju v

obsegu škode sploh za goljufijo ali gre zgolj za pogajanja. Da bi bil takšen zahtevek goljufiv, mora vsebovati dve predpostavki:

- storilec se postavi v prednost ali postavi nekoga v zmoto oziroma ga postavi v podrejen položaj,
- zahtevek ne sme biti v večini pogajalsko izhodišče (Kennedys, 2009).

Smatra se, da gre za goljufijo, če je zahtevek za plačilo dvakrat višji od dejanske škode (Radović, 2004).

Do pretiravanja oškodovancev glede višine škode gre največkrat zaradi boljšega izhodišča pri pogajanju zneska odškodnine.

3. Lažno navajanje ali zamolčanje nekaterih podatkov ob nastanku škodnega dogodka je zavarovalniška goljufija, ko oškodovancu škoda nastane, vendar je za škodo odgovoren sam, je nastala po naključju ali pa je nastala ob okoliščinah, ki so izključeni iz zavarovalnega kritja. S prirejanjem dejanskih okoliščin želijo preslepiti zavarovalnico, da je za škodo kriv njihov zavarovanec ali pa zamolčati bistvene okoliščine, kot je na primer sorodstvena povezava med oškodovancem in zavarovancem. Tovrstne goljufije so pogostejše ob nastanku telesnih poškodb, saj nasprotno od poškodovanja predmetov odškodnine za telesne poškodbe, kljub minornim poškodbam, nudijo velik zaslužek. V to kategorijo sodijo tudi odškodninski zahtevki, ki jih oškodovanci uveljavljajo na več zavarovalnicah hkrati. Za uveljavljanje tovrstnih goljufivih zahtevkov oškodovance pogosto vodijo njihovi pooblaščenca. Rezultati analize internih spisov so pokazali, da v GENERALI d.d. večinoma odkrijejo prav to vrsto goljufije, ki se nekako deli v tri podkategorije. Prirejanje dejanskega stanja, prikrivanje bistvenih okoliščin ali kreiranje fiktivnega škodnega dogodka. Prirejanje dogodka, kot je prevalitev krivde na zavarovanca, se pojavlja najpogosteje (60 %) in jih preiskovalci hitro ujamejo, saj jo izvedejo predvsem priložnostni storilci, ki se niso veliko pripravljali na izvrševanje goljufije. Storilci so navadno priložnostni in si ob terenski preiskavi nasprotujejo v bistvenih okoliščinah, iz katerih je hitro razvidno, da do dogodka ni prišlo ali pa ni bilo mogoče priti na način, kot so ga opisali v zahtevku ali ob prijavi škode. Kreiranje fiktivnega škodnega dogodka za škodo, kjer se oškodovanec poškoduje drugje in pa na povsem drugačen način, se pojavlja v 27 %. Storilci tovrstnih dogodkov se pogosto dobro pripravijo, pri čemer imajo težave terenski preiskovalci, zato ostane nekaj goljufij nedokazljivih ali celo neodkritih. Prikrivanje bistvenih okoliščin se pojavlja v 13 % primerih. Delež goljufivih zahtevkov te podkategorije je odvisen predvsem od zavarovalniških pogojev. Bolj, kot so pogoji strogi, več je prikrivanja dejstev o

škodnem dogodku. Sorodstvena povezava med oškodovancem in zavarovancem je tipičen primer, kjer v primeru neobstoja kritja zavarovanja odgovornosti vpleteni pogosto zamolčijo omenjeni podatek.

4. Namerno povzročitev škode ali popolnoma fiktivne škodne dogodke prirejajo storilci kaznivih dejanj, ki z odvetniki sodelujejo le izjemoma, saj so dovolj strokovno podkovani, da lahko sami vlagajo odškodninske zahtevke. Pogosto gre za prirejanje dokumentov, finančnih izkazov, ponarejevanje medicinske dokumentacije ipd. Na prvi pogled pri likvidatorju ustvarijo vtis pristne škode in jih je precej težje zaznati. Sum na goljufijo se navadno pokaže s pomočjo različnih tehnik, pri čemer močno pripomore informacijska tehnologija ali pogosto pojavljanje ene osebe v različnih škodnih dogodkih. Z natančno terensko preiskavo se goljufija odkrije prav pri ponarejeni dokumentaciji, vendar pa goljuf upa, da do preiskave dogodka sploh ne bo prišlo. Razlika med popolnoma fiktivnimi škodnimi dogodki in kreiranjem fiktivnih škodnih dogodkov, kot smo jih opisali v prejšnji točki, je v tem, da je pri slednjih storilcu škoda dejansko nastala, vendar v povsem drugačnih okoliščinah in jo lahko štejemo tudi med priložnostne goljufije.

Druga vrsta goljufij, ki spada v to kategorijo, je namerna povzročitev škode. Goljufijo tovrstnih zahtevkov je težje dokazati in tudi terenski preiskovalci navadno vložijo precej več truda za ugotavljanje goljufij. Za razliko od prometnih nesreč je težko povzročiti namerno nepremoženjsko škodo, ki bi prinesla veliko denarja in hkrati imela majhne posledice, namerna povzročitev večje premoženjske škode pa je lažje izvedljiva iz premoženjskega zavarovanja kot pa iz odgovornostnega.

Ker pa so zavarovalniške goljufije izjemno raznolike in kompleksne, se lahko vrste pri določenih zavarovalniških goljufijah prekrivajo. Tako se zavarovalnice mnogokrat soočajo z zahtevki, kjer storilec ob lažnem navajanju ali namernem zamolčanju nekaterih podatkov pretirava tudi v višini škode, ki mu je nastala.

Iz analize internih spisov je razvidno, da se pri odgovornostnem zavarovanju, kjer so oškodovanci utrpeli nepremoženjsko škodo, najpogosteje pojavlja lažno navajanje ali zamolčanje bistvenih podatkov škodnega dogodka. Prikrivanje bistvenih okoliščin ob sklenitvi zavarovanja in popolnoma fiktivni škodni dogodki se pri odgovornostnih zavarovanjih pojavljajo zelo redko, pri analizi internih spisov pa tovrstnih škod nismo zaznali. Škoda je pri goljufivih zahtevkih dejansko nastala, goljuf pa je s prirejanjem, prikrievanjem in pretiravanjem želel neupravičeno pridobiti denarno nadomestilo za nastalo škodo.

3.2 Vzroki za nastanek goljufij

Tako kot se zavarovalniške goljufije zaradi kompleksnosti delijo na več vrst, je tudi vzrokov za storitev zavarovalniških goljufij več.

Kot kaže, je glavna okoliščina, ki vpliva na osebno odločitev, da nekdo stori goljufijo, njegova osebna izkušnja in zamere do zavarovalnic (Morley, Ball in Ormerod, 2006).

Glavni in hkrati najpogostejši vzrok je zagotovo ekonomska situacija storilcev. Storilec najpogosteje izvede goljufijo zaradi denarja. Z goljufijo si želi zagotoviti nižjo premijo, zahtevati denar za škodo, do katere sploh ni prišlo, neupravičeno zahtevati denarno nadomestilo za škodo, ki mu je nastala ali celo zavarovati stvari, ki jih zavarovalnica sicer ne bi krila.

Motivi za izvrševanje goljufij so različni. Od priložnostnih posameznikov, ki predložijo goljufij zahtevek kot način kompenzacije za premijo, do kriminalnih mrež, ki si z goljufijo omogočajo redne prihodke (Morley, et al., 2006: 163).

»Temeljni motiv, zaradi katerega se ljudje – zavarovanci odločajo za goljufanje, je seveda denar. Bistvo zavarovalniških goljufij je v pridobivanju premoženjske koristi, ki je s stališča zavarovanca objektivno gledano protipravna; subjektivno pa zavarovanec glede te koristi elementa protipravnosti pogosto noče dojeti v njegovi dejanski razsežnosti.« (Selinšek, 2004: 90).

Zaradi same kompleksnosti zavarovalniških goljufij in njihove raznolikosti je najverjetneje nemogoče jasno navesti vzroke za njihov nastanek. Vsekakor pa na vlaganje vplivajo naslednje okoliščine:

»Spremembe političnega in družbenega sistema, ki so povzročile nove nezaposlenosti in povečale socialne razlike v družbi, predstavljajo ugodno družbeno okolje za razvoj tovrstnih dejanj.« (Žnidarič, 2004: 14). Takšne razmere so privedle do dokaj masovnega pojava zavarovalniških goljufij, pri čemer so ta kazniva dejanja težko dokazljiva.

Vrednost zavarovalniških goljufij se je iz leta 2007 na 2008, ko se je začela gospodarska kriza, dvignila za 30 %. Čeprav bi se ljudje v normalnih okoliščinah vedli pošteno in ne bi vlagali goljufivih zahtevkov, pa lahko za reševanje ekonomske situacije spremenijo svoje stališče in storijo zavarovalniško goljufijo. Na žalost izredne okoliščine prisilijo človeka v nezaželena dejanja (ABI, 2009).

Podobno navaja Craford & Company (2009), da so po njihovih podatkih goljufije med letom 2007 in 2008 narasle za 20 %, predvsem na področju premoženjskega zavarovanja za fizične osebe.

Pomembno je, da si zapomnimo preprosto dejstvo, da goljufija nastane vsakič, ko se pojavi primerna priložnost. Na žalost k takšni situaciji močno pripomore današnja družbena ureditev (Crawford & Company, 2009).

Nekateri vlagajo goljufive zahteve iz prepričanosti, da je polica s pripadajočimi pogoji, ki jo imajo zavarovanci sklenjeno pri zavarovalnici prestroga in so zavarovanci s takšnimi pogoji ogoljufani, prikrievanje bistvenih okoliščin in prejem neupravičenega plačila odškodnine pa smatrajo zgolj kot posledico nepoštenega ravnanja zavarovalnice. To izhaja tudi iz analize primerov, ko so s terensko preiskavo ugotovili goljufijo, vpleteni pa so kljub dokazom mnenja, da zavarovalnice samo iščejo izgovore za neizplačilo škod. Enak problem izpostavljajo tudi CGI Group Inc (2004), ki bo podrobneje omenjen v poglavju 4.4 ter Ivanjko (1994b): »Strah je prisoten pri zavarovancih, saj ob sklepanju zavarovanja niso prepričani, da je to najboljša oblika zavarovanja njihovih potreb. Za zavarovanca so zavarovalni pogoji, ki določajo obseg kritja, vedno nepregledni in nerazumljivi.«

3.2.1 Priložnostni storilci in priložnostne goljufije

Zavarovalniškim goljufijam, ki nastanejo po nastanku škodnega dogodka, najpogosteje ob vložitvi odškodninskega zahtevka, bi lahko rekli priložnostne goljufije. Za priložnostne goljufije je značilno, da se storilci pred samim dogodkom ali pa vložitevjo zahtevka niso predhodno pripravljali oziroma načrtovali kaznivo dejanje, temveč se jim je zgodil neki dogodek, v katerem so utrpeli škodo ter storijo kaznivo dejanje, ker se jim je pač ponudila prilika.

Prilika ali okoliščina za nepridiprave je nekaj, kar je obstajalo pred storitvijo kaznivega dejanja. Razmeram, ki jim je sledilo kaznivo dejanje, pravimo tudi napeljujoče okoliščine ali preddeliktno stanje (Žerjav, 2003).

Če za klasično premoženjsko kriminaliteto – tatvino kot tipičen primer prilike vzamemo odklenjen avto z denarnico na sedežu, pa bi lahko za zavarovalniško goljufijo na področju odgovornostnega zavarovanja kot tipičen primer navedli škodni dogodek, v katerem se storilec lažje poškoduje pri prijatelju oziroma znancu. Oba primera nudita potencialno velik in hiter zaslužek z razmeroma majhno stopnjo tveganja. Istočasno pa za oba primera velja, da gre za neosebno izkušnjo z žrtvijo, saj storilec potencialne žrtve (lastnik denarnice oziroma zavarovalnica zavarovanca) niti ne pozna niti ne ve, kdo sploh je.

Priložnostni storilci pri zavarovalnih goljufijah so tisti, ki dejanski škodni dogodek napihnejo (Dvoršek, 2004).

Za priložnostne storilce je značilno, da jim škoda že nastane, o goljufiji pa začnejo razmišljati naknadno, ko ugotovijo, da se jim ponuja priložnost za lahko povrnen denar, četudi neupravičeno. Goljufija pri njih navadno nastane z vložitvijo zahtevka na zavarovalnico za povračilo škode (izplačilo zavarovalnine ali odškodnine).

Priložnostni prevaranti so običajno pošteni prebivalci oziroma vsaj niso zavedajoči se poklicni kriminalci. Živijo dokaj normalno, ubogljivo življenje, ki pa reagirajo na priložnostne goljufije. To pogosto storijo v afektu pohlepa in obupa (Coalition against insurance fraud [CAIF], 2006: 11).

Priložnostni storilec izkoristi pristni škodni dogodek za storitev zavarovalniške goljufije, ko na primer pri vlomu zahteva zavarovalnino tudi za predmete, ki jih niso ukradli. Amaterji grejo korak dlje in so tisti, ki na primer zahtevajo zavarovalnino za ukradene predmete za vlom, ki se sploh ni zgodil, medtem ko profesionalci izvajajo najhujše, načrtovane goljufije (Morley et al., 2006: 165).

Priložnostni storilci se pri zavarovalniških goljufijah najverjetneje pojavljajo najpogosteje. So storilci, ki storijo goljufijo le ob določenih okoliščinah, ko se pojavi ustrezna priložnost. Primeri vključujejo škodo, ki se ni zgodila (kot najpogostejši primer), pristen, a pretiran zahtevek, prilagojen do mere, da je krit ter zahtevek za škodo na stvari, ki sploh ni v njegovi lasti (Crawford & Company, 2009).

Priložnostni goljufi dejanj ne načrtujejo, le izkoristijo trenutno priložnost. Med priložnostne goljufe spadajo tudi tisti, ki priložnostno goljufajo zavarovalnico na različne načine (Dvoršek, 2003).

Strokovnjaki na področju goljufij delijo goljufe na priložnostne storilce, ponavljajoče storilce (ti so se v preteklosti že seznanili z goljufanjem zavarovalnice in skušajo ob naslednjem škodnem dogodku iztržiti še malce več) in organizirane storilce (za njih je značilno, da ustvarjajo in prirejajo škodne dogodke z namenom pridobivanja odškodnine iz naslova telesnih poškodb) (Crawford & Company, 2009).

V kategorijo priložnostnih storilcev spadajo tudi tisti, ki ob vložitvi zahtevka izkrivijo škodni dogodek do te mere, da so upravičeni do denarnega nadomestila. Običajno gre za osebe, ki ne delujejo na mednarodnem področju, se s tovrstnimi goljufijami ne preživljajo, izkušeni preiskovalec pa tovrstne goljufije pogosto odkrije.

Pri analizi internih spisov je bilo pri zahtevkih, pri katerih je bila ugotovljena goljufija, v 73 % (29 od 40) primerih ugotovljeno, da se je dogodek najverjetneje zgodil na zatrjevanem kraju, vendar pa je šlo za prirejanje škodnega dogodka (oškodovanec je sam kriv za škodo) oziroma za prikrivanje bistvenih okoliščin (oškodovanec sorodnik oziroma sostanovalec). Izmed vseh sumljivih zahtevkov, ki so bili dani v preiskavo, jih je bilo 26 % (12 izmed 47) danih predvsem zaradi preteklega

škodnega dogajanja vpletenih oseb, kjer bi lahko šlo za specialne povratnike ali organizirane kriminalce. Preiskava pa je pokazala, da njihov modus operandi ne odstopa od drugih goljufivih zahtevkov in gre največkrat za prirejanje škodnega dogodka oziroma prikrivanje bistvenih okoliščin pri vlaganju zahtevka. Prav tako ni bilo nobenih posebnih predpriprav oziroma organiziranosti pri uveljavljanju odškodnine, saj so terenski preiskovalci brez večjih težav odkrili vrsto nepravilnosti, s katerimi so dokazali prirejanje škodnega dogodka oziroma zavarovalniško goljufijo. Pri tovrstnih storilcih gre najverjetneje za ponavljajoče se storilce, ki jih omenja Crawford & Company (2009). Pri analizi internih spisov smo zgolj pri enem izmed 160 spisov posumili, da ne gre le za priložnostnega storilca. Odškodninski zahtevek je imel ob pregledu več indicev, ki namigujejo na zavarovalniško goljufijo. Poleg tega je bil oškodovanec po poklicu policist, ki se je pri terenski preiskavi dovolj spretno izmikal, da mu zavarovalnica ni mogla dokazati goljufije.

3.3 Razširjenost zavarovalniških goljufij

Zavarovalnice se pri zavarovalniških goljufijah soočajo z izjemno kompleksnim pojavom. Težko jih je odkriti, se spreminjajo, s pojavom novih tehnologij in produktov pa nastanejo nove vrste. Posamezniki zavarovalniških goljufij niso pripravljene preprečevati niti zoper njih ne želijo ukrepati, predvsem iz razloga, ker ni neposrednih oškodovancev, njihove posledice pa tudi niso neposredno vidne. Zaradi kompleksnosti ni znano, koliko goljufij je na področju zavarovalništva.

Kompleksnost problema zavarovalniških goljufij sovпада z razsežnostjo, ta kompleksnost pa je povezana s številnimi vzroki. Goljufija je dinamična. Ko (op. p. zavarovalniška) industrija odkrije neko vrsto goljufije in postavi ovire za preprečevanje ponovnega nastanka, nastane nova vrsta goljufije (Morley, et al., 2006: 163).

Nekatere goljufije je s trenutnimi metodami nemogoče odkriti, definicije zavarovalniških goljufij pa se razlikujejo od države do države, različne definicije pa obstajajo tudi med organizacijami iste države. Govorimo lahko torej le o ocenah, ki pa po podatkih različnih družb močno variirajo.

Med vsemi kaznivimi dejanji so ravno goljufije tiste, katerih oceno celotnih stroškov, ki nastanejo državi in žrtvam, je najtežje podati. Sama narava kaznivega dejanja je prikrivanje in preslepitev, zato je pogosto obseg škode iz naslova goljufij neznan. Poglavitna karakteristika goljufij je pretvarjanje in izkrivljanje dejstev (Dvoršek, 2004).

Pri zavarovalniških goljufijah največkrat ni zunanjih znakov, ki bi kazali na goljufijo, zato oškodovanec običajno niti ne ve, da je ogoljufan. Obstajajo le indici (Dvoršek, 2003).

ABI (2012) v Veliki Britaniji beleži, da je bilo leta 2011 odkritih 138.814 goljufij v skupni vrednosti več kot milijardo evrov. Po njihovih ocenah neraziskane goljufije zavarovalnicam letno povzročijo še za več kot 3 milijarde evrov. Največji delež goljufij so zaznali pri stanovanjski odgovornosti, kar 71.000. Drugi največji delež zavzema avtomobilska odgovornost, vendar pa je bila njihova vrednost največja. V letu 2011 je bilo od vseh zahtevkov za avtomobilsko odgovornost kar 7 % goljufivih.

Insurance Council of Australia predpostavlja, da je v Avstraliji med letom 1991 in 1993 število goljufivih zahtevkov in tudi višina celotne škode upadla iz 1,7 milijarde avstralskih dolarjev na 1,1 milijarde letno in da je ta številka še nekaj let upadala, pri čemer je glavni razlog v temeljitem preiskovanju zahtevkov in prevenciji kriminalnih dejanj zoper zavarovalnice (Walker, 1997).

»Statistična poročila kažejo, da se pri nas letno poda od 30 do 60 kazenskih ovadb za kazniva dejanja zavarovalniške goljufije. Število kaznivih dejanj je seveda relativno nizko, glede na število komitentov zavarovalnic, ki svoja tveganja zavarujejo na različnih področjih, na katerih zavarovalnice nudijo svoje storitve.« (Lamberger, 2004: 109).

Glede na ugotovitve analize internih spisov Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana lahko vidimo, da število kaznivih dejanj zavarovalniške goljufije niti približno ne pokaže realnega stanja zavarovalniških goljufij v Sloveniji. Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana v nobenem izmed 40 primerov, kolikor je bilo odkritih goljufij, ni podala kazenske ovadbe za storjeno zavarovalniško goljufijo.

Z zanesljivimi podatki o škodah, ki jih z vlaganjem in izplačevanjem goljufivih zahtevkov čutijo slovenske zavarovalnice, ne razpolagamo. Če sledimo ocenam Comitee European des Assurance, ki pravijo, da imajo evropske zavarovalnice letno škodo zaradi goljufij v višini 8 milijard evrov, kar zneso do 10 % premije (Žnidarič, 2004a), pomeni, da so zavarovalnice v letu 2014 izplačale za skoraj 198 milijonov EUR goljufij (SZZ, 2014). Insurance Information Institute [III] (2015) pravi, da stroški zavarovalniških goljufij v zavarovalniški industriji predstavljajo 10 % celotnih stroškov.

Artis et al. (1999) v svoji študiji kljub strogi definiciji, kaj zavarovalniška goljufija je, ugotavljajo, da je goljufivih zahtevkov skoraj 5 % (Derrig, 2002).

Rast zavarovalniških goljufij v času recesije ne pove nujno, da se goljufije povečajo sorazmerno s slabšanjem ekonomske situacije prebivalcev. Recesija prizadene večino

prebivalstva, zato jo čutijo tudi zavarovalnice, ki se soočajo z zmanjšanjem prihodkov od pobranih premij. Zavarovalnice so tako prisiljene zmanjševati stroške oziroma povečati učinkovitost, to pa lahko dosežejo tudi s preprečevanjem zavarovalniških goljufij oziroma neplačevanjem zavarovalnin in odškodnin goljufivih zahtevkov. V času recesije zavarovalnice večji poudarek namenijo goljufijam in jih tudi strožje obravnavajo. Takšen pristop pa lahko navidezno poveča rast goljufij.

Po analizi internih spisov je v letu 2009 kar 54 % (86 od 160) zahtevkov kazalo sumljive okoliščine, vendar pa je zavarovalnica terensko preiskavo opravila le pri 29 % (47 od 160) vseh zahtevkov. Zavarovalnica se pri vsakem zahtevku posebej odloča, ali je smotrno zoper zahtevek vložiti terensko preiskavo, ki je najučinkovitejše sredstvo za boj proti goljufijam, ali pa je bolje na podlagi znanih dejstev odločiti o zahtevku. V letu 2010 je Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana poostrila nadzor nad goljufijami in na celotnem področju odgovornostnega zavarovanja skoraj podvojila število preiskav zahtevkov. Posledično se je v tistem letu glede na leto 2009 povečalo število goljufivih zahtevkov. Razlog za povečanje odkritih goljufij je torej zgolj novi pristop zavarovalnice do sumljivih zahtevkov in ne dejanska rast goljufij.

Zavarovalnice se pri reševanju škodnih dogodkov svojim strankam trudijo ponuditi kvalitetno storitev, zato jo želijo opraviti hitro in strokovno. Želijo si predvsem, da so stranke po zaključku reševanja zadovoljne in postanejo njene zveste stranke. Pri sumljivih škodnih dogodkih so zato zavarovalnice postavljene v položaj, kjer morajo pretehtati, ali bodo zahtevek rešili hitro in z minimalnimi stroški ali pa bodo angažirali detektivsko agencijo za terensko preiskavo škodnega dogodka, ki pa v nasprotju z običajnim postopkom zahteva več časa in poveča strošek reševanja spisa, kar se dodatno pozna pri reševanju majhne škode oziroma škode, kjer je kritje omejeno. Ne nazadnje pa prihod detektivov za zavarovanca ali oškodovanca velikokrat predstavlja negativno obravnavo zavarovalnice. »Clarke (1990) navaja, da zavarovalnice dolgo časa niso preganjale goljufov zaradi prepričanja, da bodo zaradi številnih tekmecev izgubile ugled, če ne bodo izplačale sumljivih škod.« (Dvoršek, 2004: 50).

3.3.1 Razširjenost zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti

Na področju zavarovanja splošne odgovornosti ni veliko raziskav, ki bi preučevale razširjenost in vrste zavarovalniških goljufij. O stanju smo lahko le ugibali in povzemali zaključke raziskav, ki so preučevale goljufije na drugih področjih oziroma na širšem področju zavarovalništva. S pomočjo interne analize spisov pa ocenjujemo,

da je goljufij na področju zavarovalnega produkta PaketDom približno 43 %. Analiza internih spisov se nanaša zgolj na paketno zavarovanje doma, na odgovornostno zavarovanje, kjer so oškodovanci utrpeli telesne poškodbe. Omenjeno ugotovitev pa težko razširimo na ostala področja odgovornostnega zavarovanja, kjer je zavarovanec pravna oseba (najpogostejši vzrok škode je v neustrezni javni površini) ali pa delodajalčeva odgovornost (škodo utrpi delavec zavarovanca).

Posplošitev razširjenosti zavarovalniških goljufij ni ustrezna, saj se, kot je razvidno iz analize internih spisov, zavarovalniške goljufije na področju stanovanjske odgovornosti večinoma pojavljajo v sodelovanju z oškodovancem in zavarovancem, ki sta v prijateljskih ali pa sorodstvenih odnosih. Iz analize smo zaznali, da se razširjenost zavarovalniških goljufij na omenjenem področju močno razlikuje že pri različnem vzroku škode. Pri škodnih dogodkih, ko pes ugrizne osebo, ni bilo zaznati zavarovalniške goljufije. Ugriz psa zavarovancu kot lastniku povzroči precej stroškov in neugodnosti z birokratskimi postopki. Prav zaradi tega je ustvarjanje fiktivnega škodnega dogodka precej oteženo, zavarovalnica pa ima navadno v spisu številno dokumentacijo o škodnem dogodku, tako s strani zavarovanca in oškodovanca, kot tudi veterinarske uprave, večkrat pa tudi policije. Z napadom psa na osebo je odgovornost v večini primerov podana, zato tudi morebitna prilagajanja dejstev o škodnem dogodku niso potrebna. Omenjeni razlogi pri škodnih dogodkih, katerih posledica je odgovornost lastništva psa, ki se ne končajo z ugrizom (npr. pes se zaleti v oškodovanca in ga poškoduje) odpadejo, zato smo pri analizi internih spisov na tem področju zaznali 40 % goljufivih zahtevkov, delež sumljivih zahtevkov pa predstavlja 60 %.

Večji delež sumljivih zahtevkov pa smo zaznali predvsem pri zdrsih in padcih ter dogodkih, povezanih s sosedsko pomočjo zavarovanca oškodovancu oziroma obratno. Takšen rezultat je verjetno zrcalo najpogostejših škod. Ljudje se najpogosteje poškodujemo ob padcu ali pa pri delu z ostrimi predmeti (ureznine ipd.). Ti najpogostejši dogodki pa predstavljajo tudi največji delež prilik, ki jih nekateri s koristjo izkoriščajo v povezavi z odgovornostjo tretjih oseb.

Da bi dobili delež goljufij na celotnem področju odgovornostnih zavarovanj (brez upoštevanja avtomobilskih nesreč), bi morali raziskavo razširiti tudi na druga, že prej omenjena področja.

3.4 Razlogi za visok delež goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti

Ugotovili smo, da je delež goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti višji od deležev, ki jih omenjajo strokovnjaki (ABI, 2012; III, 2015; Derrig, 2002; Artís et al., 1999). Da je delež višji od deleža goljufij pri avtomobilski odgovornosti, je razlog najverjetneje v sami naravi prometnih nesreč. V prometu se uporabljajo prevozna sredstva, ki dosegajo velike hitrosti in zahtevajo veliko pozornosti od voznika, zaradi česar prihaja do vrsto nepredvidljivih dogodkov, tudi prometnih nesreč. V primeru trka dveh vozil eden izmed voznikov načeloma povzroči škodo, za katero odgovarja po pravilih krivdne oziroma objektivne odgovornosti⁵, udeleženci pa so pogosto prizadeti in nemalokrat vedo, da je povzročitelj dolžan povrniti nastalo škodo in jo od njega tudi zahtevajo. Vsi vozniki morajo skladno z zakonom biti za primer avtomobilske odgovornosti zavarovani, zato se s skoraj vsako prometno nesrečo ukvarja zavarovalnica. Ti naključni dogodki pa zmanjšujejo delež goljufij na področju avtomobilskih odgovornosti.

Nasprotno pa je pri zavarovanju splošne odgovornosti odgovornost le redko podana, saj ljudem škoda praviloma delno ali v celoti nastane po lastni krivdi. Mnogokrat so zavarovanci in oškodovanci v prijateljskih odnosih, kot najpomembnejše pa niti ne vedo, da lahko od povzročitelja zahtevajo povračilo škode, zato je vlaganje pristnih odškodninskih zahtevkov pri teh vrstah zavarovanj redkost.

Kljub zgoraj navedenim razlogom pa je vseeno nenavadno, da so zavarovalniške goljufije tako pogoste, sploh povzročene s strani priložnostnih storilcev. Ti ljudje navadno niso vpleteni v kriminalna dejanja oziroma nimajo kriminalne preteklosti. Za ta družbeni fenomen je treba razloge za tako visok delež najverjetneje iskati drugje. Nedvomno lahko kot enega izmed razlogov poudarimo **današnjo družbeno ureditev**:

»Z globalnimi spremembami v družbi so se spreminjale tudi družbene norme, zlasti pa družbene in osebne vrednote. Kar je bilo nekoč izrecno prepovedano in nemoralno, je danes še samo prepovedano, vprašanje nemoralnosti je drugotnega pomena. Rečeno tudi drugače, nič ni narobe, če je nekdo izkoristil zavarovanje in zavarovalnico in si je na tak način pomagal iz slabega materialnega in socialnega stanja, saj je zavarovalnica tako močna, da se ji to ne bo poznalo. Takšno prepričanje je mnogokrat možno slišati v okolju.« (Žnidarič, 2004: 14).

»Po spremembi družbenega sistema se je uveljavila liberalna tržna filozofija, po kateri je v boju za trg marsikaj dovoljeno. Spodbuja jo še občutek posameznikov, da

---

⁵ OZ (2007) v 131. členu ureja dve obliki odgovornosti. Krivdno odgovornost, za katero povzročitelj odgovarja, razen če dokaže, da je škoda nastala brez njegove krivde, ter objektivno odgovornost, za katero se odgovarja ne glede na krivdo, nastopi pa od stvari ali dejavnosti, iz katerih izvira večja škodna nevarnost za okolico.

država ne zagotavlja potrebnih pogojev za enakopravni boj na trgu.« (Dvoršek, 2004: 55).

Zavarovalniške goljufije veljajo za kavalirski delikt, kar pomeni, da je občutljivost okolja do omenjene vrste kriminala nizka. Podobno kot utaja davkov tovrstno goljufanje nima posebno negativnega predznaka (Dvoršek, 2004).

Javnost dejanje goljufanja dojema kot spretni manever, s katerim je posameznik pretental veliko premožno zavarovalnico in ne kot resno kaznivo dejanje (Furlan, 2012).

CGI Group Inc (2004) v svojih raziskavah navaja, da visok odstotek ljudi meni, da so določene vrste zavarovalniških goljufij sprejemljive. Kar četrtnina jih meni, da pretiravanje v zahtevku ni nič spornega. Svoje razloge pogosto upravičujejo kot vračilo za preplačano premijo, pri kateri ni bila plačana še nobena škoda oziroma za franšizo (op. p. del škode, ki jo mora zavarovanec kriti sam). Skoraj polovica vprašanih meni, da so za družbeno toleranco do zavarovalniških goljufij krive zavarovalnice same, saj so nepoštene, premije pa bi kljub zmanjšanju izplačanih goljufij ostale enake.

Zavarovalnica Triglav d.d. (2013) je avgusta 2012 izvedla raziskavo o percepciji in razumevanju posledic zavarovalniških goljufij. Namen raziskave je bil raziskati odnos javnosti do zavarovalniških goljufij. Po pričakovanjih je raziskava potrdila visok prag tolerance do zavarovalniških goljufij. Poudarili bomo nekaj ugotovitev, ki so jih v raziskavi odkrili: slaba četrtnina vprašanih meni, da bi zavarovalniško goljufijo storil vsak, če se mu le ponudi priložnost. 59 % tistih, ki so se že znašli v situaciji, ko bi lahko preprečili zavarovalniško goljufijo, ni storilo ničesar. Skoraj polovica vprašanih »pretiravanje pri navajanju obsega nastale škode« ne smatra kot goljufijo. Pričujoči rezultati kažejo na resen družbeni problem, s katerim se bojujejo zavarovalnice v Sloveniji (tudi drugje po svetu).

Ne nazadnje pa so zavarovalniške goljufije poseben družbeni fenomen, ki prinašajo razmeroma nizko tveganje za odkritje, javnost pa jih ne obravnava kot »mala in se« (Hrustek in Čas, 2013).

Razloge je verjetno treba poiskati tudi v **posameznikovi**h izkušnjah z zavarovalnicami.

Za zavarovalništvo je potreben dober imidž, ki se razširja na celotno področje. Dober imidž zavarovalnice oziroma zavarovalništva nasploh ustvarja dobro javno mnenje, kar pa med drugim odloča tudi o presoji posameznika, ali bo zoper zavarovalnico vložil goljufivi zahtevek in si pridobil neupravičeno obogatitev (Ivanjko, 1999a).

Poštenost, kot jo razumejo posamezniki, je odvisna od njihove presoje, ali je vložen trud glede na pričakovan izid sprejemljiv, razumski in upravičen. Raziskave so pokazale, da je poštenje ena najpomembnejših faktorjev, ki vplivajo na človekovo ravnanje oziroma izmenjavo (blaga, storitev, znanja, truda itd.). Rezultati so tudi pokazali, da pravilna porazdelitev sredstev poveča človekovo zaupanje in zvestobo do drugih v procesu izmenjave. Nasprotno pa nepravična porazdelitev sredstev negativno vpliva na posledice, kot je npr. zadovoljstvo strank in tehtanje o nakupu (v primeru zavarovalništva sklenitev zavarovalne police). Nepošteno ravnanje lahko vodi stranke do zamenjave ponudnika ali celo maščevanja (Tseng in Kuo, 2013: 1038).

Zaradi nepoznavanja zavarovalnih pogojev, nerazumevanja pravnega temelja odškodninske odgovornosti ali pa nepravilnega pristopa zastopnikov pri sklepanju je lahko v primeru zavrnitve zahtevka s strani zavarovalnice, četudi je povsem upravičena, oškodovanec ali zavarovanec prepričan, da je bil ogoljufan, da zavarovalnica neupravičeno ne izplača odškodnine, kar se govori tudi v družbenih krogih in je moč zaznati tudi pri reševanju škod. Tudi to vodi do vzdušja, da zavarovanec ali tretja oseba goljufanja zavarovalnice ne smatra kot kaznivo dejanje, ki bi bilo sprevrženo ali nezaželeno v družbi, niti ga družba ne prezira temveč se takšna goljufija smatra kot povračilni ukrep oziroma kaznovanje za predhodna dejanja, ki naj bi jih počela zavarovalnica.

Poleg družbenega okolja in predhodnih izkušenj z zavarovalnico pa je kot razlog za vlaganje goljufivih zahtevkov treba omeniti še **zavarovalne produkte in njihove pogoje ter posebnost odgovornostnega zavarovanja kot zavarovalne vrste.**

»Konkurenca med zavarovalnicami sicer sili zavarovalnice k obvladovanju stroškov, ki vplivajo na višino zavarovalnih premij, s tem pa tudi stroškov zaradi zavarovalniških goljufij. Toda na drugi strani intenzivno trženje novih zavarovanj spodbuja goljufe k novim oblikam goljufij, na katere zavarovalnice (še) niso pripravljene.« (Dvoršek, 2004: 55).

Zavarovalnica običajno z novimi produkti ponuja široko kritje, da si pridobi klientelo na svojo stran in v dobri veri, da bodo zavarovanci s produktom zadovoljni ter postali njene zveste stranke. Ne more pa predvideti vseh situacij in s tem tudi ne nevarnosti, ki so zajete znotraj produkta. Njeno neizkušenost in naivnost hitro izkoristijo poklicni goljufi in priložnostni storilci. Tovrstno situacijo smo zaznali tudi pri zgodovinski in primerjalni metodi zavarovalnih produktov. Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana se je s starim paketnim produktom za zavarovanje doma, v katerem je bila vključena tudi splošna odgovornost, pogosto soočala z goljufivimi zahtevki, še

pogosteje pa z zlorabami zavarovanja⁶. Z novimi, strožjimi pogoji, ki jih je čez leta vpeljala na trg, je preprečila zlorabe odgovornostnega zavarovanja ter izključila oziroma omejila kritje za škodne dogodke, kjer je zaznala veliko primerov zavarovalniških goljufij. Z restrikcijo pogojev pa nastajajo nove oblike goljufij ali poskusa goljufij, kot je na primer zatrjevanje, da zavarovanec in oškodovanec nista v sorodstvenem razmerju oziroma se med seboj ne poznata. Tovrstne goljufije spadajo pod lažno navajanje ali zamolčanje nekaterih podatkov ob nastanku škodnega dogodka, ki so podrobneje omenjene že v poglavju 3.1.1.

Kot odgovor na škodno dogajanje se zavarovalnica z omejitvijo ali izključitvijo določenih vrst škodnih dogodkov zaščiti pred velikimi ali množičnimi škodami ter dogodki, ki predstavljajo preveliko tveganje za tovrstno zavarovanje.

Čeprav se pri odgovornostnih zavarovanjih na prvi pogled zdi, da pogoji nimajo neposredne povezave z oškodovanci, saj nastopajo kot tretje osebe, zavarovalna pogodba pa je dogovor med zavarovalnico in zavarovancem, pa zaradi izključitve ali omejitve po pogojih najbolj trpi oškodovanec, ki navadno od zavarovanca ne želi neposredno terjati odškodnine, najpogosteje zaradi poznanstev. Zaradi teh omejitev pa nekateri zamolčijo bistvene podatke ali pa priredijo škodni dogodek tako, da izključitev ali omejitev kritja odpade.

Vzrok za vlaganje goljufivih zahtevkov s strani oškodovanca na področju zavarovanja splošne odgovornosti pa je tudi **posebnost te zavarovalne vrste**. OZ (2007) nalaga povzročitelju povrnitev škode v prvotno stanje oziroma plačilo v denarju glede na vrednost škode. Za škodo šteje tudi nepremoženjska škoda (telesne in duševne bolečine, strah ter okrnitev ugleda), ki pripada oškodovancu v obliki denarne satisfakcije. Oseba, ki zaradi padca po lastni krivdi utrpi telesno poškodbo, bi po nezgodnem zavarovanju, če ga sploh ima, v povprečju dobila precej manjšo denarno satisfakcijo (op. p. v primerih, ko poškodba nima trajnih posledic), kot po pravilih odškodninskega prava, oziroma bi morala imeti sklenjeno nezgodno zavarovanje z individualno obravnavo, ki pa jih večina zavarovalnic v Sloveniji sploh ne nudi, če pa že, pa za zelo visoko premijo. Denarno nadomestilo za telesne poškodbe skušajo posamezniki dobiti preko police odgovornostnega zavarovanja z lažnim prikazovanjem dejanskih okoliščin o škodnem dogodku.

---

⁶ V tem kontekstu zloraba zavarovanja ni mišljena kot kaznivo dejanje goljufije, kot je to opredeljeno v 211. členu KZ-1 (2010). Namen odgovornostnega zavarovanja je predvsem v preprečitvi negativnih posledic, ki lahko zadenejo zavarovanca pri povzročitvi škode tretjim osebam. Zavarovancem v večini primerov škode, ki jo storijo tesnim prijateljem, sploh pa svojim sorodnikom, ni treba povrniti in s tem tudi odpade negativna posledica, to je zmanjšanje ekonomskega položaja.

3.5 Vloga pooblaščenecov pri vlaganju goljufivih odškodninskih zahtevkov

O vpletenosti odvetnikov v goljufive odškodninske zahtevke ni veliko napisanega. ACFE kot ena redkih v Insurance fraud handbook (2009) navaja goljufije odvetnikov kot eno izmed vrst goljufij. Predvsem naj bi se odvetniki pojavljali v večjih, bolj organiziranih kriminalnih združbah in naj bi bili navadno organizatorji in tisti, ki z goljufijami pridobijo največ dobička. Svoje stranke z obljubami po visokih odškodninah, ki jih bodo prejeli s strani zavarovalnic, napotijo k zdravniku na zdravljenje, ki sicer sploh ni potrebno.

Njihov glavni motiv je torej prikazati čim višjo škodo, ki so jih utrpeli njihovi klienti v določeni situaciji, pri čemer zaradi provizije tudi sami prejmejo višjo nagrado za opravljeno delo. Nekatera podjetja, ki se ukvarjajo z odškodninskimi zahtevki, pa v določenih primerih strankam omogočajo brezplačno storitev za primere, ko neuspešno uveljavljajo odškodnino, zato je interes o prirejanju zahtevka z njihove strani še toliko večji.

Vse večja je komercializacija odškodninskega prava, ko odškodninske družbe z agresivnim oglaševanjem svojih storitev tako v medijih kot tudi na letakih in obcestnih stacionarnih ter celo mobilnih panojih dobesedno pozivajo k padanju po tleh in k nadaljnjemu uveljavljanju odškodninskih zahtevkov (Srše, 2014: 7).

Ker so zaposleni pri reševanju odškodninskih zahtevkov predvidevali, da so za del zavarovalniških goljufij odgovorni odvetniki oškodovancev, smo s pomočjo analize internih spisov iskali vzorce, ki bi povezovali odvetnike z goljufivimi zahtevki. Ugotovitve analize internih spisov so pokazale, da je v 8 % (3 od 40) primerih, pri katerih je zavarovalnica odkrila goljufijo, za zavarovalniško goljufijo odgovoren prav odvetnik oškodovanca. 18 % (19 od 104) zahtevkov, ki so vloženi preko odvetnika, je neskladnih z opisom dogodka v zdravniški dokumentaciji, kar namigujejo na to, da odvetniki kljub nekaterim očitnim znakom nekonsistentnosti oškodovančevih trditev oškodovanca ne zavrnejo pri uveljavljanju odškodninskega zahtevka, temveč ga napeljujejo k vložitvi goljufivega zahtevka. V 19 % (9 od 35) primerih so oškodovanci terenskimi preiskovalcem povedali povsem drug vzrok škode od tistega, ki je bil zatrjevan v odškodninskem zahtevku oziroma o odgovornosti zavarovanca na terenu sploh niso govorili, čeprav je bila v odškodninskem zahtevku jasno zatrjevana. Takšne ugotovitve dodatno povezujejo odvetnike z vlaganjem goljufivih zahtevkov, saj je vzrok škode podatek, ki v večini primerov odloča o krivdi zavarovanca oziroma razjasnjuje, kdo je odgovoren za nastalo škodo.

Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana pa se sooča tudi s posameznimi praktičnimi primeri goljufij z odvetnikom v glavni vlogi. V letu 2010 je opazila nenavaden porast istovrstnih škodnih dogodkov v zelo kratkem obdobju. Oškodovanci iz Maribora, ki jih je zastopala advokatka iz Maribora, so se poškodovali na neustrezni površini, na javnem kraju našega zavarovanca – več kilometrov oddaljenega mesta. Pri vsakem dogodku je bila priložena izjava priče, ki je potrdila padeč na površini. Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana je za posamezne tovrstne zahteveke odredila terensko preiskavo, kasneje, ob upravičenem dvomu pa še za preostale, že zaključene zahteveke. Detektivom je v večini primerov uspelo ugotoviti, da je šlo za zavarovalniško goljufijo. Nadaljnje ugotovitve so pokazale, da se oškodovanci med seboj niso poznali, njihova edina skupna točka pa je bila prav njihova pooblaščenka. Posledično je zavarovalnica zaznala močan upad tistih zahtevkov, ki jih je zastopala prav ta pooblaščenka.

Prirejanje odškodninskega zahtevka s strani odvetnikov z namenom, da bi stranka prejela odškodnino, pa ni edini način, ki ga odvetniki izvajajo. Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana je s pomočjo konkurenčne zavarovalnice v letu 2014 zaznala zavarovalniško goljufijo, pri katerem je pooblaščenec za svojo stranko za isto škodo uveljavljal odškodninski zahtevek pri dveh različnih zavarovalnicah. Odvetnik je na isti dan podpisal poravnalni ponudbi za obe zavarovalnici ter podpisani ponudbi vrnil v izplačilo. Zadeva je bila predana policiji za kazenski pregon, ki pa še ni zaključen. Zavarovalnici pa ni tuja niti zdravniška dokumentacija, v kateri so zapisane opombe zdravnikov, da je pacient obiskal specialista na predlog njegovega pooblaščenca in ne zaradi dejanskih potreb po zdravljenju.

3.6   *Posledice zavarovalniških goljufij*

Kako kompleksne so zavarovalniške goljufije, lahko najverjetneje ugotovimo le z njihovimi posledicami, ki jih pustijo (Palasinski, 2013).

Insrance europe govori o tem, da vsi zavarovanci čutijo posledice izplačevanja goljufivih zahtevkov. Ena izmed posledic je plačevanje višje premije za zavarovanje določenega rizika, ki po ocenah ACFE (2009) predstavlja približno 10 odstotkov. ABI (2012) navaja, da goljufije prizadenejo vsakega Britanca, ki zaradi goljufij preplača premijo za 50 funtov letno.

Po osamosvojitvi Republike Slovenije smo pristopili k oblikovanju novega pravnega reda in v okviru tega je bil sprejet Zakon o zavarovalnicah. Enako kot pri drugih gospodarskih dejavnostih se z dejavnostjo zavarovanja ukvarjajo zavarovalna

podjetja, ki z izjemo vzajemnih zavarovanj opravljajo zavarovalno dejavnost zaradi ustvarjanja dobička. Ena od najpomembnejših sestavin organiziranosti zavarovanja je funkcija zavarovalnice, da deluje na pridobitni podlagi. Dobiček oziroma ustvarjanje in povečevanje dobička je osnovni cilj vseh dejavnosti družbe. Zavarovalnica mora poslovati po ekonomskih načelih in po pravilih zavarovalne stroke (Ivanjko, 1999a).

Žnidarič (2004) meni, da je interes zavarovalnic predvsem ustvarjanje dobička in višjega prometa, manj poudarka pa dajejo izplačanim škodam, tudi tistim neupravičenim. Te škode vplivajo na poslovni rezultat zavarovalnic, vendar dokler lahko zavarovalnice povečujejo premije, dotlej ne bo ne potrebe in ne interesa za spremembe.

Ker pa je zavarovalnica umeščena na prosti trg in se sooča s konkurenco, je dvigovanje premije le delna rešitev. Trgu je prisiljena ponuditi ugodnejše pogoje od konkurenčnih zavarovalnic, saj višja premija odvrne potrošnika k sklenitvi zavarovanja. Potencialni zavarovalci se lahko dandanes o ceni konkurenčnih produktov seznanijo brez večjih naporov, zato dvigovanje premij za zavarovalnice že dolgo ni prva izbira.

»Verjetno je cilj vsake zavarovalnice učinkovito obvladovanje stroškov oziroma škod zaradi zavarovalniških goljufij. Seveda ni mogoče enoznačno opredeliti, kaj je učinkovito omejevanje, nedvomno pa lahko govorimo, da smo uresničili zastavljeni cilj, če izplačane škode ne zahtevajo dviga zavarovalnih premij oziroma če smo z zavarovalnimi premijami konkurenčni drugim zavarovalnicam.« (Dvoršek, 2004: 55).

V večini primerov se zavarovanci za sklenitev zavarovanja pri določeni zavarovalnici odločijo prav zaradi najugodnejše ponudbe. Zavarovalnica je torej za zmanjšanje premije določenega produkta prisiljena izboljšati škodni rezultat. Eden izmed ukrepov izboljšanja škodnega rezultata je preprečevanje goljufij. Ker pri odgovornostnih zavarovanjih prihaja do izjemno velikega sivega polja škodnih dogodkov, je eden izmed načinov, ki bi ga zavarovalnice lahko uporabile, spreminjanje splošnih pogojev. To je pri zavarovanju splošne odgovornosti možno, saj gre za neobvezno zavarovanje, kar pomeni, da vsebina pogojev ni zakonsko določena. Na tem mestu namenoma govorimo o sivem polju škodnih dogodkov in ne o goljufivih zahtevkih. Sivo polje škodnih dogodkov predstavljajo vsi tisti dogodki, kjer dejanskega stanja ni možno ugotoviti tudi s pomočjo zunanjih preiskovalcev, zavarovalnica pa na podlagi določenih indecev sumi (če sploh), da gre za goljufijo.

»Tako kot na splošno za gospodarsko kriminaliteto, velja tudi za področje zavarovalniških goljufij t. i. »sivo polje.« To pomeni, da zavarovalnice, pa tudi

policija, odkrije le del zavarovalniških goljufij, druge pa ostanejo prikrite in se lahko le domneva, koliko jih je.« (Lamberger, 2004: 109).

Zavarovalnice skrbno beležijo trend škodnih dogodkov. Če pridejo do ugotovitev, da se določeni škodni dogodki pojavljajo pogosto in so v večini primerov sporni, zavarovalnica pripravi nove pogoje tako, da poveča zahteve za podano kritje ali pa delno oziroma v celoti izključi kritje. Šelihova (2004) takšne ukrepe uvršča med situacijsko prevencijo. Z omenjenim ukrepom zavarovalnica priredi okolje, kjer se domnevne goljufije pojavljajo, tako da zmanjšujejo možnost njihovih izvršitev. S spremembo pogojev zavarovalnica zmanjša priložnost za izvršitev goljufij, poveča napor, ki je potreben za njihovo izvršitev ali pa zmanjša korist, ki jo storilec ali skupina storilcev pričakujejo od goljufij. Zavarovalnica torej ustvarja okoliščine, ki za priložnostne storilce niso ugodne.

Zavarovalnica lahko s skrbno in uspešno vpeljavo strožjih pogojev ter ob minimalnih stroških prihrani veliko več kot pa s terensko preiskavo goljufivih zahtevkov (prav zaradi sivega polja goljufij). Omejevanje pogojev je zelo učinkovito pri priložnostnih goljufijah, ki so pri zavarovanju splošne odgovornosti najpogostejše. To pa lahko precej bolj prizadene poštene zavarovance, saj morajo v primeru resničnega nastanka škodnega dogodka, za katerega je po novih, strožjih pogojih kritje omejeno ali pa ga sploh ni, sami deloma ali v celoti kriti škodo, ki jo povzročijo tretji osebi. Pomen zavarovanja odgovornosti v tovrstnih primerih je torej vprašljiv.

Primer dobre prakse izogibanja goljufivih zahtevkov ter neplačevanja težko dokazljivih škod je zavarovanje AO+ odgovornosti. Zavarovalnica s to vrsto zavarovanja svojemu zavarovancu kot vozniku povzročitelju po pravilih odškodninskega prava povrne škodo, ki jo je utrpel v prometni nesreči. Ker ne gre za obvezno zavarovanje, so pogoji prilagojeni. Dodane so varovalke, ki odvrčajo priložnostne storilce od vlaganja fiktivnih zahtevkov. Izključena je premoženjska škoda, ki nastane po škodnem dogodku (izpad dohodka, odvetniški stroški), in tista nepremoženjska škoda, ki je ni mogoče klinično dokazati, kot sta na primer strah in lažja (prva stopnja) poškodba vratu.

Poškodba vratu se po Erdmanu deli v tri stopnje, pri čemer prva stopnja ne povzroči nobenih vidnih znakov poškodbe (negativni radiološki in nevrološki izvidi). Klinična diagnoza take poškodbe je nateg vratnih mišic (*distensio musculorum coli*) in je najpogostejša poškodba v lažjih prometnih nesrečah (Zupančič, b. d.). Nedokazljivost tovrstne poškodbe, možnost njenega nastanka že pri majhnih hitrostih in visoko denarno nadomestilo so izjemno ugodni pogoji za uveljavljanje goljufivih zahtevkov. Njihovo razširjenost na področju zavarovanja avtomobilske odgovornosti je nemogoče

oceniti, kot pa je omenjeno že v poglavju 3.1.1, obstaja veliko dokazov in indicev, da je tovrstna goljufija močno razširjena.

Prisotnost samo subjektivnih poškodb pri oškodovancih, ki so težavne za dokazovanje (npr. poškodba vratnih vretenc), je lahko indic, da gre za zavarovalniško goljufijo (Lamberger, 2004).

Kot pomembna varovalka za odvrčanje fiktivnih zahtevkov pa je policijski zapisnik prometne nesreče kot predpostavka za izplačila iz naslova AO+ zavarovanja. S prihodom policije zavarovalnica dobi ogromno podatkov, na podlagi katerih lahko lažje odloči o primeru in oceni višino škode, predvsem pa hitro ugotovi morebitna neskladja med zahtevkom in dejanskimi okoliščinami.

»Preprečevalnih mehanizmov je veliko, treba jih je le poiskati in vnesti na pravo mesto v obstoječ sistem zavarovalniških pogojev.« (Lamberger, 2004: 115).

Iz analize internih spisov smo zaznali, da se oškodovanci in zavarovanci med seboj dobro poznajo, v nekaterih primerih gre celo za sorodstveno vez. Večina primerov se je zgodila pri zavarovancu doma, ko je bil oškodovanec na obisku. Pri zahtevkih, pri katerih je šlo za prirejanje škodnega dogodka (40 od 160), se je v 13 % (5 od 40) izkazalo, da se dogodek ni zgodil pri zavarovancu, temveč nekje drugje. Zavarovalnica Triglav d.d. se je s spremembo preučevanih pogojev – omejitvijo zavarovalne vsote za dogodke, kjer oškodovanec pride k zavarovancu na obisk – delno ubranila goljufivih zahtevkov, saj goljufi raje poiščejo druge znance oziroma prijatelje, kjer bi lahko ob uspešni izpeljavi goljufije iztržili višjo odškodnino. Na podoben način odvrča tudi odvetnike, ki prirejajo zahtevke z namenom pridobitve odškodnine za svoje stranke, ker pred vlaganjem preverijo pogoje po morebitnih izključitvah kritja ali omejitvah za padce. Morebitne izključitve ali pa omejitve zavarovalnih vsot namreč prinesejo manjše izplačilo odškodnine, s tem pa tudi manjši zaslužek odvetnika za opravljeno delo (odvetniška tarifa in odstotek od višine odškodnine).

Zavarovalnice so na podoben način preučile tudi pogoje za zavarovanje odgovornosti civilnih oseb. Velik odstotek odškodninskih zahtevkov, ki so jih zavarovalnice prejele v okviru tovrstnega zavarovanja, so se nanašale na povračilo škode, ki so jih zavarovanci povzročili sorodnikom. Značilnost takšnih zahtevkov je, da zavarovanci z oškodovanci sodelujejo pri vlaganju zahtevkov ter jim pomagajo pri izplačilu odškodnine.

Z vlaganjem goljufivih zahtevkov zaradi denarne koristi ali kot posledico povračilnega ukrepa se zavarovalnice, zavarovanci in tretje osebe vrtijo v začaranem krogu, saj se zaradi goljufij ali izigravanja zavarovalnice ostrijo pogoji, sumljive škode se ne

izplačujejo, četudi gre za povsem resnične dogodke, premija se viša ipd. Ostrejši pogoji pripravijo oškodovance, da prirejajo odškodninske zahtevke, ki jim jih po starih pogojih še ni bilo treba, neupravičena izplačila pa ustvarijo zamere do zavarovalnic, zato se zavarovalnice soočajo z novimi goljufivimi zahtevki.

Poglavje se je osredotočalo na zavarovalniške goljufije s področja zavarovanja splošne odgovornosti, predvsem škodnih dogodkov s telesnimi poškodbami, ki pa predstavljajo le del goljufij, s katerimi se srečajo zavarovalnice. Teorija je bila s pomočjo internih in tujih virov dopolnjena z ugotovitvami in rezultati empiričnega dela diplomske naloge – analizo internih spisov ter primerjavo zavarovalnih pogojev v izbranem časovnem obdobju, ki so predstavljeni v nadaljevanju.

4. Analiza internih spisov

Da bi ugotovili stanje goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti, smo se odločili preučiti vsebino dokumentacije Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana in podatke škodnih spisov analizirali tako kvalitativno kot tudi kvantitativno. Zbirali, urejali in povezovali smo podatke 160 spisov, pri katerih so oškodovanci vlagali odškodninske zahtevke za škodo, za katero naj bi bili odgovorni njeni zavarovanci kot fizične osebe in so na dan škodnega dogodka imeli sklenjeno odgovornostno zavarovanje po paketu PaketDom⁷. Škodni oddelek pri likvidaciji zahtevka odloča o več stvareh, med drugim o sklepčnosti zahtevka, kritju, omejitvah kritja, odgovornosti zavarovanca in soodgovornosti oškodovanca ter o višini škode, ki je nastala. Osredotočenost na goljufije tako ni prvotnega pomena, zato lahko hitro spregledamo še tako očitne goljufije in izplača škodo. Reševanje škod je prav tako del storitev, ki jih nudijo zavarovalnice svojim zavarovancem in tretjim osebam, upravičenim do povračila škode, zato skušajo zahtevke reševati hitro, prijazno in kvalitetno ter se držijo načela bis dat, qui cito dat. Vsakokratno preiskovanje zahtevka torej ni vedno primerno, saj podaljša čas reševanja in pri preiskovanih povzroči nelagodje, kar slabo vpliva na ogled zavarovalnic.

Na podlagi danih dejstev se zavarovalnica odloča in si postavi prioritete, katere primere bo preiskovala. Med ključne prioritete spadajo sumljivost, cena (višina celotne škode v primerjavi s stroki preiskave) in možnosti za zmago (ni nujno, da bo preiskava kljub goljufivim zahtevkom uspešna) (Furlan in Bajec, 2009).

Pri analizi internih spisov smo se osredotočili predvsem na verjetnost zavarovalniških goljufij. Z analiziranjem vsebine spisov, iskanjem povezav in interpretacijo rezultatov pa bomo podali odgovor na hipotezo H1, deloma pa tudi k preverjanju hipoteze H3.

4.1 Metoda

Za ugotavljanje razširjenosti goljufij oziroma goljufivih zahtevkov na področju zavarovanja splošne odgovornosti je bila uporabljena kvantitativna raziskovalna metoda z značilnostmi kvalitativne metode, in sicer analiza vsebine spisovne dokumentacije Generali Zavarovalnice d.d. Ljubljana. Gre za spise, ki predstavljajo

---

⁷ Paketno zavarovanje doma je zavarovanje bivališča pred požarnimi, elementarnimi in drugimi nevarnostmi (npr. lom stekla, izliv vode) kot tudi odgovornostno zavarovanje. Paketne produkte ponuja več zavarovalnic v Sloveniji in se v osnovi ne razlikujejo.

posamezni škodni dogodek in so se reševali v pravnem odseku škodnega oddelka v letu 2009. Dokumentacija zajema:

- zavarovalne police,
- vsa pisanja zavarovancev in oškodovancev z dokazili o obstoju škod,
- morebitna poročila terenskih preiskav,
- pisanja zaposlenih, ki so reševali zahtevek in
- drugo dokumentacijo, ki se nanaša na posamezni škodni dogodek.

Pri posamezni enoti smo iskali atributivne spremenljivke in jih primerjali s podatki drugih spisov. Uporabljena je tudi interpretacija rezultatov in iskanje povezav z zahtevki, ki kažejo na zavarovalniško goljufijo. Podatki so razdeljeni v več skupin, in sicer na splošne informacije o zahtevku, informacije, ki indicirajo na zavarovalniško goljufijo, informacije o poteku terenskih preiskav, povezave, ki potrjujejo ali ovržejo sum na goljufivi zahtevek, ter lastne ugotovitve z opombami pri analizi posameznega spisa.

Med splošne informacije, ki so bile pridobljene s povzemanjem podatkov o posameznem spisu, spadajo:

- prisotnost pravnega zastopnika pri oškodovancu,
- vzrok škode,
- višina zahtevka,
- navedbe o vzroku škode v zahtevku,
- navedbe o vzroku škode v medicinski dokumentaciji,
- priče dogodka,
- sorodstvena in/ali prijateljska povezava med oškodovancem in zavarovancem,
- aktiviranje detektivskih agencij za terenske preiskave,
- razlogi za terensko preiskavo zahtevka,
- odločitev zavarovalnice o utemeljenosti zahtevka,
- ukrepi zavarovalnice ob ugotovitvi zavarovalniške goljufije,
- izplačilo zavarovalnice oziroma razlog neizplačila ter
- reševanje zahtevka v sodnem sporu.

Med informacije, ki indicirajo na zavarovalniško goljufijo in so bile pridobljene s povzemanjem podatkov iz škodnega spisa, spadajo:

- prejem zahtevka oziroma seznanitev zavarovalnice s škodnim dogodkom več kot leto dni po nastanku škodnega dogodka,
- vrsta oziroma način naznanila o škodnem dogodku,

- sodelovanje med zavarovanci in oškodovanci,
- odzivnost zavarovanca pri posredovanju podatkov o škodnem dogodku in
- občutek krivde pri zavarovancu za nastalo škodo.

Med informacije o poteku terenskih preiskav, ki so bile pridobljene s pomočjo povzemanja poročil o terenski preiskavi dogodka, spadajo:

- obnašanje preiskovancev do detektivov in zavarovalnice,
- morebitne nasprotujoče si izjave med zavarovanci in oškodovanci oziroma med izjavami na terenu in izjavami v zahtevku ter
- rezultat preiskave in dejansko stanje o škodnem dogodku.

Med informacije, ki indicirajo na zavarovalniško goljufijo in so bile pridobljene s pomočjo iskanja povezav oziroma razlik med posameznimi podatki istega škodnega dogodka, spadajo:

- razlika med navedbami o vzroku škode v zahtevku in medicinski dokumentaciji,
- povezava med vzrokom škode in odsotnostjo indicev oziroma podatkov o goljufivih škodnih dogodkih,
- povezava med enim ali več indicev.

Med podatki o lastnih opažanjih glede goljufivosti zahtevka, ki so bili subjektivno ocenjeni na podlagi večletnega znanja in izkušenj, spadajo:

- morebitna vpletenost odvetnika v goljufijo in
- osebna zaznava goljufivega zahtevka.

4.2 Vzorec

Vzorec preučevane dokumentacije predstavljajo škodni spisi Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana. Velikost vzorca je 160 enot. Ena enota predstavlja škodni spis, ki ga je Generali d.d. reševala v letu 2009. Škodni spis predstavlja škodni dogodek, v katerem je oškodovanec utrpel telesne poškodbe in na zavarovalnico naslovil odškodninski zahtevek, za katerega naj bi bil kriv njen zavarovanec. Zaradi poslovne skrivnosti števila vseh tovrstnih škodnih dogodkov, ki jih je zavarovalnica obravnavala v letu 2009, ne moremo razkriti, s tem pa tudi ne natančnega deleža izbranih enot celotne statistične množice. Povemo lahko, da izbrani vzorec predstavlja več kot 20 % celotne statistične množice. Izbrana skupina je namenoma starejša, saj je reševanje vseh spisov iz omenjenega obdobja že zaključeno, odločitve zavarovalnic

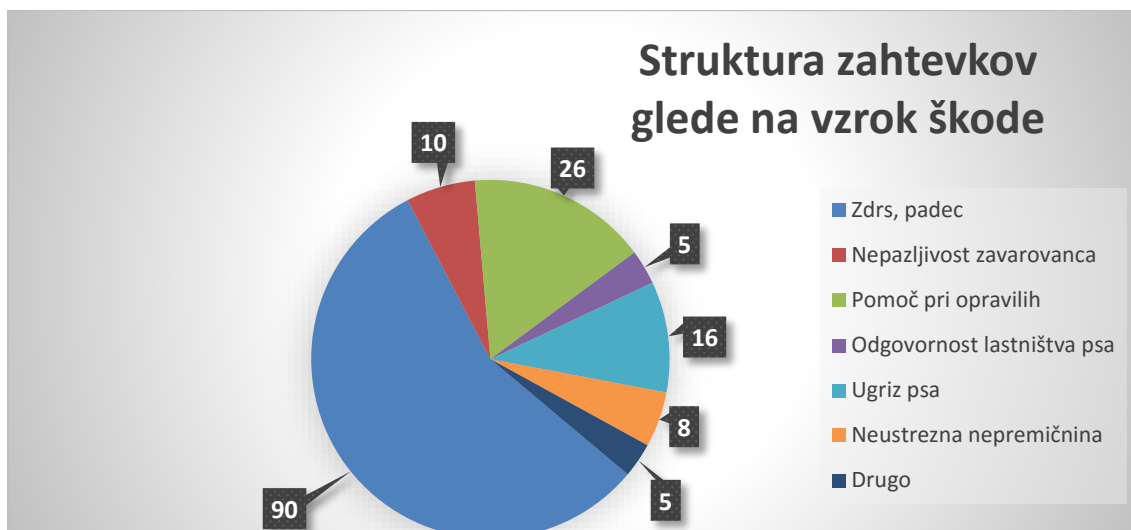
oziroma sodišč pa dokončne. S tem se izognemo morebitnemu odstopanju vzorca od realnega stanja, saj dalj časa rešujemo predvsem dogodke z veliko škodo in tiste, ki jih rešujemo po sodni poti⁸. Izbrana skupina predstavlja le ozek del vseh škod, ki jih rešujejo zavarovalnice. Kljub temu pa se zahtevki znotraj skupine v vzroku škod in načinu vlaganja zahtevkov precej razlikujejo.

Graf 1. Struktura škodnih zahtevkov z odvetniki

Zgornji graf 1 nam prikazuje delež zahtevkov, pri katerih je oškodovanec povrnitev škode zahteval preko odvetnika. Izmed 160 spisov je bilo takšnih zahtevkov 104 (65 %), kar za to zavarovalno vrsto ne predstavlja nobene posebnosti. Kdaj je odgovornost podana, se na podlagi OZ (2007) in sodne prakse odločajo pravni strokovnjaki za vsak primer ločeno, zato ta zavarovalna vrsta za povprečno osebo predstavlja precej zahtevno in nerazumljivo področje. Vlaganje zahtevkov preko odvetnika je torej povsem pričakovano. Dejstvo, da je bilo 21 % (12 od 56) zahtevkov, pri katerih so jih oškodovanci vlagali brez odvetnika, zavrženih oziroma zavrnjenih zaradi nepopolnega zahtevka (ni bilo zatrjevane odgovornosti, lastna škoda ipd.), le potrjuje navedbe o nerazumevanju tega področja.

⁸ Obligacijski zakonik OZ-UPB1 (2007) v 1. odstavku 352. člena določa: »Odškodninska terjatev za povzročeno škodo zastara v treh letih, odkar je oškodovanec zvedel za škodo in za tistega, ki jo je povzročil.« Nadalje v 2. odstavku določa, da ta terjatev v vsakem primeru zastara v petih letih, odkar je škoda nastala. Zakonik pa pozna tudi pretrganje zastaranja in v 365. členu navaja, da se zastaranja pretrga z vložitvijo tožbe. V praksi to pomeni, da nekatere škodne spise rešujemo in zaključimo tudi več let po nastanku škodnega dogodka oziroma zavrnitvi zahtevka.

Graf 2. Struktura zahtevkov glede na vzrok škode

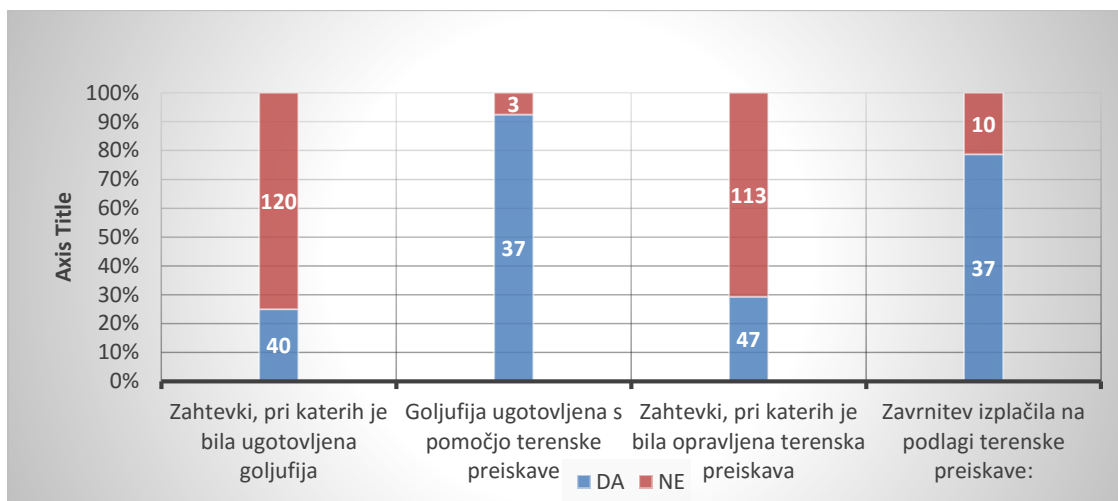
Pri škodnih dogodkih odgovornostnih zavarovanj je veliko različnih vzrokov za nastalo škodo. Iz grafa 2 lahko razberemo, da prevladujejo naslednji dogodki, pri katerih je vzrok v:

- zdrs in padci na mokrih, spolzkih ali ledenih tleh oziroma zaradi neprimerne pohodne površine (57 %),
- pomoči domačih opravil, npr. žaganju drv, prenašanju omar ipd. (16 %),
- ugrizih in drugih ravnanjih psov (13 %) ter
- drugih primerih, kjer zavarovanec zaradi lastne nepazljivosti poškoduje oškodovanca (6 %).

4.3 Interpretacija rezultatov

Pri interni analizi vsebin dokumentov škodnih dogodkov odgovornostnih zavarovanj s telesnimi poškodbami, ki so jih reševali pri Generali zavarovalnici d.d. Ljubljana, smo zbirali različne podatke o vsakem škodnem dogodku posebej. Temeljni podatki so zbrani v prilogi v Tabeli 1. Tabela je osnova za analiziranje podatkov med dogodki in vsa nadaljnje analize in interpretacije rezultatov.

Kot najpomembnejše nas je zanimalo, kolikšen je delež vseh zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti, tudi tistih, ki jih zavarovalnici ne uspe odkriti. S pomočjo grafov bomo najprej predstavili delež zahtevkov, pri katerih je zavarovalnica ugotovila prirejanje oziroma prikrivanje dejstev o škodnem dogodku in s tem zaznala zavarovalniško goljufijo.

Graf 3. Delež zahtevkov, danih v terensko preiskavo in uspešnost preiskav

Graf 3 nam pokaže, da je bila pri 25 % (40 od 160) zahtevkih ugotovljena goljufija po eni izmed vrst, opredeljenih v poglavju 3.1.1. S primerjanjem podatkov spisov, pri katerih je bila ugotovljena goljufija, je razvidno (2. stolpec), da je 93 % (37 od 40) goljufij ugotovljenih s pomočjo terenske preiskave. Ta je bila opravljena v 29 % (47 od 160) primerov (3. stolpec). Četrty stolpec pa prikazuje število zahtevkov, pri katerih je zavarovalnica zahtevke odklonila na podlagi ugotovitve terenskih preiskav. Terenska preiskava je bila uspešna v 79 % (37 od 47) primerov.

Graf 4: Struktura poznanstev med oškodovanci in zavarovanci goljufivih zahtevkov

Zgornji graf prikazuje povezave oškodovancev z zavarovanci pri zahtevkih, pri katerih je bila ugotovljena goljufija. V vseh škodnih dogodkih, pri katerih je bila ugotovljena goljufija, sta se oškodovanec in zavarovanec poznala. Bodisi je šlo za prijateljstvo ali poznanstvo bodisi za sorodstvo oziroma celo partnersko zvezo. Iz omenjenega lahko

sklepamo, da je zavarovanje odgovornosti iz paketa doma dokaj ranljiv produkt za izvajanje priložnostnih goljufij.

Graf 5: Podvrste zavarovalniških goljufij

Graf 5 nam prikazuje vrste zavarovalniških goljufij pri goljufivih zahtevkih. Pri veliki večini (87 %) zahtevkov je šlo za goljufijo, ki spada med prirejanje ali lažno navajanje škodnega dogodka, pri čemer smo jih delili v 3 podvrste. V 60 % primerov je šlo za prirejanje škodnega dogodka. Pri tovrstnih goljufijah so oškodovanci največkrat želeli lastno krivdo pripisati zavarovancu. Kot tipičen primer je padec po stopnicah zaradi nepazljivosti, kot razlog pa najpogosteje navedejo mokra ali mastna tla, ki jih je povzročil zavarovanec, kar je razvidno iz grafa 2. Pri 27 % (11 od 40) zahtevkov je šlo za kreiranje fiktivnega škodnega dogodka. Za njih je značilno, da se škodni dogodek sploh ni zgodil na zatrjevanem kraju oziroma je mehanizem poškodbe povsem drug. Tudi pri teh zahtevkih je bilo s terensko preiskavo ugotovljeno, da je vzrok poškodbe v večini primerov oškodovančeva lastna nepazljivost. Preostalih 13 % (5 od 40) zahtevkov spada v podvrsto prikrivanja bistvenih okoliščin. Oškodovanci se poškodujejo na način, ki je izključen iz zavarovalnega kritja, zato so pri vlaganju ali med reševanjem odškodninskega zahtevka zamolčali bistvene podatke, kot je sorodstvo ali svaštvo. Bolj, kot so pogoji za zavarovanje splošne odgovornosti strožji, več goljufij lahko pričakujemo na tem področju.

Ena izmed vrst zavarovalniških goljufij je tudi pretiravanje v obsegu škode. Tovrstnih zahtevkov naj bi bilo največ, vendar pa jih s terensko preiskavo ni bilo zaznati, niti je pri analizi dokumentov nismo iskali. Vzorec spisov so odškodninski zahtevki, pri katerih so oškodovanci utrpeli telesne poškodbe. Nematerialna škoda (intenziteta bolečin, trajanje bolečin, strah za življenje, nevšečnosti itd.) je odvisna od vsakokratnega posameznika in ljudje isto poškodbo doživljamo na različne načine. Ugotavljanje takšne škode je zaradi nemerljivosti in subjektivnega doživljanja

nemogoče. Če pri dogodkih s telesno poškodbo nastane tudi premoženjska škoda, je ta navadno minimalna oziroma predstavlja le del celotne škode, zato tovrstnim škodam tako reševalci škod kot tudi zunanji preiskovalci ne namenijo veliko pozornosti.

V nadaljevanju bomo z uporabo zgodovinske in primerjalne metode zavarovalnih pogojev poskusili pokazati povezavo med dejanskim stanjem, razvidnim iz grafa 2 in grafa 4 ter spremembami pogojev.

Iz 2. stolpca grafa 3 (str. 49) lahko razberemo, da je za odkrivanje goljufije pomembna terenska preiskava, ki pa ni opravljena pri vseh zahtevkih, četudi imajo znake goljufije. V redkih primerih se goljufija lahko dokaže že brez terenske preiskave, v ostalih primerih pa morajo zaposleni na škodnem odseku najprej zaznati sum na goljufijo (pomembni vlogi igrata predvsem informacijska podpora in osebna zaznava⁹), nato pa preveriti še smiselnost in upravičenost preiskave¹⁰. Da bi dobili verjetnejšo sliko o razširjenosti zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti, predvsem pri škodnih dogodkih s telesnimi poškodbami, smo z analizo internih spisov preverjali morebitno prisotnost zavarovalniške goljufije pri zahtevkih, pri katerih je zavarovalnica zahtevke odklonila iz drugih vzrokov (ni kritja, odgovornost zavarovanca v zahtevku sploh ni zatrjevana itd.), izplačala zaradi omejene zavarovalne vsote ali pa goljufije niti ni zaznala. Za označitev zahtevka kot potencialno goljufivega smo preverjali prisotnost indicev za zavarovalniško goljufijo, ki so bili pridobljeni z analizo internih spisov, med katere spadajo:

- prejem zahtevka oziroma seznanitev zavarovalnice s škodnim dogodkom več kot leto dni po nastanku škodnega dogodka,
- vrsta oziroma način seznanitve zavarovalnice s škodnim dogodkom,
- sodelovanje med zavarovanci in oškodovanci,
- odzivnost zavarovanca pri posredovanju podatkov o škodnem dogodku in
- občutek krivde pri zavarovancu za nastalo škodo.

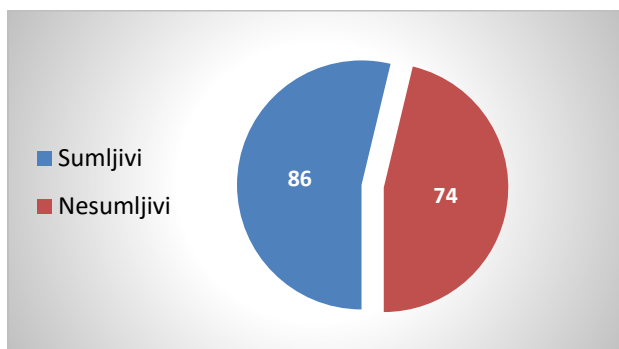
Poleg zgoraj navedenih podatkov pa smo bili pozorni tudi na druge indice, zaradi katerih zavarovalnice navadno posredujejo škodni zahtevek v preiskavo. Ti so:

---

⁹ Osebna zaznava je odvisna od mnogih dejavnikov. To so npr. čas, ki ga ima likvidator škode na voljo za reševanje spisa, dovezetnost za odkrivanje goljufij, njegovo znanje in izkušnje v reševanju zahtevkov in preiskovanju goljufij ipd.

¹⁰ Več v poglavju 4. Analiza internih spisov.

- vsebina zahtevka je tipična za goljufive zahtevke, pri čemer se reševalci škod zanašajo na svoje izkušnje,
- preteklo škodno dogajanje zavarovanca in pogostost pojavljanja oseb v drugih dogodkih,
- spreminjanje izjav, vpletenih med reševanjem zahtevka oziroma po zavrnitvi zahtevka,
- skopi podatki zavarovanca pri objasnitvi okoliščin,
- vsebina zahtevka odstopa od pričakovanega (zelo natančen opis dogodka, usklajenost izjav med zavarovanci in oškodovanci, znanje oškodovancev oziroma drugih vpletenih v zvezi z odgovornostnim zavarovanjem),
- možnost nastanka škodnega dogodka na zatrjevan način malo verjetna.

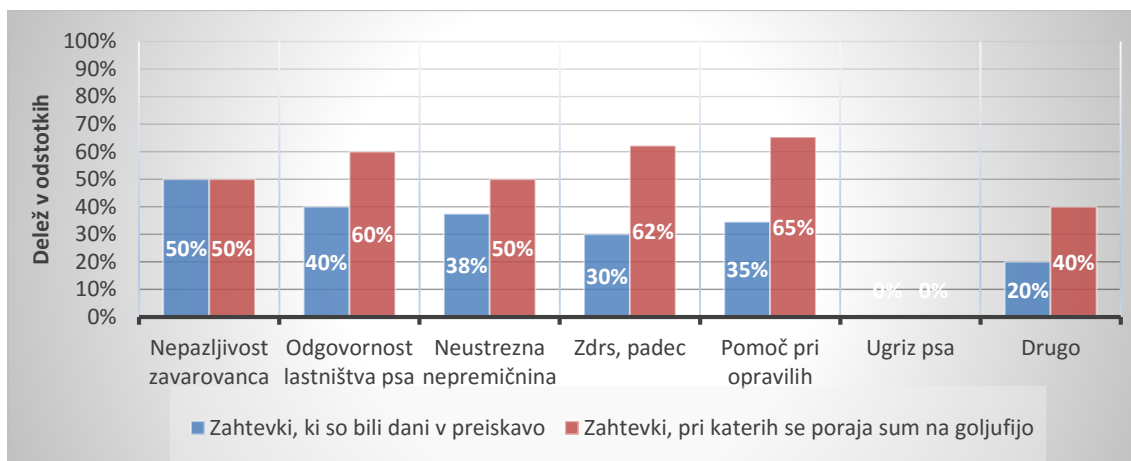

Graf 6: Delež sumljivih zahtevkov

Kljub neločljivim problemom, ki se pojavljajo pri reševanju goljufij, se lahko in tudi se goljufivi zahtevki zaznajo. Poročila pogovorov s preiskovalci goljufij namigujejo, da se goljufija zazna preko odkritja anomalij oziroma nekonsistentnosti v informacijah, ki se nanašajo na škodni dogodek, preko zaznave vzorcev oškodovančeve zgodovine ali prepoznave njegovega neprimerne vedenja (Morley et al., 2006: 166).

Iz grafa 6 je razvidno, da smo pri analiziranju internih spisov zaznali 86 (od 160) potencialno goljufivih zahtevkov [PGZ], kar znaša 54 %. Brez upoštevanja nepopolnih zahtevkov pa njihov delež znaša 59 % (86 od 147). Gre za oceno, dano na podlagi izkušenj, opazanj in pridobljenih podatkov. Da bi dobili bolj natančno oceno stanja goljufij, je treba najprej preveriti zanesljivost deleža potencialno goljufivih zahtevkov [PGZ], ki je višji od deleža zahtevkov, poslanih v preiskavo, nato pa upoštevati še uspešnost terenskih preiskav [UTP].

Z zgornjimi podatki, ki jih vnesemo v formulo $OGZ = \%PGZ * \%UTP$, dobimo podatek o oceni goljufivih zahtevkov [OGZ].

Graf 7: Razlika med deležem zahtevkov, ki so bili dani v preiskavo in pri katerih se poraja sum na goljufijo

Iz zgornjega grafa lahko razberemo deleže goljufivih zahtevkov in zahtevkov, pri katerih se poraja sum na goljufijo, razporejenih glede na vzrok škode. Ne glede na posamezen vzrok je delež zahtevkov, ki jih je zavarovalnica poslala v preiskavo med 30 in 50 %, delež potencialnih goljufij pa med 50 in 65 % (stolpci od 1 do 5). Odstopanje se pokaže zgolj v kategorijah ugriz psa in drugo. Pri slednji je delež goljufij in potencialnih goljufij manjši zaradi odsotnosti posameznih vzrokov škod, ki so problematični v odgovornostnih škodah (zdrs in padec, pomoč pri opraviilih itd.) in so že kategorizirani, pri ugrizih psov pa zaradi narave škodnih dogodkov, ki jih bomo podrobneje predstavili v nadaljevanju, sumničavosti v goljufijo ni zaznati.

Graf nam prikazuje tudi odstopanja med zahtevki, danimi v preiskavo, in sumljivimi zahtevki po posameznih vzrokih. Pri večini vzrokov škod (stolpci 2,3,4,5 in 7) je delež potencialnih goljufij večji od deleža zahtevkov, ki so bili dani v preiskavo. V večini primerov je sumljivih zahtevkov od zahtevkov, danih v preiskavo, za petino več (glede na celoto množico v posamezni kategoriji). Odstopanje se pokaže le pri nepazljivosti zavarovanca, kar je najverjetneje posledica premajhnega vzorca ter pri zdrsih, padcih in ugrizih psa. Pri zahtevkih, katerih vzrok škode je v zdrs uziroma padcu, je višja razlika (32 %) najverjetneje posledica omejene zavarovalne vsote, ki pri nekaterih zavarovalnih policah za tovrstno odgovornostno škodo predstavlja 850,00 EUR. Zavarovalnica se v primeru mejnosti goljufivega zahtevka raje odloči izplačati odškodnino in se posveti naknadnim preventivnim ukrepom, kot pa da povzročča dodatne stroške reševanja spisa (v primeru omejene zavarovalne vsote ne predstavljajo bistvene razlike med stroškom preiskave in maksimalnim izplačilom škode) ter hkrati tvega nezadovoljstvo svojih strank in izplačilo pravnih stroškov¹¹.

¹¹ Iz zavarovalne vsote so izvzeti obresti in stroški, ki nastanejo v pravnem postopku.

Zahtevkov, kjer je zavarovalnica izplačala odškodnino po omejeni zavarovalni vsoti, je bilo v analizi 14 % (23 od 160), pri čemer je bilo v 61 % (14 od 23) primerov zaznati potencialno goljufivi zahtevek. Brez upoštevanja zahtevkov z izplačilom odškodnine po omejeni zavarovalni vsoti je delež zahtevkov, danih v preiskavo, 41 % (28 od 69) potencialno goljufivih zahtevkov, katerih vzrok škode je v zdrs in padcu pa 61 % (42 od 69). Tudi v tej kategoriji je petino več sumljivih zahtevkov od zahtevkov, danih v preiskavo.

Posebna kategorija zahtevkov so zahtevki, katerih vzrok škode je ugriz psa. Ti zahtevki potrjujejo dvoje:

- zanesljivost deleža potencialno goljufivih zahtevkov in
- večino goljufij povzročajo prav priložnostni storilci.

Pri nobenem škodnem spisu s tem vzrokom škode zavarovalnica dogodka ni preverila s terensko preiskavo, niti sami nismo zaznali goljufivega zahtevka. Razlog za takšen rezultat je v naravi škodnega dogodka, neprisotnost sumničavosti pa potrjuje, da se sum na goljufijo pripne le zahtevkom, ki z več indici jasno kažejo na goljufijo.

»Ugriz je tako za žrtev kot za lastnika psa verjetno najbolj neprijetna izkušnja s psom. Tak dogodek lahko povzroči resne zdravstvene posledice za žrtev napada.« (Šedlbauer, 2010: 18).

»V primeru ugriza je treba poskrbeti za dve stvari: prva je oskrba poškodovane osebe ali živali, druga pa je ugotovitev identitete in lastništva psa, ki je povzročil poškodbo. Ob pregledu poškodovanca antirabična ambulanta podatke o ugrizu vnese v Centralni register psov. Dolžnost lastnika psa pa je, da zagotovi, da je pes, ki je ugriznil človeka, še isti dan na pregledu v veterinarski ambulanti s koncesijo. Ta opravi desetdnevni nadzor psa, ki je ugriznil človeka.« (Šedlbauer, 2010: 19).

»Ko je ugotovljeno, da je pes dejansko ugriznil človeka, uradni veterinar z odločbo takega psa deklarira kot nevarnega.« (Šedlbauer, 2010: 20).

Podobno kot voznik avtomobila tudi imetnik psa v večini primerov odgovarja za škodo, ki jo je povzročil njegov pes, zato prirejanja tovrstnih škodnih dogodkov v tem delu ni pričakovati. Nevšečnosti in stroški, ki nastanejo lastniku po škodnem dogodku, jih odvrčajo od sodelovanja z oškodovanci in lastnega inkriminiranja, sploh v primerih, kjer ugriza ni povzročil njegov pes. Za uspešno izvršitev zavarovalniške goljufije bi moral oškodovanec v sodelovanju z zavarovancem ponarediti dokumentacijo uradnih organov, priprava takšne goljufije pa je bolj zapletena in je značilna zgolj za specialne goljufije in organizirane kriminalce, saj se priložnostni storilci ne pripravljajo na goljufijo (Dvoršak, 2003). Odsotnost goljufij pri tovrstnih

škodnih dogodkih potrjuje navedbe strokovnjakov, da večino goljufij povzročajo prav priložnostni storilci.

Za pridobitev dokaj natančne ocene o zahtevkih z zavarovalniško goljufijo je treba upoštevati še uspešnost terenskih preiskav, ki je po analizi internih spisov 79 %. Ob koncu leta 2009 je Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana naredila vrsto ukrepov za preprečevanje goljufij, med drugim je predvidevala tudi povečanje pozornosti pri reševanju škodnih dogodkov za morebitne goljufije in s tem tudi pogostejše posredovanje sumljivih zahtevkov v preiskavo. Glede na leto 2009 je bilo v letu 2010 na področju splošne odgovornosti za 85 % več zahtevkov, ki so bili poslani v preiskavo. Delež uspešnih terenskih preiskav v letu 2010 se kljub povečanju deleža preiskovanih zahtevkov ni zmanjšal, temveč znaša 84 %. Če se delež uspešnosti preiskovanih zahtevkov kljub skorajšnji podvojitvi števila poslanih zahtevkov v preiskavo ne spremeni, pomeni, da bi delež uspešnosti ostal približno enak tudi v primeru, da bi vse sumljive zahtevke poslali v preiskavo.

S pomočjo formule $\%GZ = \%PGZ * \%UTP$ lahko sklepamo, da je goljufivih zahtevkov [GZ] na področju zavarovanja splošne odgovornosti pri paketnem zavarovanju doma kar 43 %. Če bi pri iskanju sumljivosti zahtevkov upoštevali še morebitno pretiravanje v obsegu škode, bi bil delež sumljivih zahtevkov višji, posledično pa tudi delež goljufivih zahtevkov.

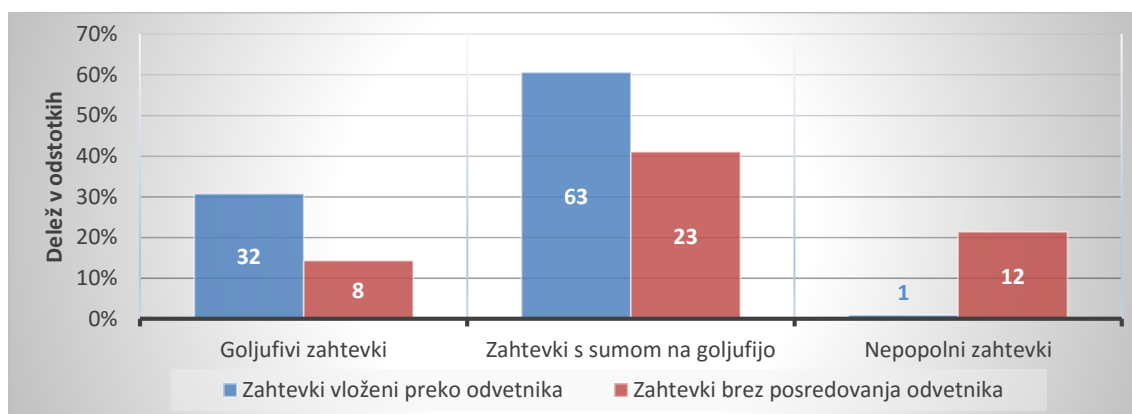
Pri analizi internih spisov smo zaradi domnevne povezave odvetnikov z zavarovalniškimi goljufijami preverjali tudi povezave odvetnikov z goljufivimi zahtevki. Z analizo je bilo ugotovljeno, da so pri 4 (4 %) od 104 spisov odvetniki pomagali pri oblikovanju goljufivega zahtevka. Delež zahtevkov, pri katerih je bila opravljena preiskava (36 % oziroma 37 od 104) in je odvetnik sodeloval pri zavarovalniški goljufiji, predstavlja 8 % (3 od 37). Do takšnih ugotovitev je zavarovalnica prišla z naknadnimi izjavami zavarovancev in oškodovancev, opravljenih na terenu. Zatrjevali so, da so izjave, priložene odškodninskem zahtevkom, pripravili odvetniki, oni pa so jih zgolj podpisali.

Ker pa v nekaterih primerih ni mogoče dokazati, da je odvetnik sodeloval pri goljufiji, smo iskali še druge povezave, ki bi namigovala na goljufiva dejanja odvetnikov. S pomočjo terenskih preiskav spisov, pri katerih so oškodovanci vlagali zahtevke preko odvetnika, je bilo v kar 19 % (9 od 35) primerov ugotovljeno, da oškodovanci in zavarovanci v pogovoru z detektivi niso navajali enakega vzroka o nastanku škodnega dogodka, kot je zatrjevan v odškodninskem zahtevku (ki ga pripravi odvetnik) oziroma o odgovornosti zavarovanca sploh niso govorili. Vzrok o nastanku škodnega dogodka in zatrjevana odgovornost zavarovanca sta ključna

podatka za upravičenost do odškodnine po pravilih odškodninskega prava. Omenjeno kaže na to, da bi lahko za pripravo goljufivega odškodninskega zahtevka bili vpleteni odvetniki, ki so strokovnjaki na tem področju.

Nadalje je bilo v 18 % (19 od 104) primerov ugotovljeno, da je v zahtevku naveden povsem drug vzrok škode, kot je naveden v medicinski dokumentaciji. Odvetniku bi takšno odstopanje lahko pomenilo prirejanje škodnega dogodka s strani oškodovanca, ni pa izključeno, da je prav odvetnik tisti, ki je priredil odškodninski zahtevek z namenom izplačila odškodnine.

Nadalje smo naredili primerjavo med spisi, katerih oškodovance je zastopal odvetnik, in tistimi, ki so odškodninske zahteve vlagali sami. Primerjalni podatki potrjujejo navedbe o vpletenosti odvetnikov v zavarovalniške goljufije.

Graf 8: Povezava goljufivih zahtevkov z odvetniki

Graf 8 prikazuje primerjave deležev goljufivih zahtevkov, zahtevkov s sumom na goljufijo ter nepopolnih zahtevkov. Razlike v vseh treh kategorijah, ki so prikazane, se gibljejo pri 20 %. Delež odkritih goljufij (31 % proti 14 %) kot tudi delež zahtevkov s sumom na goljufijo (61 % proti 41 %) sta precej višja pri zahtevkih, vloženi preko odvetnika. Drugi indic o vpletenosti odvetnikov v goljufive zahteve so nepopolni zahtevki, ki jih zaznavamo le pri spisih, vloženi brez odvetnika (21 % proti 1 %). Zgolj en odškodninski zahtevek, ki je bil vložen preko odvetnika, je bil nepopoln. Predvidevamo, da je v tem primeru odvetnik zgolj posredoval želje oškodovanca na zavarovalnico, v prirejanje zahtevka pa ni želel biti vpleten. Pri nepopolnih zahtevkih zavarovalniške goljufije ni zaznati, niti ne gre za sumljive zahteve, saj oškodovanci področja odškodninskega prava ne poznajo in v danem trenutku zahtevkov ne prirejujejo z namenom neupravičene obogatitve. Če bi bili vsi oškodovanci primerno poučeni o odgovornostnem zavarovanju in bi nepopolne zahteve spisov priredili na način, da bi zavedli zavarovalnico glede škodnega dogodka, bi delež sumljivih

zahtevkov, ki so jih oškodovanci vlagali sami, predstavljal 63 %, to pa je dober približek deležu sumljivih zahtevkov, ki so vloženi preko odvetnika.

Preverjali smo tudi razlike v povprečni višini zahtevane škode pri zahtevkih z odvetnikom in brez njih. Rezultati analize prikazujejo, da je višina zahtevkov, ki jih vlagajo oškodovanci s pomočjo odvetnikov v povprečju višja za več kot 100 %, kar namiguje na pretiravanje v obsegu škode, ki je tudi ena izmed goljufij, s katero se soočajo zavarovalnice.

Graf 9: Prikaz povprečne višine zahtevka glede na prisotnost pooblaščenec

Z obsežno analizo 160 spisov smo dobili zanimiv vpogled v lastnosti zahtevkov ter na stanje goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti, natančneje na področju stanovanjske odgovornosti. Odkrili smo delež goljufij in sumljivih zahtevkov na omenjenem področju, razlike v deležih med posameznimi vzroki škod ter povezave odvetnikov oškodovancev z zavarovalniškimi goljufijami. Z analizo smo si pomagali do opredelitev hipotez H1 in H3, še prej pa si bomo v naslednjem poglavju podrobneje pogledali primerjavo različnih pogojev različnih zavarovalnic, s katero smo iskali odgovore na hipotezo H2.

5. Primerjava pogojev zavarovanja med Zavarovalnico Triglav d.d. in Generali zavarovalnico d.d. Ljubljana v izbranem časovnem obdobju

Za potrebe ugotavljanja posledic zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti smo uporabili zgodovinsko in primerjalno metodo zavarovalnih pogojev. Deskriptivna metoda z inverzno dedukcijo je bila uporabljena za interpretiranje sprememb pogojev Zavarovalnice Triglav d.d. in Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana.

Pogoji obeh zavarovalnic so del paketnega produkta za zavarovanje stanovanja oziroma hiše fizičnih oseb. Pri Zavarovalnici Triglav d.d. smo primerjali pogoje PG-sta/99-6, ki so prišli na trg leta 1999 ter PG-sta/04-10, predstavljeni leta 2010 ter povsem nove pogoje PG-dom-02/15-03, ki so bili trgu predstavljeni v letu 2015. Enako smo storili s pogoji Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana. Preverili smo razlike med pogoji P-STA-EKS-01 in P-HI-EKS-01 iz leta 2001 ter pogoji PD-OD-09 in PD-OD-13 iz leta 2009 oziroma 2013.

Pri obeh zavarovalnicah so novejši pogoji za zavarovanje odgovornosti bolj sofisticirani. Zavarovalnica Triglav d.d. je skozi čas svoje pogoje malenkostno spremenila. Najbolj očitna sprememba pogojev PG-sta/04-10 na področju zavarovanja splošne odgovornosti pri Zavarovalnici Triglav d.d. je izključitev kritja za nateg ali zvin vratne, prsne in ledvene hrbtenice, razen za hujše poškodbe, kjer gre za poškodbo skeleta ali premik vretenc. Otrdelost in bolečine v vratu so v večini primerov povsem subjektivne poškodbe, ki jih ni mogoče zaznati z medicinskimi napravami in pripomočki. Rezultati analize internih spisov tega diplomskega dela so pokazali, da tovrstnih primerov brez uporabe motornih vozil ni zaznati oziroma so zelo redki, saj gre v večini primerov za zlome, ureznine, ugrize in udarce zaradi padcev, malomarnosti zavarovanca ali ravnanja hišnih živali, nihajna poškodba vratu pa nastane zaradi velikega pojemka hitrosti, ki običajno nastane pri vožnji z avtomobilom. Tovrstne poškodbe v novih pogojih PG-dom-02/15-03 ponovno krijejo v omejenem obsegu, saj najverjetneje ne predstavljajo velikega tveganja za zavarovalniške goljufije ali zlorabe. Dodatna novost pri odgovornostnem zavarovanju Zavarovalnice Triglav d.d. je omejitev zavarovalne vsote za posamični primer, kjer škodo utrpijo gosti na 5 %. Velik delež tovrstnih zahtevkov je bil ugotovljen tudi z analizo internih spisov. Večina dogodkov, kjer je vzrok v padcu ali zdrs, otrokovemu ravnanju ter pomoči pri opravih se je po trditvah oškodovancev zgodila med obiskom pri zavarovancu. Pri mnogih tovrstnih zahtevkih je Generali d.d. Ljubljana

ugotovila prisotnost goljufije, delež goljufivih zahtevkov, pri katerih gre za prijateljstvo ali poznanstvo med oškodovanci in zavarovanci, pa predstavlja 83 %. Sklepamo lahko, da je Zavarovalnica Triglav d.d. tovrsten problem zaznala in ukrepala z omejitvijo zavarovalne vsote. Zavarovalnica Triglav d.d. je v pogojih PG-sta/04-10 kritje za škodo, ki nastane izven Slovenije, izključila, z novejšimi pogoji PG-dom-02/15-03 pa tovrstne dogodke vrnila v kritje. Tako kot so rezultati analize internih spisov pokazali, da škodnih dogodkov, ki bi jih zavarovanci povzročili v tujini, ni bilo zaznati, je verjetno tudi Zavarovalnica Triglav d.d. ugotovila, da tovrstno kritje ne predstavlja večjega tveganja. Kot zadnja večja sprememba odgovornostnega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav d.d. je soudeležba zavarovanca z odbitno franšizo v višini 10 %, vendar ne manj kot 100,00 EUR. S tem se zavarovalnica izogne morebitnim goljufivim zahtevkom z manjšo premoženjsko škodo, kot sta na primer poškodba mobitela ali elektronske tablice. Čeprav v analizi internih spisov tovrstne škode niso bile zajete, pa Generali d.d. zaznava velik delež sumljivih zahtevkov in le redkokdaj uspe ugotoviti dejansko stanje (interni vir).

Novi pogoji Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana PD-OD-09 so od predhodnih P-HI-EKS-01 in P-STA-EKS-01 vsebinsko precej spremenjeni, zato se bom osredotočil zgolj na tiste spremembe, s katerimi se je zavarovalnica izognila težavnim in številnim škodnim dogodkom, ki smo jih opazili tudi pri analiziranju internih spisov. Najpomembnejša sprememba novih pogojev je omejitev zavarovalne vsote za osebne škode, povezane s padci na 850,00 EUR. Rezultati analize internih spisov so pokazali, da je škodnih dogodkov, katerih vzrok je v zdrsih in padcih, največ, in sicer 90 (57 %), od tega jih je bilo 24 (27 %) ugotovljenih kot goljufija, kar je 60 % vseh goljufij. Sumljivih škodnih dogodkov s tovrstnim vzrokom škode pa je kar 55 oziroma 61 %. Iz omenjenega lahko sklepamo, da je omejitev posledica visokega deleža goljufivih zahtevkov pa tudi nasploh visokega deleža zahtevkov pri odgovornostnem zavarovanju. Naslednja večja sprememba pri pogojih PD-OD-09 je izključitev posledične premoženjske škode, kamor spadajo tudi stroški odvetniškega zastopanja. Velik del goljufivih zahtevkov vodijo odvetniki oškodovancev. Veliko indicev kaže tudi na to, da nekatere goljufije izvedejo prav odvetniki, zato zavarovalnica z omejitvijo tovrstne škode spodbuja oškodovance, da zahtevke vlagajo sami. Omenjena izključitev pa nasploh odvrča odvetnike, ki se s tovrstnim delom promovirajo in množično vlagajo odškodninske zahtevke. Ti običajno oškodovancem zaračunajo le odstotke od pridobljene škode, odvetniške stroške, ki je prav tako pravno priznana škoda oškodovanca, pa zaračunajo zavarovalnici. V primerih izključitve posledične premoženjske škode zavarovalnica odvetniških stroškov ne prizna, s čimer se zmanjša

želja po vlaganju goljufivih zahtevkov. Naslednja sprememba je izključitev kritja za škodo, ki jih utrpijo bližnji sorodniki ali osebe v svaštvu do četrtega kolena. Tovrstnih primerov je bilo pri analizi internih spisov zgolj 6 (4 %), vendar gre pri vseh zahtevkih za potencialno goljufiv zahtevok, pri kar 4 (67 %) pa je zavarovalnica goljufijo tudi odkrila. Izključitev tovrstnega kritja zmanjša delež goljufivih zahtevkov, saj gre med sorodniki in osebami v svaštvu običajno za dobro sodelovanje, predvsem pa zmanjša zlorabe odgovornostnih zavarovanj, kjer poškodovani od svojega sorodnika ne bi zahteval povračila škode, jo pa zahteva od zavarovalnice, ki je pravno gledano dolžna povrniti škodo.

V letu 2013 je Generali d.d. na trg poslala nove pogoje PD-OD-13, ki se od PD-OD-09 razlikujejo zgolj v podrobnostih. Pomembna sprememba, ki je verjetno posledica ukrepanja pred goljufivimi zahtevki, je izključitev kritja za škodo, ki izvira iz sosedske ali prijateljske pomoči zavarovancu. Z analizo internih spisov je bilo ugotovljeno, da je delež potencialno goljufivih zahtevkov pri tovrstnih škodnih dogodkih najvišji (65 %).

Z izključitvijo oziroma omejitvijo določenih kritij skuša zavarovalnica zmanjšati delež goljufivih zahtevkov, zlorabe zavarovanja in povečati delež izplačila pristnih zahtevkov. Omejitev tovrstnega kritja za zavarovalnice pomeni boljši škodni rezultat in posledično izboljšanje škodnega količnika¹², zato lahko svojim zavarovancem ponudijo nižjo premijo ali razširijo kritje za škodne dogodke, ki ne predstavljajo večjega rizika v smislu izplačevanja goljufivih zahtevkov.

Med primerjavo pogojev v izbranem časovnem obdobju smo odkrili zanimiv trend, ki ga omenja tudi Dvoršek (2004: 55). Zavarovalnice z aktivnim trženjem novih produktov še niso pripravljene na zavarovalniške goljufije, zato so pogosto tarča goljufov. Zavarovalnica Triglav d.d. in Generali zavarovalnica d.d. Ljubljana sta trgu ponudili produkte za zavarovanje splošne odgovornosti pri stanovanjskem oziroma domskem zavarovanju, katerih pogoji so bili precej razširjeni in so nudili kritje za vrsto škodnih dogodkov. Zaradi visoke razširjenosti zavarovalniških goljufij, zlorab tega produkta ter posledično slabega škodnega količnika sta odgovorili precej restriktivno in ponudili nove pogoje (PD-OD-09 oziroma PG-sta/04-10), ki so bili precej strožji od predhodnih.

Obe zavarovalnici sta pogoje prilagodili na način, da sta pri najpogostejših škodnih dogodkih omejili zavarovalne vsote ter izključili posledično premoženjsko škodo, kamor spadajo predvsem odvetniški stroški. Zavarovalniški pogoji se prilagajajo tudi

---

¹² Škodni količnik je razmerje med škodami in premijami (Močivnik, 2010).

zaradi morebitnih težav pri ugotavljanju dejanskega stanja škodnih dogodkov in jih zavarovalnice obravnavajo podobno kot goljufive zahteve.

V nadaljevanju bomo podali odgovore na hipoteze in razpravljali o naših pomislekih in ugotovitvah, ki so se pojavljali med raziskovanjem, ter usmeritvah za nadaljnja raziskovanja zavarovalniških goljufij.

6. Zaključek

Odškodninsko pravo lahko s svojo strogostjo in neusmiljenostjo terja visoke odškodnine, predvsem za povzročitev telesnih poškodb, duševnih bolečin, zmanjšanja življenjskih aktivnosti in nevšečnosti. Že pri lažjih poškodbah (manjši ugrizi, udarnine, odrgnine itd.) višina hitro dosega nekaj povprečnih mesečnih plač in ustvarja prilike za uveljavljanje odškodnin s prirejenimi zahtevki. Zavarovalnice so zaradi današnje družbene ureditve in položaja zavarovalnice v tržnem gospodarstvu tarča posameznikov, ki bi se radi na hitro okoristili, zato je tudi delež goljufij dokaj visok in jih izvajajo predvsem ljudje brez kriminalne preteklosti. Visok delež goljufij pa zavarovalnica trpi tudi zaradi svojih produktov, ki jih nudi svojim strankam. Zavarovanje splošne odgovornosti je posebna zavarovalna vrsta, ki je za zavarovalniške goljufije še posebej ranljiva in sega v sam vrh razširjenosti zavarovalniških goljufij. Hipoteze diplomskega dela se dotikajo tega področja in so v nadaljevanju predstavljene skupaj s svojimi odgovori.

6.1 Preverjanje hipotez

Pri pregledu reševanja škodnih primerov smo naleteli na vrsto problemov in vprašanj, ki se nanašajo na zavarovalniške goljufije. Soočali smo se s precej veliko razširjenostjo zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti in opazali, da zavarovalniško goljufijo povzročajo večinoma običajni ljudje. Domnevali smo, da k razširjenosti goljufij na omenjenem področju prispevajo tudi odvetniki oškodovancev. Prav tako smo zaznali, da goljufije verjetno bolj kot na višino premije vplivajo na spremembe zavarovalnih pogojev. Glede na naše pomisleke smo postavili hipoteze in jih preverjali s pomočjo teorije zbranih virov, analize internih spisov, primerjave zavarovalniških pogojev v izbranem časovnem obdobju ter več praktičnih primerov.

H1: Večina zavarovalniških goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti je priložnostnih in nima znakov organizirane kriminalitete, vlagajo pa jih povsem običajni ljudje.

Recek (2005), Selinšek (2004) in Dvoršek (2003) pravijo, da je večina zavarovalniških goljufij povzročenih ob priliki, torej jih povzročajo priložnostni storilci. Analiza internih spisov je pokazala, da je zavarovalniška goljufija na področju zavarovanja

splošne odgovornosti, natančneje pri stanovanjskih produktih, močno razširjena in je prisotna pri 46 % vseh zahtevkov, ki so vloženi na zavarovalnice. Nadalje je razvidno, da goljufije ni zaznati pri dogodkih, kjer je vzrok škode ugriz psa, saj posredujejo državni organi in je posledično izvršitev zavarovalniške goljufije otežena. S terensko preiskavo škodnih dogodkov, ki jih je naročila GENERALI d.d., je bilo ugotovljeno, da storilci za izvršitev zavarovalniške goljufije niso ponarejevali dokumentacije, predhodno pripravljali škodnih dogodkov in ni šlo za večjo organizacijo. V večini primerov je šlo za izrabljanje prilike ob nastanku škodnega dogodka, preiskovalci so goljufijo hitro odkrili, preverjanje vpletenih s strani zavarovalnice pa je v večini primerov rezultiralo v osamljenih primerih.

Visoka razširjenost zavarovalniških goljufij ter modus operandi večine goljufivih zahtevkov, ki nimajo lastnosti organiziranih kriminalcev ali specialnih goljufov, potrjujejo trditve Recka (2005), Selinška (2004) in Dvorška (2003) in sovpadajo z našimi ugotovitvami, zato lahko hipotezo H1 v celoti potrdimo.

H2: Zavarovalniške goljufije pri neobveznih odgovornostnih zavarovanjih na dolgi rok bistveno ne vplivajo na višino premije, temveč na slabše zavarovalne pogoje.

Čeprav številni strokovnjaki na področju zavarovalniških goljufij (ABI, 2012; Whitaker, 2013; Insurance Fraud Bureau, 2012) navajajo, da zavarovalniške goljufije višajo premije, ki jo občutimo vsi ostali, pa zgodovinski pregled pogojev za zavarovanje odgovornosti po stanovanjskih paketih Zavarovalnice Triglav d.d. in Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana prikazuje drugačno sliko. Pogoji se prilagajajo glede na preteklo škodno dogajanje, ki ga zavarovalnice budno spremljajo in izključujejo oziroma omejujejo kritja nezaželenih oziroma pogostih škodnih dogodkov. Med nezaželene spadajo predvsem zlorabe, goljufivi zahtevki in zahtevki, pri katerih je odkrivanje dejanskega stanja močno oteženo.

Umeščenost zavarovalnic na prosti trg, ki onemogoča nenehno rast premij ter možnost spreminjanja pogojev z namenom neplačevanja neugodnih, predvsem pa goljufivih škod delno potrjujejo hipotezo H2. Da bi dokončno potrdili hipotezo H2, bi morali primerjati še škodni količnik starih in novih pogojev, kar je precej problematično, saj so podatki o škodnih količnikih posameznih produktov poslovna skrivnost, dejansko škodno dogajanje določenega produkta pa se pokaže šele po nekaj letih.

H3: Pri zavarovalniških goljufijah odškodninskih zahtevkov imajo veliko vlogo odvetniki oškodovancev, strokovnjaki na področju odgovornostnega zavarovanja.

Številni primeri Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana in analiza internih spisov so pokazali precej indicev, ki povezujejo zastopnike oškodovancev z goljufivimi zahtevki. Iz analize je razbrati, da je verjetno 1/3 zahtevkov, ki so jih vložili odvetniki, povzročenih prav z njihove strani. Vsekakor pa 4 % zahtevkov, pri katerih je bilo ugotovljeno, da je goljufijo storil odvetnik, za zavarovalnico predstavlja velik problem, zato lahko hipotezo H3 potrdimo. Pri tem je treba poudariti, da bi se zavarovalnice morale osredotočiti tudi na pooblaščenca oškodovancev.

6.2 Razprava

Z diplomsko nalogo smo poleg odgovorov na zastavljene hipoteze razrešili tudi nekatera vprašanja, s katerimi se soočajo predvsem zavarovalnice in zavarovalno združenje. Ugotovili smo, da na področju stanovanjske odgovornosti večino zavarovalniških goljufij vlagajo povsem običajni ljudje in ne organizirani kriminalci. Predstava, da večino škode pri zavarovalniških goljufijah povzročijo poklicni kriminalci, je torej napačna, četudi z enim fiktivnim škodnim dogodkom zavarovalnici načeloma povzročijo višjo škodo. To ugotovitev lahko posplošimo tudi na ostala odgovornostna zavarovanja, večjih razlik pa verjetno ne bi zaznali niti pri drugih zavarovalnih vrstah. Preiskovali smo tudi posledice zavarovalniških goljufij in s pomočjo analize internih spisov ugotovili, da ne povzročajo le plačevanja višjih premij, kot se to rado poudarja v zavarovalništvu, temveč tudi spremembe zavarovalnih pogojev. S pomočjo primerjave pogojev smo ugotovili, da se je njihova vsebina skozi čas spremenila predvsem v tistih delih, kjer je bilo zavarovanje za goljufije najbolj ranljivo. Spremembe pogojev se odražajo predvsem pri omejevanju oziroma zaostrovanju kritja. Spreminjanje pogojev kot posledica goljufivih zahtevkov pa velja le pri obveznih zavarovanjih, ki niso vsebinsko določeni z zakoni oziroma podzakonskimi akti, temveč za vsa ostala zavarovanja, katerih vsebina je prosto določena v pogodbi med zavarovancem in zavarovalnico (op. a. večina zavarovalnih pogodb ima vsebino določeno s splošnimi pogoji, ki so vnaprej napisani s strani zavarovalnic). Nazadnje smo v diplomski nalogi preverjali tudi vlogo odvetnikov, ki so zastopali oškodovance v odškodninskih zahtevkih. Ugotovili smo, da njihov delež ni zanemarljiv in bodo morale zavarovalnice ukrepati tudi na tem področju. Nekateri

splošni pogoji so že prilagojeni na način, da so izključili kritja za odvetniške stroške, ki nastanejo z vložitvijo in reševanjem odškodninskih zahtevkov.

Vzporedno z ugotovitvami hipotez smo v diplomski nalogi dobili tudi druge podatke, pomembne za zavarovalništvo in verjetno tudi za organe pregona. Tako smo dobili vpogled v delež goljufij, ki je bil po analizi internih spisov Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana nepričakovano visok (47 %) in med drugim postavlja pod vprašaj družbene vrednote. Vendar pa je zaradi kompleksnosti zavarovalnih goljufij nemogoče posplošiti rezultate analize internih spisov na druga področja zavarovanja splošne odgovornosti, sploh pa na druge zavarovalne vrste. Delež in vrste zavarovalniških goljufij so odvisne od vrsto dejavnikov, zato bi najverjetneje pri analizi internih spisov iste zavarovalnice in istega področja vendar v razmahu 5 let dobili drugačen rezultat.

Pri diplomski nalogi so se pojavila številna nova vprašanja na področju zavarovanja splošne odgovornosti. Treba bi bilo preveriti delež in vrsto goljufij tudi na drugih področjih splošne odgovornosti in s tem preveriti dejansko stanje goljufij na tem področju. Zanimivo bi bilo opraviti tudi raziskavo goljufij v različnih časovnih obdobjih in ugotavljati, v kolikšni meri so zavarovalniške goljufije odvisne od zavarovalniških pogojev, kako hitro se zaradi tega pojavijo nove vrste goljufij ter ugotoviti, v kolikšni meri so si zavarovalnice ravno zaradi vsebine pogojev same krive za visok delež zavarovalniških goljufij.

7. Uporabljeni viri

- Artís, M., Ayuso, M. in Guillen, M. (1999). Modelling different types of automobile insurance fraud behavior in the Spanish market. *Insurance: Mathematics and Economics*, 24. Pridobljeno na <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0167668798000389>
- Association of British Insurers. (2012). *No hiding place: Insurance Fraud Exposed*. Pridobljeno na <https://www.abi.org.uk/-/media/Files/Documents/Publications/Public/Migrated/Fraud/ABI%20no%20hiding%20place%20-%20insurance%20fraud%20exposed.pdf>
- Association of Certified Fraud Examiners. (2009). *Insurance Fraud Handbook*. Austin: Association of Certified Fraud Examiners.
- Beattie, A. (b. d.). *What you need to know about insurance fraud*. Pridobljeno na <http://www.investopedia.com/articles/insurance/11/life-insurance-fraud.asp?rp=i>
- Boncelj, J. (1983). *Zavarovalna ekonomika*. Maribor: Obzorja.
- Cigoj, S. (1978). *Obligacijska razmerja: Zakon o obligacijskih razmerjih s komentarjem*. Ljubljana: Uradni list SR Slovenije.
- Coalition against insurance fraud. (2006). *United we brand - Toward a national anti-fraud outreach campaign*. Pridobljeno na <http://www.insurancefraud.org/downloads/unitedWeBrand.pdf>
- Crawford & Company. (2009). *Fraud Investigation - A practical guide to the key issues and current law* (str. 1–15). Pridobljeno na <https://us.crawfordandcompany.com/media/1247086/2009-09-23-kennedyscrawfordsfraudguide.pdf>
- Crime and Fraud Prevention Bureau (2000). *Annual report*. Pridobljeno na <http://www.abi.org.uk>
- Derrig, R. A. (2002). *Insurance Fraud*. Pridobljeno na <http://www.derrig.com/research/InsuranceFraud.pdf>
- Dvoršek, A. (2003). *Kriminalistična metodika*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve, Visoka policijsko-varnostna šola.
- Dvoršek, A. (2004). Kriminalistično strateški vidiki omejevanja zavarovalniških goljufij. V A. Dvoršek in L. Selinšek (ur.), *Goljufije v zavarovalništvu* (str. 49–59). Ljubljana: Fakulteta za policijsko-varnostne vede; Maribor: Pravna fakulteta.

- Flis, S. (1999). *Zbrani spisi o zavarovanju: Oris dr. Boncljeve teorije zavarovanja*. Ljubljana: Slovensko zavarovalno združenje.
- Furlan, Š. (2012). *Metoda za zasnovano informacijskega sistema za obvladovanje zavarovalniški goljufij na osnovi metrik poslovne uspešnosti*. Ljubljana: Fakulteta za računalništvo in informatiko.
- Furlan, Š. in Bajec, M. (2009). Praksa slovenskih avtomobilskih zavarovalnic pri reševanju zavarovalniških goljufij. *Zavarovalniški horizonti*, 3, 29–41.
- Insurance Information Institute. (2015). *Insurance Fraud*. Pridobljeno na <http://www.iii.org/issue-update/insurance-fraud>
- Ivanjko, Š., Ivanjko, S., Ivanjko, L. in Ihanec K. (1999a). *ABC zavarovalništva s praktičnimi primeri*. Maribor: Založba Kapital – Neto d.o.o.
- Ivanjko, Š. (1999b). *Uvod v zavarovalno pravo*. Maribor: Pravna fakulteta.
- Ivanjko, Š. (2004). Prezare v zavarovalništvu in civilnopravne posledice. V A. Dvoršek in L. Selinšek (ur.), *Goljufije v zavarovalništvu* (str. 77–88). Ljubljana: Fakulteta za policijsko-varnostne vede; Maribor: Pravna fakulteta.
- Ivanjko, Š. (2006). Zavarovalništvo in premoženjska kazniva dejanja. V A. Dvoršek in L. Selinšek (ur.), *Kriminalni napadi na premoženje gospodarskih subjektov: (varnostni, pravni in zavarovalni vidiki)* (str. 23–30). Maribor: Pravna fakulteta.
- Lang, M. in Wambach, A. (2008). Études et Dossiers No. 347: The fog of fraud - how to reduce insurance fraud. *The Geneva Association*. Pridobljeno na [https://www.genevaassociation.org/media/21621/\(2\)_ga_ed_347_%20annex_18_lang_theory,modelling,fraud.pdf](https://www.genevaassociation.org/media/21621/(2)_ga_ed_347_%20annex_18_lang_theory,modelling,fraud.pdf)
- Kačar, T. (2010). *Osnove zavarovalništva*. Ljubljana: Slovensko zavarovalno združenje.
- Kazenski zakonik (KZ-1-UPB2). (2012). *Uradni list RS*, (50/12).
- Kennedys. (2009). *Fraud Investigation - A practical guide to the key issues and current law* (str. 16–74) Pridobljeno na <https://us.crawfordandcompany.com/media/1247086/2009-09-23-kennedyscrawfordsfraudguide.pdf>
- Lamberger, I. (2004). Zavarovalniške goljufije v Sloveniji; Preiskovanje s policijskega zornega kota. V A. Dvoršek in L. Selinšek (ur.), *Goljufije v zavarovalništvu* (str. 107–126). Ljubljana: Fakulteta za policijsko-varnostne vede; Maribor: Pravna fakulteta.
- Meško, G. (2004). *Preprečevanje kriminalitete*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo.

- Milič, M. (2009). Izvirne zvijače zavarovalniških goljufov. *Finance.si*. Pridobljeno na <http://www.finance.si/242630/Izvirne-zvija%C4%8De-zavarovalni%C5%A1kih-goljufov>
- Močivnik, P. (2010). *Razlaga zavarovalniških izrazov*. Ljubljana: Slovensko zavarovalno združenje.
- Morley, N., Ball, L. in Ormerod, T. (2006). How the detection of insurance fraud succeeds and fails. *Psychology, Crime & Law*, 12(2), str. 163–180.
- Obligacijski zakonik (OZ-UPB1). (2007). *Uradni list RS*, (97/07).
- Palasinski, M. (2013). *The Impact of Downsizing and Efficiency Measures on Anti-Fraud Resources*. Lancashire: Lancaster University.
- Pavliha, M. (2000). *Zavarovalno Pravo*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Peršak, B. (2009). Mednarodne zavarovalniške goljufije. V Medved, D. (ur.), *Zavarovalniški horizonti*, št. 4 (str. 5–26).
- Radović, Z. (2004). Prevare u osiguranju. V A. Dvoršek in L. Selinšek (ur.), *Goljufije v zavarovalništvu* (str. 25–36). Ljubljana: Fakulteta za policijsko-varnostne vede; Maribor: Pravna fakulteta.
- Recek, S. (2005). *Goljufije v zavarovalništvu s poudarkom na sklepanje zavarovanj*. Pridobljeno na <http://www.zav-zdruzenje.si/wp-content/uploads/2013/01/Goljufije-v-zavarovalnistvu.pdf>
- Selinšek, L. (2004). Kazenskopравни vidiki zavarovalniških goljufij - nekatera izhodišča. V A. Dvoršek in L. Selinšek (ur.), *Goljufije v zavarovalništvu* (str. 89–106). Ljubljana: Fakulteta za policijsko-varnostne vede; Maribor: Pravna fakulteta.
- Slovar Slovenskega knjižnega jezika: Elektronski vir*. (2000).
- Slovensko zavarovalno združenje. (2014). *Premije in odškodnine oz. zavarovalnine ter tržni deleži*. Pridobljeno na http://www.zav-zdruzenje.si/wp-content/uploads/2013/03/ST-50_2014.xlsx
- Slovensko zavarovalno združenje. (2015). *1. četrtletje 2015*. Pridobljeno na http://www.zav-zdruzenje.si/wp-content/uploads/2012/11/ST-50_1Q2015.xlsx
- Srše, D. (2014). *Tla zavarovancev so vse pogosteje »mokra in spolzka«*. Pridobljeno na <http://www.zav-zdruzenje.si/wp-content/uploads/2014/01/Sr%C5%A1e-Dejan-Tla-zavarovancev-so-vse-pogosteje-mokra-in-spolzka.pdf>
- Šedlbauer, M. (2010). *O odgovornem lastništvu psa*. Ljubljana: Veterinarska uprava Republike Slovenije.

- Šelih, A. (2004). Preprečevanje kriminalitete - razvoj in dileme. V G. Meško (ur.), *Preprečevanje kriminalitete - teorija, praksa in dileme* (str. 19–30). Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti.
- Tseng, L. in Kuo, C. (2013). Customers' attitudes toward insurance frauds: an application of Adams' equity theory. *International Journal of Social Economics*, 41(11), 1038–1054.
- Whitaker J. E. (2013). *Zavarovalniške goljufije - trenutno stanje in izzivi*. Pridobljeno na http://www.triglav.eu/7d77f5c0-8ab0-4d54-a5e9-7758d89258c1/ppt_whitaker_final_SLO.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=7d77f5c0-8ab0-4d54-a5e9-7758d89258c1
- Zakon o zavarovalništvu (ZZavar). (2000). *Uradni list RS*, (13/00).
- Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-UPB7). (2010). *Uradni list RS*, (99/10).
- Zakon o obligacijskih razmerjih. (1978). *Uradni list SFRJ*, (29/78).
- Zavarovalnica Triglav d.d. (2013). *Zavarovalniške goljufije dvigujejo premije za vse, zato jih skupaj zaustavimo*. Pridobljeno na http://www.triglav.eu/sl/medijsko_sredisce/objave/14-05-2013-zavarovalniske-goljufije-dvigujejo-premije-za-vse-zato-jih-skupaj-zaustavimo
- Zupančič, A. (2014). *Odkrivanje, preiskovanje in preprečevanje zavarovalniških goljufij v Zavarovalnici Triglav* (Diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za varnostne vede.
- Zupančič, M. (b. d.). *Problemi in pasti ocenjevanja delovne zmožnosti pri nihajnih poškodbah vratne hrbtenice*. Pridobljeno na <http://www.mf.uni-lj.si/dokumenti/fa3289b8ffc871567d95de9cf2ff6585.pdf>
- Žerjav, C. (2003). *Priložnost naredi tatu*. Ljubljana: Visoka policijsko-varnostna šola.
- Žnidarič, B. (2004a). Goljufije v zavarovalništvu. V A. Dvoršek in L. Selinšek (ur.), *Goljufije v zavarovalništvu* (str. 9–24). Ljubljana: Fakulteta za policijsko-varnostne vede; Maribor: Pravna fakulteta.
- Žnidarič, B. (2004b). Dileme in perspektive preventivnega delovanja slovenskih zavarovalnic. *Teorija in praksa*, 41(3–4), 535–547.
- Žnidarič, B. (2004c). *Zavarovalništvo in varnost*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede in Slovensko zavarovalno združenje.

8. Priloge

8.1 Tabela 1

Priložena tabela vsebuje seznam internih spisov Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana, ki smo jih analizirali za potrebe diplomske naloge. Z njeno pomočjo smo potrdili hipoteze in odgovorili na določena vprašanja, ki se nanašajo na razširjenost goljufij na področju zavarovanja splošne odgovornosti. Vsaka vrstica seznama predstavlja odškodninski zahtevek, ki ga je vložil oškodovanec iz naslova splošne odgovornosti zavarovanca. Seznam obsega 160 spisov, vsak spis pa ima 26 različnih spremenljivk, ki smo jih obdelovali za primerjavo med posameznimi zahtevki oziroma skupinami zahtevkov.

8.2 Zavarovalni pogoji

- PG-sta/99-6 Zavarovalnice Triglav d.d.
- PG-sta/04-10 2. izdaja Zavarovalnice Triglav d.d.
- PG-dom-02/15-3 Zavarovalnice Triglav d.d.
- P-HI-EKS-01 Generali Zavarovalnice d.d. Ljubljana
- P-STA-EKS-01 Generali Zavarovalnice d.d. Ljubljana
- PD-OD-09 Generali Zavarovalnice d.d. Ljubljana
- PD-OD-13 Generali Zavarovalnice d.d. Ljubljana

Zap. št.	Več kot leto od š.d.	Odvetnik	Vzrok škode:	Višina Zahtevka:	Prvi obrazec:	Razlike v navajanju v zahtevku in med. dok:	Priče dogodka:	Prijatelj / znanec	Sodelovanje med zav. in ošk:	Odzivnost zavarovanca:	Občutek krivde za nastalo škodo	Preiskava
1	DA	DA	pomoč pri opravih	7.700,00 €	Zahtevak	Da	Tretji	Znanec	DA	neodzivnost	DA	Terenska
2	NE	DA	zdrs, padec	10.260,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	v celoti	NE
3	NE	DA	neustrezna nepremičnina	5.900,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	DA	NE
4	NE	NE	zdrs, padec	5.000,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	obžalovanje	NE
5	DA	DA	zdrs, padec	5.120,00 €	Zahtevak	DA	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	DA	Interna
6	NE	DA	zdrs, padec	5.100,00 €	Zahtevak	DA	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	DA	NE
7	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevak	NE	NE	ista oseba	NE	b.p.	DA	NE
8	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	NE	NE
9	NE	NE	nepazljivost zavarovanca	3.350,00 €	istočasno	NE	Zavarovanec	Sorodnik	DA	b.p.	DA	Terenska
10	NE	NE	nepazljivost zavarovanca	n.p.	istočasno	NE	Tretji	Prijatelj	DA	b.p.	DA	Terenska
11	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevak	NE	NE	Prijatelj	NE	neodzivnost	NE	NE
12	NE	naknadno	odgovornost lastništva psa	9.000,00 €	Prijava z medicinsko	DA	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	NE	Terenska
13	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevak	NE	Tretji	Prijatelj	NE	neodzivnost	NE	NE
14	NE	DA	zdrs, padec	9.500,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	NE	NE
15	NE	DA	zdrs, padec	18.000,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	v celoti	Terenska
16	NE	NE	zdrs, padec	3.000,00 €	istočasno	NE	Zavarovanec	Sorodnik	DA	b.p.	n.p.	Terenska
17	NE	DA	ugriz psa	9.500,00 €	Zahtevak	NE	NE	NE	NE	skopi odgovori	n.p.	NE
18	NE	DA	zdrs, padec	9.300,00 €	Zahtevak	NE	NE	Prijatelj	DA	b.p.	DA	NE
19	NE	NE	zdrs, padec	1.600,00 €	Zahtevak	NE	n.p.	Prijatelj	NE	b.p.	n.p.	NE
20	NE	DA	zdrs, padec	6.650,00 €	Zahtevak	DA	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	DA	Terenska
21	NE	DA	zdrs, padec	4.200,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	n.p.	NE
22	NE	DA	zdrs, padec	8.000,00 €	Zahtevak	NE	sorodnik	Sorodnik	DA	b.p.	NE	NE
23	NE	NE	zdrs, padec	5.000,00 €	Zahtevak	NE	NE	Prijatelj	DA	b.p.	n.p.	NE
24	NE	DA	pomoč pri opravih	2.000,00 €	Zahtevak	NE	Tretji	Prijatelj	NE	b.p.	NE	NE
25	NE	DA	pomoč pri opravih	18.840,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	n.p.	Terenska
26	NE	DA	pomoč pri opravih	21.400,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	n.p.	NE
27	NE	NE	ugriz psa	n.p.	Zahtevak	NE	NE	Sosed	NE	b.p.	NE	NE
28	DA	DA	zdrs, padec	47.000,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	DA	Terenska
29	NE	DA	zdrs, padec	4.040,00 €	Zahtevak	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	n.p.	NE

Zap. št.	Več kot leto od š.d.	Odvetnik	Vzrok škode:	Višina Zahtevka:	Prvi obrazec:	Razlike v navajanju v zahtevku in med. dok:	Priče dogodka:	Prijatelj / znanec	Sodelovanje med zav. in ošk:	Odzivnost zavarovanca:	Občutek krivde za nastalo škodo	Preiskava
30	NE	DA	zdrs, padec	12.000,00 €	Prijava škode	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	n.p.	NE
31	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	istočasno	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	NE	NE
32	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevek	NE	NE	Prijatelj	NE	b.p.	n.p.	NE
33	NE	DA	neustrezna nepremičnina	2.200,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	DA	NE
34	DA	DA	zdrs, padec	10.000,00 €	Zahtevek	DA	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	DA	NE
35	NE	NE	zdrs, padec	3.000,00 €	istočasno	DA	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	NE	NE
36	NE	DA	zdrs, padec	6.600,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	DA	Terenska
37	NE	DA	pomoč pri opravih	21.200,00 €	Prijava škode	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	DA	NE
38	NE	NE	zdrs, padec	2.500,00 €	istočasno	NE	Tretji	Prijatelj	da	b.p.	n.p.	NE
39	DA	DA	zdrs, padec	11.600,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	Terenska
40	NE	NE	neustrezna nepremičnina	n.p.	istočasno	NE	Zavarovanec	Sorodnik	da	b.p.	v celoti	NE
41	ne	DA	zdrs, padec	5.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	DA	NE
42	ne	DA	zdrs, padec	10.000,00 €	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	DA	Terenska
43	NE	NE	ugriz psa	350,00 €	istočasno	NE	Zavarovanec	Sosed	DA	b.p.	DA	NE
44	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	istočasno	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	DA	NE
45	NE	DA	zdrs, padec	10.500,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	n.p.	NE
46	NE	NE	pomoč pri opravih	15.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	neodzivnost	DA	NE
47	NE	DA	nepazljivost zavarovanca	10.500,00 €	Zahtevek	NE	NE	NE	NE	b.p.	obžalovanje	NE
48	NE	DA	neustrezna nepremičnina	5.500,00 €	Prijava škode	DA	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	NE	NE
49	NE	NE	nepazljivost zavarovanca	n.p.	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	v celoti	Terenska
50	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevek	Da	ne	Prijatelj	NE	nejevolja	ne	ne
51	NE	DA	drugo	6.700,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	n.p.	NE
52	NE	NE	ugriz psa	7.000,00 €	istočasno	NE	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	DA	NE
53	NE	NE	zdrs, padec	2.000,00 €	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	DA	NE
54	NE	NE	neustrezna nepremičnina	n.p.	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	izmikanje vprašanjem	n.p.	Terenska
55	NE	DA	zdrs, padec	16.500,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	DA	skopi odgovori	DA	NE
56	NE	DA	zdrs, padec	28.500,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	DA	NE
57	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	istočasno	NE	Tretji	Prijatelj	DA	b.p.	DA	NE
58	NE	Ne	zdrs, padec	n.p.	posredovanje zahtevka	Da	Tretji	Prijatelj	DA	b.p.	DA	NE
59	NE	DA	ugriz psa	4.200,00 €	Zahtevek	NE	NE	Znanec	NE	nestrpnost zavarovanca	Ne	NE
60	NE	NE	ugriz psa	n.p.	Zahtevek	NE	Več	Znanec	ne	b.p.	DA	NE

Zap. št.	Več kot leto od š.d.	Odvetnik	Vzrok škode:	Višina Zahtevka:	Prvi obrazec:	Razlike v navajanju v zahtevku in med. dok:	Priče dogodka:	Prijatelj / znanec	Sodelovanje med zav. in ošk:	Odzivnost zavarovanca:	Občutek krivde za nastalo škodo	Preiskava
61	DA	DA	nepazljivost zavarovanca	11.000,00 €	Zahtevek	DA	Zavarovanec	Sorodnik	DA	b.p.	v celoti	Terenska
62	NE	DA	zdrs, padec	8.500,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	DA	NE
63	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	ne	ne
64	DA	DA	zdrs, padec	13.000,00 €	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	ne	Terenska
65	NE	DA	odgovornost lastništva psa	1.500,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	znanec	ne	b.p.	ne	ne
66	NE	DA	drugo	9.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	da	ne
67	NE	DA	pomoč pri opravih	6.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Sorodnik	da	b.p.	ne	ne
68	NE	DA	zdrs, padec	7.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	DA	NE
69	NE	DA	zdrs, padec	10.000,00 €	Zahtevek	NE	Več	Prijatelj	ne	b.p.	deloma	NE
70	ne	DA	zdrs, padec	5.900,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	da	Terenska
71	NE	DA	zdrs, padec	15.000,00 €	Zahtevek	Da	ne	Prijatelj	ne	b.p.	ne	Terenska
72	NE	DA	pomoč pri opravih	25.000,00 €	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	n.p.	Terenska
73	NE	DA	pomoč pri opravih	11.000,00 €	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	n.p.	Terenska
74	NE	ne	pomoč pri opravih	n.p.	istočasno	NE	Zavarovanec	Prijatelj	da	temeljiti odgovori	DA	NE
75	ne	naknadno	nepazljivost zavarovanca	6.000,00 €	istočasno	Da	Zavarovanec	NE	da	b.p.	DA	NE
76	ne	DA	zdrs, padec	16.600,00 €	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	n.p.	Terenska
77	NE	DA	zdrs, padec	4.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	ne	ne
78	NE	DA	pomoč pri opravih	5.800,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	da	NE
79	NE	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevek	NE	Zavarovanec	znanec	NE	neodzivnost, skopi opis	n.p.	NE
80	NE	NE	zdrs, padec	2.600,00 €	istočasno	NE	partner	sorodnik	DA	b.p.	ne	Terenska
81	da	DA	zdrs, padec	19.000,00 €	Zahtevek	Ne	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	n.p.	Terenska
82	ne	ne	zdrs, padec	n.p.	istočasno	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	da	Terenska
83	ne	ne	pomoč pri opravih	6.000,00 €	Prijava z medicinsko	da	Zavarovanec	Prijatelj	da	temeljiti odgovori	ne	Terenska
84	NE	DA	pomoč pri opravih	20.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	da	ne
85	NE	ne	zdrs, padec	2.000,00 €	istočasno	da	partner	Prijatelj	DA	b.p.	ne	ne
86	NE	DA	nepazljivost zavarovanca	25.000,00 €	odstop zahtevka	NE	Zavarovanec	NE	ne	b.p.	ne	ne
87	NE	DA	pomoč pri opravih	4.600,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	NE
88	NE	DA	ugriz psa	6.800,00 €	Zahtevek	NE	ne	znanec	NE	b.p.	ne	ne
89	NE	DA	zdrs, padec	12.500,00 €	prijava	NE	Več	Prijatelj	NE	b.p.	ne	ne

Zap. št.	Več kot leto od š.d.	Odvetnik	Vzrok škode:	Višina Zahtevka:	Prvi obrazec:	Razlike v navajanju v zahtevku in med. dok:	Priče dogodka:	Prijatelj / znanec	Sodelovanje med zav. in ošk:	Odzivnost zavarovanca:	Občutek krivde za nastalo škodo	Preiskava
90	NE	DA	pomoč pri opravih	6.800,00 €	Zahtevek	NE	zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	ne	ne
91	DA	DA	zdrs, padec	7.000,00 €	Zahtevek	Da	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	da	ne
92	DA	DA	zdrs, padec	10.200,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	ne	ne
93	NE	ne	zdrs, padec	2.500,00 €	istočasno	NE	da	Sorodnik	da	b.p.	da	ne
94	NE	ne	ugriz psa	n.p.	istočasno	NE	Zavarovanec	znanec	DA	b.p.	ne	ne
95	ne	ne	odgovornost lastništva psa	n.p.	Zahtevek	NE	prijatelj	ne	NE	b.p.	ne	ne
96	NE	DA	zdrs, padec	5.200,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	ista oseba	ne	b.p.	ne	ne
97	da	DA	zdrs, padec	9.500,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	Terenska
98	ne	ne	nepazljivost zavarovanca	n.p.	istočasno	NE	Zavarovanec	Prijatelj	DA	b.p.	ne	ne
99	NE	DA	ugriz psa	5.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	sosed	NE	b.p.	n.p.	NE
100	NE	DA	neustrezna nepremičnina	14.000,00 €	Zahtevek	NE	Zavarovanec	Prijatelj	ne	determinirane izjave	n.p.	Terenska
101	NE	ne	zdrs, padec	10.000,00 €	Zahtevek	identično	Zavarovanec	Prijatelj	NE	neodzivnost	n.p.	NE
102	NE	ne	pomoč pri opravih	8.000,00 €	istočasno	da	Zavarovanec	Sorodnik	da	b.p.	n.p.	Terenska
103	ne	DA	ugriz psa	5.300,00 €	posredovanje zahtevka	ne	Zavarovanec	sosed	NE	b.p.	n.p.	ne
104	da	DA	zdrs, padec	n.p.	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	Terenska
105	ne	DA	zdrs, padec	11.200,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	n.p.	Interna
106	ne	DA	neustrezna nepremičnina	6.000,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	n.p.	Terenska
107	ne	DA	pomoč pri opravih	23.800,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	n.p.	ne
108	ne	ne	zdrs, padec	2.500,00 €	Zahtevek	ne	ne	Prijatelj	ne	b.p.	n.p.	Terenska
109	ne	naknadno	pomoč pri opravih	n.p.	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	n.p.	ne
110	ne	DA	pomoč pri opravih	4.400,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	n.p.	Terenska
111	ne	ne	pomoč pri opravih	n.p.	Zahtevek	ne	Zavarovanec	sorodnik	ne	b.p.	ne	ne
112	ne	ne	zdrs, padec	5.200,00 €	Zahtevek	ne	ne	Prijatelj	ne	b.p.	ne	ne
113	ne	DA	zdrs, padec	2.800,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	da	NE
114	ne	DA	zdrs, padec	18.100,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	da	ne
115	DA	DA	zdrs, padec	850,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	NE	b.p.	n.p.	ne
116	ne	ne	ugriz psa	n.p.	Prijava škode	ne	Zavarovanec	ne	ne	b.p.	da	ne
117	ne	ne	drugo	600,00 €	istočasno	ne	Zavarovanec	Sorodnik	DA	b.p.	da	ne
118	ne	ne	zdrs, padec	n.p.	istočasno	ne	partner	Prijatelj	DA	b.p.	n.p.	ne

Zap. št.	Več kot leto od š.d.	Odvetnik	Vzrok škode:	Višina Zahtevka:	Prvi obrazec:	Razlike v navajanju v zahtevku in med. dok:	Priče dogodka:	Prijatelj / znanec	Sodelovanje med zav. in ošk:	Odzivnost zavarovanca:	Občutek krivde za nastalo škodo	Preiskava
119	ne	DA	ugriz psa	4.100,00 €	Zahtevek	ne	ne	ne	ne	b.p.	ne	ne
120	da	DA	neustrezna nepremičnina	42.000,00 €	posredovanje zahtevka	ne	ne	ne	ne	b.p.	ne	ne
121	da	DA	zdrs, padec	21.720,66 €	Zahtevek	ne	ne	Partner	DA	prikrivanje	ne	Terenska
122	ne	DA	zdrs, padec	11.200,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	temeljiti odgovori	v celoti	ne
123	ne	DA	zdrs, padec	14.235,00 €	Zahtevek	identično	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	n.p.	Terenska
124	ne	DA	zdrs, padec	4.500,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	ne
125	ne	DA	ugriz psa	5.000,00 €	Zahtevek	ne	ne	NE	ne	b.p.	n.p.	ne
126	ne	DA	pomoč pri opravih	3.840,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	v celoti	ne
127	ne	ne	zdrs, padec		istočasno	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	v celoti	ne
128	ne	DA	zdrs, padec	5.940,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	pravno strokovni odgovori zavarovanca	v celoti	Terenska
129	ne	ne	zdrs, padec		Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	ne	identičen opis	ne	ne
130	ne	DA	zdrs, padec	3.500,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	ne	ne
131	ne	DA	ugriz psa	3.000,00 €	Zahtevek	ne	prijatelj	sosed	ne	dogodek slabo znan	ne	ne
132	ne	DA	zdrs, padec		prijava	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	urejevanje zahtevka	da	Terenska
133	da	DA	pomoč pri opravih	18.500,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Sorodnik	ne	skopi odgovori	n.p.	Terenska
134	ne	ne	ugriz psa		telefonska prijava	ne	Zavarovanec	sosed	ne	b.p.	n.p.	ne
135	ne	ne	zdrs, padec		istočasno	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	urejevanje zahtevka	da	ne
136	da	DA	odgovornost lastništva psa	19.100,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	n.p.	Terenska
137	ne	DA	zdrs, padec	13.000,00 €	telefonska prijava	da	Zavarovanec	Sorodnik	ne	temeljiti odgovori	v celoti	ne
138	da	DA	zdrs, padec	7.931,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	sorodnik	ne	priznavanje krivde	v celoti	Terenska
139	ne	DA	zdrs, padec	7.500,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	da	neaktivnost	n.p.	ne
140	ne	DA	pomoč pri opravih	11.600,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Prijatelj	da	skopi odgovori	n.p.	ne
141	da	DA	odgovornost lastništva psa	18.500,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Sorodnik	da	b.p.	ne	ne

Zap. št.	Več kot leto od š.d.	Odvetnik	Vzrok škode:	Višina Zahtevka:	Prvi obrazec:	Razlike v navajanju v zahtevku in med. dok:	Priče dogodka:	Prijatelj / znanec	Sodelovanje med zav. in ošk:	Odzivnost zavarovanca:	Občutek krivde za nastalo škodo	Preiskava
142	ne	DA	zdrs, padec	9.500,00 €	Zahtevek	identično	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	v celoti	Terenska
143	ne	DA	pomoč pri opravilih	7.500,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	ne	n.p.	n.p.	Terenska
144	ne	DA	zdrs, padec	19.200,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Sorodnik	da	n.p.	n.p.	Terenska
145	ne	DA	ugriz psa	10.000,00 €	Zahtevek	ne	ne	sosed	ne	neodzivnost	n.p.	ne
146	ne	DA	zdrs, padec	15.000,00 €	istočasno	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	Terenska
147	ne	ne	zdrs, padec	n.p.	istočasno	ne	zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	ne
148	ne	ne	pomoč pri opravilih	800,00 €	istočasno	ne	Zavarovanec	Prijatelj	da	b.p.	da	NE
149	ne	DA	drugo	4.140,00 €	prijava škode	ne	Oškodovančev sorodnik in zavarovanec	Sorodnik	ne	b.p.	n.p.	ne
150	da	DA	zdrs, padec	15.500,00 €	Zahtevek	da	zavarovanec	znanec	da	b.p.	n.p.	Terenska
151	ne	Ne	zdrs, padec	n.p.	istočasno	isto	Zavarovanec	poslovni partner	da	b.p.	deloma	ne
152	ne	ne	nepazljivost zavarovanca	n.p.	istočasno	da	Zavarovanec	Sorodnik	da	b.p.	n.p.	Terenska
153	ne	DA	zdrs, padec	3.500,00 €	Zahtevek	isto	Zavarovanec	Prijatelj	da	skopi odgovori	n.p.	ne
154	ne	DA	nepazljivost zavarovanca	6.840,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	neočitno	ne
155	ne	ne	zdrs, padec	n.p.	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Sorodnik	n.p.	b.p.	n.p.	Terenska
156	ne	DA	zdrs, padec	13.700,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanec	Prijatelj	ne	neaktivnost, zanikanje	ne	ne
157	ne	DA	drugo	10.900,00 €	Zahtevek	da	Zavarovanec	Sorodnik	ne	b.p.	da	Terenska
158	da	DA	zdrs, padec	13.000,00 €	Zahtevek	ne	Zavarovanci	Prijatelj	ne	b.p.	da	ne
159	ne	NE	zdrs, padec	n.p.	Zahtevek	ne	isti	ista oseba	ne	b.p.	ne	ne
160	NE	DA	pomoč pri opravilih	9.600,00 €	Zahtevek	ne	zavarovanec	Prijatelj	ne	b.p.	ne	ne

Zap. št.	Razlog za preiskavo:	Goljufigija:	Rezultat preiskave	Nasprotne izjave med vpletenimi	Obnašanje preiskovanih	Vrsta zavarovalniške goljufigije
1	nesodelovanje zavarovanca, dolgo obdobje med škodnim dogodkom in vložitevjo zahtevka	DA	neskladnost izjav, Prijavo, ki ji je bila poslana na dom le podpisala	Oškodovanca ne pozna (nasprotno zatrjevala v prijavi), škoda zjutraj ne zvečer	Grožnje in psovke, priča grozila, posredovala lažno telefonsko	prirejanje škodnega dogodka
2	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-
5	-	DA	oškodovanec nogometaš	anamneza	b.p.	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
6	-	-	NI	NI	b.p.	b.p.
7	-	-	-	-	-	-
8	-	-	-	-	-	-
9	zahtevek in prijava vložena hkrati, povezava z drugimi zahtevki, ista priča oboje izpolnjevala ena oseba, zatrjevani opisi nenavadni	DA	neskladnost izjav	Različna lokacija š.d., različen mehanizem poškodbe, različne priče dogodka	Izmikanje detektivom	prirejanje škodnega dogodka
10	zahtevek in prijava vložena hkrati, povezava z drugimi zahtevki, ista priča oboje izpolnjevala ena oseba, zatrjevani opisi nenavadni	DA	neskladnost izjav	DA	b.p.	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
11	-	-	NI	NI	b.p.	ni zatrjevane odgovornosti
12	nejasen mehanizem škodnega dogodka	DA	ni odgovornosti	NE	b.p.	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
13	-	-	-	-	-	-
14	-	-	-	-	-	-
15	visoka škoda	NE	sum na poškodbo z rolarji	deloma	b.p.	b.p.
16	sorodstvo, sum na bivanje na istem naslovu	DA	prikrivanje bistvenih okoliščin	DA	b.p.	prikrivanje bistvenih okoliščin o sorodstvu
17	-	-	-	-	-	-
18	-	-	-	-	-	-
19	-	-	-	-	-	-
20	nenavaden mehanizem škodnega dogodka, pozna ura zalivanja,	DA	neskladnost izjav, prijavo le podpisal, ne pa kreiral, zavarovanec svoje navedbe v prijavi zavračal	DA	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
21	-	-	-	-	-	-
22	-	-	-	-	-	-
23	-	-	-	-	-	-
24	-	-	-	-	-	-
25	visoka škoda, sodelovanje med zav. In ošk. Na poslovnem področju	DA	prikrivanje bistvenih okoliščin, oškodovanec živi na istem naslovu, neskladnost izjav, lastna krivda	neskladnost izjav	b.p.	prikrivanje bistvenih okoliščin
26	-	-	-	-	-	-
27	-	-	-	-	-	-
28	Visoka škoda, predhodne poškodbe, predhodno zdravljenje zaradi ciroze jeter	DA	Poznanstvo le prek sklepanj zavarovanj, zavarovanka zavarovalna zastopnica, neskladnost izjav	DA	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
29	-	-	-	-	-	-

Zap. št.	Razlog za preiskavo:	Goljufija:	Rezultat preiskave	Nasprotne izjave med vpletenimi	Obnašanje preiskovanih	Vrsta zavarovalniške goljufije
30	-		-	-	-	-
31	-		-	-	-	-
32	-		-	-	-	-
33	-		-	-	-	-
34	-		-	-	-	-
35	-		-	-	-	-
36	oškodovanec nogometaš,	DA	določena neskladja izjav, sum na poškdbo na tekmi	deloma	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
37	-		-	-	-	-
38	-		-	-	-	-
39	več škodnih dogodkov, dvom v resničnost dejanskega stanja	DA	umik zahtevka	ne	b.p.	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
40	-		-	-	-	-
41	-		-	-	-	-
42	pretekli škodni dogodki, v preteklosti že sum goljufije	NE	sorodstvo	deloma	b.p.	b.p.
43	-		-	-	-	-
44	-		-	-	-	-
45	-		-	-	-	-
46	-		-	-	-	-
47	-		-	-	-	-
48	-		-	-	-	-
49	neskladje, pozna ura	DA	oškodovanec se je poškodoval na smučišču	da	b.p.	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
50	-		-	-	-	-
51	-		-	-	-	-
52	-		-	-	-	-
53	-		-	-	-	-
54	več škodnih dogodkov, dvom v resničnost dejanskega stanja	NE	dogodek se je vrjetno zgodil na zatrjevan način	deloma	b.p.	b.p.
55	-		-	-	-	-
56	-		-	-	-	-
57	-		-	-	-	-
58	-		-	-	-	-
59	-		-	-	-	-
60	-		-	-	-	-

Zap. št.	Razlog za preiskavo:	Goljufija:	Rezultat preiskave	Nasprotne izjave med vpletenimi	Obnašanje preiskovanih	Vrsta zavarovalniške goljufije
61	sorodstvo, dolgo obdobje med škodo in vložitevjo zahtevka, neskladje z medicinsko dok.	DA	pri nogometu sam padel in se poškodoval, priče tudi v ostalih škodnih dogodkih, nezgodo prijavil pri drugi zavarovalnici z drugimi podatki	različno navajanje med pričami	umik zahtevka zaradi nekorektnega vedenja detektivov	prirejanje škodnega dogodka
62	-	-	-	-	-	-
63	-	-	-	-	-	-
64	razhajanja med zahtevkom in medicinsko dokumentacijo, zahtevek tipičen za goljufijo	DA	dogodek se je zgodil v drugem časovnem obdobju, oškodovanec izkoristil zavarovanca, površina povsem ustrezna	da, oškodovanec navaja datum	oškodovanec izkoristil oškodovanca	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
65	-	-	-	-	-	-
66	-	-	-	-	-	-
67	-	-	-	-	-	-
68	-	-	-	-	-	-
69	-	-	-	-	-	-
70	veliko š. d. v kratkem časovnem obdobju	NE	padec po lastni krivdi	ne	b.p.	dogodek se je zgodil na zatrjevan način
71	razhajanja med zahtevkom in medicinsko dokumentacijo, zahtevek tipičen za goljufijo	DA	lastna krivda	b.p.	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
72	razhajanja med zahtevkom in medicinsko dokumentacijo	DA	neskladje pri navajanju, dobro poznani (vsi vpleteni iz lovske družine)	da	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
73	razhajanja med zahtevkom in medicinsko dokumentacijo, nemogoč mehanizem poškodbe	DA	drugačen mehanizem poškodbe	da, sekira ni razpadla	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
74	-	-	-	-	-	-
75	-	-	-	-	-	-
76	pretekle škode, zahtevek tipičen za goljufijo	NE	delno prispeval, delno za škodo kriv sam	ne	b.p.	enako, isto
77	-	-	-	-	-	-
78	-	-	-	-	-	-
79	-	-	-	-	-	-
80	tipičen zahtevek za goljufijo	NE	resnični zahtevek	ne	b.p.	isto zatrjevano
81	časovna oddaljenost dogodka, tipičen način poškodovanja za goljufijo	NE	škodni dogodek najverjetneje nastal	ni govora o mokrosti	b.p.	brez večjih odstopanj
82	nenavadne okoliščine	DA	sorodstvo, prikrivanje bistvenih okoliščin	da, sorodstvo	b.p.	prikrivanje bistvenih okoliščin o sorodstvu
83	tipičen zahtevek za goljufijo, pogosti pretekli škodni dogodki, policist	NE	brez posebnosti	ne	b.p.	enako, isto
84	-	-	-	-	-	-
85	-	-	-	-	-	-
86	-	-	-	-	-	-
87	-	-	-	-	-	-
88	-	-	-	-	-	-
89	-	-	-	-	-	-

Zap. št.	Razlog za preiskavo:	Goljufija:	Rezultat preiskave	Nasprotne izjave med vpletenimi	Obnašanje preiskovanih	Vrsta zavarovalniške goljufije
90	-		-	-	-	-
91	-		-	-	-	-
92	-		-	-	-	-
93	-		-	-	-	-
94	-		-	-	-	-
95	-		-	-	-	-
96	-		-	-	-	-
97	zaradi časovne oddaljenosti, tipičen zahtevek, nenavaden način poškodbe	DA	padla zaradi lastne nepazljivosti	da	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
98	-		-	-	-	-
99	-		-	-	-	-
100	nenavaden mehanizem škodnega dogodka, sklenitev police 3m pred poškodbo	DA	neskladje izjav	da	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
101	-		-	-	-	-
102	sorodstvo, razlike v anamnezi	DA	sin stanoval pri mami	da	b.p.	prikrivanje bistvenih okoliščin o sorodstvu
103	-		-	-	-	-
104	oddaljenost od zahtevka, poslikan vzrok škode (eno leto po poškodbi), predhodno obravnavanje zavarovanca	DA	padla zaradi lastne nepazljivosti	zavarovanec in oškodovanec naj se ne bi poznala, vendar sta bivša sodelavca	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
105	-	DA	-	-	-	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
106	zgodovina škodnega dogajanja, skop opis dogodka	DA	partnerstvo, sorodstvena povezava, živita na istem naslovu	prikrivanje bistvenih okoliščin	b.p.	prikrivanje bistvenih okoliščin o svaštvu
107	-		-	-	-	-
108	tipičen zahtevek za goljufijo	DA	poškodba se je zgodila med delovnikom	dan poškodbe med delovnikom in ne za vikend	razburjenost	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
109	-		ne	ne	uporaba vseh pravnih sredstev, naknadno laganje za pridobitev odškodnine	ne
110	nenavaden mehanizem pokodbe	NE	za škodo kriv tudi oškodovanec	manjše razlikovanje v izjavah	b.p.	b.p.
111	-		-	-	-	-
112	-		-	-	-	-
113	-		-	-	-	-
114	-		-	-	-	-
115	-		-	-	-	-
116	-		-	-	-	-
117	-		-	-	-	-
118	-		-	-	-	-

Zap. št.	Razlog za preiskavo:	Goljufija:	Rezultat preiskave	Nasprotne izjave med vpletenimi	Obnašanje preiskovanih	Vrsta zavarovalniške goljufije
119	-		-	-	-	-
120	-		-	-	-	-
121	prikrivanje dejanskega stanja zavarovanke, težko verjeten mehanizem poškodbe	DA	partnerska zveza med oškodovancem in zavarovanko	ne	b.p.	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
122	-		-	-	-	-
123	ugotovitev dejanskega stanja	DA	razlike v navajanju vzroka padca, razlike v podrobnostih	kdo je podal pobudo za OZ	vmešavanje staršev	prirejanje škodnega dogodka
124	-		-	-	-	-
125	-		-	-	-	-
126	-		-	-	-	-
127	-		-	-	-	-
128	tipičen zahtevek za goljufijo	DA	neskladnost izjav	časovna razlika	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
129	-		-	-	-	-
130	-		-	-	-	-
131	-		-	-	-	-
132	spreminjanje izjav, dvom v nastanek	DA	neskladnost izjav, različne navedbe, čudna narava poškodbe	v bistvenih okoliščinah	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
133	velika škoda	DA	sorodstvo, lastna krivda	v odškodninskem zahtevku odgovoren izključno zavarovanec, v izjavah oškodovanec	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
134	-		-	-	-	-
135	-		-	-	-	-
136	pretekli škodni dogodki, nenavaden način poškodbe	DA	sorodstvo, različen kraj, različen vzrok	kraj dogodka povsem drug, vzrok škode drug	arogantno obnašanje, prikrivanje sorodstvenosti	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
137	-		-	-	-	-
138	oddaljenost od dogodka, opis nastanka poškodbe, ni posredovana celotna dokumentacija v zvezi s to škodo	DA	tepiha na stopnicah ni bilo v času škodnega dogodka, oškodovanec uveljavljal že več zahtevkov v preteklosti, verjetnost vpletenosti zdravnika	b.p.	arogantno obnašanje, zavračanje intervjuja	prirejanje škodnega dogodka
139	-		-	-	-	-
140	-		-	-	-	-
141	-		-	-	-	-

Zap. št.	Razlog za preiskavo:	Goljufija:	Rezultat preiskave	Nasprotne izjave med vpletenimi	Obnašanje preiskovanih	Vrsta zavarovalniške goljufije
142	tipičen zahtevek za goljufijo, prenatanečen opis, dvom v mehanizem poškodbe	DA	b.p.	identične	izogibanje, usklajene izjave	prirejanje škodnega dogodka
143	popravek medicinske dokumentacije, ni zatrjevane odgovornosti	DA	svaštvo, lastna krivda	glede na odškodninski zahtevek	izmikanje preiskavi	prirejanje škodnega dogodka
144	tipičen zahtevek za goljufijo	DA	dogodek se ni zgodil na zatrjevan način	glede na odškodninski zahtevek	zdi se kot da niso bili seznanjeni z vsebino zahtevka	prirejanje škodnega dogodka
145	-	-	-	-	-	-
146	zaradi suma prirejenosti navedb, pretekli dogodki zavarovanca	DA	dogodek se je vrjetno zgodil, vendar je vzrok v lastni krivdi	da, št. prič	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
147	-	-	-	-	-	-
148	-	-	-	-	-	-
149	-	-	-	-	-	-
150	suma na prirejenost, razlika v letih, nenavadna ura	DA	dogodek se ni zgodil na zatrjevan način	ne	neprijateljski odnos med njima	prirejanje škodnega dogodka
151	-	-	-	-	-	-
152	svaštvo in mehanizem poškodbe	NE	enako	ne	b.p.	isto zatrjevano
153	-	-	-	-	-	-
154	-	-	-	-	-	-
155	tipičen vzrok škode	DA	oškodovanec s stopniščem seznanjen,	v vzroku škode	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
156	-	DA	-	-	-	kreiranje fiktivnega škodnega dogodka
157	razlikovanje v medicinski dokumentaciji	DA	razlike v navajanju, sorodstvo, krivda očeta	da	b.p.	prirejanje škodnega dogodka
158	-	-	-	-	-	-
159	-	-	-	-	-	-
160	-	-	-	-	-	-

Zap. št.	Vpletenost odvetnika v goljufijo:	Priznanje oškodovanca:	Odklonitev	Razlog neizplačila	Sankcija:	Izplačilo	Tožba:	Osebnazaznava sumljivosti:
1	DA - pošiljanje dokumentacije zavarovancu v podpis	Umik zahtevka	DA	goljufija	povračilo stroškov	NE	NE	DA
2	ne	ne	NE	NE	NE	DA	NE	DA
3	ne	ne	NE	NE	NE	DA	NE	DA
4	-	ne	NE	NE	NE	DA	NE	NE
5	verjetno zaradi med.dok	NE	DA	razlike v dejanskem stanju	NE	NE	NE	DA
6	-	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE
7	-	ne	DA	lastna škoda, ni kritja	NE	NE	NE	NE
8	-	ne	NE	NE	NE	DA	NE	NE
9	-	Umik zahtevka	NE	goljufija	NE	NE	NE	DA
10	-	Umik zahtevka	DA	goljufija	NE	NE	NE	DA
11	-	ne	DA	ni zatrjevane odgovornosti	NE	NE	NE	NE
12	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	NE	DA	razlike v dejanskem stanju	NE	NE	NE	DA
13	-	ne	DA	ni zatrjevane odgovornosti	NE	NE	NE	NE
14	ne	ne	NE	NE	NE	omejitev	NE	NE
15	NE	NE	DA	razlike v dejanskem stanju	NE	NE	NE	NE
16	-	Umik zahtevka	NE	ni kritja	NE	NE	NE	DA
17	ne	ne	NE	NE	NE	DA	NE	NE
18	ne	ne	NE	NE	NE	omejitev	NE	DA
19	-	ne	DA	ni kritja	NE	NE	NE	NE
20	DA - pošiljanje dokumentacije zavarovancu v podpis	Umik zahtevka	DA	goljufija	odpoved zav. pogodbe	NE	NE	DA
21	ne	ne	NE	NE	NE	omejitev	NE	DA
22	ne	ne	NE	NE	NE	DA	NE	NE
23	-	ne	NE	NE	NE	omejitev	NE	NE
24	ne	ne	DA	ni odgovornosti	NE	NE	NE	NE
25	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	Umik zahtevka	DA	prikrivanje bistvenih okoliščin	zahtevak za povračilo stroškov	NE	NE	DA
26	ne	ne	NE	NE	NE	omejitev	NE	DA
27	-	ne	NE	NE	NE	DA	NE	NE
28	NE	NE	DA	razlike v dejanskem stanju	NE	NE	NE	NE
29	ne	ne	NE	NE	NE	DA	NE	DA

Zap. št.	Vpletenost odvetnika v goljufijo:	Priznanje oškodovanca:	Odklonitev	Razlog neizplačila	Sankcija:	Izplačilo	Tožba:	Osebna zaznava sumljivosti:
30	ne	ne	NE	NE	NE	omejitev	NE	NE
31	-	ne	DA	ni zatrjevane odgovornosti	NE	NE	NE	NE
32	-	Umik zahtevka	NE	NE	NE	NE	NE	NE
33	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	NE
34	verjetno zaradi med.dok	NE	NE	NE	NE	omejitev	NE	DA
35	-	NE	NE	NE	odpoved zav. pogodbe	omejitev	NE	DA
36	NE	NE	DA	ni odgovornosti	NE	NE	DA	DA
37	NE	NE	NE	NE	NE	DA	NE	DA
38	-	NE	NE	NE	NE	DA	NE	ne
39	NE	NE	NE	umik zahtevka	ne	ne	ne	da
40	-	ne	ne	ne	ne	da	NE	NE
41	ne	ne	ne	ne	ne	da	NE	NE
42	verjetno zaradi med.dok	ne	DA	sum na goljufijo	NE	DA	NE	da
43	-	NE	ne	NE	NE	DA	NE	ne
44	-	NE	DA	ni zatrjevane odgovornosti	NE	NE	NE	ne
45	ne	NE	NE	ne	NE	DA	NE	ne
46	-	NE	NE	-	NE	DA	NE	ne
47	ne	NE	NE	-	NE	DA	NE	ne
48	-	NE	DA	ni odgovornosti	NE	NE	NE	NE
49	-	Umik zahtevka	NE	goljufija	zahtevek za povračilo stroškov	NE	NE	da
50	-	NE	NE	-	ne	DA	NE	DA
51	NE	NE	DA	ni odgovornosti	ne	NE	NE	NE
52	-	NE	NE	-	NE	DA	NE	NE
53	-	NE	NE	-	NE	omejitev	NE	DA
54	-	NE	NE	umik zahtevka	odpoved zav. pogodbe	DA	NE	Da
55	NE	NE	NE	-	ne	omejitev	ne	DA
56	NE	NE	NE	-	ne	omejitev	ne	DA
57	-	NE	NE	-	NE	DA	NE	DA
58	-	NE	NE	-	NE	DA	ne	DA
59	NE	NE	NE	-	NE	DA	ne	NE
60	-	NE	DA	ni kritja	ne	NE	NE	NE

Zap. št.	Vpletenost odvetnika v goljufijo:	Priznanje oškodovanca:	Odklonitev	Razlog neizplačila	Sankcija:	Izplačilo	Tožba:	Osebnazaznava sumljivosti:
61	verjetno zaradi med.dok	NE	DA	goljufija	zahtevek za povračilo stroškov	NE	NE	DA
62	NE	NE	NE	-	ne	omejitev	ne	DA
63	-	ne	DA	ni zatrjevane odgovornosti	NE	NE	NE	NE
64	verjetno zaradi med.dok	ne	DA	razlike v dejanskem stanju	NE	NE	NE	DA
65	NE	NE	NE	-	ne	DA	NE	NE
66	NE	NE	NE	-	ne	DA	NE	DA
67	NE	NE	NE	-	ne	DA	NE	ne
68	NE	NE	NE	-	ne	omejitev	NE	ne
69	NE	NE	DA	ni odgovornosti	ne	NE	NE	DA
70	NE	NE	NE	-	ne	omejitev	NE	DA
71	verjetno zaradi med.dok	NE	DA	ni odgovornosti	ne	NE	NE	DA
72	verjetno zaradi med.dok	NE	DA	domnevna goljufija	ne	NE	NE	DA
73	DA - poškodovancu so svetovali, kako naj predstavi potek svoje poškodbe	NE	DA	razlike v dejanskem stanju	ne	NE	NE	DA
74	-	NE	NE	-	ne	DA	NE	NE
75	-	NE	NE	-	ne	DA	NE	NE
76	ne	NE	NE	-	ne	DA	NE	DA
77	ne	ne	ne	-	ne	omejitev	NE	ne
78	ne	ne	ne	-	ne	DA	NE	DA
79	-	ne	ne	-	ne	omejitev	NE	NE
80	-	umik zahtevka	ne	umik zahtevka	ne	ne	NE	da
81	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	ne	da	ni odgovornosti	ne	da	da	da
82	-	ne	DA	goljufija	ne	ne	NE	da
83	-	NE	NE	-	ne	DA	NE	da
84	ne	NE	ne	-	ne	da	NE	ne
85	-	NE	ne	-	ne	omejitev	NE	ne
86	ne	NE	NE	-	ne	da	NE	NE
87	ne	NE	NE	-	ne	da	NE	NE
88	ne	NE	NE	-	ne	da	NE	NE
89	ne	NE	NE	-	ne	da	NE	NE

Zap. št.	Vpletenost odvetnika v goljufijo:	Priznanje oškodovanca:	Odklonitev	Razlog neizplačila	Sankcija:	Izplačilo	Tožba:	Osebnazaznava sumljivosti:
90	ne	NE	NE	-	ne	omejitev	NE	NE
91	verjetno zaradi med.dok	NE	NE	-	ne	DA	NE	DA
92	ne	NE	NE	-	ne	DA	NE	NE
93	-	NE	DA	ni odgovornosti	ne	NE	NE	NE
94	-	ne	ne	-	ne	da	ne	NE
95	-	ne	ne	-	ne	da	ne	NE
96	ne	NE	DA	lastna škoda, ni kritja	NE	NE	NE	NE
97	ne	ne	da	ni odgovornosti	NE	NE	NE	da
98	-	ne	DA	ni zatrjevane odgovornosti	ne	ne	ne	ne
99	ne	ne	ne	-	NE	da	NE	ne
100	NE	da	DA	goljufija	zahteva za umik zahtevka	ne	ne	da
101	-	ne	da	ni dokazane odgovornosti	ne	omejitev	da	da
102	-	ne	da	ni kritja	ne	ne	ne	da
103	ne	ne	NE	-	ne	da	ne	ne
104	verjetno zaradi med.dok	ne	da	goljufija	ne	ne	da	da
105	ne	Umik zahtevka	da	oškodovanec poškodoval pri igri nogometa	NE	NE	NE	da
106	verjetno zaradi med.dok	ne	da	ni kritja	NE	ne	ne	da
107	ne	ne	da	ni kritja	ne	ne	ne	da
108	-	Umik zahtevka	da	goljufija	zahteva za umik zahtevka	ne	ne	da
109	verjetno - odvetnik, ki je prišel naknadno spreminjal izjave	ne	da	razlike v navajanju	ne	ne	ne	naknadno
110	ne	ne	ne	-	ne	soprispevek	ne	da
111	-	ne	ne	-	ne	da	ne	ne
112	-	NE	da	ni zatrjevane odgovornosti	ne	ne	ne	ne
113	ne	ne	da	ni odgovornosti	ne	ne	NE	ne
114	verjetno zaradi med.dok	ne	da	sum na goljufijo	ne	omejitev	ne	da
115	ne	ne	ne	-	ne	omejitev	ne	NE
116	-	ne	ne	-	ne	da	ne	ne
117	-	ne	da	ni zatrjevane odgovornosti	ne	ne	ne	ne
118	-	ne	da	ni odgovornosti	ne	ne	ne	da

Zap. št.	Vpletenost odvetnika v goljufijo:	Priznanje oškodovanca:	Odklonitev	Razlog neizplačila	Sankcija:	Izplačilo	Tožba:	Osebna zaznava sumljivosti:
119	ne	ne	ne	-	ne	da	ne	ne
120	-	-	ne	-	ne	da	da	ne
121	ne	ne	da	goljufija	ne	da	da	da
122	-	-	ne	-	ne	omejitev	da	da
123	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	ne	da	razlike v dejanskem stanju odvezujejo zavarovalnico od pravne odgovornosti	ne	ne	ne	da
124	da - izmikanje glede prilaganja obremenilne anamneze	-	da	ni dokazane odgovornosti	ne	ne	ne	da
125	-	-	ne	-	ne	da	ne	ne
126	-	-	ne	-	ne	da	ne	da
127	-	-	da	ni odgovornosti	ne	ne	ne	da
128	ne	ne	da	razlike v dejanskem stanju	ne	ne	ne	da
129	-	-	DA	ni odgovornosti	ne	ne	ne	da
130	verjetno zaradi med.dok	-	ne	-	ne	da	ne	da
131	-	-	ne	-	ne	da	ne	ne
132	ne	ne	da	razlike v dejanskem stanju	ne	ne	ne	da
133	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	ne	da	ni odgovornosti	ne	ne	ne	da
134	-	-	ne	-	ne	da	ne	ne
135	-	-	ne	-	ne	omejitev	ne	da
136	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	ne	da	goljufija	ne	ne	ne	da
137	verjetno zaradi med.dok	-	ne	-	ne	da	ne	da
138	verjetno zaradi med.dok	ne	da	goljufija	odpoved zav. pogodbe	ne	ne	da
139	verjetno zaradi med.dok	ne	da	razlike v navajanju	ne	omejitev	da	da
140	verjetno zaradi med.dok	ne	ne	ne	ne	da	ne	da
141	verjetno zaradi med.dok	ne	da	ni kritja	ne	ne	ne	da

Zap. št.	Vpletenost odvetnika v goljufijo:	Priznanje oškodovanca:	Odklonitev	Razlog neizplačila	Sankcija:	Izplačilo	Tožba:	Osebna zaznava sumljivosti:
142	ne	ne	da	mehanizem poškodbe maloverjeten	ne	ne	ne	da
143	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	ne	da	goljufija	ne	ne	ne	da
144	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	ne	da	razlike v dejanskem stanju	ne	ne	ne	da
145	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne	ne
146	ne	ne	da	nekonsistentne izjave	ne	ne	da	da
147	-	ne	da	ni zatrjevane odgovornosti	ne	ne	ne	ne
148	-	ne	ne	ne	ne	da	ne	da
149	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne	NE
150	verjetno zaradi med.dok	ne	da	razlikovanje v navedbah	ne	ne	ne	da
151	-	ne	da	ni zatrjevane odgovornosti	ne	ne	ne	ne
152	-	ne	ne	ne	ne	da	ne	da
153	verjetno zaradi med.dok	ne	da	razlike v navajanju	ne	ne	ne	da
154	ne	ne	da	ni odgovornosti	ne	ne	ne	ne
155	-	ne	da	ni odgovornosti	ne	ne	ne	da
156	verjetno - popolnoma prirejeni zahtevki	ne	da	goljufija	ne	ne	ne	da
157	verjetno - razlike v izjavah med zahtevkom in na terenu	ne	ne	ni odgovornosti	ne	da	ne	da
158	ne	ne	da	ni odgovornosti	ne	ne	ne	ne
159	ne	NE	DA	lastna škoda, ni kritja	NE	NE	NE	NE
160	ne	ne	da	ni odgovornosti	ne	ne	ne	NE

Splošni pogoji za zavarovanje stanovanjskih premičnin

Izrazi v teh pogojih pomenijo:

- zavarovalec** - osebo, ki sklene zavarovalno pogodbo;
zavarovanec - osebo, katere premoženje in/ali premoženjski interes je zavarovan. Sklenitelj zavarovanja in zavarovanec je ista oseba, razen pri zavarovanju na tuj račun;
polica - listino o zavarovalni pogodbi;
premija - znesek, ki ga sklenitelj zavarovanja plača zavarovalnici;
zavarovalnina - znesek, ki ga zavarovalnica plača po zavarovalni pogodbi;
pomožni prostori - klet, podstrešje, garaža, lopo, teraso ipd.

1. člen - ZAVAROVANE NEVARNOSTI

- Zavarovanje krije v obsegu, ki je določen s temi pogoji, uničenje ali poškodbo zavarovanih stvari zaradi naslednjih temeljnih nevarnosti: požara, strele, eksplozije, viharja, toče, padca letala, manifestacije in demonstracije, poplave, izliva vode, zemeljskega plaz, snežnega plaz, vlomске tatvine, ropa in odgovornosti.
- Ce je posebej dogovorjeno in je plačana dodatna premija, krije zavarovanje tudi škodo, nastalo zaradi dodatne nevarnosti razbitja stekla.
- Ko nastane zavarovalni primer, krije zavarovanje tudi izginitve zavarovanih stvari in stroške čiščenja, rušenja in odvoza v zvezi s nastalim zavarovalnim primerom na zavarovani stvari.
- Zavarovanje krije samo gmočno škodo, ki je nastala na zavarovanih stvareh zaradi zavarovane nevarnosti, ne pa druge posredne škode ali izgub zaradi nastanka zavarovalnega primera (izgubljene najemnine, zmanjšanja vrednosti, izdatkov za vodo zaradi izliva vode in podobnih izgub).
- Zavarovanje ne krije škode zaradi:
  - jedrske reakcije, jedrske radiacije ali radioaktivne kontaminacije;
  - temeljnih in dodatnih nevarnosti, ki so v neposredni zvezi s potresom, razen pri dodatnem zavarovanju razbitij stekel.

2. člen - POŽAR

- Požar je ogenj, ki nastane zunaj določenega ognjišča ali to zapusti in je sposoben, da se širi s svojo lastno močjo.
- Ne šteje se, da je nastal požar, če je zavarovana stvar uničena ali poškodovana, ker je:
  - bila izpostavljena koristnemu ognju ali toploti zaradi obdelave, predelave ali v druge namene (npr. pri likanju, sušenju, praženju, peki, kuhanju, segrevanju, dimljenju ipd.) ali zaradi tega, ker je stvar padla ali jo je kdo vrgel v ognjišče ali nanj (peč, štedilnik ipd.);
  - pregorela ali se osmodila ali ožgala zaradi cigarete, žerjavice, svetilke, peči in podobnega.

3. člen - STRELA

- Zavarovanje krije škodo, ki jo na zavarovanih stvareh povzroči strela s toplotno in rušilno močjo, ali ki nastane zaradi udarca predmetov, ki jih je strela podrla ali vrgla na zavarovano stvar.
- Zavarovanje ne krije škode:
  - ki jo povzroči strela s prenosom električne energije po električnih in drugih vodih;
  - zaradi delovanja električnega toka, pregrevanja zaradi preobremenitve in atmosferskih plivov (statističnih napetosti in indukcije zaradi atmosferskih izpraznitvev in podobnih pojavov);
  - na varovalkah katerekoli vrste, zaščitnih stikalih, odvodniških prenapetosti, strelvoudih in podobnih napravah, ki nastane ob njihovem delovanju.
- Ce je posebej dogovorjeno in je plačana dodatna premija, krije zavarovanje tudi škodo zaradi vztrkov, navedenih v 1) in 2) točki (2) odstavka tega člena (indirektni udar strele).
  - Dogovor se lahko sklene za telefonske aparate, ki so atestirani v Republiki Sloveniji, domofone, videofone, alarmne naprave, antenske naprave (za TV in radio), ki so v zavarovanem stanovanju ali mu funkcijsko pripadajo. Škode na teh stvareh so krije do višine 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;

- Poseben dogovor se lahko sklene tudi za avtomatične telefonske odzivnike, telefakse in telefonske centrale, ki so v zavarovanem stanovanju in ne služijo poslovnim oziroma pridobitnim namenom. Škode na teh stvareh so krije do višine 10% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici. Pogoj za sklenitev zavarovanja po tem posebnem dogovoru je, da je instalirana prenapetostna zaščita za električno napajanje in tudi za impulzno oziroma signalni del. Sistem prenapetostne zaščite mora imeti preizkus ustreznosti, to je opravljen certifikacijski postopek za prenapetostno zaščilo, ki ga je izvedla institucija, pooblaščenca od USM (Urada za standardizacijo in meroslovje).

4. člen - EKSPLOZIJA

- Eksplozija je nenadna sprostitvev sile, ki nastane zaradi težnje pare in plinov po raztezanju. Pri posodah (kottih, ceveh ipd.) se šteje za eksplozijo, če stena posode popusti v tolikšni meri, da se pritisk v posodi v trenutku izenači z zunanjim pritiskom.
- Zavarovanje ne krije škode zaradi:
  - miniranja, ki ga opravi zavarovanec ali zaradi dovoljenega miniranja, ki ga opravijo drugi;
  - izbruha iz peči in podobnih naprav;
  - eksplozije biološkega izvora;
  - preboja zvočnega zidu.

5. člen - VIHAR

- Vihar je veter s hitrostjo najmanj 17,2 m v sekundi ali 62 km na uro (8. stopnja po Beaufortovi lestvici). Šteje se, da je bil vihar, če je veter v kraju, kjer je poškodovana stvar, lomil veje in debela ali poškodoval dobro vzdrževane zgradbe. Če je hitrost vetra dvomljiva, jo mora zavarovanec dokazati s podatki hidrometeorološkega zavoda.
- Zavarovanje krije le škodo, ki nastane zaradi neposrednega delovanja viharja ali neposrednega udarca predmetov, ki jih je na zavarovano stvar podrl ali vrgel vihar. Krita je tudi škoda, ki nastane zaradi zanašanja padavin skozi odprtine, ki jih je napravil vihar.
- Zavarovanje ne krije škode:
  - zaradi zanašanja dežja, toče, snega ali drugih stvari skozi odprta okna ali druge odprtine na zgradbah, razen zanašanja skozi odprtine, ki jih je napravil vihar;
  - zaradi dežja in drugih padavin, ki jo te povzročijo na stvareh na prostem, pod nadstrešnicami in v odprtih zgradbah in vozilih za prevoz stvari pri preselitvi;
  - zaradi snežnih zametov ali teže snega;
  - na stvareh v slabo vzdrževani ali dotrajniji zgradbi ali zgradbi, ki ni zgrajena na način, ki je v kraju v navadi.

6. člen - TOČA

Zavarovanje krije škodo, ki nastane, kadar toča z udarci poškoduje zavarovano stvar, tako da jo razbije, prebije, odkruši ali pa zavarovana stvar zaradi udarca toče poči ali spremeni obliko. Krita je tudi škoda, ki nastane zaradi zanašanja padavin skozi odprtine, ki jih je napravila toča.

7. člen - PADEC LETALA

- Zavarovanje krije škodo, ki nastane, kadar letalo katerekoli vrste (motorno ali jadralno, helikopter, raketa, balon ipd.) pade na zavarovano stvar ali udari vanjo.
- Šteje se, da je nastal zavarovalni primer, če je zavarovano stvar uničilo ali poškodovalo letalo, njegovi deli ali predmeti iz njega.

8. člen - MANIFESTACIJA ALI DEMONSTRACIJA

- Manifestacija oziroma demonstracija je organizirano ali spontano javno izražanje razpoloženja skupine ljudi. Krite so samo tiste škode, ki so nastale zaradi manifestacij oziroma demonstracij, dovoljenih od pristojnih državnih organov.
- Šteje se, da je nastal zavarovalni primer, če so manifestanti oziroma demonstranti uničili ali poškodovali zavarovane stvari (razbijanje, rušenje, demolanje, požiganje ipd.).

9. člen - POPLAVA

- (1) Poplava je, če stalne vode (reke, jezera, morja) po naključju poplavijo zemljišče, na katerem so zavarovane stvari, ker so prestopile bregove, predre nasipe, porušile jezove ali se razlize zaradi izredno visoke plime, valov ali zaradi izrednega pritoka vode iz umetnih jezer.
- (2) Poplava je tudi poplavljanje vode zaradi utrganega oblaka, kakor tudi naključno poplavljanje voda, ki zaradi izredno močnih padavin derejo po pobočjih, cestah in poteh (zarudnikri).
- (3) Za poplavo se šteje tudi talna voda, če se je pojavila zaradi poplavljanja zemljišča v neposredni bližini zavarovanih stvari.
- (4) Zavarovanje krije le škodo, ki nastane na zavarovanih stvareh med poplavo ali neposredno potem, ko je voda odtekla.
- (5) Zavarovanje ne krije škode, ki je nastala:
  - 1) zaradi hišne gobe;
  - 2) zaradi posedanja tal kot posledice poplave;
  - 3) zaradi vode, ki je vdrla iz kanalizacijskega omrežja, razen če je prišlo do izliva zaradi poplave.

10. člen - IZLIV VODE

- (1) Zavarovanje krije škodo zaradi:
  - 1) nepričakovanega izliva vode iz vodovodnih ali odvodnih (kanalizacijskih) cevi, kakor tudi iz naprav za toplovodno in parno gretje ali drugih naprav, priključenih na cevovodno omrežje, kateremu je vzrok poškodovanje ali zamašitev (lom, počenje ali zatajitev naprave za upravljanje in varnost) teh cevi in naprav;
  - 2) nepričakovanega izbruha pare iz naprav za toplovodno in parno gretje;
  - 3) izliva vode iz odprtih pip zunaj zavarovančevega stanovanja.
- (2) Zavarovanje ne krije škode:
  - 1) zaradi izliva vode iz odprtih pip zavarovančevega stanovanja;
  - 2) zaradi dotrajnosti, izrabljenosti in korozije;
  - 3) zaradi hišne gobe;
  - 4) zaradi slabega vzdrževanja vodovodnega in odvodnega omrežja, naprav za toplovodno in parno gretje ter drugih naprav ali pomanjkljive zaščite pred zmrzovanjem;
  - 5) zaradi izliva vode iz žlebov in cevi za odvod deževnice, razen če do izliva pride iz cevi za odvod deževnice, ki je vgrajena v notranjosti zgradbe;
  - 6) zaradi posedanja tal kot posledice izliva vode iz vodovodnih in odvodnih cevi;
  - 7) na samih vodovodnih in odvodnih ceveh, napravah ter kotlih.

11. člen - ZEMELJSKI PLAZ

- (1) Zemeljski plaz je drsenje zemeljske površine na nagljenem zemljišču z jasno vidnimi razpokami tal in gubanjem zemljišča, ki v kratkem času povzroči statično nevarne deformacije ali široke razpoke na zgradbah.
- (2) Za zemeljski plaz se šteje tudi utrganje zemljišča ali tal kot geološko odstopanje in kotljanje Trdnih kosov zemlje ali tal; vendar v tem primeru krije zavarovanje samo škodo, ki nastane na zavarovani stvari zaradi udarca trdnega kosa zemlje ali tal, ki se je utrgal in jo pri tem uničil ali poškodoval.
- (3) Zavarovanje ne krije škode:
  - 1) če je zemljišče, kjer je zgradba, od sklenitve zavarovanja v geološkem smislu že začelo drseti;
  - 2) zaradi plazov, ki nastanejo v zvezi s človekovo dejavnostjo (npr. zaradi useka, odkopa ipd.);
  - 3) zaradi zemeljskega usada ali posedanja;
  - 4) zaradi počasnega geološkega drsenja tal, ki se kaže v manjših razpokah na zgradbah.
- (4) Zavarovanje ne krije stroškov za saniranje tal.

12. člen - SNEŽNI PLAZ

- (1) Zavarovanje krije škodo zaradi drsenja snežnih grot s planinskih pobočij.
- (2) Zavarovanje krije tudi škodo, ki nastane zaradi zračnega pritiska, ki ga je povzročil snežni plaz.

13. člen - VLOMSKA TATVINA IN ROP

- (1) Vlomka tatvina je, če storilec:
  - 1) vlomi v zaklenjene stanovanjske prostore (razbije ali vlomi vrata, okno, zid, strop ali pod);
  - 2) odpre zaklenjene stanovanjske prostore s ponarejenim ključem ali drugim sredstvom, ki ni namenjeno za redno odklepanje;
  - 3) pride v stanovanjski prostor, se v njem skriva in opravi tatvino v času, ko so prostori zaklenjeni;

- 4) vdre v zaklenjen stanovanjski prostor skozi odprtino, ki ni namenjena za vhod in mora pri tem premagati ovire, ki onemogočajo vstop brez napora;
  - 5) vlomi v zaklenjeno hranišče v stanovanjskih prostorih, kamor je prišel na način, ki se po določilih tega člena šteje za vlomsko tatvino;
  - 6) odtklene prostor ali hranišče, kjer so zavarovane stvari, z originalnim ključem ali njegovim dvojnikom, če do takega ključa pride tako, kot je določeno v točkah od 1) do 5) tega odstavka ali z rompm;
  - 7) vdre v stanovanje, ki ni v pritličju ali kleti, skozi odprto okno;
  - 8) ukrade stvari z balkona, ki ni v pritličju.
- (2) Ni pa vlomka tatvina, če:
    - 1) storilec pride v stanovanje skozi odprto okno, katerega spodnji rob je manj kot 1,60 m od tal;
    - 2) jo je zagrešila ali pri njej sodelovala kot soudeleženelec ali pobudnik oseba, ki živi z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu.
  - (3) Rop je odvzem zavarovanih stvari z uporabo sile ali grožnje za življenje ali zdravje zavarovanca ali člana njegovega gospodinjstva. V primeru ropa krije zavarovanje škodo na stvareh, ki so predmet zavarovanja, tudi če so te zunaj stanovanja, toda največ do 2,5% od zneska za izračun dajate zavarovalnice, navedenega v polici, če ni drugače dogovorjeno.
  - (4) Zavarovanje krije tudi škodo, ki pri vlomski tatvini ali ropu, oziroma pri poskusu teh dejanj, nastane na zgradbi ali na njenih delih (stenah, stropih, vratih, ključavnicah, vgrajeni opremi, instalacijah itd.), in sicer v višini stroškov popravila, toda največ do 2% od zneska za izračun dajate zavarovalnice, navedenega v polici, če ni drugače dogovorjeno. V tem obsegu je krita tudi škoda na notranjih delih stanovanja oziroma pomožnih prostorov, če jo je storilec ob vlomu ali ropu povzročil iz objestnosti. Zavarovanje pa ne krije škode na steklih vrat, oken in na steklenih stenah in pregradah, razen če ni drugače dogovorjeno.
  - (5) Zavarovanje krije tudi tatvino oziroma krajo, in sicer, če je ukradeno perilo, posteljnina, obleka, preproge in zavese, dokler je vse to zaradi pranja, sušenja ali likanja zunaj stanovanjskih prostorov (v pralnici, sušilnici, likalnici), ki so v isti zgradbi kot je zavarovančev stanovanje. Kraja je krita, če so te stvari ukradene podnevi (od zore do mraka) med sušenjem ali zračenjem na terasi ali na dvorišču zgradbe, v kateri je zavarovančev stanovanje. Škoda je krita do največ 1,5% od zneska za izračun dajate zavarovalnice, navedenega v polici. Zavarovanje pa ne krije škode, če krajo zagreši ali pri njej sodeluje kot soudeleženelec ali pobudnik oseba, ki živi z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu.

14. člen - RAZBITJE STEKLA

- (1) Zavarovanje obsega škodo zaradi razbitja ali počenja stekel, navedenih v 2) točki (2) odstavka 17. člena teh pogojev.
- (2) Zavarovanje krije tudi stroške snemanja in ponovnega nameščanja stvari, ki ovirajo vstavljanje novega stekla (npr. zaščitna mreža, zaščitni križi, zasloni pred soncem ipd.).
- (3) Zavarovanje ne krije škode, ki nastane:
  - 1) pri premeščanju ali nameščanju zavarovanega stekla izven zavarovančevega stanovanja;
  - 2) zaradi prask, izjedanja ali podobnih poškodb na površini stekla.
- (4) Če zaradi načina izdelave ni mogoče zamenjati razbitlega stekla, ne da bi zamenjali tudi okvir, je z zavarovanjem krita tudi ta.
- (5) Če si zavarovalnica ni mogla ogledati škode, je zavarovanec dolžan zavarovati dokaze o nastali škodi.

15. člen - ODGOVORNOST

- (1) Zavarovanje krije odgovornost zavarovanca za škodo, ki jih povzroči:
  - 1) kot zasebnik v vsakdanjem življenju, vendar ne pri opravljanju obrtne ali kake druge dejavnosti, razen dejavnosti domačega turizma (kmečki in primorski turizem z največ tremi tujskimi sobami s pritiklinami) in raznih dejavnosti (konjičkov), ki ne služijo v pridobitne namene;
  - 2) kot lastnik, uporabnik in najemnik stanovanja ali zasebne stanovanjske hiše ter dvorišča in vrta ob hiši, kar velja tudi za nenašeljena stanovanja in hiše, če je tako dogovorjeno;
  - 3) kot delodajalec delavcev, zaposlenih v gospodinjstvu;
  - 4) z imetjem in uporabo kolesa brez motorja;
  - 5) pri ukvarjanju s športom, razen športa, s katerim se ukvarja poklicno, kot tudi ne športa, ki je vezan na uporabo motornega vozila katerekoli vrste, jadrnega športa, lova in borilnih športov (boks, sabljanje, rokborba, judo, karate itd.);
  - 6) kot imetnik domačih živali, razen če jih uporablja v pridobitne namene;

- 7) z orožjem, za katerega ima uradno dovoljenje in orožjem, ki služi za lov, obrambo ali v tekmovalne namene. Odgovornost za škode, nastale pri uporabi lovskega orožja, je krita le, če ne nastanejo med lovom.
- (2) Zavarovanje krije tudi odgovornost:
- 1) zavarovančevega zakonca in njegovih otrok ter sorodnikov, če te osebe živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu, in sicer v istem obsegu, kot je določen v prejšnjem odstavku;
  - 2) gospodinskih delavcev v zvezi z opravljanjem hišnih del, ki so jim zaupana.
- (3) Če se del stanovanja oziroma stanovanjske hiše uporablja za opravljanje obrtne ali kake druge dejavnosti, potem zavarovanje ne krije odgovornosti iz posesti tega dela stanovanja oz. hiše.
- (4) Iz zavarovanja je izključena odgovornost za nesreče zunaj Republike Slovenije.
- (5) Zavarovanje ne krije:
- 1) odgovornosti zavarovanca za namerno povzročeno škodo, razen če je škoda namerno povzročila zavarovančeva gospodinjstva pomočnica;
  - 2) odgovornosti zavarovanca za škode, nastale v zvezi s posestjo in uporabo motornih vozil in drugih vozil na motorni pogon (traktorjev, samovoznih delovnih strojev), vržnih vozil in vozil na vodi;
  - 3) škode, ki jih pretrpi zavarovanec, njegov zakonec in otroci ter ostale osebe, ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu;
  - 4) odgovornosti za škodo, povzročeno na stavbnih delih zavarovančevega stanovanja;
  - 5) odgovornosti za škode na stvareh ali na opravljenih delih, ki jih je zavarovanec ali kaka druga oseba po njegovem nalogu ali za njegov račun izdelal ali predal, če je vzrok škode v izdelavi ali izročitvi (predaji);
  - 6) odgovornosti za škode, ki so jih povzročili izdelki z napako;
  - 7) škode na tujih stvareh, ki jih je povzročil zavarovanec pri opravljanju obrtne ali druge dejavnosti;
  - 8) odgovornosti za škode, ki so posledica onesaženja zraka, vode in zemlje;
  - 9) odgovornosti za škodo na tujih stvareh, ki jih je zavarovanec vzel v zakup, uporabo, na posodo, čuvanje, prenos ipd.
- (6) Zavarovanje tudi ne krije škod, ki na stvareh nastajajo dalj časa zaradi:
- 1) trajnega delovanja toplote, plina, dima, saji, prahu, pare, vlage ali padavin, kakor tudi zaradi plesnivosti, tresenja, ropota ipd.;
  - 2) premikanja zemeljskih plasti;
  - 3) poplave in podzemnih voda.
- (7) Zavarovanje krije škodo za vsak posamezen zavarovalni primer do 15% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici, razen če ni dogovorjeno drugače.

16. člen - TEMELJ ZA OBRAČUN PREMIJE

- (1) Temelj za izračun premije za stvari, ki so predmet zavarovanja, je minimalna vrednost, ki jo na podlagi gibanja cen določi zavarovalnica.
- (2) Zavarovanec se lahko ob doplačilu premije dogovori tudi, da zavarovanje krije večjo vrednost od minimalne.

17. člen - PREDMET ZAVAROVANJA

- (1) Predmet zavarovanja so:
  - 1) stanovanjske in druge premišne v stalno naseljenih stanovanjih in hišah, ki so last zavarovanca in članov njegovega gospodinjstva ter stvari, ki jih uporabljajo na osnovi lastniške pravice in najemne ali podnajemne pogodbe. Če je tako dogovorjeno, velja to tudi za navedene stvari v stanovanjih in hišah, ki niso stalno naseljene.

Po teh pogojih se šteje, da je stanovanje oziroma stanovanjska hiša stalno naseljena, če ima to zavarovanec stalno bivališče in, če v dvanajstih mesecih ni neuporabljeno brez prekinitve več kot šestdeset dni. Ostala stanovanja oz. stanovanjske hiše se po teh pogojih štejejo za nenaseljene;

  - 2) stvari, ki služijo za opremo stanovanja in osebno uporabo;
  - 3) gotovina, vrednostni papirji, umetniški predmeti, dragocenosti in zbirke, kot so na primer filatelistične, numizmatične ipd.;
  - 4) listine in dokumenti;
  - 5) stvari, navedene v prvih dveh točkah tega odstavka, shranjene v pomožnih prostorih.
- (2) Če je posebej dogovorjeno in je plačana dodatna premija, so predmet zavarovanja tudi:
  - 1) plesk in slikarja ter razne vidne zidne, podne in stropne obloge v stanovanju. Plesk in slikarja ter vse navedene obloge so lahko predmet zavarovanja tudi v pomožnih prostorih, če je tako navedeno v polici. Zavarovanje krije le škode, nastale na vidnih (vrhnjih) oblogah;

- 2) stekla v oknih in vratih stanovanja, steklene stene in pregrade v stanovanju, stekla na vhodnih vratih zasebnih stanovanjskih hiš ter stekla v oknih in vratih pomožnih prostorov.
- (3) Po teh pogojih niso predmet zavarovanja:
- 1) deli zgradbe (lončena peč, boiler, hidrofor, cisterna, vse instalacije), razen tistih, ki so po (2) odstavku tega člena lahko predmet zavarovanja;
  - 2) razne zidne, podne in stropne obloge, ki niso vidne oz. so pod vidno (vrhnjo) oblogo;
  - 3) televizijske in druge antene zunaj zaprtih prostorov;
  - 4) živali;
  - 5) kopenska motorna vozila (tudi kolesa s pomožnim motorjem), prikolice, samovozni stroji, letala in vodna plovila. Manjša vodna plovila za razvedrilo, kot so jadrnalne deske (surf), kajaki in kanuji ter druga plovila do največ 3 m dolžine pa so predmet zavarovanja, vendar le na suhem;
  - 6) gradbeni material in oprema, namenjena za vgraditev. Če pa sta gradbeni material in oprema namenjena za adaptacijo ali vzdrževanje stanovanja ali stanovanjske hiše, kjer so zavarovane stanovanjske premišne, so te stvari z zavarovanjem krite;
  - 7) stvari, namenjene za opravljanje obrtne ali druge dejavnosti, razen dejavnosti domačega turizma (kmečki in primorski turizem z največ tremi tujskimi sobami s pritliklinami) in raznih dejavnosti (konjičarstvo, ki ne služijo v pridobitne namene;
  - 8) orožje in strelivo, za katerega zavarovanec nima uradnega dovoljenja (orožni listi);
  - 9) stvari v stanovanjskih prikolica in šotorih.

18. člen - ZAVAROVALNA VREDNOST IN VREDNOSTNE OMEJITVE JAMČENJA

- (1) Zavarovalna vrednost stvari je nabavna cena nove stvari, zmanjšana za znesek vrednosti, izgubljene zaradi obrabe, stari in ekonomske zastarelosti.
- (2) Če ni dogovorjena višja zavarovalna vsota in plačana dodatna premija, so stvari iz tega odstavka zavarovane:
  - 1) gotovina in vrednostni papirji, drago kamenje, plemenite kovine, predmeti iz dragega kamena in plemenitih kovin ter pravi biseri do višine 2,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici; če pa so v zaklenjenem hranišču, pa do višine 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.

Za hranišče se šteje zaklenjen sef, trezorček oz. železna blagajna, ki morajo biti vžidani ali pričvrščeni na del zgradbe v skladu z navodili proizvajalca ali pa težji od 100 kg;

  - 2) umetniški predmeti do višine 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 3) zbirke (filatelistične, numizmatične ipd.) do višine 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 4) antični predmeti (staro stilno pohištvo, staro orožje ipd.) v višini vrednosti običajnih takih predmetov brez upoštevanja starinske vrednosti;
  - 5) ozimnica oziroma zaloge živil do višine 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.
- (3) Listine in dokumenti so zavarovani do višine 0,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.
- (4) Če ni dogovorjeno drugače, so stvari v pomožnih prostorih zavarovane skupno do višine 10% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.
- (5) Avtomobilski deli, deli za prikolice do 500 kg nosilnosti in deli za manjša vodna plovila do največ 3 m dolžine so zavarovani do višine 2,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.
- (6) Gradbeni material in oprema, namenjena za adaptacijo ali vzdrževanje stanovanja ali stanovanjske hiše, so zavarovani do višine 2,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.

19. člen - ZAVAROVALNI KRAJ

- (1) Zavarovanje velja, dokler so stvari v zavarovančevem stanovanju, kakor tudi na prevozu zaradi preselitve v drugo stanovanje. V primeru zavarovančeve preselitve so stvari zavarovane v skladu z določili (2). odstavka 23. člena v stanovanju, v katerega se je zavarovanec preselil, v prejšnjem stanovanju pa jamstvo preneha.
- (2) Stvari so zavarovane tudi takrat, kadar so v pomožnih prostorih, s tem da sta lahko garaža ali lopa tudi drugje, vendar morata biti v istem kraju, kjer so stanovanjski prostori, v katerih so zavarovane stvari.
- (3) Če so zavarovane stvari odnešene iz zavarovančevega stanovanja in to ni izvršeno v zvezi s preselitvijo v drugo stanovanje ali če se stvari uporabljajo zunaj zavarovanega stanovanja, zavarovanje za te stvari, razen proti ropu, preneha.

- (4) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so stvari, ki so predmet zavarovanja, zavarovane do višine 5% od zneska za izračun dajate zavarovalnice, navedenega v polici, tudi takrat, ko so začasno, toda ne za dlje kot dva meseca, v drugih stanovanjskih prostorih. To pa ne velja za tatvino oziroma krajo (glej (5) odstavek 13. člena teh pogojev) in če so stvari v hotelih, počitniških domovih ipd.
- (5) Če je tako dogovorjeno, so umetniški predmeti, zbirke in antični predmeti zavarovani tudi zunaj zavarovalnega stanovanja (na razstavi, prodaji, restavriranju ipd.), kakor tudi na prevozu ali prenosu iz zavarovalnega stanovanja ali vanj.
- (6) Če ni drugače dogovorjeno, velja zavarovanje le v Republiki Sloveniji.

20. člen - OBRAČUN ŠKODE

- (1) Škoda, ki jo krije zavarovanje, se obračuna v primeru:
- 1) uničenja ali izginitve zavarovane stvari - po zavarovalni vrednosti ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera;
  - 2) poškodbe zavarovane stvari - po stroških popravila in materiala, kolikor bi znašali ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera, zmanjšanih za izgubljeno vrednost stvari zaradi obrabe, starosti, ekonomske in tehnične zastarelosti (amortizacije), razen če ni v teh pogojih določeno drugače, ter za vrednost ostankov. V škodo se ne računajo stroški, ki so nastali ob popravilu zaradi izboljšave, izpopolnitve ali drugih sprememb na zavarovani stvari.
  - (2) Šteje se, da je stvar uničena in se zato škoda obračuna po 1) točki prejšnjega odstavka, če bi stroški popravila dosegli zavarovalno vrednost stvari, zmanjšano za vrednost ostankov.
  - (3) Pri poškodbih posameznih predmetov iz zbira stvari (na primer: garnitura, servis ipd.) se pri obračunu škode ne upošteva zmanjšanje vrednosti tega zbira.
  - (4) Če so zavarovane stvari popolnoma uničene ali pa so ukradene ter zavarovanec ne more dokazati njihove vrednosti v smislu (1) odstavka tega člena, krije zavarovanje škodo v višini 50% od nabavne vrednosti nove stvari, razen če so uničene ali ukradene stvari, navedene v (2) odstavku 18. člena teh pogojev.
  - (5) Ostanki uničenih ali poškodovanih stvari ostanejo zavarovancu in se obračunavajo po tržni ceni ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera ter po stanju, v kakršnem so bili takoj po zavarovalnem primeru.

21. člen - STROŠKI PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- (1) K škodi se prištejejo tudi stroški za čiščenje, ki je potrebno zaradi uničenja ali poškodbe zavarovane stvari, vendar največ do 1,5% od zneska za izračun dajate zavarovalnice, navedenega v polici. Med stroške čiščenja spadajo nujni izdatki za čiščenje kraja škode, za rušenje poškodovanih in neuporabnih delov, kakor tudi stroški za odvoz ogorin, ruševin in naplavin do najbližjega kraja, kjer je dovoljeno odlaganje.
- (2) Pri škodah, nastalih zaradi nevarnosti izliva vode, krije zavarovanje pri počenju cevi tudi škodo, nastalo na zavarovanih oblogah, plesku, slikarjih ali tapetah, ki jih je potrebno odstraniti, da se popravi poškodovana cev.
- (3) Zavarovanje ne krije stroškov za odstranitev ali zmanjšanje nevarnosti in tudi ne stroškov za posredovanje gasilskih ali drugih organizacij, ki morajo po namenu svojega poslovanja ob zavarovalnem primeru nuditi brezplačno pomoč.

22. člen - ZAVAROVALNA VSOTA

- (1) Če ni drugače dogovorjeno, jamči zavarovalnica le do višine dogovorjene zavarovalne vsote.
- (2) Zavarovalnica ali zavarovalec lahko zahtevata, da se za naslednja zavarovalna leta znižata zavarovalna vsota in premija, če zavarovalna vsota precej presega zavarovalno vrednost.
- (3) Če je zavarovalna pogodba sklenjena brez zavarovalne vsote ali na neomejeno vrednost, velja, da je zavarovanje sklenjeno na dejansko vrednost.

23. člen - DAJATEV ZAVAROVALNICE

- (1) Zavarovalnica mora plačati obračunano škodo v polnem znesku, vendar največ do višine zavarovalne vsote. Načelo sorazmerja kot posledica podzavarovanja se v tem primeru ne uporablja. V primeru škode na umetniških predmetih, zbirkah in antičnih predmetih, ki so zavarovani na način dvojnega prvega rizika, zavarovalnica plača obračunano škodo na posameznem kosu iz zbira zavarovanih stvari v polnem znesku, vendar največ do višine dogovorjene nižje zavarovalne vsote, pri tem pa skupna škoda na celotnem zbiru stvari ne more presegati višje zavarovalne vsote.
- (2) Če se ob zavarovalnem primeru ugotovi, da ima stanovanje več sob, kot je označeno v polici, ali pa je premija obračunana na temelju

vrednosti, manjše od minimalne, ki jo je zavarovalnica določila za začetek zavarovalne dobe, se uporablja načelo sorazmerja. To pomeni, da se vsaka zavarovalnica za stvari, pri katerih je višina premije odvisna od števila stanovanjskih sob ali od določene minimalne vrednosti, zmanjša v sorazmerju med plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana. V enakem sorazmerju se zavarovalnica zmanjša tudi, če se ob zavarovalnem primeru ugotovi, da je bilo stanovanje nenaseljeno, premija pa je bila plačana za naseljeno stanovanje.

- (3) Stroške za nujne ukrepe, ki naj bi odvrnili in zmanjšali škodo in so po nastanku zavarovalnega primera storjeni po nalogu zavarovalnice, mora zavarovalnica povrniti v celoti, ne glede na zavarovalno vsoto.
- (4) Zavarovane pri vsakem škodnem dogodku iz zavarovalne odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, sam nosi 10 % od priznane odškodnine, vendar ne manj kot 0,5 % od zneska za izračun dajate zavarovalnice, navedenega v polici.
- (5) Ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera se izplača zavarovalnica, zmanjšana za morebitno že izplačano akontacijo, revalorizirano za stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji od izplačila akontacije do zaključka likvidacije zavarovalnega primera.

24. člen - NEVARNOSTNE OKOLIŠČINE

- (1) Pri sklenitvi zavarovalne pogodbe mora zavarovalec prijavit zavarovalnici vse okoliščine, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti (teže rizika) in za katere je vedel, oziroma bi moral vedeti. Za okoliščine, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti, se štejejo zlasti okoliščine, ki so zavarovalcu znane in na podlagi katerih je določena in obračunana zavarovalna premija, kakor tudi one, ki so navedene v zavarovalni pogodbi. Te okoliščine lahko zavarovalec in zavarovalnica določita skupaj.
- (2) Zavarovalec mora zavarovalnici omogočiti pregled rizika.

25. člen - SKLENITEV ZAVAROVALNE POGODBE

- (1) Zavarovalna pogodba je sklenjena na podlagi pisne ali ustne ponudbe.
- (2) Zavarovalnica lahko po prejemu ponudbe zahteva dopolnitve ali pojasnila. Šteje se, da je ponudba pripisla k zavarovalnici, ko le-ta prejme zahtevane dopolnitve ali pojasnila.
- (3) Določbe o sklenitvi zavarovalne pogodbe se uporabljajo tudi, ko se spremeni obstoječa zavarovalna pogodba, razen v primeru spremembe zavarovalnih pogojev ali premijskega cenika.

26. člen - PLAČILO PREMIJE

- (1) Prvo ali enkratno premijo mora zavarovalec plačati ob prejemu police, naslednje premije pa prvi dan vsakega zavarovalnega leta. Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih, zapadejo ob nastanku zavarovalnega primera v plačilo vsi premijski obroki tekočega zavarovalnega leta.
- (2) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih ali za nazaj, se lahko obračunajo redne obresti od zneska premije, za katero je dogovorjena odložitve plačila. Če obročna premija ni plačana do dneva zapadlosti, se lahko obračunajo zamudne obresti.
- (3) Če je premija plačana po pošti, velja za čas plačila dan, ko je bil premijski znesek pravilno izročen pošti. Če pa je premija plačana z virmanom, velja za čas plačila dan, ko pride nalog k banki zavarovalnice.
- (4) Če je bila glede na dogovorjeni čas zavarovanja v zavarovalni pogodbi določena nižja premija, zavarovanje pa je iz kateregakoli razloga prenehalo pred potekom tega časa, ima zavarovalnica pravico terjati razliko do tiste premije, ki bi jo moral zavarovalec plačati, če bi bila pogodba sklenjena le za toliko časa, kolikor je resnično trajala.
- (5) V primeru prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe zaradi neplačane zapadle premije mora zavarovalec plačati premijo za neplačani čas do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe. Če je do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe nastal zavarovalni primer, za katerega mora zavarovalnica plačati zavarovalnino, pa mora plačati celotno premijo za tekoče zavarovalno leto.

27. člen - POVRAČILO PREMIJE

- (1) Zavarovalnici pripada premija za tekoče zavarovalno leto v celoti, če je zavarovalna stvar uničena zaradi zavarovane nevarnosti.
- (2) Zavarovalnica vrne del premije za neuporabljeni čas zavarovanja, če je zavarovalna stvar uničena zaradi nezavarovane nevarnosti.
- (3) Če je zavarovalna stvar uničena pred začetkom jamstva, vrne zavarovalnica vso plačano premijo.

(4) V drugih primerih prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe pred koncem dobe, za katero je plačana premija, pripada zavarovalnici premija do tistega dne, do katerega traja njeno jamstvo, če ni drugače dogovorjeno.

28. člen - ZAVAROVALNI PRIMER

Pri zavarovanju stvari se šteje, da je nastal zavarovalni primer v trenutku, ko so zaradi ene izmed zavarovanih nevarnosti začele nastajati poškodbe na zavarovani stvari.

29. člen - ZAVAROVALNE DOLŽNOSTI PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- (1) Zavarovanec mora prijaviti zavarovalnici nastanek zavarovalnega primera najkasneje v treh dneh od dneva, ko zanj zve.
- (2) Zavarovanec mora o zavarovalnem primeru, ki je nastal zaradi požara, eksplozije, pa tudi vlomske tatvine in ropa oziroma poskusa teh dejanj ter kraje, takoj obvestiti pristojni organ za notranje zadeve (policijo) ter navesti, katere stvari so bile uničene ali poškodovane.
- (3) Zavarovanec mora dati zavarovalnici vse podatke in druge dokaze, ki so potrebni za ugotavljanje vzroka, obsega in višine škode.
- (4) Če zavarovanec svoje obveznosti iz tega člena v dogovorjenem roku ne izpolni, zavarovalnica lahko odkloni plačilo zavarovalnine, če zaradi te opustitve ne more ugotoviti nastanka zavarovalnega primera ali obsega poškodovanja zavarovane stvari.

30. člen - IZVEDENSKI POSTOPEK

- (1) Vsaka pogodbeni stranka lahko zahteva, naj določena sporna dejstva ugotovljajo izvedenci.
- (2) Vsaka stranka imenuje enega izvedenca izmed oseb, ki s strankami niso v delovnem razmerju. Imenovana izvedenca pred začetkom dela imenujeta tretjega izvedenca, ki da svoje mnenje le, kadar so ugotovitve prvih dveh izvedencev različne in le v mejah njihovih ugotovitev.
- (3) Vsaka stranka nosi stroške za izvedenca, ki ga je imenovala, za tretjega izvedenca nosi vsaka stranka polovico stroškov.
- (4) Ugotovitve izvedencev so obvezne za obe strani.

31. člen - IZSLEDITEV UKRADENIH STVARI

- (1) Če zavarovanec kakorkoli izve, kje so ukradene stvar, mora s sodelovanjem pristojnih organov za notranje zadeve nemudoma ukreniti vse potrebno, da ugotovi istovetnost teh stvari in da jih dobi čimprej nazaj ter o tem takoj obvestiti zavarovalnico.
- (2) Če zavarovanec še ni prejel zavarovalnine za najdene stvari, jih mora prevzeti. Če so stvari poškodovane, se škoda obračuna po določilih 20. člena teh pogojev.
- (3) Če je zavarovanec že prejel zavarovalnino, preden je zvedel, kje so ukradene stvari, jih lahko, če so najdene, zahteva zase, pri tem pa mora zavarovalnici vrniti zavarovalnino, prejeta za stvari, ki so bile najdene nepoškodovane. Če pa so najdene stvari poškodovane, jih zavarovanec lahko zahteva zase po sporazumno določeni vrednosti in mora vrniti zavarovalnici ustrežajoči del zavarovalnine. Če

zavarovanec teh stvari noče sprejeti, preidejo v last zavarovalnice. Če zavarovalnica s prodajo doseže izkupiček, ki presega znesek izplačane zavarovalnine in prodajnih stroškov, se ta presežek prizna zavarovancu.

32. člen - ZAVAROVANJE PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- (1) Po zavarovalnem primeru, pri katerem so bile zavarovane stvari poškodovane, se zavarovalno razmerje nadaljuje brez spremembe.
- (2) Za stvari, ki po zavarovalni pogodbi veljajo za uničene, zavarovanje po zavarovalnem primeru preneha.

33. člen - SPREMEMBA ZAVAROVALNIH POGOJEV ALI PREMIJSKEGA CENIKA

- (1) Če zavarovalnica spremeni zavarovalne pogoje ali premijski cenik, mora o spremembi obvestiti zavarovalca vsaj 60 dni pred potekom tekočega zavarovalnega leta.
- (2) Zavarovalec ima pravico, da v 60 dneh po prejemu obvestila zavarovalno pogodbo odpove. Pogodba preneha veljati s potekom tekočega zavarovalnega leta.
- (3) Če zavarovalec zavarovalne pogodbe ne odpove, se ta z začetkom prihodnjega leta spremeni v skladu z novimi zavarovalnimi pogoji ali premijskim cenikom.

34. člen - SPREMEMBA NASLOVA

- (1) Zavarovalec mora obvestiti zavarovalnico o spremembi naslova svojega stanovanja ali svojega imena v 15 dneh od dneva spremembe.
- (2) Če je zavarovalec spremenil naslov stanovanja ali svoje ime, pa tega ni sporočil zavarovalnici, zadošča, da zavarovalnica obvestilo, ki ga mora sporočiti zavarovalcu, pošlje na naslov njegovega zadnjega znanega stanovanja ali ga naslovi na zadnje znano ime.

35. člen - NAČIN OBVEŠČANJA

- (1) Dogovori o vsebini zavarovalne pogodbe so veljavni le, če so sklenjeni v pisni obliki.
- (2) Vsa obvestila in izjave, ki jih je treba dati po določbah zavarovalne pogodbe, morajo biti pisne.
- (3) Obvestilo ali izjava je dana pravočasno, če se pred koncem roka pošlje s priporočenim pismom.
- (4) Izjava, ki jo je treba dati drugemu, velja šele tedaj, ko jo ta prejme.

36. člen - UPORABA ZAKONA

Za razmerje med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani se uporabljajo tudi določila Obligacijskega zakonika.

37. člen - PRISTOJNOST V PRIMERU SPORA

Spore med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani rešuje sodišče, pristojno po kraju sklenitve zavarovalne pogodbe.

Splošni pogoji za zavarovanje stanovanjskih premičnin

Izrazi v teh pogojih pomenijo:

- zavarovalec** - osebo, ki sklene zavarovalno pogodbo;
zavarovanec - osebo, katere premoženje in/ali premoženjski interes je zavarovan. Sklenitelj zavarovanja in zavarovanec je ista oseba, razen pri zavarovanju na tuj račun;
polica - listino o zavarovalni pogodbi;
premija - znesek, ki ga sklenitelj zavarovanja plača zavarovalnici;
zavarovalnina - znesek, ki ga zavarovalnica plača po zavarovalni pogodbi;
pomožni prostori - klet, podstrešje, garažo, lopo, teraso ipd.

1. člen - ZAVAROVANE NEVARNOSTI

- Zavarovanje krije v obsegu, ki je določen s temi pogoji, uničenje ali poškodbo zavarovanih stvari zaradi naslednjih temeljnih nevarnosti: požara, strele, eksplozije, viharja, toče, padca letala, manifestacije in demonstracije, poplave, izliva vode, zemeljskega plazu, snežnega plazu, vlomske tatvine, ropa in odgovornosti.
- Ko nastane zavarovalni primer, krije zavarovanje tudi izginitev zavarovanih stvari in stroške čiščenja, rušenja in odvoza v zvezi z nastalim zavarovalnim primerom na zavarovani stvari.
- Zavarovanje krije samo gmotno škodo, ki je nastala na zavarovanih stvareh zaradi zavarovane nevarnosti, ne pa druge posredne škode ali izgub zaradi nastanka zavarovalnega primera (izgubljene najemnine, zmanjšanja vrednosti, izdatkov za vodo zaradi izliva vode in podobnih izgub).
- Zavarovanje ne krije škode zaradi:
  - jedrske reakcije, jedrske radiacije ali radioaktivne kontaminacije;
  - temeljnih in dodatnih nevarnosti, ki so v neposredni zvezi s potrebom, razen pri dodatnem zavarovanju razbitja stekel.

2. člen - POŽAR

- Požar je ogenj, ki nastane zunaj določenega ognjišča ali to zapusti in je sposoben, da se širi s svojo lastno močjo.
- Ne šteje se, da je nastal požar, če je zavarovana stvar uničena ali poškodovana, ker je:
  - bila izpostavljena koristnemu ognju ali toploti zaradi obdelave, predelave ali v druge namene (npr. pri likanju, sušenju, praženju, peki, kuhanju, segrevanju, dimljenju ipd.) ali zaradi tega, ker je stvar padla ali jo je kdo vrgel v ognjišče ali nanj (peč, štedilnik ipd.);
  - pregorela ali se osmodila ali ožgala zaradi cigarete, žerjavice, svetilke, peči in podobnega.

3. člen - STRELA

- Zavarovanje krije škodo, ki jo na zavarovanih stvareh povzroči strela s toplotno in rušilno močjo, ali ki nastane zaradi udarca predmetov, ki jih je strela podrla ali vrgla na zavarovano stvar.
- Zavarovanje ne krije škode:
  - ki jo povzroči strela s prenosom električne energije po električnih in drugih vodih;
  - zaradi delovanja električnega toka, pregrevanja zaradi preobremenitve in atmosferskih vplivov (statičnih napetosti in indukcije zaradi atmosferskih izpraznitev in podobnih pojavov);
  - na varovalkah katerekoli vrste, zaščitnih stikalih, odvodnikih prenapetosti, strelvodih in podobnih napravah, ki nastane ob njihovem delovanju.

4. člen - EKSPLOZIJA

- Eksplozija je nenadna sprostitve sile, ki nastane zaradi težnje pare in plinov po raztezanju. Pri posodah (kotlih, ceveh ipd.) se šteje za eksplozijo, če stena posode popusti v tolikšni meri, da se pritisk v posodi v trenutku izenači z zunanjim pritiskom.
- Zavarovanje ne krije škode zaradi:
  - miniranja, ki ga opravi zavarovanec ali zaradi dovoljenega miniranja, ki ga opravijo drugi;
  - izbruha iz peči in podobnih naprav;
  - eksplozije biološkega izvora;
  - preboja zvočnega zidu.

5. člen - VIHAR

- Vihar je veter s hitrostjo najmanj 17,2 m v sekundi ali 62 km na uro (8. stopnja po Beaufortovi lestvici). Šteje se, da je bil vihar, če je veter v kraju, kjer je poškodovana stvar, lomil veje in debla ali poškodoval dobro vzdrževane zgradbe. Če je hitrost vetra dvomljiva, jo mora zavarovanec dokazati s podatki hidrometeorološkega zavoda.
- Zavarovanje krije le škodo, ki nastane zaradi neposrednega delovanja viharja ali neposrednega udarca predmetov, ki jih je na zavarovano stvar podrl ali vrgel vihar. Krita je tudi škoda, ki nastane zaradi zanašanja padavin skozi odprtine, ki jih je napravil vihar.
- Zavarovanje ne krije škode:
  - zaradi zanašanja dežja, toče, snega ali drugih stvari skozi odprta okna ali druge odprtine na zgradbah, razen zanašanja skozi odprtine, ki jih je napravil vihar;
  - zaradi dežja in drugih padavin, ki jo te povzročijo na stvareh na prostem, pod nadstrešnicami in v odprtih zgradbah in vozilih za prevoz stvari pri preselitvi;
  - zaradi snežnih zametov ali teže snega;
  - na stvareh v slabo vzdrževani ali dotrajani zgradbi ali zgradbi, ki ni zgrajena na način, ki je v kraju v navadi.

6. člen - TOČA

Zavarovanje krije škodo, ki nastane, kadar toča z udarci poškoduje zavarovano stvar, tako da jo razbije, prebije, odkruši ali pa zavarovana stvar zaradi udarca toče počí ali spremeni obliko. Krita je tudi škoda, ki nastane zaradi zanašanja padavin skozi odprtine, ki jih je napravila toča.

7. člen - PADEC LETALA

- Zavarovanje krije škodo, ki nastane, kadar letalo katerekoli vrste (motorno ali jadralno, helikopter, raketa, balon ipd.) pade na zavarovano stvar ali udari vanjo.
- Šteje se, da je nastal zavarovalni primer, če je zavarovano stvar uničilo ali poškodovalo letalo, njegovi deli ali predmeti iz njega.

8. člen - MANIFESTACIJA ALI DEMONSTRACIJA

- Manifestacija oziroma demonstracija je organizirano ali spontano javno izražanje razpoloženja skupine ljudi. Krite so samo tiste škode, ki so nastale zaradi manifestacij oziroma demonstracij, dovoljenih od pristojnih državnih organov.
- Šteje se, da je nastal zavarovalni primer, če so manifestanti oziroma demonstranti uničili ali poškodovali zavarovane stvari (razbijanje, rušenje, demoliranje, požiganje ipd.).

9. člen - POPLAVA

- Poplava je, če stalne vode (reke, jezera, morja) po naključju poplavijo zemljišče, na katerem so zavarovane stvari, ker so prestopile bregove, predrle nasipe, porušile jezove ali se razlile zaradi izredno visoke plime, valov ali zaradi izrednega pritoka vode iz umetnih jezer.
- Poplava je tudi poplavljanje vode zaradi utrganega oblaka, kakor tudi naključno poplavljanje voda, ki zaradi izredno močnih padavin derejo po pobočjih, cestah in poteh (hudourniki).
- Za poplavo se šteje tudi talna voda, če se je pojavila zaradi poplavljenja zemljišča v neposredni bližini zavarovanih stvari.
- Zavarovanje krije le škodo, ki nastane na zavarovanih stvareh med poplavo ali neposredno potem, ko je voda odtokla.
- Zavarovanje ne krije škode, ki je nastala:
  - zaradi hišne gobe;
  - zaradi posedanja tal kot posledice poplave;
  - zaradi vode, ki je vdrla iz kanalizacijskega omrežja, razen če je prišlo do izliva zaradi poplave.

10. člen - IZLIV VODE

- Zavarovanje krije škodo zaradi:
  - nepričakovanega izliva vode iz vodovodnih ali odvodnih (kanalizacijskih) cevi, kakor tudi iz naprav za toplotno in parno greetje ali drugih naprav, priključenih na cevovodno omrežje, kateremu

- je vzrok poškodovanje ali zamašitev (lom, počenje ali zatajitev naprave za upravljanje in varnost) teh cevi in naprav;
- 2) nepričakovane izbruha pare iz naprav za toplovodno in parno gretje;
  - 3) izliva vode iz odprtih pip zunaj zavarovančevega stanovanja.
- (2) Zavarovanje krije tudi škodo, ki jo na zavarovanih stvareh povzroči iztečena voda iz akvarijev.
- (3) Zavarovanje ne krije škode:
- 1) zaradi izliva vode iz odprtih pip zavarovančevega stanovanja;
  - 2) zaradi dotrajanosti, izrabljenosti in korozije;
  - 3) zaradi hišne gobe;
  - 4) zaradi slabega vzdrževanja vodovodnega in odvodnega omrežja, naprav za toplovodno in parno gretje ter drugih naprav ali pomanjkljive zaščite pred zmrzovanjem;
  - 5) zaradi izliva vode iz žlebov in cevi za odvod deževnice, razen če do izliva pride iz cevi za odvod deževnice, ki je vgrajena v notranjosti zgradbe;
  - 6) zaradi posedanja tal kot posledice izliva vode iz vodovodnih in odvodnih cevi;
  - 7) na samih vodovodnih in odvodnih ceveh, napravah ter kotlih.

11. člen - ZEMELJSKI PLAZ

- (1) Zemljski plaz je drsenje zemeljske površine na nagnjenem zemljišču z jasno vidnimi razpokami tal in gubanjem zemljišča, ki v kratkem času povzroči statično nevarne deformacije ali široke razpoke na zgradbah.
- (2) Za zemljski plaz se šteje tudi utrganje zemljišča ali tal kot geološko odstopanje in kotaljenje trdnih kosov zemlje ali tal; vendar v tem primeru krije zavarovanje samo škodo, ki nastane na zavarovani stvari zaradi udarca trdnega kosa zemlje ali tal, ki se je utrgal in jo pri tem uničil ali poškodoval.
- (3) Zavarovanje ne krije škode:
  - 1) če je zemljišče, kjer je zgradba, od sklenitve zavarovanja v geološkem smislu že začelo drseti;
  - 2) zaradi plazov, ki nastanejo v zvezi s človekovo dejavnostjo (npr. zaradi useka, odkopa ipd.);
  - 3) zaradi zemeljskega usada ali posedanja;
  - 4) zaradi počasnega geološkega drsenja tal, ki se kaže v manjših razpokah na zgradbah.
- (4) Zavarovanje ne krije stroškov za saniranje tal.

12. člen - SNEŽNI PLAZ

- (1) Zavarovanje krije škodo zaradi drsenja snežnih gmot s planinskih pobočij.
- (2) Zavarovanje krije tudi škodo, ki nastane zaradi zračnega pritiska, ki ga je povzročil snežni plaz.

13. člen - VLomsKA TATVINA IN ROP

- (1) Vlomski tatvina je, če storilec:
  - 1) vlomi v zaklenjene stanovanjske prostore (razbije ali vlomi vrata, okno, zid, strop ali pod);
  - 2) odpre zaklenjene stanovanjske prostore s ponarejenim ključem ali drugim sredstvom, ki ni namenjeno za redno odklepanje;
  - 3) pride v stanovanjski prostor, se v njem skriva in opravi tatvino v času, ko so prostori zaklenjeni;
  - 4) vdre v zaklenjen stanovanjski prostor skozi odprto, ki ni namenjena za vhod in mora pri tem premagati ovire, ki onemogočajo vstop brez napora;
  - 5) vlomi v zaklenjeno hranišče v stanovanjskih prostorih, kamor je prišel na način, ki se po določitih tega člena šteje za vlomsko tatvino;
  - 6) odklene prostor ali hranišče, kjer so zavarovane stvari, z originalnim ključem ali njegovim dvojnikom, če do takega ključa pride tako, kot je določeno v točkah od 1) do 5) tega odstavka ali z ropom;
  - 7) vdre v stanovanje, ki ni v pritličju ali kleti, skozi odprto okno;
  - 8) ukrade stvari z balkona, ki ni v pritličju.
- (2) Ni pa vlomski tatvina, če:
  - 1) storilec pride v stanovanje skozi odprto okno, katerega spodnji rob je manj kot 1,60 m od tal;
  - 2) jo je zagrešila ali pri njej sodelovala kot soudeleženelec ali pobudnik oseba, ki živi z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu.
- (3) Rop je odvzem zavarovanih stvari z uporabo sile ali grožnje za življenje ali zdravje zavarovanca ali člana njegovega gospodinjstva. V primeru ropa krije zavarovanje škodo na stvareh, ki so predmet zavarovanja, tudi če so te zunaj stanovanja, toda največ do 2,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici, če ni drugače dogovorjeno.

- (4) Zavarovanje krije tudi škodo, ki pri vlomski tatvini ali ropu, oziroma pri poskusu teh dejanj, nastane na zgradbi ali na njenih delih (stena, stropih, vratih, ključavnicah, vgrajeni opremi, instalacijah itd.), in sicer v višini stroškov popravila, toda največ do 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici, če ni drugače dogovorjeno. V tem obsegu je krita tudi škoda na notranjih delih stanovanja oziroma pomožnih prostorov, če jo je storilec ob vlamu ali ropu povzročil iz objestnosti. Zavarovanje pa ne krije škode na steklih vrat, oken in na steklenih stenah in pregradah, razen če ni drugače dogovorjeno.
- (5) Zavarovanje krije tudi tatvino oziroma krajo, in sicer, če je ukradeno perilo, posteljnina, obleka, preproge in zavese, dokler je vse to zaradi pranja, sušenja ali likanja zunaj stanovanjskih prostorov (v pralnici, sušilnici, likalnici), ki so v isti zgradbi kot je zavarovančovo stanovanje. Kraja je krita, če so te stvari ukradene podnevi (od zore do mraka) med sušenjem ali zračenjem na terasi ali na dvorišču zgradbe, v kateri je zavarovančovo stanovanje. Škoda je krita do največ 1,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici. Zavarovanje pa ne krije škode, če krajo zagreši ali pri njej sodeluje kot soudeleženelec ali pobudnik oseba, ki živi z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu.
- (6) Zavarovanje krije, če pride do vlomski tatvine in ropu v smislu določil tega člena, tudi zlorabe plačilnih kartic. Zavarovanje krije škodo, če ta ni krita z drugim zavarovanjem oz. do takrat, ko krije za zlorabe prevzame izdajatelj plačilne kartice. Takšne škode so krite do višine 2,5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v zavarovalni polici. Če so plačilne kartice v zaklenjenem hranišču, krije zavarovanje takšne škode do višine 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v zavarovalni polici. Za hranišče se šteje zaklenjen sef, trezorček oz. železna blagajna, ki morajo biti vzdani ali pričvrščeni na del zgradbe v skladu z navodili proizvajalca ali pa težji od 100 kg.

14. člen - ODGOVORNOST

- (1) Zavarovanje krije odgovornost zavarovanca za škode, ki jih povzroči tretjim osebam:
  - 1) kot zasebnik v vsakdanjem življenju, vendar ne pri opravljanju obrtne ali kake druge dejavnosti, razen dejavnosti domačega turizma (kmečki in ob-morski turizem z največ tremi tujskimi sobami s pritliklinami) in raznih dejavnosti (konjičkov), ki ne služijo v pridobitne namene;
  - 2) kot lastnik, uporabnik in najemnik stanovanja ali zasebne stanovanjske hiše ter dvorišča in vrta ob hiši, kar velja tudi za nenaseljena stanovanja in hiše, če je tako dogovorjeno;
  - 3) kot delodajalec delavcev, zaposlenih v gospodinjstvu;
  - 4) z imetjem in uporabo kolesa brez motorja;
  - 5) pri ukvarjanju s športom, razen športa, s katerim se ukvarja poklicno, kot tudi ne športa, ki je vezan na uporabo motornega vozila katerekoli vrste, jadrnega športa, lova in borilnih športov (boks, sabljanje, rokoborba, judo, karate itd.);
  - 6) kot imetnik domačih živali, razen če jih uporablja v pridobitne namene;
  - 7) z orožjem, za katerega ima uradno dovoljenje in orožjem, ki služi za lov, obrambo ali v tekmovalne namene. Odgovornost za škode, nastale pri uporabi lovskega orožja, je krita le, če ne nastanejo med lovom.
- (2) Zavarovanje krije tudi odgovornost:
  - 1) zavarovančevega zakonca in njegovih otrok ter sorodnikov, če te osebe živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu, in sicer v istem obsegu, kot je določen v prejšnjem odstavku;
  - 2) gospodinskih delavcev v zvezi z opravljanjem hišnih del, ki so jim zaupana.
- (3) Če se del stanovanja oziroma stanovanjske hiše uporablja za opravljanje obrtne ali kake druge dejavnosti, potem zavarovanje ne krije odgovornosti iz posesti tega dela stanovanja oz. hiše.
- (4) Zavarovanje ne krije:
  - 1) odgovornosti zavarovanca za namerno povzročeno škodo, razen če je škodo namerno povzročila zavarovančeva gospodinjstva pomočnica;
  - 2) odgovornosti zavarovanca za škode, nastale v zvezi s posestjo in uporabo motornih vozil in drugih vozil na motorni pogon (traktorjev, samovoznih delovnih strojev), zračnih vozil in vozil na vodi. Ta izključitev pa ne velja za kosilnice na motorni pogon, če se uporabljajo na način, da uporabnik hodi poleg njih;
  - 3) škod, ki jih pretrpi zavarovanec, njegov zakonec in otroci ter ostale osebe, ki žive z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu;
  - 4) odgovornosti za škodo, povzročeno na stavbnih delih zavarovančevega stanovanja;
  - 5) odgovornosti za škode na stvareh ali na opravljenih delih, ki jih

je zavarovanec ali kaka druga oseba po njegovem nalogu ali za njegov račun izdelal ali predal, če je vzrok škode v izdelavi ali izročitvi (predaji);

- 6) odgovornosti za škode, ki so jih povzročili izdelki z napako;
  - 7) škode na tujih stvareh, ki jih je povzročil zavarovanec pri opravljanju obrtne ali druge dejavnosti;
  - 8) odgovornosti za škode, ki so posledica onesnaženja zraka, vode in zemlje;
  - 9) odgovornosti za škodo na tujih stvareh, ki jih je zavarovanec vzel v zakup, uporabo, na posodo, čuvanje, prenos ipd.;
  - 10) škod zaradi natega ali zvina vratne, prsne in ledvene hrbtenice, razen če je medicinsko ugotovljena poškodba hrbteničnega skeleta ali premik med korpusi vretenc večji od treh milimetrov, in sicer nad 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.
- (5) Zavarovanje tudi ne krije škod, ki na stvareh nastajajo dalj časa zaradi:
- 1) trajnega delovanja toplote, plina, dima, saj, prahu, pare, vlage ali padavin, kakor tudi zaradi plesnivosti, tresenja, ropota ipd.;
  - 2) premikanja zemeljskih plasti;
  - 3) poplave in podzemnih voda.
- (6) Če ni drugače dogovorjeno:
- 1) krije zavarovanje škodo za vsak posamezen zavarovalni primer do 20 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 2) krije zavarovanje škodo, ki jo utrpijo gosti, za vsak posamezen zavarovalni primer do 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 3) krije zavarovanje le škodo v Republiki Sloveniji.

15. člen - TEMELJ ZA OBRAČUN PREMIJE

- (1) Temelj za izračun premije za stvari, ki so predmet zavarovanja, je minimalna vrednost, ki jo na podlagi gibanja cen določi zavarovalnica.
- (2) Zavarovanec se lahko ob doplačilu premije dogovori tudi, da zavarovanje krije večjo vrednost od minimalne.

16. člen - PREDMET ZAVAROVANJA

- (1) Predmet zavarovanja so:
  - 1) stanovanjske premičnine;
  - 2) stvari, ki služijo za osebno uporabo;
  - 3) gotovina, vrednostni papirji, umetniški predmeti, dragocenosti in zbirke, kot so na primer filatelistične, numizmatične ipd.;
  - 4) listine in dokumenti;
  - 5) stvari, navedene v prvih dveh točkah tega odstavka, shranjene v pomožnih prostorih.
- (2) Predmet zavarovanja so stvari, navedene v (1) odstavku tega člena, ki so last zavarovanca in članov njegovega gospodinjstva. Predmet zavarovanja so tudi stvari, ki jih poseduje zavarovanec, pa niso njegova last niti last članov njegovega gospodinjstva.
- (3) Po teh pogojih niso predmet zavarovanja:
  - 1) deli zgradbe (lončena peč, bojler, hidrofor, cisterna, vse instalacije), razen tistih, ki so po (2) odstavku tega člena lahko predmet zavarovanja;
  - 2) razne zidne, podne in stropne obloge, ki niso vidne oz. so pod vidno (vrhnjo) oblogo;
  - 3) televizijske in druge antene zunaj zaprtih prostorov;
  - 4) živali;
  - 5) kopenska motorna vozila (tudi kolesa s pomožnim motorjem), prikolice, samovozni stroji, letala in vodna plovila. Manjša vodna plovila za razvedrilo, kot so jadralne deske (surfi), kajaki in kanuji ter druga plovila do največ 3 m dolžine, pa so predmet zavarovanja, vendar le na suhem;
  - 6) gradbeni material in oprema, namenjena za vgraditev. Če pa sta gradbeni material in oprema namenjena za adaptacijo ali vzdrževanje stanovanja ali stanovanjske hiše, kjer so zavarovane stanovanjske premičnine, so te stvari z zavarovanjem krije;
  - 7) stvari, namenjene za opravljanje obrtniške ali druge dejavnosti, razen dejavnosti domačega turizma (kmečki in obmorski turizem z največ tremi tujskimi sobami s pritliklinami) in raznih dejavnosti (konjičkov), ki ne služijo v pridobitne namene;
  - 8) orožje in strelivo, za katerega zavarovanec nima uradnega dovoljenja (orožni list);
  - 9) stvari v stanovanjskih prikolicah in šotorih.

17. člen - ZAVAROVALNA VREDNOST IN VREDNOSTNE OMEJITVE JAMČENJA

- (1) Zavarovalna vrednost stvari je nabavna cena nove stvari, zmanjšana za znesek vrednosti, izgubljene zaradi obrabe, starosti in ekonomske

zastarelosti, razen če je dogovorjeno drugače.

- (2) Znotraj temeljne zavarovalne vsote za zavarovanje stanovanjskih premičnin je dodatno omejeno kritje za:
  - 1) gotovino, vrednostne papirje, drago kamenje, plemenite kovine, predmete iz dragega kamenja in plemenitih kovin ter prave bisere do višine 2,5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.
  - 2) listine in dokumente do višine 0,5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 3) avtomobilske dele, dele za prikolice do 500 kg nosilnosti in dele za manjša vodna plovila do največ 3 m dolžine do višine 2,5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 4) gradbeni material in opremo, namenjeno za adaptacijo ali vzdrževanje stanovanja ali stanovanjske hiše, do višine 2,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.
- (3) Če ni dogovorjena višja zavarovalna vsota in plačana dodatna premija, so:
  - 1) gotovina, vrednostni papirji, drago kamenje, plemenite kovine, predmeti iz dragega kamenja in plemenitih kovin ter pravi biseri, če so v zaklenjenem hranišču, zavarovani do višine 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici; Za hranišče se šteje zaklenjen sef, trezorček oz. železna blagajna, ki morajo biti vzdani ali pričvrščeni na del zgradbe v skladu z navodili proizvajalca ali pa težji od 100 kg;
  - 2) umetniški predmeti zavarovani do višine 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 3) zbirke (filatelistične, numizmatične ipd.) zavarovane do višine 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 4) antični predmeti (stara stilna pohištvo, staro orožje ipd.) zavarovani v višini vrednosti običajnih takih predmetov brez upoštevanja starinske vrednosti;
  - 5) ozimnica oziroma zaloge živil zavarovane do višine 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 6) stvari v pomožnih prostorih zavarovane skupno do višine 10 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 7) stvari, ki jih poseduje zavarovanec, pa niso njegova last niti last članov njegovega gospodinjstva, zavarovane do višine 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.

18. člen - ZAVAROVALNI KRAJ

- (1) Stvari so zavarovane v stalno naseljenih stanovanjih in stanovanjskih hišah. Če je tako dogovorjeno, so navedene stvari zavarovane tudi v stanovanjih in stanovanjskih hišah, ki niso stalno naseljene. Po teh pogojih se šteje, da je stanovanje oziroma stanovanjska hiša stalno naseljena, če ima tu zavarovanec stalno bivališče in če v dvanajstih mesecih ni neuporabljeno brez prekinitve več kot šestdeset dni. Ostala stanovanja oz. stanovanjske hiše se po teh pogojih štejejo za nenaseljene.
- (2) Zavarovanje velja tudi na prevozu zaradi preselitve v drugo stanovanje. V primeru zavarovančeve preselitve so stvari zavarovane v skladu z določili (2) odstavka 23. člena v stanovanju, v katerega se je zavarovanec preselil, v prejšnjem stanovanju pa jamstvo preneha.
- (3) Stvari so zavarovane tudi takrat, kadar so v pomožnih prostorih, s tem da sta lahko garaža ali lopa tudi drugje, vendar morata biti v istem kraju, kjer so stanovanjski prostori, v katerih so zavarovane stvari.
- (4) Če so zavarovane stvari odnešene iz zavarovančevega stanovanja in to ni izvršeno v zvezi s preselitvijo v drugo stanovanje ali če se stvari uporabljajo zunaj zavarovanega stanovanja, zavarovanje za te stvari, razen proti ropu, preneha.
- (5) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so stvari, ki so predmet zavarovanja, zavarovane do višine 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici, tudi takrat, ko so začasno, toda ne za dlje kot dva meseca, v drugih stanovanjskih prostorih. To pa ne velja za tatvino oziroma krajo (glej (5) odstavek 13. člena teh pogojev) in če so stvari v hotelih, počitniških domovih ipd.
- (6) Če ni drugače dogovorjeno, velja zavarovanje le v Republiki Sloveniji.

19. člen - RAZŠIRITVE ZAVAROVALNEGA KRITJA

- (1) Razširitve predmetov zavarovanja

Če je posebej dogovorjeno in je plačana dodatna premija, krije zavarovanje tudi škodo:

  - 1) **razširitev P:** na plesku in slikarji ter raznih vidnih zidnih, podnih in stropnih oblogah. Zavarovanje krije škodo:
    - v stanovanju (**razširitev P1**);
    - če je v polici tako navedeno, so predmet zavarovanja tudi plesk in slikarja ter vse navedene obloge v pomožnih prostorih (**razširitev P2**).
 Zavarovanje krije le škode, nastale na vidnih (vrhnjih) oblogah.

- 2) **razširitev S:** nastalo zaradi razbitja in počenja stekla. Zavarovanje krije škodo na steklih v oknih in vratih ter steklenih stenah in pregradah:
- v stanovanju (**razširitev S1**);
  - če je v polici tako navedeno, so predmet zavarovanja tudi steklo v oknih in vratih ter steklenih stenah in pregradah v pomožnih prostorih (**razširitev S2**).
- Zavarovanje krije tudi stroške snemanja in ponovnega nameščanja stvari, ki ovirajo vstavljanje novega stekla (npr. zaščitna mreža, zaščitni križi, zasloni pred soncem ipd.).
- Zavarovanje ne krije škode, ki nastane:
- pri premeščanju ali nameščanju zavarovanega stekla izven zavarovančevega stanovanja;
  - zaradi prask, izjedanja ali podobnih poškodb na površini stekla.
- Če zaradi načina izdelave ni mogoče zamenjati razbitega stekla, ne da bi zamenjali tudi okvir, je z zavarovanjem krit tudi ta.
- Če si zavarovalnica ni mogla ogledati škode, je zavarovanec dolžan zavarovati dokaze o nastali škodi.
- (2) **Razširitve nevarnosti**
- Če je posebej dogovorjeno in je plačana dodatna premija, krije:
- 1) **razširitev O:** zavarovanje odgovornosti:
    - škodo za vsak posamezen zavarovalni primer do dogovorjene višje zavarovalne vsote nad 20 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici (**razširitev O1**);
    - škodo, ki jo utrpijo gosti, do dogovorjene višje zavarovalne vsote nad 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici (**razširitev O2**);
    - škodo na področju Evrope (**razširitev O3**).
  - 2) **razširitev I:** zavarovanje nevarnosti indirektnega udara strele, kot je opredeljeno v Posebnih pogojih za dodatno zavarovanje gospodinjskih strojev in aparatov PG-sta-ga;
  - 3) **razširitev L:** zavarovanje nevarnosti mehanskega loma, kot je opredeljeno v Posebnih pogojih za dodatno zavarovanje gospodinjskih strojev in aparatov PG-sta-ga;
  - 4) **razširitev A:** zavarovanje domske asistencije, kot je opredeljeno v Splošnih pogojih za zavarovanje domske asistencije PG-das.
- (3) **Vrednostne razširitve jamčenja**
- Če je posebej dogovorjena višja zavarovalna vsota in plačana dodatna premija:
- 1) **razširitev D:** so gotovina in vrednostni papirji, drago kamenje, plemenite kovine, predmeti iz dragega kamenja in plemenitih kovin ter pravi biseri, če so v zaklenjenem hranišču, zavarovani nad višino 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici.

Za hranišče se šteje zaklenjen sef, trezorček oz. železna blagajna, ki morajo biti vzdani ali pričvrščeni na del zgradbe v skladu z navodili proizvajalca ali pa težji od 100 kg;

  - 2) **razširitev U:** so umetniški predmeti zavarovani nad višino 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 3) **razširitev Z:** so zbirke (filatelistične, numizmatične ipd.) zavarovane nad višino 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 4) **razširitev AN:** so antični predmeti (staro stilno pohištvo, staro orožje ipd.) zavarovani v višini vrednosti običajnih takih predmetov z upoštevanjem starinske vrednosti;
  - 5) **razširitev OZ:** so ozimnica oziroma zaloge živil zavarovane nad višino 5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 6) **razširitev PO:** so stvari v pomožnih prostorih zavarovane skupno nad višino 10 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 7) **razširitev R:** je rop, ki krije škodo na stvareh tudi, če so te zunaj stanovanja, zavarovan nad višino 2,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici;
  - 8) **razširitev OB:** je škoda, ki pri vlomski tatvini ali ropu, oziroma pri poskusu teh dejanj, nastane na zgradbi ali na njenih delih (stehnah, stropih, vratih, ključavnicah, vgrajeni opremi, instalacijah itd.), in sicer v višini stroškov popravila, krita nad 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici. V tem obsegu je krita tudi škoda na notranjih delih stanovanja oziroma pomožnih prostorov, če jo je storilec ob vlamu ali ropu povzročil iz objestnosti. Zavarovanje pa ne krije škode na steklih vrat, oken in na steklenih stenah in pregradah, razen če ni drugače dogovorjeno.
  - 9) **razširitev T:** so stvari, ki jih poseduje zavarovanec, pa niso njegova last niti last članov njegovega gospodinjstva, zavarovane nad višino 5 % od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v zavarovalni polici;
  - 10) **razširitev NV:** so stvari zavarovane na novo vrednost, kot je
- opredeljeno v Posebnih pogojih za zavarovanje stanovanjskih premočnin na novo vrednost PG-sta-nv.
- (4) **Razširitve kraja zavarovanja**
- Če je posebej dogovorjeno in je plačana dodatna premija:
- 1) **razširitev RA:** so umetniški predmeti, zbirke in antični predmeti zavarovani tudi zunaj zavarovančevega stanovanja (na razstavah, prodaji, restavriranju ipd.), kakor tudi na prevozu ali prenosu iz zavarovančevega stanovanja ali vanj;
  - 2) **razširitev K:** je kolo zavarovano proti vsem temeljnim nevarnostim zavarovanja stanovanjskih premočnin tudi takrat, kadar je v drugih zaklenjenih prostorih, ki niso sestavni del zavarovančevega stanovanja. Za druge zaklenjene prostore se šteje tudi zaklenjeno motorno vozilo.

Na polici navedena kolesa so lahko zavarovana tudi, kadar so na prostem, vendar pa morajo biti zaklenjena, ogrodje kolesa (ne le vilice) pa mora biti priklenjeno na kakšno nepremičnino (ograj, steber, drevo ipd.). Zavarovalno jamstvo se v tem primeru razširja tudi na nevarnost tatvine.

Zavarovalno jamstvo se na nevarnost tatvine razširja tudi, kadar je kolo pritrjeno na motorno vozilo. Tudi v tem primeru mora biti kolo priklenjeno na prtljažnik, ki je pritrjen na to vozilo, ali pa na samo vozilo.

Kadar nastane zavarovalni primer zaradi tatvine, izplača zavarovalnica zavarovalnino le v primeru izginitve celotnega kolesa, medtem ko škode zaradi tatvine posameznih delov kolesa (sedeža, luči ipd.) ne povrne.

Soudeležba zavarovanca pri vsaki škodi znaša 10 % od škode, ki je krita z zavarovanjem. Soudeležba znaša v vsakem primeru najmanj 10.000 SIT;

  - 3) **razširitev B:** so gotovina, dragocenosti, vrednostni papirji ipd. zavarovani v najetem zaklenjenem hranišču na banki;
  - 4) **razširitev RE:** je zavarovalno kritje za rop razširjeno na področje Evrope.

20. člen - OBRAČUN ŠKODE

- (1) Škoda, ki jo krije zavarovanje, se obračuna v primeru:
  - 1) uničenja ali izginitve zavarovane stvari - po zavarovalni vrednosti ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera;
  - 2) poškodbe zavarovane stvari - po stroških popravila in materiala, kolikor bi znašali ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera, zmanjšanih za izgubljeno vrednost stvari zaradi obrabe, starosti, ekonomske in tehnične zastarelosti (amortizacije), razen če ni v teh pogojih določeno drugače, ter za vrednost ostankov. V škodo se ne računajo stroški, ki so nastali ob popravilu zaradi izboljšave, izpopolnitve ali drugih sprememb na zavarovani stvari.
- (2) Šteje se, da je stvar uničena in se zato škoda obračuna po 1) točki prejšnjega odstavka, če bi stroški popravila dosegli zavarovalno vrednost stvari, zmanjšano za vrednost ostankov.
- (3) Pri poškodbi posameznih predmetov iz zbira stvari (na primer: garnitura, servis ipd.) se pri obračunu škode ne upošteva zmanjšanje vrednosti tega zbira.
- (4) Če so zavarovane stvari popolnoma uničene ali pa so ukradene ter zavarovanec ne more dokazati njihove vrednosti v smislu (1) odstavka tega člena, krije zavarovanje škodo v višini 50% od nabavne vrednosti nove stvari, razen če so uničene ali ukradene stvari, navedene v prvih petih točkah (3) odstavka 17. člena teh pogojev.
- (5) Ostanki uničenih ali poškodovanih stvari ostanejo zavarovancu in se obračunavajo po tržni ceni ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera ter po stanju, v kakršnem so bili takoj po zavarovalnem primeru.

21. člen - STROŠKI PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- (1) K škodi se prištejejo tudi stroški za čiščenje, ki je potrebno zaradi uničenja ali poškodbe zavarovane stvari, vendar največ do 1,5% od zneska za izračun dajatve zavarovalnice, navedenega v polici. Med stroške čiščenja spadajo nujni izdatki za čiščenje kraja škode, za rušenje poškodovanih in neuporabnih delov, kakor tudi stroški za odvoz ogorin, ruševin in naplavin do najbližjega kraja, kjer je dovoljeno odlaganje.
- (2) Pri škodah, nastalih zaradi nevarnosti izliva vode, krije zavarovanje pri počenju cevi tudi škodo, nastalo na zavarovanih oblogah, plesku, slikarjih ali tapetah, ki jih je potrebno odstraniti, da se popravila dovedejo do konca.
- (3) Zavarovanje ne krije stroškov za odstranitev ali zmanjšanje nevarnosti in tudi ne stroškov za posredovanje gasilskih ali drugih organizacij, ki morajo po namenu svojega poslovanja ob zavarovalnem primeru nuditi brezplačno pomoč.

22. člen - ZAVAROVALNA VSOTA

- (1) Če ni drugače dogovorjeno, jamči zavarovalnica le do višine dogovorjene zavarovalne vsote.
- (2) Zavarovalnica ali zavarovalec lahko zahtevata, da se za naslednja zavarovalna leta znižata zavarovalna vsota in premija, če zavarovalna vsota precej presega zavarovalno vrednost.
- (3) Če je zavarovalna pogodba sklenjena brez zavarovalne vsote ali na neomejeno vrednost, velja, da je zavarovanje sklenjeno na dejansko vrednost.

23. člen - DAJATEV ZAVAROVALNICE

- (1) Zavarovalnica mora plačati obračunano škodo v polnem znesku, vendar največ do višine zavarovalne vsote. Načelo sorazmerja kot posledica podzavarovanja se v tem primeru ne uporablja.
V primeru škode na umetniških predmetih, zbirkah in antičnih predmetih, ki so zavarovani na način dvojnega prvega rizika, zavarovalnica plača obračunano škodo na posameznem kosu iz zbira zavarovanih stvari v polnem znesku, vendar največ do višine dogovorjene nižje zavarovalne vsote, pri tem pa skupna škoda na celotnem zbiru stvari ne more presežati višje zavarovalne vsote.
- (2) Če se ob zavarovalnem primeru ugotovi, da ima stanovanje več sob, kot je označeno v polici, ali pa je premija obračunana na temelju vrednosti, manjše od minimalne, ki jo je zavarovalnica določila za začetek zavarovalne dobe, se uporablja načelo sorazmerja. To pomeni, da se vsaka zavarovalnina za stvari, pri katerih je višina premije odvisna od števila stanovanjskih sob ali od določene minimalne vrednosti, zmanjša v sorazmerju med plačano premijo in premijo, ki bi morala biti plačana. V enakem sorazmerju se zavarovalnina zmanjša tudi, če se ob zavarovalnem primeru ugotovi, da je bilo stanovanje nenaseljeno, premija pa je bila plačana za naseljeno stanovanje.
- (3) Stroške za nujne ukrepe, ki naj bi odvrnili in zmanjšali škodo in so po nastanku zavarovalnega primera storjeni po nalogu zavarovalnice, mora zavarovalnica povrniti v celoti, ne glede na zavarovalno vsoto.
- (4) Zavarovanec pri vsakem škodnem dogodku iz zavarovane odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, sam nosi 10 % od dajatve zavarovalnice pred odbitkom soudeležbe, vendar ne manj kot 15.000 SIT.
- (5) Ob zaključku likvidacije zavarovalnega primera se izplača zavarovalnina, zmanjšana za morebitno že izplačano akontacijo, revalorizirano za stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji od izplačila akontacije do zaključka likvidacije zavarovalnega primera.

24. člen - NEVARNOSTNE OKOLIŠČINE

- (1) Pri sklenitvi zavarovalne pogodbe mora zavarovalec prijaviti zavarovalnici vse okoliščine, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti (težje rizika) in za katere je vedel, oziroma bi moral vedeti. Za okoliščine, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti, se štejejo zlasti okoliščine, ki so zavarovalcu znane in na podlagi katerih je določena in obračunana zavarovalna premija, kakor tudi one, ki so navedene v zavarovalni pogodbi. Te okoliščine lahko zavarovalec in zavarovalnica določita skupaj.
- (2) Zavarovalec mora zavarovalnici omogočiti pregled rizika.

25. člen - SKLENITEV ZAVAROVALNE POGODBE

- (1) Zavarovalna pogodba je sklenjena na podlagi pisne ali ustne ponudbe.
- (2) Zavarovalnica lahko po prejemu ponudbe zahteva dopolnitve ali pojasnila. Šteje se, da je ponudba prispela k zavarovalnici, ko le-ta prejme zahtevane dopolnitve ali pojasnila.
- (3) Določbe o sklenitvi zavarovalne pogodbe se uporabljajo tudi, ko se spremeni obstoječa zavarovalna pogodba, razen v primeru spremembe zavarovalnih pogojev ali premijskega cenika.

26. člen - ZAČETEK IN KONEC ZAVAROVALNEGA KRITJA

- (1) Obveznost zavarovalnice iz zavarovalne pogodbe se prične po izteku 24. ure dneva, ki je v polici naveden kot začetek zavarovanja, če je do tega dne plačana prva premija oziroma po izteku 24. ure dneva, ko je premija plačana, če ni drugače dogovorjeno.
- (2) Obveznost zavarovalnice preneha po izteku 24. ure dneva, ki je v polici naveden kot dan poteka zavarovanja. Če je v polici naveden samo začetek zavarovanja, se zavarovanje nadaljuje iz leta v leto, dokler ga katera od pogodbenih strank ne odpove. Odpovedati ga mora vsaj 3 mesece pred koncem tekočega zavarovalnega leta.

- (3) Če je zavarovanje sklenjeno za več kot 3 leta, sme po preteku tega časa vsaka stranka z odpovednim rokom šestih mesecev odstopiti od pogodbe, s tem da to pisno sporoči drugi stranki.

27. člen - PLAČILO PREMIJE

- (1) Prvo ali enkratno premijo mora zavarovalec plačati ob prejemu police, naslednje premije pa prvi dan vsakega zavarovalnega leta. Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih, zapadejo ob nastanku zavarovalnega primera v plačilo vsi premijski obroki tekočega zavarovalnega leta.
- (2) Če je dogovorjeno, da se premija plačuje v obrokih ali za nazaj, se lahko obračunajo redne obresti od zneska premije, za katero je dogovorjena odložitev plačila. Če obročna premija ni plačana do dneva zapadlosti, se lahko obračunajo zamudne obresti.
- (3) Če je premija plačana po pošti, velja za čas plačila dan, ko je bil premijski znesek pravilno izročen pošti. Če pa je premija plačana z virmanom, velja za čas plačila dan, ko pride nalog k banki zavarovalnice.
- (4) Če je bila glede na dogovorjeni čas zavarovanja v zavarovalni pogodbi določena nižja premija, zavarovanje pa je iz kateregakoli razloga prenehalo pred potekom tega časa, ima zavarovalnica pravico terjati razliko do tiste premije, ki bi jo moral zavarovalec plačati, če bi bila pogodba sklenjena le za toliko časa, kolikor je resnično trajala.
- (5) V primeru prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe zaradi neplačane zapadle premije mora zavarovalec plačati premijo za neplačani čas do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe. Če je do dneva prenehanja veljavnosti pogodbe nastal zavarovalni primer, za katerega mora zavarovalnica plačati zavarovalnino, pa mora plačati celotno premijo za tekoče zavarovalno leto.

28. člen - POSLEDICE, ČE PREMIJA NI PLAČANA

- (1) Obveznost zavarovalnice, da izplača zavarovalnino, preneha v primeru, če zavarovalec do zapadlosti ne plača zavarovalne premije, ki je zapadla po sklenitvi pogodbe, in tega tudi ne stori kdo drug, ki je za to zainteresiran, po tridesetih dneh od dneva, ko je bilo zavarovalcu vročeno priporočeno pismo zavarovalnice z obvestilom o zapadlosti premije, pri čemer pa ta rok ne more izteči prej, preden ne preteče trideset dni od zapadlosti premije.
- (2) Zavarovalnica lahko po izteku roka iz prvega odstavka tega člena, če je zavarovalec v zamudi s plačilom premije, ki jo je treba plačati po sklenitvi pogodbe oziroma druge in naslednjih premij, razdre zavarovalno pogodbo brez odpovednega roka, s tem da razdrtje zavarovalne pogodbe nastopi z iztekom roka iz prvega odstavka tega člena in s prenehanjem zavarovalnega kritja, če je bil zavarovalec na to opozorjen v priporočenem pismu z obvestilom o zapadlosti premije in o prenehanju zavarovalnega kritja.
- (3) Če zavarovalec plača premijo po izteku roka iz prvega odstavka tega člena, vendar v enem letu od zapadlosti premije, je zavarovalnica dolžna, če nastane zavarovalni primer od 24. ure po plačilu premije in zamudnih obrestih, plačati zavarovalnino. Če zavarovalec premije v tem roku ne plača, zavarovalna pogodba preneha veljati s potekom zavarovalnega leta.

29. člen - POVRAČILO PREMIJE

- (1) Zavarovalnici pripada premija za tekoče zavarovalno leto v celoti, če je zavarovana stvar uničena zaradi zavarovane nevarnosti.
- (2) Zavarovalnica vrne del premije za neuporabljeni čas zavarovanja, če je zavarovana stvar uničena zaradi nezavarovane nevarnosti.
- (3) Če je zavarovana stvar uničena pred začetkom jamstva, vrne zavarovalnica vso plačano premijo.
- (4) V drugih primerih prenehanja veljavnosti zavarovalne pogodbe pred koncem dobe, za katero je plačana premija, pripada zavarovalnici premija do tistega dne, do katerega traja njeno jamstvo, če ni drugače dogovorjeno.

30. člen - ZAVAROVALNI PRIMER

Pri zavarovanju stvari se šteje, da je nastal zavarovalni primer v trenutku, ko so zaradi ene izmed zavarovanih nevarnosti začele nastajati poškodbe na zavarovani stvari.

31. člen - ZAVAROVANČEVE DOLŽNOSTI PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- (1) Zavarovanec mora prijaviti zavarovalnici nastanek zavarovalnega primera najkasneje v treh dneh od dneva, ko zanj zve.

- (2) Zavarovanec mora o zavarovalnem primeru, ki je nastal zaradi požara, eksplozije, pa tudi vlomske tatvine in ropa oziroma poskusa teh dejanj ter kraje, takoj obvestiti pristojni organ za notranje zadeve (policijo) ter navesti, katere stvari so bile uničene ali poškodovane.
- (3) Zavarovanec mora dati zavarovalnici vse podatke in druge dokaze, ki so potrebni za ugotavljanje vzroka, obsega in višine škode.
- (4) Če zavarovanec svoje obveznosti iz tega člena v dogovorjenem roku ne izpolni, zavarovalnica lahko odkloni plačilo zavarovalnine, če zaradi te opustitve ne more ugotoviti nastanka zavarovalnega primera ali obsega poškodovanja zavarovane stvari.

32. člen - IZVEDENSKI IN PRITOŽBENI POSTOPEK

- (1) Vsaka pogodbeni stranka lahko zahteva, naj določena sporna dejstva ugotavljajo izvedenci.
- (2) Vsaka stranka imenuje enega izvedenca izmed oseb, ki s strankami niso v delovnem razmerju. Imenovana izvedenca pred začetkom dela imenujeta tretjega izvedenca, ki da svoje mnenje le, kadar so ugotovitve prvih dveh izvedencev različne in le v mejah njihovih ugotovitev.
- (3) Vsaka stranka nosi stroške za izvedenca, ki ga je imenovala, za tretjega izvedenca nosi vsaka stranka polovico stroškov.
- (4) Ugotovitve izvedencev so obvezne za obe strani.
- (5) Zoper poravnalno ponudbo zavarovalnice ali odklonitev zahtevka je dovoljena pisna pritožba na pritožbeno komisijo zavarovalnice. Pritožba se vložijo pri tisti organizacijski enoti zavarovalnice, ki je zahtevke obravnavala.
- (6) Zavarovalnica obravnava tudi pritožbe, v katerih se zatrjuje kršitev poslovne morale. Pritožba se vložijo pri tisti organizacijski enoti zavarovalnice, pri kateri naj bi kršitev nastala.

33. člen - IZSLEDITEV UKRADENIH STVARI

- (1) Če zavarovanec kakorkoli izve, kje so ukradene stvari, mora s sodelovanjem pristojnih organov za notranje zadeve nemudoma ukreniti vse potrebno, da ugotovi istovetnost teh stvari in da jih dobi čimprej nazaj ter o tem takoj obvestiti zavarovalnico.
- (2) Če zavarovanec še ni prejel zavarovalnine za najdene stvari, jih mora prevzeti. Če so stvari poškodovane, se škoda obračuna po določilih 20. člena teh pogojev.
- (3) Če je zavarovanec že prejel zavarovalnino, preden je zvedel, kje so ukradene stvari, jih lahko, če so najdene, zahteva zase, pri tem pa mora zavarovalnici vrniti zavarovalnino, prejeto za stvari, ki so bile najdene nepoškodovane. Če pa so najdene stvari poškodovane, jih zavarovanec lahko zahteva zase po sporazumno določeni vrednosti in mora vrniti zavarovalnici ustrezajoči del zavarovalnine. Če zavarovanec teh stvari noče sprejeti, preidejo v last zavarovalnice. Če zavarovalnica s prodajo doseže izkupiček, ki presega znesek izplačane zavarovalnine in prodajnih stroškov, se ta presežek prizna zavarovancu.

34. člen - ZAVAROVANJE PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- (1) Po zavarovalnem primeru, pri katerem so bile zavarovane stvari poškodovane, se zavarovalno razmerje nadaljuje brez spremembe.
- (2) Za stvari, ki po zavarovalni pogodbi veljajo za uničene, zavarovanje po zavarovalnem primeru preneha.

35. člen - SPREMEMBA ZAVAROVALNIH POGOJEV ALI PREMIJSKEGA CENIKA

- (1) Če zavarovalnica spremeni zavarovalne pogoje ali premijski cenik, mora o spremembi obvestiti zavarovalca vsaj 60 dni pred potekom tekočega zavarovalnega leta.
- (2) Zavarovalec ima pravico, da v 60 dneh po prejemu obvestila zavarovalno pogodbo odpove. Pogodba preneha veljati s potekom tekočega zavarovalnega leta.
- (3) Če zavarovalec zavarovalne pogodbe ne odpove, se ta z začetkom prihodnjega leta spremeni v skladu z novimi zavarovalnimi pogoji ali premijskim cenikom.

36. člen - SPREMEMBA NASLOVA

- (1) Zavarovalec mora obvestiti zavarovalnico o spremembi naslova svojega stanovanja ali svojega imena v 15 dneh od dneva spremembe.
- (2) Če je zavarovalec spremenil naslov stanovanja ali svoje ime, pa tega ni sporočil zavarovalnici, zadošča, da zavarovalnica obvestilo, ki ga mora sporočiti zavarovalcu, pošlje na naslov njegovega zadnjega znanega stanovanja ali ga naslovi na zadnje znano ime.

37. člen - NAČIN OBVEŠČANJA

- (1) Dogovori o vsebini zavarovalne pogodbe so veljavni le, če so sklenjeni v pisni obliki.
- (2) Vsa obvestila in izjave, ki jih je treba dati po določbah zavarovalne pogodbe, morajo biti pisne.
- (3) Obvestilo ali izjava je dana pravočasno, če se pred koncem roka pošlje s priporočenim pismom.
- (4) Izjava, ki jo je treba dati drugemu, velja šele tedaj, ko jo ta prejme.

38. člen - UPORABA ZAKONA

Za razmerje med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani se uporabljajo tudi določila Obligacijskega zakonika.

39. člen - PRISTOJNOST V PRIMERU SPORA

Spore med zavarovalcem oziroma zavarovancem na eni in zavarovalnico na drugi strani rešuje sodišče, pristojno po kraju sklenitve zavarovalne pogodbe, ali po posebnem dogovoru Arbitraža pri Zavarovalnici Triglav, d.d., ali pa po posebnem dogovoru Mediacijski center pri Slovenskem zavarovalnem združenju.

V. odsek - ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI

13. člen - ZAVAROVANE NEVARNOSTI

- (1) Zavarovalnica krije odgovornost zavarovanca za škodo, ki jo tretje osebe uveljavljajo s civilno pravnimi odškodninskimi zahtevki proti zavarovancu zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka (nesreče), ki ima za posledico:
  - 1) telesne poškodbe, obolenje ali smrt osebe (poškodovanje oseb);
  - 2) uničenje ali poškodbo (poškodovanje stvari).
- (2) Krita je odgovornost zavarovanca:
  - 1) kot zasebnika v vsakdanjem življenju, vendar ne pri opravljanju obrtne ali kake druge dejavnosti, razen dejavnosti domačega turizma (kmečki in obmorski turizem z največ tremi tujskimi sobami s pritlikinami in raznih dejavnosti (konjičkov), ki ne služijo v pridobitne namene;
  - 2) kot lastnika, uporabnika in najemnika etažne lastnine, navedene v zavarovalni polici, ali pomožnih gradbenih objektov, opredeljenih v II. odseku, ter dvorišča in vrta ob njih;
  - 3) kot delodajalca delavcev, zaposlenih v gospodinjstvu;
  - 4) za škode iz posesti in uporabe kolesa brez motorja;
  - 5) pri ukvarjanju s športom, razen športa, s katerim se ukvarja poklicno, kot tudi ne športa, ki je vezan na uporabo motornega vozila katerekoli vrste, jadralskega športa, lova in borilnih športov (boks, sabljanje, rokoborba, judo, karate ipd.);
  - 6) kot imetnika živali, razen če jih uporablja v pridobitne namene;
  - 7) za škode pri uporabi orožja, za katerega ima uradno dovoljenje. Odgovornost za škode, nastale pri uporabi lovskega orožja, je krita le, če ne nastanejo med lovom.
- (3) Zavarovanje krije tudi odgovornost:
  - 1) zavarovančevega zakonca ali izvenzakonskega partnerja ter njihovih otrok, sorodnikov in drugih oseb, če te osebe živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu, in sicer v istem obsegu, kot je določeno v prejšnjem odstavku;
  - 2) gospodinjstev delavcev v zvezi z opravljanjem hišnih del, ki so jim zaupana.
- (4) Če je podana solidarna odškodninska odgovornost zavarovanca, zavarovalnica pod pogoji iz tega odseka krije le del obveznosti, ki pade na zavarovanca po delitvi celotne obveznosti med vse solidarno odgovorne osebe.

14. člen - NEZAVAROVANE NEVARNOSTI

- (1) Zavarovalnica ne jamči in ne povrne škode:
  - 1) ki po pogodbi ali po posebnem dogovoru presegajo obseg obveznosti, ki izvira iz pravnih predpisov o odgovornosti;
  - 2) iz naslova posesti tistega dela stanovanjske hiše ali pomožnih gradbenih objektov, ki se uporablja za opravljanje obrtne ali kake druge pridobitne dejavnosti;
  - 3) če jo zavarovanec, njegov zakonec ali izvenzakonski partner oziroma otroci, sorodniki ali druge osebe, ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu, povzročijo namerno, razen če je škodo namerno povzročila zavarovančeva gospodinjstvena pomočnica;
  - 4) nastale v zvezi s posestjo ali uporabo motornih vozil in drugih vozil na motorni pogon (traktorjev, samovoznih delovnih strojev), zračnih in vodnih plovil. Ta izključitev pa ne velja za kosilnice na motorni pogon, če se uporabljajo na način, da uporabnik hodi poleg njih, za otroške igrače, če gre za motorna vozila niti za radijsko vodene modele letal, čolnov in avtov;
  - 5) ki jo utrpi zavarovanec, njegov zakonec ali izvenzakonski partner, otroci, sorodniki ter ostale osebe, ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu;
  - 6) nastale na zavarovančevem premoženju (kot na primer etažni lastnini ali pomožnih gradbenih objektih, opremi ipd.);
  - 7) na stvareh ali na opravljenih delih, ki jih je zavarovanec ali kaka druga oseba po njegovem nalogu ali za njegov račun izdelal ali predal, če je vzrok škode v izdelavi ali izročitvi (predaji);
  - 8) ki so jo povzročili izdelki z napako;
  - 9) na tujih stvareh, ki jo je povzročil zavarovanec pri opravljanju obrtne ali druge dejavnosti;
  - 10) ki je posledica onesnaženja zraka, vode in zemlje;
  - 11) na tujih stvareh, ki jih je zavarovanec vzel v zakup, uporabo, na posodo, čuvanje, prenos ipd.;
  - 12) ki na stvareh nastaja dalj časa zaradi:
    - trajnega delovanja toplote, plina, dima, saj, prahu, pare, vlage ali padavin, kakor tudi zaradi plesnivosti, tresenja, ropota ipd.;
    - premikanja zemeljskih plasti;
    - poplave in podzemnih voda;
  - 13) ki v primeru solidarne odgovornosti presega del obveznosti, ki pade na zavarovanca po delitvi celotne obveznosti med vse solidarno odgovorne osebe;

- 14) zaradi odškodninskih (regresnih) zahtevkov zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zavarovalnic iz zdravstvenega zavarovanja ter ostalih posrednih oškodovancev.

15. člen - ZAVAROVALNA VSOTA

- (1) Jamstvo zavarovalnice za posamezni zavarovalni primer je določeno z višino dogovorjene zavarovalne vsote, ki znaša:
  - 1) v primeru sklenitve dogovornega paketa A 5.000 EUR;
  - 2) v primeru sklenitve dogovornega paketa B 25.000 EUR;
  - 3) v primeru sklenitve dogovornega paketa C 50.000 EUR.
- (2) Zavarovalno kritje je dodatno omejeno:
  - 1) za škode, ki jih utrpijo gosti, ki pridejo k zavarovancu na zasebni obisk (npr. prijatelji, sorodniki) ali z namenom nudenja midsosedske oziroma prijateljske pomoči, in sicer:
    - v primeru sklenitve paketa A ali B z zavarovalno vsoto 650 EUR;
    - v primeru sklenitve paketa C z zavarovalno vsoto 1.300 EUR.
  - 2) za škode zaradi natega ali zvina vratne, prsne in ledvene hrbtenice, razen če je medicinsko ugotovljena poškodba hrbteničnega skeleta ali premik med korpusi vretenca, večji od treh milimetrov, in sicer z zavarovalno vsoto 650 EUR.
- (3) Zavarovalnica izplača iz vseh zavarovalnih primerov v enem zavarovalnem letu skupaj odškodnine, ki znašajo največ dvakratno dogovorjeno zavarovalno vsoto (letni agregat).

16. člen - ZAVAROVALNI PRIMER

- (1) Zavarovalnica ima obveznost samo tedaj, če je do zavarovalnega primera prišlo v času trajanja zavarovanja.
- (2) Šteje se, da je nastal zavarovalni primer v trenutku, ko je nastal škodni dogodek, zaradi katerega bi se lahko uveljavljal odškodninski zahtevek proti zavarovancu.
- (3) Ne glede na število poškodovanih oseb oziroma poškodovanih stvari se vsi škodni dogodki, ki imajo isti vzrok, štejejo kot en zavarovalni primer, ki je nastal, ko je nastal prvi škodni dogodek te vrste, ne glede na to, kdaj so posamezni škodni dogodki dejansko nastali.

17. člen - SOUDELEŽBA ZAVAROVANCA

Zavarovanec je pri vsakem zavarovalnem primeru soudeležen z odbitno franšizo v višini 10 % od sestavin za izračun dajatev zavarovalnice, vendar ne manj kot 100 EUR in ne več kot 500 EUR.

VI. odsek - ZAVAROVANJE DOMSKE ASISTENCE

18. člen - PREDMET ZAVAROVANJA

- (1) Zavarovalnica s tem zavarovanjem organizira pomoč v nujnem primeru, ki zahteva določene obrtniške storitve, storitev varovanja stanovanja, storitev prevoza in začasne namestitve, storitev odpiranja vhodnih vrat stanovanja, informacije o začasnih selitvi, informacije o veterinarskih storitvah, informacije o storitvah drugih strokovnjakov in posredovanje informacij zavarovancu oziroma upravičencem informacij o postopku pri reševanju posledic nujnega primera. Stroški asistenčnega centra so kriti s tem zavarovanjem.
- (2) Zavarovalnica zavarovancu v nujnem primeru zagotavlja naslednje obrtniške storitve:
  - 1) inštalaterja pri okvarah vodovoda ali kanalizacije;
  - 2) elektroinštalaterja pri okvarah električne napeljave;
  - 3) inštalaterja pri okvarah ogrevalnega sistema;
  - 4) inštalaterja pri okvarah klimatske naprave;
  - 5) krovca pri poškodbah strehe ali ostrešja;
  - 6) mizarja ali ključavničarja pri poškodbah vrat in oken;
  - 7) steklarja pri razbitju zunanjih stekel;
  - 8) čistilnega servisa.

19. člen - OMEJITVE IN IZKLJUČITVE

- (1) Zavarovalnica ne zagotavlja storitev in ne krije stroškov:
  - 1) če asistenčni center ni bil pravočasno obveščen o nujnem primeru oziroma če zavarovanec ali upravičenec ni poklical asistenčnega centra, ko je ugotovil nujni primer;
  - 2) če je posledice nujnega primera odpravil zavarovanec, upravičenec ali izvajalec, ki ga ni napotil asistenčni center;
  - 3) na objektih, ki niso predmet te zavarovalne pogodbe;
  - 4) če je nujni primer posledica očitnega zanemarjanja vzdrževanja, dotrajanosti ali izrabljenosti.
- (2) Zavarovalnica zagotavlja storitev, ne krije pa stroškov, če nujni primer nastane v času, v katerem storitev zagotavlja garant.

- (3) Zavarovanje domske asistence ne krije:
- 1) dogodkov, do katerih pride zaradi vojne, vojnih uporov, vstaj ali terorističnih dejanj, jedrske reakcije, jedrske radiacije ali radioaktivne kontaminacije ali potresa;
  - 2) primerov, če zavarovanec oziroma upravičenec podajo lažne podatke o okoliščinah asistenčnega primera.

20. člen - OMEJITEV ZAVAROVALNEGA KRITJA

- (1) Zavarovanje domske asistence v enem zavarovalnem letu zagotavlja storitve za največ šest nujnih primerov.
- (2) Zavarovalnica pri obrtniških storitvah, kjer zagotavlja pomoč v nujnem primeru, krije potne stroške izvajalca storitve v celoti in njegovi prvi dve in pol delovni uri, ne krije pa materiala. V primeru sklenitve paketa B ali C krije zavarovanje tudi potrošni material (kot na primer razna tesnila, spojke,...) do višine 10 EUR po asistenčnem primeru.
- (3) Zavarovalnica krije stroške nadzora za največ 24 ur. Kadar je varovanje stanovanja potrebno zaradi vloma, zavarovalnica zagotovi varovanje najdlje do prihoda mizarja, ki ga napoti zavarovalnica, ali do odklonitve namestitve začasne zapore stanovanja, bodisi mizarju bodisi zavarovalnici.
- (4) Zavarovalnica krije stroške prevoza od večstanovanjske zgradbe do mesta začasne nastanitve največ v višini do 75 EUR (vključno z DDV) in stroške začasne namestitve v višini do 75 EUR (vključno z DDV) za vsakega upravičenca.

VII. odsek - OPREDELITEV ZAVAROVALNIH KRITIJ ZA ETAŽNO LASTNINO VEČSTANOVANJSKE ZGRADBE IN STANOVANJSKE PREMIČNINE

21. člen - POŽAR

- (1) Požar je ogenj, ki nastane zunaj določenega ognjišča ali to zapusti in je sposoben, da se širi s svojo lastno močjo.
- (2) Ne šteje se, da je nastal požar, če je zavarovana stvar uničena ali poškodovana, ker je:
- 1) bila izpostavljena koristnemu ognju ali toploti zaradi obdelave, predelave ali v druge namene (npr. pri likanju, sušenju, praženju, peki, kuhanju, segrevanju, dimljenju ipd.) ali zaradi tega, ker je stvar padla ali jo je kdo vrgel v ognjišče (peč, štedilnik ipd.) ali nanj;
  - 2) pregorela, se osmodila ali ožgala zaradi cigarete, žerjavice, svetilke, peči in podobnega.
- (3) Zavarovanje ne krije škode na dimnikih, ki nastane ob njihovi uporabi.

22. člen - STRELA

- (1) Zavarovanje krije škodo, ki jo na zavarovanih stvareh povzroči strela s toplotno in rušilno močjo, ali ki nastane zaradi udarca predmetov, ki jih je strela podrla ali vrgla na zavarovano stvar.
- (2) Zavarovanje ne krije škode:
- 1) na električnih strojih, aparatih in električnih vodih zaradi delovanja električnega toka, pregrevanja zaradi preobremenitve in atmosferskih vplivov (statičnih napetosti in indukcije zaradi atmosferskih izpraznitev in podobnih pojavov);
  - 2) ki jo povzroči strela s prenosom električne energije po električnih vodih, kakor tudi ne škode na varovalkah katerekoli vrste, zaščitnih stikalih, odvodnikih prenapetosti, strelovodih in podobnih napravah, ki nastane ob njihovem delovanju.

23. člen - EKSPLOZIJA

- (1) Eksplozija je nenadna sprostitve sile, ki nastane zaradi težnje pare in plinov po raztezanju. Pri posodah (kotlih, ceveh ipd.) se šteje za eksplozijo, če stena posode popusti v tolikšni meri, da se pritisk v posodi v trenutku izenači z zunanjim pritiskom.
- (2) Zavarovanje ne krije škode zaradi:
- 1) miniranja, ki ga opravi zavarovanec, ali zaradi dovoljenega miniranja, ki ga opravijo drugi;
  - 2) vzbuha iz peči in podobnih naprav;
  - 3) eksplozije biološkega izvora;
  - 4) preboja zvočnega zidu;
  - 5) eksplozije, ki nastane v posodah pod pritiskom (kotlih, ceveh ipd.), zaradi dotrajanosti, izrabljenosti ali prevelike količine rje, kotlovca ali usedlin na posodi; krita pa je škoda na drugih zavarovanih stvareh zaradi eksplozije posode.

24. člen - VIHAR

- (1) Vihar je veter s hitrostjo najmanj 17,2 m v sekundi ali 62 km na uro (8. stopnja po Beaufortovi lestvici). Šteje se, da je bil vihar, če je veter v kraju, kjer je poškodovana stvar, lomil veje in debla ali poškodoval dobro vzdrževane zgradbe. Če je hitrost vetra dvomljiva, jo mora zavarovanec dokazati s podatki Agencije RS za okolje.
- (2) Zavarovanje krije le škodo, ki nastane zaradi neposrednega delovanja viharja ali neposrednega udarca predmetov, ki jih je na zavarovano stvar podrl ali vrgel vihar. Krita je tudi škoda, ki nastane zaradi zamakanja padavin skozi odprtine, ki jih je napravil vihar.
- (3) Zavarovanje ne krije škode:
- 1) zaradi zanašanja dežja, toče, snega ali drugih stvari skozi odprta okna ali druge odprtine na zgradbah, razen zanašanja skozi odprtine, ki jih je napravil vihar;
  - 2) zaradi dežja in drugih padavin, ki jo te povzročijo na stvareh na prostem, pod nadstrešnicami in v odprtih zgradbah in vozilih za prevoz stvari pri preselitvi;
  - 3) zaradi snežnih zemetov ali teže snega;
  - 4) na zgradbi, ki ni zgrajena na način, ki je v kraju v navadi ali je slabo vzdrževana ali dotrajana;
  - 5) na razprostrtih plastičnih folijah;
  - 6) na platnenih nadstreških, vključno z mehanizmi in konstrukcijo, ki se držijo zgradb ali so prostostoječi.

25. člen - TOČA

- (1) Zavarovanje krije škodo, ki nastane, kadar toča z udarcem poškoduje zavarovano stvar, tako da jo razbije, prebije, odkruši, ali pa zavarovana stvar zaradi udarca poči ali spremeni obliko. Krita je tudi škoda, ki nastane zaradi zamakanja padavin skozi odprtine, ki jih je napravila toča.
- (2) Zavarovanje ne krije škode:
- 1) na razprostrtih plastičnih folijah ter na slabo vzdrževanih in dotrajanih zgradbah;
  - 2) na platnenih nadstreških, vključno z mehanizmi in konstrukcijo, ki se držijo zgradb ali so prostostoječi

26. člen - UDAREC ZAVAROVANČEVEGA MOTORNEGA VOZILA

Zavarovanje krije samo škodo, ki nastane na zavarovanih zgradbah zaradi udarca zavarovančevega motornega vozila ali zavarovančevega premičnega delovnega stroja.

27. člen - PADEC LETALA

- (1) Zavarovanje krije škodo, ki nastane, kadar letalo katerekoli vrste (motorno ali jadralno, helikopter, raketa, balon ipd.) pade na zavarovano stvar ali udari vanjo.
- (2) Šteje se, da je nastal zavarovalni primer, če je zavarovano stvar uničilo ali poškodovalo letalo, njegovi deli ali predmeti iz njega.

28. člen - MANIFESTACIJA IN DEMONSTRACIJA

- (1) Manifestacija oziroma demonstracija je organizirano ali spontano javno izražanje razpoloženja skupine ljudi. Krite so samo tiste škode, ki so nastale zaradi manifestacij oziroma demonstracij, dovoljenih od pristojnih državnih organov.
- (2) Šteje se, da je nastal zavarovalni primer, če so manifestanti oziroma demonstranti uničili ali poškodovali zavarovane stvari (razbijanje, rušenje, demoliranje, požiganje ipd.),

29. člen - IZLIV VODE

- (1) Zavarovanje krije škodo zaradi:
- 1) izliva vode iz vodovodnih ali odvodnih (kanalizacijskih) cevi, ali iz naprav za toplovodno in parno gretje, ali drugih naprav, priključenih na cevovodno omrežje, do katerega je prišlo zaradi poškodovanja ali zamašitve (loma, počenja ali zatajitve naprave za upravljanje in varnost) teh cevi in naprav;
  - 2) nepričakovanega izbruha pare iz naprav za toplovodno in parno gretje;
  - 3) izliva vode iz odprtih pip zunaj zavarovančevega stanovanja, pomožnih prostorov etažne lastnine ali pomožnih gradbenih objektov.
- (2) V smislu (1) odstavka tega člena krije zavarovanje tudi škodo zaradi izliva vode iz sprinklerske gasilne naprave.
- (3) Zavarovanje krije pri paketih B in C tudi škodo na samih vodovodnih in odvodnih ceveh, napravah ter kotlih zaradi loma ali počenja.
- (4) Zavarovanje ne krije škode:
- 1) zaradi izliva vode iz odprtih pip v zavarovančevem stanovanju, pomožnih prostorih etažne lastnine ali pomožnih gradbenih objektih;

POSEBNI POGOJI ZA ZAVAROVANJE INDIVIDUALNIH HIŠ IN ETAŽNE LASTNINE EKSKLUZIVNO KRITJE

(P-HI-EKS-01)

Del A: Požarno zavarovanje

- Člen 1 Katere nevarnosti in škode so zavarovane?
- Člen 2 Katere stvari in stroški so zavarovani?

Del B: Zavarovanje izliva vode

- Člen 3 Katere nevarnosti in škode so zavarovane?
- Člen 4 Katere stvari in stroški so zavarovani?
- Člen 5 Katere posebne spremembe rizika je potrebno prijaviti?

Del C: Zavarovanje proti viharju

- Člen 6 Katere nevarnosti in škode so zavarovane?
- Člen 7 Katere stvari in stroški so zavarovani?

Del D: Splošna določila zavarovanja proti požaru, proti izlivu vode in viharju.

- Člen 8 Katere škode niso zavarovane?
- Člen 9 Kje velja zavarovanje?
- Člen 10 Kaj se v škodnem primeru nadomesti?
- Člen 11 Kaj mora zavarovanec storiti v škodnem primeru?
- Člen 12 Katere varnostne predpise mora zavarovanec upoštevati?
- Člen 13 Izvedenski postopek.

Del E: Zavarovanje stekla

- Člen 14 - Katere nevarnosti in škode so zavarovane?
- Člen 15 - Katere stvari in stroški so zavarovani?
- Člen 16 - Kje velja zavarovanje?
- Člen 17 - Kaj se nadomesti v škodnem primeru?
- Člen 18 - Kaj je dolžan zavarovanec storiti v škodnem primeru?
- Člen 19 - Katere varnostne predpise mora upoštevati zavarovanec?
- Člen 20 - Regres, zavarovalna vsota po škodnem primeru

Del F: Zavarovanje odgovornosti

- Člen 21 - Kdo je zavarovan?
- Člen 22 - Katere nevarnosti so zavarovane?
- Člen 23 - Za kaj ne velja zavarovanje?
- Člen 24 - Kje je zavarovanje veljavno?
- Člen 25 - Za katero časovno obdobje je zavarovanje veljavno?
- Člen 26 - Katere dajatve izplača zavarovalec?
- Člen 27 - Kaj mora zavarovanec v zavarovalnem primeru storiti?

Del G: Klavzule za zavarovanje individualnih hiš in etažne lastnine ekskluzivno kritje

Del H: Zavarovanje posamičnih zavarovalnih vrst

Del I: Dodatno zavarovanje sistema za ogrevanje

DEL A - POŽARNO ZAVAROVANJE

Člen 1 Katere nevarnosti in škode so zavarovane?

Zavarovane so škode zaradi požara, udara strele, eksplozije, padca ali naleta zračnih ali vesoljskih plovil ali njihovih delov; in sicer

- zaradi neposrednega učinkovanja neke zavarovane nevarnosti;
- zaradi neizogibne posledice nekega zavarovanega škodnega dogodka;
- zaradi gašenja, rušenja ali pospravljanja škodnega mesta pri nekem škodnem dogodku;
- zaradi izginotja zavarovanih stvari med nekim zavarovanim škodnim dogodkom.

1.1 Požar je ogenj, ki se z lastno močjo nenamensko razširi.

Zavarovane niso:

- škode na zavarovanih stvareh, če so bile te izpostavljene ognju ali vročini zaradi namenske toplotne obdelave;
- škode zaradi osmojenja;
- škode na električnih aparatih zaradi energije električnega toka z ali brez svetlobnega pojava.

2. Udar strele je škodljiva moč ali toplotni učinek strele, kadar udari neposredno v zavarovane stvari.

Zavarovane niso škode zaradi kakršnega drugega (posrednega) učinka udara strele na zavarovane stvari.

3. Eksplozija je nenadni izbruh moči, temelječ na razširitvi plinov ali par. Zavarovane niso škode zaradi podpritiska (implozija).

Člen 2 Katere stvari in stroški so zavarovani?

1. Zavarovane stvari

Zavarovane so zgradbe, navedene v zavarovalni pogodbi ali siceršnje posebej dogovorjene stvari, ki pripadajo zavarovancu, ali so mu bile predane s pridržkom lastnine ali zastavljene.

Za zavarovanje tuje lastnine je potreben poseben dogovor.

1.1 K zgradbam štejejo:

- zgradba v ožjem smislu nad in pod nivojem zemlje;
- sestavni deli zgradb, ki so dodatno vgrajeni v zgradbo in/ali so z njo trdno (in trajno) povezani.

1.2 K sestavnim delom zgradb štejejo tudi:

- električne in plinske napeljave skupno s pripadajočimi merilnimi aparati;
- vodovodne inštalacije skupno s pripadajočimi merilnimi aparati kot tudi z armaturami, črpalkami, filtri in priborom;
- sanitarne naprave in naprave za odplake;
- naprave za gretje, pripravo tople vode, zračenje in klima naprave;
- dvigala;
- žaluzije, rolete in obloge balkonov;
- zunanje antene;
- notranje telefonske zveze, alarmne naprave, naprave za zaščito pred strelo in naprave za javljanje požara;

1.3 Za stanovanjsko opremo veljajo določila Posebnih pogojev za stanovanjsko zavarovanje.

2. Zavarovani stroški

2.1 Stroški znižanja škode: To so stroški, ki jih je zavarovanec porabil za ukrepe za možno znižanje škode v škodnem primeru.

2.2 Stroški gašenja požara.

2.3 Stroški pospravljanja in rušenja: To so stroški (le če zadevajo zavarovane stvari)

- za rušenje poškodovanih ostankov;
- za pospravljanje in čiščenje mesta škode;
- za odvoz grušča in ne več uporabnih ostankov do najbližjega primernega odlagališča;
- za deponijo teh stvari vključno s potrebnimi dajatvami.

2.4 Stroški zaradi izgube najemnine: To so stroški, ki nastanejo tako, da lahko najemnik nekega stanovanja v zavarovani zgradbi v celoti ali delno odklanja plačilo najemnine vključno z obratovalnimi stroški na osnovi zakona ali najemne pogodbe zaradi poškodovanja zavarovane zgradbe.

2.5 Stroški demontaže/ponovne montaže, premikanja in zaščite: To so stroški za neizogibno odstranitev in ponovno montažo stanovanjske opreme ali drugih stvari, če je to potrebno za odpravo škode, za katero je zavarovalnica dolžna plačati odškodnino.

2.6 Stroški odstranjevanja odpadkov: To so stroški za potrebno preiskavo in obdelavo zavarovanih stvari in njihovi ostankov po Posebnem pogoju, da se jih pripravi za deponijo

3. Nezavarovani stroški

3.1 Stroški gašenja gasilskih enot, ali drugih zavezancev za pomoč.

3.2 Stroški, ki nastanejo zaradi zdravstvenih okvar pri izvrševanju reševalne dolžnosti.

DEL B - ZAVAROVANJE IZLIVA VODE

Člen 3 Katere nevarnosti in škode so zavarovane?

1. Zavarovane so škode zaradi izliva vode iz dovodnih in odvodnih cevi naprav za oskrbo z vodo, za gretje in klima naprav in/ali iz priključenih naprav; in sicer
  - zaradi neposrednega učinkovanja neke zavarovane nevarnosti;
  - zaradi neizogibne posledice nekega zavarovanega škodnega dogodka.
2. Zavarovalno varstvo zajema nadalje
  - 2.1 Škode zaradi loma na v tč. 1 opredeljenih ceveh znotraj zavarovane zgradbe kot tudi na dovodnih ceveh izven zgradbe na zavarovanem zemljišču.
  - 2.2 Škode zaradi zmrzali na v tč. 1 opredeljenih ceveh in/ali priključenih napravah in armaturah.
  - 2.3 Škode zaradi korozije, obrabe in izrabe;
  - 2.4 Škode na priključenih napravah in armaturah, ki nastanejo med odpravo škode zaradi loma cevi;
  - 2.5 Škode zamašitve na odvodnih ceveh;
  - 2.6 Škode na zaprtih toplovodnih in klimatskih sistemih izven zavarovane stavbe.
3. Zavarovane niso
  - 3.1 Škode, ki so nastale pred pričetkom zavarovalnega varstva, tudi če se pojavijo šele po pričetku zavarovalnega varstva;
  - 3.2 Škode zaradi talnice ali visoke vode, nevihtnih padavin.
  - 3.3 Škode zaradi lesne gnilobe, trohnobe ali tvorbe gob.
  - 3.4 Škode zaradi potresa, zemeljskega plazju, ugreza tal ali izrednih naravnih dogodkov;

Člen 4 Katere stvari in stroški so zavarovani?

1. Zavarovane stvari
Zavarovane so zgradbe, navedene v zavarovalni pogodbi ali posebej dogovorjene stvari (v ostalem veljajo določila člena 2, točka 1).
  - 1.1. Pri odpravi škode zaradi loma na cevem sistemu se stroški menjave cevi in nujno potrebnih dodatnih del s tem v zvezi nadomestijo do obsega 2 metrov dolžine. V kolikor je ta obseg prekoračen, se odškodnina sorazmerno zmanjša.
  - 1.2. Tapete, slikarije, tekstilne, lesene stenske in talne obloge in takšne iz umetne mase so zavarovane po trenutni vrednosti.
2. Zavarovani stroški
  - 2.1 Stroški znižanja škode: To so stroški za ukrepe, ki jih je zavarovanec povzročil v škodnem primeru za možno znižanje škode.
  - 2.2 Stroški odtajanja
  - 2.3 Stroški iskanja: To so stroški najdenja in obnove škodnega mesta pri škodi loma na ceveh.
  - 2.4 Stroški pospravljanja in rušenja: To so stroški (v kolikor zadevajo zavarovane stvari):
    - za rušenje poškodovanih ostankov in pospravljanje škodnega mesta;
    - za odvoz grušča in neuporabnih ostankov do najbližjega primernege in dovoljenega odlagališča;
    - za deponijo teh stvari vključno s potrebnimi dajatvami.
  - 2.5 Stroški čiščenja in pokrivanja: To so stroški za čiščenje škodnega mesta in za preprečitev onesnaženja na zavarovanih stvareh.
  - 2.6 Stroški demontaže in ponovne montaže: To so stroški za neizogibno odstranitev in ponovno montažo stanovanjske opreme ali drugih stvari, če je to potrebno za odpravo škode, za katero je zavarovalnica dolžna plačati odškodnino.
  - 2.7 Stroški zaradi izgube najemnine: To so stroški, ki nastanejo tako, da lahko najemnik nekega stanovanja v zavarovani zgradbi v celoti ali delno odklanja plačilo najemnine vključno z obratovalnimi stroški na osnovi zakona ali najemne pogodbe zaradi poškodovanja zavarovane zgradbe.
  - 2.8 Stroški odstranjevanja odpadkov: to so stroški za potrebno preiskavo in obdelavo zavarovanih stvari in njihovih ostankov po Posebnem pogoju, da se jih pripravi za deponijo.

Člen 5 Katere posebne spremembe rizikov morajo biti prijavljene?

Naslednja oprema predstavlja povišanje nevarnosti in jo mora zato zavarovanec pri vgraditvi prijaviti:

- vodna klima naprava;
- plavalni bazen v ali na stavbi;
- vodno talno gretje;
- vodna solarna naprava;

DEL C - ZAVAROVANJE PROTI VIHARJU

Člen 6 Katere nevarnosti in škode so zavarovane?

1. Zavarovane so škode zaradi viharja, toče, pritiska snega, padanja kamenja ali skal, in zemeljskega plazju;
  - zaradi neposrednega učinkovanja neke zavarovane nevarnosti;
  - zaradi dokazljive neizogibne posledice nekega zavarovanega škodnega dogodka;
  - ki nastanejo s tem, da so deli zavarovanih ali sosednjih zgradb ali drugi predmeti zaradi škodnega dogodka vrženi na zavarovane stvari.
- 1.1 Vihar je veter s hitrostjo več kot 60 km/h.
- 1.2 Toča je vremensko pogojena trdna padavina v obliki ledenih im.
- 1.3 Snežni pritisk je učinkovanje pritiska zaradi naravno nakopičenih ali drsečih snežnih in/ali ledenih mas;
- 1.4 Padanje kamenja ali skal je naravno pogojeno odstopanje in padanje zemeljskih in kamnitih mas na skalnih stenah in strmih pobočjih;
- 1.5 Zemeljski plaz je naravno pogojeno pomikanje zemeljskih in kamnitih mas navzdol po neki pod naravno površino ležeči drči.
2. Zavarovane niso
  - 2.1 Škode zaradi talnice, vlažnosti temeljev, visoke vode, poplave, zajezitve kanala, hudourniških nanosov, plazov in plime zaradi viharja - tudi takrat ne, če to nastopi pri nekem zavarovanem dogodku ali je njegova posledica;
  - 2.2 Škode zaradi padavinske vode in vode iz staljenega ledu razen, če se te nanašajo na zavarovani dogodek po tč. 1 ("neizogibna posledica");
  - 2.3 Škode zaradi premikanja skalnih blokov, delov kamnin ali zemeljskih mas, kadar je bilo to premikanje povzročeno zaradi zasipavanja oz. odkopavanja zemlje, razstreljevanja ali obdelave snovi iz zemeljske notranjosti;
  - 2.4 Škode, ki so nastale zaradi tega, ker so zavarovane stvari bile v razmajanem ali pomanjkljivo vzdrževanem stanju.

Člen 7 Katere stvari in stroški so zavarovani?

1. Zavarovane stvari
Zavarovane so v zavarovalni pogodbi navedene zgradbe ali posebej dogovorjene stvari (v ostalem veljajo določila člena 2, točka 1).
2. Zavarovani stroški
  - 2.1 Stroški znižanja škode: To so stroški za ukrepe, ki jih je zavarovanec povzročil v škodnem primeru za možno znižanje škode.
  - 2.2 Stroški pospravljanja in rušenja: To so stroški (v kolikor zadevajo zavarovane stvari)
    - za rušenje poškodovanih ostankov in pospravljanje škodnega mesta;
    - za odvoz grušča in ne več uporabnih ostankov do najbližjega primernege in dovoljenega odlagališča;
    - za deponijo teh stvari vključno s potrebnimi dajatvami.
  - 2.3 Stroški zaradi izgube najemnine: To so stroški, ki nastanejo tako, da lahko najemnik nekega stanovanja v zavarovani stavbi v celoti ali delno odklanja plačilo najemnine vključno z obratovalnimi stroški na osnovi zakona ali najemne pogodbe zaradi poškodovanja zavarovane zgradbe.
  - 2.4 Stroški demontaže in ponovne montaže: To so stroški za neizogibno odstranitev in ponovno montažo stanovanjske opreme ali drugih stvari, če je to potrebno za odpravo škode, za katero je zavarovalnica dolžna plačati odškodnino.
  - 2.5 Stroški ekološko potrebne obdelave odpadkov: to so stroški za potrebno preiskavo in obdelavo zavarovanih stvari in njihovih ostankov po Posebnem pogoju, da se jih pripravi za deponijo.

3. Nezavarovani stroški

3.1 Stroški gasilcev ali drugih zavezancev za pomoč.

3.2 Stroški, ki nastanejo zaradi zdravstvenih okvar pri izvrševanju reševalne dolžnosti.

DEL D - SPLOŠNA DOLOČILA ZAVAROVANJA PROTI POŽARU, IZLIVU VODE IN VIHARJU

Člen 8 Katere škode nasploh niso zavarovane?

Zavarovane niso škode zaradi

- vojnih dogodkov vseh vrst, notranjih nemirov, upora in vstaje;
- potresa, zemeljskega plazua, ugreza tal in drugih izrednih naravnih dogodkov;
- jedrske energije.
- terorističnih dejanj

Potresno zavarovanje je možno dodatno skleniti ob posebnem dogovoru in doplačilu. Za potresno zavarovanje velja posebna klavzula za zavarovanje proti potresu.

Člen 9 Kje velja zavarovanje?

Zavarovanje velja na kraju zavarovanja po polici

Člen 10 Kaj se v škodnem primeru nadomesti?

Nadomestilo za zavarovane stvari:

1.1 Nadomestijo se

- pri uničenih ali izginulih stvareh nadomestna vrednost v trenutku škodnega primera;
- pri poškodovanih stvareh stroški popravila, vendar največ nadomestna vrednost v trenutku škodnega primera.

Nadomestna vrednost je - v kolikor v zavarovalni pogodbi ni dogovorjeno drugače - nova vrednost oz. proizvodni stroški zavarovanih stvari. Vendar je potrebno upoštevati naslednje omejitve in določila.

1.2 Nadomestna vrednost po novi vrednosti

Nova vrednost neke zgradbe so krajevno običajni stroški njene nove izgradnje vključno s stroški načrtovanja.

Nova vrednost siceršnjih zavarovanih stvari je cena nadomestitve.

1.3 Nadomestna vrednost po trenutni vrednosti če je trenutna vrednost neke zgradbe ali drugih zavarovanih stvari pod 40 % novih proizvodnih stroškov, se nadomesti največ trenutna vrednost!

Trenutna vrednost neke zgradbe ali drugih zavarovanih stvari se ugotovi iz nove vrednosti z odbitkom znižanja vrednosti zaradi starosti in obrabe.

1.4 Vrednost rešenih odpadkov se odšteje, tudi če obstajajo omejitve za ponovno izgradnjo s strani oblasti.

1.5 Pri stvareh umetniške ali zgodovinske vrednosti se nadomesti tržna vrednost.

2. Nadomestilo za zavarovane stroške na prvi rizik

2.1 Splošna določila za zavarovane stroške:

- Stroški znižanja škode so zavarovani brez omejitve v okviru zavarovalne vsote;
- pri ukrepih po nalogu zavarovalnice se ti nadomestijo tudi preko zavarovalne vsote.
- Pri stroških zaradi izgube najemnine se nadomesti v pogodbi o najemu določena najemнина vključno z obratnimi stroški.

Nadomestilo je omejeno na dokazljivo nastalo škodo zavarovancu in se poravnava do konca meseca, v katerem je stanovanje postalo ponovno uporabno (najdalje za 6 mesecev). Ponovno vzpostavitev prostorov v prejšnje stanje zavarovanec ne sme krivdno zavračati.

3. Nadomestilo pri podzavarovanju

3.1 Podzavarovanje obstaja, kadar je zavarovalna vsota nižja kot nadomestna vrednost zavarovane zgradbe oz. zavarovanih stvari. V tem primeru je odškodnina znižana v razmerju zavarovalne vsote do nadomestne vrednosti.

3.2 Podzavarovanje ne stopi v veljavo,

- če nadomestna vrednost ne presega zavarovalne vsote več kot 10 %;
- za vse zneske, ki so v obstoječih pogojih ali v polici označeni z "na prvi rizik".

4. Nadomeščena nista

4.1 Pri stvareh, ki spadajo skupaj, razvrednotenje celotne stvari, ki nastane zaradi poškodovanja ali uničenja posameznih stvari.

4.2 Osebna ljubiteljska vrednost.

5. Rok ponovne izgradnje in nadomestitve

5.1 Zahteva za celotno odškodnino po novi vrednosti na osnovi točk 1 in 3 obstaja samo pod predpostavka, da
- se ta celotna odškodnina uporabi za nadomestitev ali obnovo zgradbe/stvari;
- je to zagotovljeno v 3 letih po škodnem primeru

V nasprotnem primeru se nadomesti samo prodajna vrednost, največ trenutna vrednost.

Prodajna vrednost neke zgradbe je dosegljiva prodajna cena, pri čemer ni upoštevana vrednost zemljišča.

5.2 Kolikor zavarovanec dokaže, da je obnova zgradbe na dosedanjem mestu uradno prepovedana, tedaj zadostuje obnova na nekem drugem mestu znotraj Slovenije

5.3 Stroški po točki 2 se nadomestijo samo, če so dejansko tudi nastali, in so prav tako podvrženi triletnemu roku.

7. Zavarovalna vsota

Če ni drugače dogovorjeno, se zavarovalna vsota ne zniža s tem, ko je bila plačana odškodnina

Člen 11 Kaj je dolžan zavarovanec storiti v škodnem primeru?

1. Zmanjšanje škode

Zavarovanec je dolžan po možnosti skrbeti za ohranitev in rešitev zavarovanih stvari in upoštevati vsakokratna navodila zavarovalnice.

2. Prijava škode

2.1 Škodo je potrebno nemudoma sporočiti zavarovalnici.

2.2 Škode zaradi požara je potrebno takoj prijaviti varnostnim organom.

Pred preiskavo s strani varnostnih organov lahko zavarovanec brez soglasja zavarovalnice spremeni stanje škode samo, če je to brezpogojno potrebno zaradi zmanjšanja škode.

3. Pojasnitev škode

3.1 Zavarovalnici je potrebno omogočiti vsako preiskavo glede vzroka in višine škode ter obsega nadomestila.

3.2 Pri ugotavljanju škode mora zavarovanec sodelovati v smislu pomoči. Na zahtevo je potrebno zavarovalnici dati na razpolago ustrezno dokumentacijo.

3.3 Nadalje lahko zavarovalnica zahteva podatke in dokumentacijo o nadomestitvi stvari.

4. Kdaj zavarovalnica ni dolžna plačati odškodnine

Če zavarovanec prekrši eno izmed obveznosti, navedenih pod točkami 1 - 3 ali obveznost zmanjševanja škode, zavarovalnica ni dolžna plačati odškodnine.

Člen 12 Katere varnostne predpise mora zavarovanec upoštevati?

1. Zakonske in uradne varnostne predpise.

2. Dogovorjene varnostne predpise.

2.1 Zavarovano zgradbo je potrebno redno vzdrževati; to zlasti velja za podstrešje, vodne naprave in priključene naprave.

2.2 V več kot 72 ur neprekinjeno nenaseljenih ali nenadzorovanih zgradbah je potrebno vodne napeljave zapreti. Iz tega so izvzete naprava za gretje v obratovanju, potrebne vodne varnostne priprave, prav tako pa tudi priključki vode za gasilce.

če gretje ni neprekinjeno v obratovanju, je potrebno v primeru nevarnosti zmrzali dodatno

- izprazniti vse napeljave, ki vsebujejo vodo in
- zavarovati vodne napeljave s sredstvi za zaščito pred mrazom ali jih izprazniti.

Člen 13 Izveden ski postopek

Za izvedenski postopek je dodatno k določilom Splošnih pogojev za premoženjska zavarovanja dogovorjeno:

Ugotovitev obeh izvedencev mora vsebovati nadomestno vrednost stvari, ki so prizadete s škodo, pri uničenih in poškodovanih stvareh pa tudi vrednost ostankov. Ugotovitev mora vsebovati na zahtevo enega pogodbenega partnerja tudi seznam zavarovanih stvari, ki niso prizadete s škodo, z njihovo nadomestno vrednostjo.

DEL E - ZAVAROVANJE STEKLA

Člen 14 Katere nevarnosti in škode so zavarovane?

1. Zavarovane so škode zaradi loma stekla

Samo na osnovi posebnega dogovora so zavarovane tudi škode, ki nastanejo zaradi nasilja na javnih zborovanjih in manifestacijah.

2. Zavarovane niso škode

- ki obstajajo samo v praskah, razah ali siceršnjih površinskih poškodbah površine stekla ali nanj nanesenih folij, slikari), napisov ali oblog, tudi oblog ogledal;
- na okovju in okvirih;
- ki nastanejo pred običajno montažo, pri montaži, pri demontaži, pri transportu in popravilih na steklu oz. okovju in okvirih stekla;
- ki nastanejo kot posledica poškodbe stekla;
- ki so nastale zaradi škode od požara ali viharja po členu 1 in 6;
- zaradi potresa, zemeljskega plazu, ugreza tal in drugih izrednih naravnih dogodkov;
- zaradi vojnih dogodkov vsake vrste in notranjih nemirov;
- zaradi jedrske energije;
- terorističnih dejanj

Člen 15 Katere stvari in stroški so zavarovani?

1. Zavarovane stvari

1.1 Zavarovana so vsa stekla zgradbe, katerih površina ne presega 3 m² po steklu. Pri obstoju stanovanjskega zavarovanja pri Generali Zavarovalnici d.d. so zavarovana stekla do 5 m² po steklu.

1.2 Sončni kolektorji so tudi tedaj zavarovani, kadar so izdelani iz umetnih mas (akrilno steklo).

2. Zavarovani niso

2.1 Vsaka vrsta poslovne zasteklitve;

2.2 Tople grede in rastlinjaki;

2.3 Obloge iz steklenih ploščic, slikarije na steklu, svinčene, medeninaste in siceršnje umetniške zasteklitve;

2.4 Steklena notranja oprema kot stenska ogledala, vitrine in podobno.

3. Zavarovani stroški

3.1 Stroški za odstranitev in ponovno pritrditev prepek, ki so nasproti vložiti nadomestnih stekel (zaščitna mreža, zaščitne palice itd.);

3.2 Stroški nujno potrebne zasteklitve;

3.3 Doplačila za nad urno delo;

3.4 Stroški za odre, ki so potrebni za zamenjavo stekel;

Člen 16 Kje velja zavarovanje?

Zavarovanje velja samo za zasteklitve na tistem mestu, ki je v polici označeno kot zavarovalni kraj.

Člen 17 Kaj se nadomesti v škodnem primeru?

1. Nadomestilo za zavarovane stvari

1.1 Zavarovalnica nadomesti krajevno običajne stroške obnove za zavarovano steklo, ki je prizadeto s škodo. Od nadomestila je potrebno odbiti iztržek, ki bi ga lahko dosegel zavarovanec za uporabljive drobce.

1.2 Kolikor se pri škodah loma na zasteklitvah ugotovi, da robni stik že prej ni tesnil, se nadomesti trenutna vrednost.

1.3 Ne nadomestijo se stroški, zaračunani s strani podjetja za takojšnje zasteklitve ali podobnega ponudnika takih uslug, ki presegajo krajevno običajni obseg.

2. Nadomestilo za zavarovane stroške

Zavarovani stroški se nadomestijo, v kolikor v polici ni drugače dogovorjeno, v okviru zavarovalne vsote.

3. Nadomestilo pri podzavarovanju

Podzavarovanje obstaja, kadar je osnova za izračun premije (to je zavarovalna vsota za zgradbo ali siceršnje zavarovane stvari) nižja kot nadomestna vrednost zavarovane zgradbe ali zavarovanih stvari. V tem primeru je odškodnina znižana v razmerju zavarovalne vsote do nadomestne vrednosti.

Člen 18 Kaj je zavarovanec dolžan storiti v škodnem primeru?

1. Zmanjšanje škode

Zavarovanec je dolžan po možnosti poskrbeti za zmanjšanje škode in preprečitev nadaljnje škode in pri tem upoštevati navodila zavarovalnice.

2. Prijava škode

2.1 Škodo je potrebno takoj potem, ko je bila opažena, sporočiti zavarovalnici.

3. Pojasnitev škode

3.1 Zavarovalnici je potrebno omogočiti vsako podporo glede vzroka in višine škode ter obsega nadomestila. Pri ugotavljanju škode je potrebno sodelovati.

3.2 V kolikor je bila škoda povzročena s strani tretjega, je zavarovanec dolžan skrbeti za ugotovitev te osebe in obvestiti zavarovalnico o povzročitelju in morebitnih pričah.

4. Kdaj zavarovalnica ni dolžna plačati odškodnine

V kolikor zavarovanec prekrši eno izmed obveznosti, navedenih pod točkami 1 - 3, zavarovalnica ni dolžna plačati odškodnine.

Člen 19 Katere varnostne predpise mora zavarovanec upoštevati?

Zavarovanec mora skrbeti za redno vzdrževanje okvirjev in okovja.

Člen 20 Regres, zavarovalna vsota po škodnem dogodku

1. V kolikor zavarovalnica nadomesti škodo zavarovancu ali zavarovancem, preidejo morebitni zahtevki za nadomestilo škode zavarovanca ali zavarovancev do tretjih na zavarovalnico.

2. V kolikor ni dogovorjenega ničesar drugega, se zavarovalna vsota ne zniža s tem, da je bila plačana odškodnina.

DEL F - ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI ZASEBNIKA

Člen 21 Kdo je zavarovan?

Zavarovane osebe so:

- zavarovanec, kakor tudi v skupnem gospodinjstvu živeči zakonec ali življenjski sopotnik;
- njuni mladoletni otroci (tudi vnuki, posvojenci, rejenci in pastorki), ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu. Le-ti so zavarovani samo do dopolnitve 25. leta starosti in samo v primeru, če ne razpolagajo z lastnim gospodinjstvom ali rednimi prihodki;
- druge osebe v primeru, da za zavarovanca opravljajo gospodinjstva dela (za čas opravljanja del pri zavarovancu).

Člen 22 Katere nevarnosti so zavarovane?

1. Zavarovanje velja za izpolnitev upravičenih odškodninskih zahtevkov in za obrambo pred neupravičenimi odškodninskimi zahtevki, ki jih tretje osebe uveljavljajo zoper zavarovane osebe in sicer

- zaradi škod nega dogodka; na podlagi zakonskih odškodninskih določil civilnega prava;
- iz zemljiške posesti,

ki imajo za posledico

- osebne škode (smrti, telesne poškodbe, poškodbe zdravja);
- škode na stvareh (poškodbe in uničenja stvari);
- in iz teh škod izhajajoče nadaljnje premoženjske škode.

Odškodninski zahtevki, ki jih uveljavlja ena ali več oseb in ki temeljijo na istem dogodku oziroma imajo isti vzrok, se štejejo za en škodni dogodek.

2. Posebej je zavarovana tudi zakonska odškodninska odgovornost iz
- nekomercialnega oddajanja prostorov ali stanovanj;
  - nudenja prenočišča tujcem, če ne gre za komercialno dejavnost, vključno z odgovornostjo zavarovanca kot hranitelja prinesenih stvari gostov, ki jim zavarovanec nudi prenočišče (razen za motorna vozila in plovila) vendar samo ob poškodovanju teh stvari ter odškodninsko odgovornostjo za čiste premoženjske škode do višine EUR 2.500.-
  - iz vzdrževanja in uporabe motornih vozil ter zračnih in vodnih plovil, vendar samo v primeru, ko za njihovo vzdrževanje, lastnino, vodenje in uporabo ni potrebna registracija.
  - posesti majhnih (neeksotičnih) domačih živali. Zavarovana je tudi odškodninska odgovornost vsakokratnega imetnika živali. Zavarovanje ne velja za naslednje pasme psov - Pit Bull, American Staffordshire Terrier, Staffordshire Bullterrier, Bulterrier, Tosa Inu, Bullmastiff, Oogo Argentino, Oogue de Boreaux, lila brasileiro, Mastin Espanol, Mastino Napoletano, Mastili, Bandog Rotweiler in Doberman.

Člen 23 Za kaj ne velja zavarovanje?

Zavarovanje ne velja za odškodninsko odgovornost.

- iz poklicne, obrtne ali druge dejavnosti;
- ki na podlagi kake sklenjene pogodbe ali posebnega dogovora presega zakonsko odškodninsko odgovornost;
- za škode, ki so jih zavarovane osebe povzročile protizakonito in naklepno (naklep je enak dejanju ali opustitvi, pri katerem je bilo nastop škode pričakovati, pa je bilo dejanje vseeno storjeno);
- med zavarovanimi osebami in za zahtevke oseb, ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu;
- škode, nastale pri terorističnih ali nasilnih dejanjih, ob javnih zborovanjih, demonstracijah, sprevedih in stavkah;
- škode na stvareh, ki jih je zavarovanec ali zanj delujoče osebe privzele, izposodile, najele, ali vzele v upravljanje oz. v varstvo (tudi v primeru shranjevanja - hrambe kot dodatne dejavnosti);
- zaradi izgube ali izginitja stvari vseh vrst;
- za škode na stvareh zaradi postopne emisije ali postopnega vpliva temperature, plinov, par, tekočin, vlage ali neatmosferskih padavin (kot dim, saje, prah itd.);
- iz vzdrževanja jadrnic, kakor tudi vzdrževanja in upravljanja vodnih skuterjev idr.,
- iz posesti živine, drobnice in drugih živali, razen majhnih neeksotičnih domačih živali;
- lova;

Člen 24 Kje in kdaj je zavarovanje veljavno?

Zavarovanje velja, če škodni dogodek nastopi v Evropi.

Zavarovanje odgovornosti po teh pogojih je podano zgolj subsidiarno, kar pomeni, da je veljavno samo v primeru, ko za tovrstne nevarnosti ne obstoji drugo ustrezno zavarovanje.

Člen 25 Za katero časovno obdobje je zavarovanje veljavno?

Zavarovanje je veljavno za škodne dogodke, ki so se zgodili v času veljavnosti zavarovanja.

Škodni dogodki, ki so sicer nastali v času veljavnosti zavarovanja, njihov vzrok pa izvira iz časa pred začetkom veljavnosti zavarovalne pogodbe, so zavarovani samo tedaj, če zavarovancu ali zavarovalnici pred začetkom veljavnosti zavarovalne pogodbe vzrok, ki je povzročil škodni dogodek, ni bil znan.

Pri osebnih škodah zaradi postopnega vpliva se v dvomu šteje da je zavarovalni primer nastopil, ko zdravnik prvič ugotovi, da je nastala poškodba zdravja.

Člen 26 Katere dajatve izplača zavarovalnica?

Zavarovalnica izplača za osebne škode, materialne škode in iz njih nastale premoženjske škode skupaj največ do EUR 25.000.- na škodni dogodek (pavšalna zavarovalna vsota).

Člen 27 Stroški

- stroški reševanja;
- sodni in izvensodni stroški ugotovitve in obrambe pred odškodninskim zahtevkom, ki ga uveljavljajo tretji (tudi tedaj, če se zahtevek izkaže za neutemeljenega);
- stroški obrambe v kazenskem ali disciplinskem postopku, vodene po navodilih zavarovalnice.

Ti stroški so všteti v zavarovalno vsoto.

Zavarovalna vsota predstavlja zgornjo mejo zneska, ki ga zavarovalnica izplača kot odškodnino za en škodni primer, in sicer tudi tedaj, če je zavarovanje razširjeno na

več upravičencev ali več stanovanjskih zavarovanj za isto stanovanje, sklenjenih pri enem ali več zavarovalnicah.

Zavarovalnica izplača za vse škodne dogodke v enem zavarovalnem letu največ trikratno zavarovalno vsoto (agregat).

Pri varščini ali pologu, ki ga mora zavarovanec dati na podlagi zakona ali sodne odločbe za kritje odškodninske odgovornosti, se zavarovalnica udeleži v enakem razmerju kot pri zavarovalnici.

Če mora zavarovalnica plačevati rento in kapitalski del rente presega zavarovalno vsoto ali po odbitku morebitnih drugih dajatev iz istega zavarovalnega primera presega preostali znesek zavarovalne vsote, je dolžna zavarovalnica plačati rento samo do višine zavarovalne vsote.

Člen 28 Kaj mora zavarovanec v zavarovalnem primeru storiti?

1. Zmanjšanje škode

- Zavarovanec mora skrbeti, da je škoda čim manjša.
- Če zavarovanec ne more pravočasno pridobiti navodila zavarovalnice, mora zavarovanec sam v rokih opraviti vsa potrebna dejanja (tudi pritožbo zoper kazensko odločbo).

2. Prijava škode

Škodo je potrebno zavarovalnici nemudoma prijaviti. Posebej je potrebno prijaviti:

- zavarovalni primer;
- uveljavljanje odškodninskega zahtevka;
- kazensko odločbo, kakor tudi obvestilo o pričetku kazenskega, upravnega ali disciplinskega postopka zoper zavarovalca ali zavarovanca;
- vsa dejanja tretjih, s katerimi sodno uveljavljajo odškodninski zahtevek.

3. Določitev višine škode

Zavarovanec mora:

- pomagati zavarovalnici pri ugotavljanju in obdelavi škode (ali pri obrambi pred odškodninskim zahtevkom);
- pooblastiti s strani zavarovalnice najetega odvetnika (zagovornika, pravnega zastopnika), mu dati vse potrebne informacije in mu prepustiti vodenje postopka;

4. Ostali napotki k zavarovalnemu primeru

- Zavarovanec ni upravičen brez predhodnega soglasja zavarovalnice popolnoma ali delno priznati odškodninskega zahtevka ali ga poravnati.
- Preden se dokončno ugotovi utemeljenost zavarovalnega zahtevka, le-ta brez izrečenega privoljenja zavarovalnice ne sme biti niti odstopljen niti zastavljen.
- Če zavarovanec krši svoje obveznosti, se obveznost zavarovalnice zmanjša za toliko, kolikor je zaradi tega nastala večja škoda.
- Dolžnosti zavarovanca veljajo tudi za vse ostale zavarovane osebe.

DEL G: KLAVZULE ZA ZAVAROVANJE INDIVIDUALNIH HIŠ IN ETAŽNE LASTNINE - EKSKLUZIVNO KRITJE

KHI500 - Prilagoditev vrednosti po indeksu gradbenih stroškov

1. Zavarovalna vsota oz. osnova za odmero premije se letno zviša ali zniža pri glavni zapadlosti premije za odstotek, ki odgovarja spremembam gradbenih stroškov po indeksu gradbenih stroškov od zadnje glavne zapadlosti premije oz. zadnje prilagoditve vrednosti. V enaki meri se zviša ali zniža premija.

Procentualno zvišanje ali znižanje je prikazano v izračunu premije. Izhodiščni indeks je naveden v polici.

2. Za izračun odstotka sprememb se uporablja vsakokratni zadnji objavljeni indeks gradbenih stroškov Statističnega Urada Republike Slovenije; zato se uporabljajo tisti indeksi, ki so vsakokrat veljali tri mesece pred glavno zapadlostjo. Kolikor se navedeni indeks ne objavlja več, potem se uporablja indeks, ki ga je nadomestil.
3. Določila o podzavarovanju v splošnih zavarovalnih pogojih se uporabljajo samo v primeru ko
- 3.1 ni v trenutku dogovora o klavzuli prilagoditve vrednosti zavarovalna vsota oz. osnova za odmero premije ustrezala dejanski vrednosti zavarovanih stvari ali
- 3.2 ni po trenutku dogovora o klavzuli prilagoditve vrednosti zavarovalna vsota, ki je bila spremenjena na zahtevo zavarovanca, ustrezala dejanski vrednosti zavarovanih stvari ali
- 3.3 ni bil porast vrednosti zaradi sprememb zavarovanih stvari (dozidave in obzidave, nove nabave itd.) upoštevan z ustreznim zvišanjem zavarovalne vsote oz. osnove za odmero premije.

4. Pri obstoju večkratnih zavarovanj za isti interes (večkratno zavarovanje) se nanaša odpoved ugovoru podzavarovanja samo na tisti del škode, ki ustreza razmerju zavarovalne vsote v trenutku dogovora indeksne klavzule in takratne zavarovane vrednosti.
5. V polici prikazana zavarovalna vsota, z upoštevanjem procentualne spremembe indeksa do trenutka škode, predstavlja zgornjo mejo odškodnine.
6. Samo ta dogovor (klavzulo o prilagoditvi vrednosti) lahko ne glede na nadaljnji obstoj siceršnjih pogodbenih določil odpove vsak pogodbeni partner s priporočenim pismom vsakokrat z odpovednim rokom 3 mesecev pred zapadlostjo premije.

Klavzula KHI300 - Visji stroški zaradi zahtev uradnih organov

Kot višji stroški za gradbene izboljšave zaradi zahtev uradnih organov se štejejo takšni stroški, ki se pojavijo pri obnovi po škodnem primeru zaradi tega, ker morajo biti na osnovi spremenjenih, uradnih, gradbenih, požarno varstvenih ali tehničnih predpisov deli zgradb v celoti ali delno obnovljeni ali dodatno proizvedeni. Nadomestilo za takšne višje stroške je omejeno izključno na dele zgradbe, prizadete s škodo. Stroški so zavarovani do 2500 EUR na l. riziko

Klavzula KHI440 - Pomožne stavbe

Zavarovane so tudi pomožne zgradbe, ki so v zasebni uporabi in v lasti zavarovanca, z novo vrednostjo do 5 % celotne zavarovalne vsote. Vse pomožne zgradbe, ki ne izpolnjujejo te omejitve, je potrebno posebej navesti na ponudbi oz. v polici

- V smislu tega dogovora se smatrajo kot pomožne zgradbe tiste, ki
- s prostorskimi ogradaми dajejo ljudem in/ali stvarim zaščito proti zunanjim vplivom;
  - omogočajo vstop in daljše zadrževanje ljudi;
  - so fiksno povezane s tlemi in imajo določeno časovno obstojnost.

Klavzula KHI550 - Zavarovanje individualne hiše in etažne lastnine brez podzavarovanja s prilagoditvijo vrednosti

1. Nadomestilo zavarovalnice je omejeno z najvišjo vsoto kritja, prikazano v polici. Vse v teh pogojih kot "zavarovalna vsota" prikazane zneske je na osnovi te klavzule treba razumeti kot "najvišja vsota kritja".
2. Podzavarovanje / Nadzavarovanje
določila, ki zadevajo podzavarovanje v splošnih pogojih, se ne uporabljajo.

Vendar to ne velja, če se najvišja vsota kritja naknadno zniža ali niso upoštevana nastala povečanja vrednosti zaradi sprememb zavarovanih zgradb (dozidave in obzidave, itd.).

3. Osnova za izračun za najvišjo vsoto kritja in premijo

Osnova za izračun so kvadratni metri "zazidane površine" zavarovanih zgradb in pomožnih zgradb, ki se nahajajo na zavarovanem zemljišču, kot tudi podatki o izvedbi zgradb (klet, število nadstropij, mansarda itd.).

K zazidani površini šteje površina tlorisa zgradbe vključno z balkonsko nišo (loggia), vendar brez odkrite terase, zunanjih stopnic, nadstreška, odprtega vetrolova in prosto stojećih balkonov.

4. Nepravilni podatki za osnovo za izračun

Če je zazidana površina zgradb večja kot določena površina pri izračunu najvišje jamstvene vsote, tedaj se zniža nadomestilo v tem razmerju. To določilo se ne uporablja, kadar ne znaša odstopanje več kot 10 % površine. Znižanje nadomestila se lahko izvrši tudi pri nepravilnih podatkih o izvedbi zgradb.

5. Prilagoditev vrednosti

Premija in najvišja jamstvena vsota se zvišata ali znižata letno pri glavni zapadlosti premije za odstotek, ki ustreza spremembam gradbenih stroškov po indeksu gradbenih stroškov od zadnje zapadlosti premij oz. prilagoditve vrednosti.

Za to se uporablja indeksno število, ki je veljalo vsakokrat tri mesece pred glavno zapadlostjo. Procentualno zvišanje ali znižanje je prikazano v premiji. Izhodiščni indeks je naveden v polici.

Klavzula KHI580 - Tapete in pleskarije splošno na novo vrednost

Za tapete in pleskarije velja kot nadomestilo vedno nova vrednost.

Klavzula KHI590 - Splošna odškodnina na novo vrednost

Za dogovorjeno velja, da se v vsakem škodnem primeru - tudi, če je trenutna vrednost neke stvari pod 40 % stroškov nove proizvodnje oz. nadomestitve - nadomesti nova vrednost.

Omejitve po členu 10, tč. 1.3 in 1.6.2 so črtane.

Klavzula KHI901 - Zavarovanje krije stroške za čiščenje, rušenje in gašenje požara do 8 % zavarovalne vsote.

Klavzula KHI960 - Zavarovanje stroškov odstranjevanja odpadkov (z zemljo)

1. Po tej klavzuli so zavarovani stroški preiskave in obdelave z zavarovalno vsoto, določeno v polici.
  - 1.1 Ti stroški morajo biti povzročeni zaradi - ene v tej pogodbi zavarovane nevarnosti;
    - zavarovanih stvari, ki se nahajajo na zavarovalnem kraju;
    - in/ali zemlje, ki se nahaja na zavarovanem kraju.
  - 1.2 Pri različnih, zakonsko dovoljenih možnosti odstranjevanja odpadkov je zavarovana samo stroškovno najugodnejša varianta.
  - 1.3 Stroški odstranjevanja odpadkov, ki so povzročeni zaradi kontaminacije vod in zraka, niso zavarovani
  - 1.4 Pri mešanju zavarovanih in nezavarovanih stvari se nadomestijo samo stroški odstranjevanja odpadkov za zavarovane stvari.
  - 1.5 Če nastanejo stroški odstranjevanja odpadkov za zemljo ali za zavarovane stvari, ki so bile pravkar pred nastopom zavarovalnega primera kontaminirane (podedovana bremena), tedaj so zavarovani samo tisti stroški, ki presegajo zahtevani znesek za odstranitev podedovanih bremen, in sicer ne glede na to, če in kdaj bi bil ta znesek brez zavarovalnega primera uporabljen.

Za kontaminirano zemljo velja, da so zavarovani tudi stroški ponovne napolnitve izkopne jame z zemljo.

2. Stroški preiskave so stroški, ki nastanejo takrat, kadar je zaradi uradne ali izvedenske preiskave potrebno ugotoviti, ali so se nabrali
  - nevarni odpadki/problematične snovi,
  - stvari, ki podležejo pravnim določilom o predelovanju živalskih trupel,
  - kontaminirana zemlja
 oz. kako je te potrebno obravnavati in/ali deponirati.
- 2.1 Nevarne odpadke in problematične snovi je razumeti v smislu veljavnih zakonskih predpisov o gospodarjenju z odpadki.
- 2.2 Pod kontaminirano zemljo je razumeti takšno, katere urejeno zajetje, zaščita in/ali obdelava zaradi njene povezave z drugimi stvarmi (izvzete so radioaktivne stvari) je zahtevana na osnovi veljavnih zakonskih predpisov o gospodarjenju z odpadki.
3. Stroški obdelave so stroški ukrepov, ki služijo temu, da se stvari predelajo, odstranijo ali pripravijo za deponijo.
- 3.1 Stroški največ šestmesečnega vmesnega skladiščenja so zavarovani v okviru zavarovalne vsote pod predpostavko, da je vmesno skladiščenje nemudoma prijavljeno zavarovalnici.

Klavzule za zavarovanje proti požaru

Klavzula KP0640 - Posredne škode zaradi strele

V spremembi s oz. kot razširitev člena 1, 16. 2 so zavarovane tudi posredne škode zaradi strele na pod členom 2 tč. 1 navedenih zavarovanih stvarih z zavarovalno vsoto, dogovorjeno v polici. K zavarovan im stvarim štejejo tudi sprožilni elementi za portale in vrata, naprave za oskrbo s hišno vodo in notranje telefonske povezave vključno s pripadajočimi napeljavami, ki se nahajajo izven stavbe na zavarovalnem zemljišču.

Posredni udar strele je posredni učinek udara strele na zavarovane stvari neodvisno od njenega kraja udara. Škode so zavarovane na zavarovalno vsoto.

Klavzula KPO 901 - Zavarovane so požarne škode na ogradah in kulturah do 1.000 EUR na l. rizik

Klavzula KPO 902 - Ograde, kulture in sestavni deli zgradb so zavarovani proti škodam zaradi naleta neznanih motornih vozil do 1.000 EUR na l. rizik

Klavzule za zavarovanja izliva vode

Klavzula KIV060 - Škode loma zaradi korozije

Zavarovane so škode loma na dovodnih in odvodnih ceveh znotraj kot tudi na dovodnih ceveh in zaprtih toplovodnih in klimatskih sistemih tudi izven zavarovane zgradbe na zavarovalnem zemljišču ne glede na vzrok nastanka

V odstopanju od člena 10, tč. 1.6.1 so v vsakem škodnem primeru zavarovani tudi stroški za vgradnjo novih cevi in za pomožna dela do obsega 6 metrov dolžine. Če je ta obseg prekoračen, se sorazmerno reducira.

Klavzula KIV070 - Škode tesnjenja, naprav in armatur, zamašitev

Zavarovani so

1. v razširitvi člena 3, tč. 2 tudi stroški za odpravo škod tesnjenja na dovodnih in odvodnih ceveh znotraj zgradbe;
2. škode na napravah in armaturah, ki so priključene na napeljavo, v kolikor je njihova obnova ali popravilo potrebno v poteku loma cevi v smislu člena 3, tč. 2.1
3. stroški za odstranitev zamašitev zavarovanih odvodnih cevi

Klavzula KIV 130 - Plavalni bazeni

Obstoj plavalnega bazena je bil prijavljen v smislu čl. 5.

Klavzula KIV410 - Talno gretje

Obstoj vodnega talnega gretja je bil prijavljen v smislu člena 5. Škode loma na sistemu cevi so tudi zavarovane; nadomestilo stroškov je v odstopanju od člena 10, tč. 1.6 razširjeno na grelna pentlja.

Klavzula KIV 150 - Solarna naprava

Obstoj solarne naprave je bil prijavljen v smislu člena 5.

Klavzula KIV240 - Odvodne cevi za vodo izven zgradbe na zavarovanem zemljišču

Zavarovane so škode loma na odvodnih ceveh za vodo izven zavarovane stavbe na zavarovanem zemljišču ne glede na vzrok nastanka

V odstopanju od člena 10, tč. 1. 6.1 so v vsakem škodnem primeru zavarovani stroški za vgradnjo novih cevi in za pomožna dela do obsega 6 metrov dolžine. Če je ta obseg prekoračen, se sorazmerno reducira.

Klavzula KIV300 - Vključitev zvišanj nevarnosti

V smislu člena 5 naslednje naprave, v kolikor bi naj bile vgrajene, ni potrebno posebej prijaviti:

- vodne klima naprave;
- plavalni bazeni v ali na stavbi;
- vodna talna gretja;
- vodne solarne naprave

Pri obstoju talnega gretja so v razširitvi člena 10, 16.1.6.1 po škodi loma zavarovani stroški za menjavo grelna pentlje.

Klavzule za zavarovanje proti viharju

Klavzula KVI650 - Škode zaradi padavinske vode in vode iz staljenega ledu

1. V spremembi oz. razširitvi člena 6 so zavarovane škode zaradi vode iz vremenska pogojem padavin (deževnica in voda iz staljenega ledu) na zavarovanih stvareh v notranosti zgradbe (znotraj nosilnih obdajajočih sten).

Zavarovalna vsota v ta namen znaša 2.500,- EUR na prvi rizik..

2. V odstopanju od člena 10, te. 1.3 so zavarovane tapete In pleskarije na splošno na novo vrednost.
3. Zavarovalno varstvo obstaja samo tedaj, kadar je zgradba popolnoma zaprta.
4. Izključene so naslednje škode:
  - na nosilnih stavbnih delih in na zunanji strani zavarovane zgradbe;
  - na zunanjih vratih in oknih;
  - na zgradbah v surovem stanju;
  - zaradi vlažnosti temeljev, talnice, visoke vode, poplave, zajezitve kanala in dolgotrajnih učinkovanj.

Klavzula KVI660 - Škode zaradi poplave, hudournikov, hudourniških nanosov in plazov

V spremembi oz. razširitvi člena 6 so zavarovane škode zaradi poplave in hudournikov ter iz tega izhajajočih škod zastojev, hudourniških nanosov in plazov.

- Poplava je nepredvidena, neenakomerno naraščanje in prestopanje bregov naravnih in umetnih voda in vodnih objektov.
- hudournik je deževnica, snežnica ali voda iz staljenega ledu, ki ne odteka po normalni poti in ob normalni koleieni vode ne poplavi naključnega terena.
- Hudourniški nanosi so pomikanja mas na površini zemlje, ki se sprožijo zaradi naravno pogojenega učinkovanja vode.
- Plazovi so snežne in ledene mase, ki se pomikajo navzdol po pobočjih hribov.
- Strešni plazovi so snežne in/ali ledene mase, ki padejo s streh.

Zavarovane niso škode zaradi talnice, vlažnosti temeljev in naraščanja nivoja talnice.

Odškodnina je omejena s 2.500,- EUR na prvi rizik po škodnem primeru.

KVI 901 - V okviru zavarovanja proti viharju so zavarovane škode na solarnih napravah in sonenih kolektorjih na zemljišču in na zgradbi

OMEJITVE

1. INDIVIDUALNO EKSKLUZIVNO KRITJE (brez paketa)

Smiselno veljata klavzuli KHI 550 IN KHI 590.

Klavzule za zavarovanje stekla

KSK200 - Stroški odstranitve odpadkov

Stroški uradno predpisanega ravnanja z zavarovanimi, zdrobljenimi steklenimi kosi (stroški odstranitve odpadkov) so sozavarovani do največ 50 % nadomestila za zasteklitev, prizadeto s škodo.

KSK300 - Razširitev zavarovanih stvari (15. člen)

Zavarovane so strešne zasteklitve (tudi zimski vrtovi), stekleni zidaki in / ali zasteklitve iz umetnih mas / pleksi steklo.

DEL H: ZAVAROVANJE POSAMIČNIH ZAVAROVALNIH VRST

1. Posamično zavarovanje POŽAR - zavarovanje na zavarovalno vsoto Poleg splošnih določb za zavarovanje proti požaru je kritje omejeno na klavzule KHI 500, KHI 901 (kritje do 5 % zavarovalne vsote), KPO 901 (kritje do 1.000 EUR na 1. riziko) in KPO 902 (kritje do 1.000 EUR na 1. riziko)
2. Posamično zavarovanje VIHAR - zavarovanje na zavarovalno vsoto Poleg splošnih določb za zavarovanje proti viharju je kritje omejeno na klavzule KHI 500 in KHI 901 (kritje do 5 % na zavarovalno vsoto).
3. Posamično zavarovanje IZLIV VODE - zavarovanje na zavarovalno vsoto Poleg splošnih določb za zavarovanje izliva vode je kritje omejeno na klavzulo KHI 500
4. Posamično zavarovanje STEKLO - zavarovanje na zavarovalno vsoto Poleg splošnih določb za zavarovanje stekla je kritje omejeno na klavzulo KHI 500.
5. Posamično zavarovanje ODGOVORNOSTI IZ ZEMLJIŠKE IN HIŠNE POSESTI Poleg splošnih določb za odgovornosti je kritje omejeno na klavzulo KHI 500.

DEL I: DODATNO ZAVAROVANJE SISTEMA ZA OGREVANJE

1. Kaj je zavarovano?

Zavarovani so kotli, goriiniki, obtoene erpalke in erpalke za erpanje olja kot tudi stikalne in regulacijske priprave grelne naprave. K temu šteje tudi grelna naprava savne, parne kopeli ali plavalnega bazena.

V okviru te klavzule niso zavarovani oljni rezervoarji, cevovodi, armature in radiatorji

2. Katere škode so zavarovane?

Zavarovane so škode zaradi nepredvidene in nenadno nastopajoče poškodbe ali uničenja zavarovanih stvari zaradi

- napak rokovanja, nespretnosti, malomarnosti ali zlonamernosti;
- neposrednih učinkovanj električne energije zaradi kratkega stika, nihanj jakosti toka in napetosti;
- napak konstrukcije, izračunov, litine, materiala in proizvodnje;
- pokanja zaradi centrifugalne sile;
- pomanjkanja vode v parnih kotlih in aparatih;
- implozije ali siceršnjega učinkovanja podpritiska;
- nadpritiska z izjemo eksplozije;
- odpovedi merilnih, regulacijskih in varnostnih priprav;
- viharja ali zmrzali;
- mehanskega vplivanja dogodkov od zunaj.

3. Kaj se v škodnem primeru nadomesti?

Smiselno veljajo določila člena 10 oz. - če so te dogovorjene v pogodbi - tudi klavzule o odpovedi podzavarovanja in o splošnem nadomestilu na novo vrednost.

4. V preostalem veljajo

Posebni pogoji za zavarovanje pred poškodbo stroja in nekaterimi drugimi nevarnostmi.

POSEBNI POGOJI ZA EKSKLUZIVNO STANOVANJSKO ZAVAROVANJE

(P-STA-EKS-01)

Vsebina

DEL A: Premožensko zavarovanje

- Člen 1 - Katere škode so zavarovane?
- Člen 2 - Katere stvari in stroški so zavarovalni?
- Člen 3 - Kje je zavarovanje veljavno?
- Člen 4 - Zakaj oz. v kakšni višini se v škodnem primeru plača odškodnina?
- Člen 5 - Kaj mora v škodnem primeru storiti zavarovanec?
- Člen 6 - Katere varnostne predpise mora upoštevati zavarovanec?
- Člen 7 - Dodatni varnostni ukrepi

DEL B: Zavarovanje odgovornosti

- Člen 8 - Kdo je zavarovan?
- Člen 9 - Katere nevarnosti so zavarovane?
- Člen 10 - Za kaj ne velja zavarovanje?
- Člen 11 - Kje je zavarovanje veljavno?
- Člen 12 - Za katero časovno obdobje je zavarovanje veljavno?
- Člen 13 - Katere dajatve izplača zavarovalec?
- Člen 14 - Stroški
- Člen 15 - Kaj mora zavarovanec v zavarovalnem primeru storiti?

Del C: Klavzule za ekskluzivno stanovanjsko zavarovanje

Del D: Dodatna zavarovanja

- KSA 310 - Zdravniški ordinacijski prostori v stanovanjih
- KSA 320 - Pisarne in uradi v stanovanjih
- KSA 330 - Zavarovanje električnih naprav in strojev v okviru stanovanjskega zavarovanja

DEL A: Premožensko zavarovanje

Člen 1 Katere škode so zavarovane?

1. Škode, povzročene s požarom

Zavarovane so škode, povzročene s **požarom, neposredno in posredno strelo, eksplozijo, strmoglavljenjem in udarcem zračnih in vesoljnih plovil ali njihovih delov**, kakor tudi izguba zavarovanih stvari pri teh dogodkih.

1.1 Požar je ogenj, ki se z lastno močjo nenamensko razširi.

Zavarovane niso:

- škode na zavarovanih stvareh, če so te bile izpostavljene ognju ali vročini zaradi namenske toplotne obdelave;
- škode zaradi osmoditve
- škode na električnih napravah, povzročene z energijo električnega toka z ali brez svetlobnega pojava (razen posrednega udara strele po tč. 1.2)

1.2 Neposreden udarec strele je škodljiva moč ali toplotni vpliv strele, ki udari direktno v zavarovane stvari.

Posreden udarec strele je posreden vpliv udara strele na zavarovane stvari, neodvisno od mesta udara.

1.3 Eksplozija je nenadni izbruh moči, temelječ na razširitvi plinov ali par.

Zavarovane niso škode zaradi podtlaka (implozija).

2. Škode, povzročene z vlomno tatvino in ropom

Zavarovane so škode, povzročene s **poskusom ali dokončano vlomno tatvino, vandalizmom, in ropom**.

Zavarovana je tudi poškodba in/ali odsvojitve gradbenih sestavin in pritliklin zavarovalnih prostorov (tudi v eno in dvodružinskih hišah), kakor tudi škode na zidanih ograjah zavarovanega zemljišča v primeru vlomne tatvine.

2.1 O vlomni tatvini govorimo takrat, kadar storilec v zavarovane prostore

- a) prodre s pritiskom ali vdorom skozi vrata, okna ali druge dele zgradbe;
- b) vstopi skozi odprtine, ki niso predvidene za vstop in predstavljajo oteževalno oviro;
- c) se skrivoma prikrade in iz zaklenjenih prostorov odsvoji stvari;
- d) vdre z orodjem ali s ponarejenimi in/ali protizakonito izdelanimi ključi;
- e) vdre s praviimi ključi, ki si jih je prisvojil z vlomno tatvino v druge, nezavarovane prostore, ali z ropom.

2.2 **Vandalizem** je naklepno uničenje ali poškodovanje zavarovanih stvari v zvezi z vlomno tatvino po tč. 2.1

2.3 **Zavarovalne vsote** za gotovino, nakit, dragulje, plemenite kovine, zbirke znank in kovancev so pri vlomni tatvini in vandalizmu omejene z naslednjimi zneski:

- a) v zaklenjenem pohištvu in sefu brez oklepne zaščite
  - za gotovino, EUR 1.000.-
  - nakit, dragulje, plemenite kovine, zbirke znank in kovancev EUR 2.500.-
- b) v zaprtem, najmanj 100 kg težkem jeklenem trezorju (sem sodijo tudi v zid vgrajeni jekleni trezorji) EUR 7.500.-
- c) v zaprtem, najmanj 250 kg težkem jeklenem trezorju ali v zaprtem, vzdanim zidnem sefu EUR 25.000.-

2.4 O vlomni tatvini v zaprte jeklene trezorje ali vzdane zidne sefe s pomočjo pravih ključev govorimo, ko si je storilec le-te pridobil z vlomno tatvino v druge nezavarovane prostore ali z ropom.

2.5 Omejitve vsot po tč. 2.3 predstavljajo najvišje odškodnine, tudi če je za isto gospodinjstvo sklenjenih več stanovanjskih zavarovanj.

2.6 V primeru, da niso izpolnjena določila o hrambi v tč. 2.3, zavarovalnica povrne maksimalno do 40 % obveznosti, določenih v tč. 2.3.

2.7 **Rop** je grožnja ali uporaba dejanske sile nasproti zavarovancu ali z njim v skupnem gospodinjstvu živeči osebi, da bi se izsilil odvzem zavarovanih stvari.

3. Škode zaradi izliva vode

Zavarovane so **škode, povzročene z izlivom vode iz vodovodnih napeljav in z zmrzaljo**.

3.1 **Vodovodne napeljave** so dovodne ali odvodne cevi vodovodnih, grelnih in klimatskih naprav in/ali prikladne opreme.

3.2 Škode, nastale zaradi **zmrzali**, so zavarovane na

- dovodnih in odvodnih ceveh vodovodnih, grelnih in klimatskih naprav in/ali prikladni opremi.
- kakor na stavbni opremi in gradbenih sestavinah, če te stvari sodijo k stanovanjski opremi po 2. členu.

3.3 Zavarovane niso:

Škode, povzročene s podtalno vodo ali poplavo, padavinami ali s tem povzročenim zastojem (glej tč. 4.6 in 4.7).

4. Škode, povzročene z viharjem

Zavarovane so škode, povzročene z **viharjem, točo, pritiskom snega, padanjem skal ali kamenja, zemeljskim plazom**, kakor tudi izguba zavarovanih stvari ob teh dogodkih.

Nadalje tudi škode, povzročene s padavinami in vodo iz staljenega ledu, kakor tudi škode, povzročene s **poplavlami, hudourniki, hudourniškiimi nanosi in snežnimi plazovi**.

4.1 **Vihar** je veter z hitrostjo več kot 60 km/h.

4.2 **Toča** je vremensko pogojena padavina v obliki ledenih zrn.

4.3 **Pritisk snega** je delovanje pritiska, ki ga povzročijo naravno zbrane ali drseče snežne in/ali ledene mase.

4.4 **Padanje skal ali kamenja** sta naravno pogojena ločitev in padec zemeljskih in kamnitih mas s skalnih sten in strmih pobočij.

4.5 **Zemeljski plaz** je naravno pogojeno vzdolžno premikanje zemeljskih in kamnitih mas na pod zemeljsko površino ležeči drsni površini.

4.6 **Padavinske vode in vode iz staljenega ledu** so vode iz vremensko pogojenih padavin.

Zavarovalna vsota za to znaša v okviru zavarovalne vsote stanovanjskega zavarovanja 10% od le-te na prvi riziko.

To zavarovanje ne velja za stanovanja v zgradbah v gradnji. Izključene so škode, povzročene z vlažnostjo tal, podtalnimi vodami, poplavlami, meteornimi vodami, kanalnimi zastoji in dolgotrajnim delovanjem (glej tč. 4.7).

4.7 Škode, povzročene s poplavami, hudourniki in iz tega izhajajoče škode zaradi zastojev, hudourniških nanosov, in snežnih plazov.

- **Poplava** je nepredvideno, neredno vihanje in prestopanje naravnih in umetnih vod in vodnih kanalov.
- **Hudournik** je deževnica, ali voda iz stopljenega snega, ki ne odteka po normalni poti.
- **Hudourniški nanosi** so masovni premiki mas na zemeljski površini, ki jih sprožijo naravno pogojeni vplivi voda.
- **Snežni plazovi** so premikanje snežnih in ledenih mas po pobočju.

Zavarovalna dajatev je omejena z EUR 2.500.- na prvi riziko.

4.8 Zavarovane niso škode, povzročene s:

- podtalno vodo, podtalno vlago, viharno plimo, tudi tedaj ne, če se to zgodi ob zavarovalnem primeru ali kot njegova posledica;
- premikanjem skal, kamenja ali zemeljskih mas, če so ti premiki povzročeni s stresanjem oz. izkopavanjem zemlje, razstrelitvami ali odkopavanjem snovi iz zemeljske notranjosti.

5. Škode na steklu

5.1 Zavarovan je lom

- zastekljenih delov zgradb, ki jih izključno uporablja zavarovanec. Velikost je omejena na 5 m² posamezne šipe oz. elementa;
- celotne zasteklitve zimskih vrtov, kakor tudi strešnih in balkonskih zasteklitev, tudi iz umetne mase;
- steklenih stavbnih kamnov
- zasteklitve pohištva, slik in aparatov, kakor tudi stenskih ogledal;
- zasteklitve kabin za prhanje iz umetne mase;
- keramičnih kuhalnih površin.

5.2 Zavarovane niso:

- škode na zasteklitvah pred pravilno postavitvijo, pri postavitvi, pri izvzemu, pri transportu ali pri popravilih;
- površinske škode (prasko in zareze) na steklenih površinah;
- škode na ročnih ogledalih, optičnih steklih, stekleni posodi, votlih steklih, svetilih in umetnih zasteklitvah.

6. Škode na zmrznjenem blagu

6.1 Zavarovana je izguba zasebnega zmrznjenega blaga v zamrzovalnih skrinjah in omarah ker:

- je odgovodala zamrzovalna naprava zaradi napake v materialu, v izdelavi, kratkega stika, prenapetosti in nespretnosti;

Zavarovalna vsota za to škodo je omejena na **1 % zavarovalne vsote za stanovanjsko zavarovanje, največ EUR 250.-**, na prvi riziko.

6.2 Zavarovane niso škode na zmrznjenem blagu,

- kot posledica običajne obrabe hladilne naprave, kakor tudi zaradi starosti, korozije, rje in drugih oblog.
- zaradi osušitve, naravne spremembe, nestrokovnega ravnanja ali zavijanja blaga.

7. Splošne izjeme k tč. 1-6

Zavarovane niso škode, povzročene z vojnimi dogodki vseh vrst, uporom, vstajo, potresom, jedrsko energijo in terorističnimi dejanji. Potresno zavarovanje je možno dodatno skleniti ob posebnem dogovoru in doplačilu. Za potresno zavarovanje velja posebna klavzula za zavarovanje proti potresu.

Člen 2. Katere stvari in stroški so zavarovani?

1. Zavarovane stvari

1.1 Celotna stanovanjska oprema

Zajema vse premične stvari, ki služijo zasebni rabi ali porabi in so v lasti zavarovanca (tudi zakonca/živiljenjskega sopotnika, otrok in drugih sorodnikov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu).

Sozavarovane so tudi tuje premične stvari, v kolikor zanje ni mogoče zahtevati odškodnine iz naslova drugega zavarovanja.

Zavarovane niso stvari najemnikov, podnajemnikov in gostov, ki plačujejo najemnino oz. noćnino.

Zavarovanje velja tudi za opremo sob za goste, v kolikor le-te niso namenjene komercialnemu najemanju.

1.2 Celotna zasteklitve

Zavarovanje zajema celotno zasteklitev, definirane v 1. členu tč. 5.1 in 5.2.

1.3 Naslednji deli zgradb

Slike, tapete, z zgradbo v celoto povezane talne obloge, stenski in stropni opaži, stanovanjske grelne in klimatske naprave, kopalniške vgradnje, armature, stranišča.

2. Nezavarovane stvari

2.1 Deli zgradb po tč. 1.3, če je škoda

- a) poravnana iz obstoječega zavarovanja zgradbe;
- b) če se stanovanje nahaja v eno ali dvodružinski hiši in je imetnik stanovanja lastnik te zgradbe.

2.2 Motorna vozila in prikolice vseh vrst, motorna kolesa.

2.3 Motorne ladje in jadrnice z vso opremo.

3. Zavarovani stroški

3.1 Stroški zmanjšanja škode in stroški gašenja: To so stroški ukrepov, ki jih je imel zavarovanec v škodnem primeru za zmanjšanje škode.

3.2 Stroški pospravljanja in podiranja so stroški (v kolikor se tičejo zavarovalnih stvari)

- za podiranje poškodovanih ostankov;
- za pospravljanje in čiščenje škodnega kraja;
- za transport neuporabnih ostankov do najbližjega odlagališča;
- za deponiranje teh stvari, vključno s potrebnimi izdatki;

3.3 Stroški odstranjevanja odpadkov: so stroški potrebnih preiskav in obdelav zavarovanih stvari in njihovih ostankov v skladu s posebno klavzulo, s katerimi se pripravijo za shranitev.

3.4 Povišani stroški nadomestnega stanovanja: To so v primeru, ko je zavarovalnica dolžna plačati odškodnino, stroški najema za bivališče enake vrste, velikosti in lege, če je poškodovano stanovanje v celoti ali deloma neuporabno in omejitev na preostale uporabne dele stanovanja ni mogoča.

3.5 Stroški zamenjave ključavnic so stroški obnove ključavnic zavarovanih prostorov, če so v skladu s pogoji originalni ali dvojnikni ključev zaradi vlomne tatvine ali ropanja izgubljeni.

3.6 Stroški ponovne pridobitve dokumentov: To so stroški ponovne pridobitve dokumentov, v primeru, ko je zavarovalnica dolžna plačati odškodnino.

3.7 Stroški zasilne zasteklitve

4. Nezavarovani stroški

4.1 Stroški storitev poklicnih gasilcev in drugih, ki so dolžni pomagati.

4.2 Stroški, ki so nastali zaradi poškodb zdravja pri izpolnjevanju dolžnosti reševanja.

Člen 3 Kje je zavarovanje veljavno?

1. Zavarovanje velja za stanovanje zavarovanca v zgradbi na zemljišču, ki je v polici navedeno kot zavarovalni kraj.

če se stanovanje nahaja v eno ali dvodružinski hiši, katere lastnik je zavarovanec, sodijo drugače kot v sledeči tč. 2 k stanovanju zavarovanca tudi stopnišče, podstrešje in klet.

2. Izven stanovanjskih prostorov - na zavarovanem zemljišču - so zavarovani:

2.1 Na podstrešju, v kleti, nadomestnem prostoru ali sosednji zgradbi: stvari stanovanjske opreme, vključno z opremo motornih vozil, z izjemo nakita, denarja in denarnih vrednosti, antikvitet, umetniških predmetov, krzen in pravih tepihov.

2.2 Na prostem na zemljišču, na stopnišču in v skupnih prostorih: antenske naprave, vrtno pohištvo, vrtna orodja, bolniški stoli, otroški stoli, perilo, zaklenjena kolesa in igralna orodja (ne elektronski aparati).

3. Izven stanovanja - po vsem svetu - so zavarovane:

3.1 Stvari stanovanjske opreme, ki so začasno, vendar ne dlje kot 10 mesecev, prenesene v stalno naseljeno zgradbo. To zunanje zavarovanje je omejeno z 10 % zavarovalne vsote (oz. z 10 % odškodninske omejitve za vlomno tatvino po 1. čl. tč. 2.3). Prav tako so z 10 % zavarovalne vsote omejene škode, povzročene z ropom izven zavarovanih prostorov. Ti dogovori veljajo samo, če ni mogoče zahtevati odškodnine iz drugega zavarovanja.

Zavarovane niso stvari v primerih dvojnega bivališča.

DEL B: Zavarovanje odgovornosti zasebnika

Člen 21 Kdo je zavarovan?

Zavarovane osebe so:

- zavarovanec, kakor tudi v skupnem gospodinjstvu živeči zakonec ali življenjski sopotnik;
- njihovi mladoletni otroci (tudi vnuki, posvojenci, rejenci in pastorki), ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu. Le-ti so zavarovani samo do dopolnitve 25. leta starosti in samo v primeru, če ne razpolagajo z lastnim gospodinjstvom ali rednimi prihodki;
- druge osebe v primeru, da za zavarovanca opravljajo gospodinjstva dela (za čas opravljanja del pri zavarovancu).

Člen 22 Katere nevarnosti so zavarovane?

1. Zavarovanje velja za izpolnitev upravičenih odškodninskih zahtevkov in za obrambo pred neupravičenimi odškodninskimi zahtevki, ki jih tretje osebe uveljavljajo zoper zavarovane osebe in sicer
  - zaradi škodnega dogodka; na podlagi zakonskih odškodninskih določil civilnega prava;
  - iz zemljiške posesti,

ki imajo za posledico

- osebne škode (smrti, telesne poškodbe, poškodbe zdravja);
- škode na stvareh (poškodbe in uničenja stvari);
- in iz teh škod izhajajoče nadaljnje premoženjske škode.

Odškodninski zahtevki, ki jih uveljavlja ena ali več oseb in ki temeljijo na istem dogodku oziroma imajo isti vzrok, se štejejo za en škodni dogodek.

2. Posebej je zavarovana tudi zakonska odškodninska odgovornost iz
  - nekomercialnega oddajanja prostorov ali stanovanj;
  - nudenja prenočišča tujcem, če ne gre za komercialno dejavnost, vključno z odgovornostjo zavarovanca kot hranitelja prinesenih stvari gostov, ki jim zavarovanec nudi prenočišče (razen za motorna vozila in plovila) vendar samo ob poškodovanju teh stvari ter odškodninsko odgovornostjo za čiste premoženjske škode do višine EUR 2.500.-
  - poškodovanja najetih prostorov, kakor v njih se nahajajoče opreme, če je najemno razmerje sklenjeno za največ 5 mesecev
  - iz vzdrževanja in uporabe motornih vozil ter zračnih in vodnih plovil, vendar samo v primeru, ko za njihovo vzdrževanje, lastnino, vodenje in uporabo ni potrebna registracija.
  - posesti majhnih (neeksotičnih) domačih živali z izjemo psov. Zavarovana je tudi odškodninska odgovornost vsakokratnega imetnika živali.

Člen 23 Za kaj ne velja zavarovanje?

Zavarovanje ne velja za odškodninsko odgovornost:

- iz poklicne, obrtne ali druge dejavnosti;
- ki na podlagi kake sklenjene pogodbe ali posebnega dogovora presega zakonsko odškodninsko odgovornost;
- za škode, ki so jih zavarovane osebe povzročile protizakonito in naklepno (naklep je enak dejanju ali opustitvi, pri katerem je bilo nastop škode pričakovati, pa je bilo dejanje vseeno storjeno);
- med zavarovanimi osebami in za zahtevke oseb, ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu;
- škode, nastale pri terorističnih ali nasilnih dejanjih, ob javnih zborovanjih, demonstracijah, sprevedih in stavkah;
- škode na stvareh, ki jih je zavarovanec ali zanj delujoče osebe privzele, izposodile, najele, ali vzele v upravljanje oz. v varstvo (tudi v primeru shranjevanja - hrambe kot dodatne dejavnosti);
- zaradi izgube ali izginotja stvari vseh vrst;
- za škode na stvareh zaradi postopne emisije ali postopnega vpliva temperature, plinov, par, tekočin, vlage ali neatmosferskih padavin (kot dim, saje, prah itd.);
- iz vzdrževanja jadrnic, kakor tudi vzdrževanja in upravljanja vodnih skuterjev idr.;
- iz posesti živine, drobnice in drugih živali (tudi psov), razen majhnih neeksotičnih domačih živali;
- lova;

Člen 24 Kje in kdaj je zavarovanje veljavno?

Zavarovanje velja, če škodni dogodek nastopi kjerkoli po svetu.

Zavarovanje odgovornosti po teh pogojih je podano zgolj subsidiarno, kar pomeni, da je veljavno samo v primeru, ko za tovrstne nevarnosti ne obstoji drugo ustrezno zavarovanje.

Člen 25 Za katero časovno obdobje je zavarovanje veljavno?

Zavarovanje je veljavno za škodne dogodke, ki so se zgodili v času veljavnosti zavarovanja.

Škodni dogodki, ki so sicer nastali v času veljavnosti zavarovanja, njihov vzrok pa izvira iz časa pred začetkom veljavnosti zavarovalne pogodbe, so zavarovani samo tedaj, če zavarovancu ali zavarovalnici pred začetkom veljavnosti zavarovalne pogodbe vzrok, ki je povzročil škodni dogodek, ni bil znan.

Pri osebnih škodah zaradi postopnega vpliva se v dvomu šteje da je zavarovalni primer nastopil, ko zdravnik prvič ugotovi, da je nastala poškodba zdravja.

Člen 26 Katere datjave izplača zavarovalnica?

Zavarovalnica izplača za osebne škode, materialne škode in iz njih nastale premoženjske škode skupaj največ do EUR 50.000.- na škodni dogodek (pavšalna zavarovalna vsota).

Člen 27 Stroški

- stroški reševanja;
- sodni in izvensodni stroški ugotovitve in obrambe pred odškodninskimi zahtevkom, ki ga uveljavljajo tretji (tudi tedaj, če se zahtevek izkaže za neutemeljenega);
- stroški obrambe v kazenskem ali disciplinskem postopku, vodene po navodilih zavarovalnice.

Ti stroški so vštet v zavarovalno vsoto.

Zavarovalna vsota predstavlja zgornjo mejo zneska, ki ga zavarovalnica izplača kot odškodnino za en škodni primer, in sicer tudi tedaj, če je zavarovanje razširjeno na več upravičencev ali več stanovanjskih zavarovanj za isto stanovanje, sklenjenih pri enem ali več zavarovalnicah.

Zavarovalnica plača za vse škodne dogodke v enem zavarovalnem letu največ trikratno zavarovalno vsoto (agregat).

Pri varščini ali pologu, ki ga mora zavarovanec dati na podlagi zakona ali sodne odločbe za krtije odškodninske odgovornosti, se zavarovalnica udeleži v enakem razmerju kot pri zavarovalnici.

Če mora zavarovalnica plačevati rento in kapitalski del rente presega zavarovalno vsoto ali po odbitku morebitnih drugih dajatev iz istega zavarovalnega primera presega preostali znesek zavarovalne vsote, je dolžna zavarovalnica plačati rento samo do višine zavarovalne vsote.

Člen 28 Kaj mora zavarovanec v zavarovalnem primeru storiti?

1. Zmanjšanje škode

- Zavarovanec mora skrbeti, da je škoda čim manjša.
- Če zavarovanec ne more pravočasno pridobiti navodila zavarovalnice, mora zavarovanec sam v rokih opraviti vsa potrebna dejanja (tudi pritožbo zoper kazensko odločbo).

2. Prijava škode

- Škodo je potrebno zavarovalnici nemudoma prijaviti. Posebej je potrebno prijaviti:
  - zavarovalni primer;
  - uveljavljanje odškodninskega zahtevka;
  - kazensko odločbo, kakor tudi obvestilo o pričetku kazenskega, upravnega ali disciplinskega postopka zoper zavarovalca ali zavarovanca;
  - vsa dejanja tretjih, s katerimi sodno uveljavljajo odškodninski zahtevek.

3. Določitev višine škode

- Zavarovanec mora:
  - pomagati zavarovalnici pri ugotavljanju in obdelavi škode (ali pri obrambi pred odškodninskim zahtevkom);
  - pooblastiti s strani zavarovalnice najetega odvetnika (zagovornika, pravnega zastopnika), mu dati vse potrebne informacije in mu prepusiti vodenje postopka;

4. Ostali napotki k zavarovalnemu primeru

- Zavarovanec ni upravičen brez predhodnega soglasja zavarovalnice popolnoma ali delno priznati odškodninskega zahtevka ali ga poravnati.
- Preden se dokončno ugotovi utemeljenost zavarovalnega zahtevka, le-ta brez izrecnega privoljenja zavarovalnice ne sme biti niti odstopljen niti zastavljen.
- Če zavarovanec krši svoje obveznosti, se obveznost zavarovalnice zmanjša za toliko, kolikor je zaradi tega nastala večja škoda.
- Dolžnosti zavarovanca veljajo tudi za vse ostale zavarovane osebe.

DEL C: Klavzule za ekskluzivno stanovanjsko zavarovanje

Klavzula KSA10a

Prilagoditev vrednosti po indeksu cen na drobno

1. Zavarovalna vsota oz. osnova za izračun premije se letno zviša oz. zmanjša ob zapadlosti premije za odstotek, odgovarjajoč spremembam drobnoprodajnih cen od zadnje zapadlosti premije oz. zadnje prilagoditve vrednosti. V enakem obsegu se premija zviša oz. zniža. Odstotek povišanja ali znižanja je prikazan na polici.
2. Za izračun odstotka spremembe se upošteva s strani Statističnega urada Republike Slovenije objavljen indeks cen na drobno. Upoštevaní so vsi indeksi, veljavni tri mesece pred zapadlostjo. Če omenjeni indeks ni več objavljen, se upošteva indeks, ki ga nadomesti.

3.2 Stvari stanovanjske opreme, ki jih zavarovanec (oz. sozavarovane osebe) vozijo s seboj v zasebne namene namenjenem osebnem ali kombiniranem vozilu. Zavarovana je izguba stvari zaradi vlomne tatvine v motorno vozilo v smislu pogojev, kakor tudi pri tatvini motornega vozila.

Zavarovalna vsota za to znaša 1% zavarovalne vsote iz stanovanjskega zavarovanja na prvi riziko. Dajatev zavarovalnice je omejena z največ dvema škodnima dogodkoma v koledarskem letu.

Zavarovani niso vrednostni papirji, gotovina, nakit, neobdelane plemenite kovine, biseri in dragulji.

4. Pri zamenjavi stanovanja znotraj Slovenije veljata za obdobje dveh mesecev - od začetka selitve - novo in staro stanovanje kot zavarovalni kraj. Zavarovanje velja tudi v času transporta, razen nevarnosti navadne tatvine in loma stekla. Zamenjavo stanovanja je potrebno zavarovalnici nemudoma prijaviti. Po zaključku selitve velja nov naslov kot zavarovalni kraj. V času enega-meseca - od začetka selitve - lahko obe pogodbeni stranki pisno odstopita od pogodbe.

Člen 4 Za kaj se v škodnem primeru plača odškodnina?

1. Nadomestitev zavarovanih stvari:

- 1.1 Če je škoda nastala zaradi neposrednega vpliva zavarovanih nevarnosti ali njihovih neposrednih posledic, se nadomestijo:
  - ob uničenju ali odtujitvi stvari stroški pridobitve novih stvari enake vrste in vrednosti (nabavna cena na dan škode);
  - pri poškodovanih stvareh stroški popravila (največ pa stroški ponovne nabave). Preostali deli se vzamejo v račun.
- 1.2 Če je trenutna vrednost stvari pod 40% cene za novo nabavo, se povrne maksimalno trenutna vrednost. Kot trenutna vrednost se šteje cena nabave, od katere se odšteje zmanjšanje vrednosti zaradi starosti in obrabe.
- 1.3 Tapete, slike, tekstilne stenske in talne obloge in obloge iz umetne mase so generalno zavarovane na novo vrednost.
- 1.4 Pri stvareh umetniške ali zgodovinske vrednosti se povrne tržna vrednost.

2. Nadomestitev zavarovanih stroškov na prvi riziko

- 2.1 V okviru zavarovalne vsote se nadomestijo:
  - stroški zmanjšanja škode in stroški gašenja. Omejitev na zavarovalno vsoto ne velja, v kolikor so bili ukrepi izvedeni po naročilu zavarovalnice;
  - stroški pospravljanja, rušenja in odstranjevanja odpadkov do 5% zavarovalne vsote;
  - stroški ponovne nabave dokumentov;
  - stroški zasilne zasteklitve.
- 2.2 Preko zavarovalne vsote se nadomestijo:
  - povišani stroški nadomestnega stanovanja, vključno s stroški selitve pohištva po škodnem dogodku, za obdobje največ 12 mesecev do 10% zavarovalne vsote, največ EUR 5.000,-;
  - stroški zamenjave ključavnice do EUR 150,-.

3. Nadomestitev pri podzavarovanju

- 3.1 O podzavarovanju govorimo takrat, ko je zavarovalna vsota nižja od nadomestne vrednosti zavarovane stanovanjske opreme. V tem primeru je odškodnina zmanjšana v sorazmerju med zavarovalno vsoto in nadomestno vrednostjo.
- 3.2 Določila podzavarovanja so veljavna tudi za zunanje zavarovanje, za mejne zneske pri vlomni tatvini.
- 3.3 Za določitev podzavarovanja pri škodi, nastali zaradi vlomne tatvine, se za vredne stvari štejejo skladno s 1. čl. tč. 2.3 največ dogovorjeni mejni zneski.
- 3.4 Podzavarovanje ni veljavno,
  - če nadomestilo ne presega zavarovalne vsote več kot za 10%;
  - za vse navedene pogoje ali v polici z "na prvi riziko" označene zneske.

4. V odškodnino niso vključene:

- škode, v kolikor se povrnejo iz obstoječega zavarovanja zgradbe;
- pri stvareh, ki sodijo skupaj, razvrednotenje celotne stvari, ki je zaradi poškodovanja, uničenja ali osvojitve posameznih stvari zmanjšana;
- osebna ljubiteljska vrednost.

5. Rok za ponovno nabavo

- 5.1 Zavarovanec pridobi pravico do dela celotne odškodnine po tč. 1.1. in 1.3, ki presega odškodnino za trenutno vrednost, samo, če je zagotovljena uporaba celotne odškodnine za ponovno nabavo ali ponovno usposobitev predmetov stanovanjske opreme, v 3 letih po škodnem dogodku. Iz tega določila so izzele stvari umetniške ali zgodovinske vrednosti.
- 5.2 Stroški po tč. 2 se nadomestijo samo, če so tudi dejansko nastali in so prav tako podvrženi triletnemu roku.

6. Ponovno najdene odsvojene stvari

Če so odsvojene stvari po plačilu odškodnine ponovno najdene, lahko zavarovalnica zahteva, da se vrne za to prejeta odškodnina, od katere se odšteje odškodnina za morebitno manjšo vrednost. V nasprotnem primeru se prenesejo stvari na zavarovalnico.

7. Zavarovalna vsota po škodnem primeru

V kolikor ni drugače dogovorjeno, se zavarovalna vsota ne zmanjša zaradi izplačila odškodnine.

Člen 5 Kaj mora zavarovanec storiti v škodnem primeru?

1. Omejitev škode

1.1 Zavarovanec mora po svojih možnostih poskrbeti, da zavarovane stvari ohrani, reši in najde. Pri tem mora upoštevati morebitna navodila zavarovalnice.

2. Obvestilo o škodi

- 2.1 Zavarovalnici je potrebno škodo nemudoma prijaviti.
- 2.2 Škodo, povzročeno z ognjem, vlomno tatvino (tudi v motorna vozila), ropom, je potrebno nemudoma prijaviti varnostnim organom.

Pred poizvedovanjem varnostnih organov sme zavarovanec brez privolitve zavarovalnice samo tedaj spremeniti škodno stanje, če je to nujno potrebno za omejitev škode. Izplačilo odškodnine se lahko odloži do prijave škode varnostnim organom.

3. Določitev škode

- 3.1 Zavarovalnici je potrebno omogočiti vsakršno preiskovanje o vzroku in višini škode ter o obsegu odškodnine.
- 3.2 Zavarovanec mora sodelovati pri raziskovanju škode. Na zahtevo je potrebno zavarovalnici dati na razpolago ustrezne dokumente.
- 3.3 Nadalje sme zavarovalnica zahtevati račune oz. podatke o ponovni nabavi stvari.

4. Oprostitev dajanja odškodnine

Če zavarovanec krši eno izmed pod točkami 1-3 navedenih obveznosti, zavarovalnica ni dolžna plačati odškodnine.

Člen 6 Katere varnostne predpise mora upoštevati zavarovanec?

1. Zakonske in uradne varnostne predpise

2. Dogovorjene varnostne predpise

- 2.1 Ko vse osebe zapustijo zavarovane prostore, je potrebno
  - zakleniti in zapreti vsa vhodna vrata;
  - zapreti vsa okna in druge odprtine v dosegljivi višini.
  - uporabiti vsa pogodbeno dogovorjena varovala.
- 2.1 V več kot 72 ur neprestano nenaseljenih ali nenadzorovanih zgradbah je potrebno zapreti vso vodovodno napeljavo (z izjemo grelnih naprav).

če kurjava ne deluje neprestano, je potrebno v primeru nevarnosti zmrzali dodatno
  - izprazniti vodo iz vseh napeljav z vodo in
  - vodovodne naprave zadostno zavarovati s sredstvom proti zmrzali ali jih izprazniti.
- 2.1 O antikvitetah, umetninah, nakitu, krznih in tepihih z vrednostjo posamezne stvari preko EUR 250,- mora zavarovanec voditi sezname in jih posebej shraniti.
- 2.2 Pri vseh vrstah zbirk je potrebno o posameznih kosih s tržno vrednostjo preko EUR 250,- voditi sezname in jih posebej shraniti.

7. člen Dodatni varnostni ukrepi

(Obstoj dodatnih varnostnih ukrepov mora biti naveden na polici)

1. Alarmna naprava

2. Varnostna vrata

Vsa v stanovanje vodeča vrata so varnostna vrata ali da so vrata zavarovana najmanj s prečno ključavnico.

3. V splošnih zavarovalnih pogojih navedena določila o podzavarovanju se v škodnem primeru uporabijo samo, če
  - v času dogovora klavzule o prilagoditvi vrednosti zavarovalna vsota oz. osnova za znižanje premije ni odgovarjala dejanski vrednosti zavarovanih stvari ali
  - po dogovoru klavzule o prilagoditvi vrednosti na zahtevo zavarovanca spremenjena zavarovalna vsota oz. osnova za izračun premije ni odgovarjala dejanski vrednosti zavarovanih stvari ali
  - zaradi spremembe zavarovanih stvari (dograditve in adaptacij, nakupa itd.) nastane povišanje vrednosti in se temu ustrezno ne povišala zavarovalna vsota ali osnova za izračun premije.
4. Če obstaja večkratno zavarovanje istega interesa (sozavarovanje) se nanaša izključitev ugovora na podzavarovanje samo na tisti del škode, ki odgovarja razmerju med zavarovalno vsoto v trenutku dogovora klavzule o prilagoditvi vrednosti in tedanje zavarovalne vrednosti.
5. V polici izkazana zavarovalna vsota oz. najvišja vsota kritja, z upoštevanjem odstotka spremembe indeksa do trenutka nastanka škode, predstavlja zgornjo mejo odškodnine.
6. Ta dogovor (klavzula za prilagoditev vrednosti) lahko letno vsak pogodbeni partner v pisni obliki odpove, ne glede na nadaljnji obstoj drugih zavarovalnih dogovorov, z odpovednim rokom treh mesecev pred zapadlostjo premije.

Klavzula KSA010

Omejitev zavarovalnega kritja pri nestalno naseljenih objektih

Gotovina, valute, zlati kovanci, hranilne knjižice, nakit, dragulji, kakor tudi zbirke znakov in kovancev v času, ko bivališče ni nastanjeno, niso zavarovani proti škodam, nastalim z vlomno tatvino in vandalizmom.

Klavzula KSA020

Zunanje varstvo pri nestalno naseljenih zgradbah

K 6. čl., tč. 2.1 se dogovorijo naslednja varovala:

Pri stanovanjskih vratih, v eno in dvodružinskih hišah vsa zunanja vrata - razen balkonskih in terasnih vrat - morajo biti zagotovljeni naslednji varovalni ukrepi:

- vrata iz polnega lesa ali z jeklenim okovjem (oz. stekleni deli morajo biti zamreženi),
- vrata, zaprta z najmanj eno cilindrično ključavnico z varnostnim okovjem

Vsa, v dosegljivi višini ležeča okna, balkonska in terasna vrata, kakor tudi druge odprtine morajo biti opremljeni z najmanj eno od naslednjih varnostnih naprav (in le-te morajo biti tudi uporabljene), če je zgradba nenaseljena dije kot 72 ur:

- jeklena / škarjasta mreža, ali
- rolete ali
- rolete s prečnim drogom in visečo ključavnico, ali
- protivlomna zasteklitev.

Klavzula KSA210

Generalna odškodnina na novo vrednost - posebni dogovor, naveden na polici

Velja za dogovorjeno, da se ob vsakem škodnem dogodku - tudi če je trenutna vrednost stvari pod 40% cene ponovne nabave - povrne nova vrednost.

Omejitve po 4. čl., tč. 1.2 in 1.3 so zato preključane.

Klavzula KSA220

Stanovanjsko zavarovanje brez podzavarovanja s prilagoditvijo vrednosti

1. Najvišja vsota kritja
Dajatev zavarovalnice je omejena z v polici izkazano najvišjo vsoto kritja, pri čemer je nadomestna dajatev za antikvitete (razen antičnega pohištva) in umetnine omejena s tretjino najvišje odškodninske vsote.

Vsi, pri teh pogojih kot "zavarovalna vsota", navedeni zneski, se upoštevajo na podlagi teh posebnih pogojev kot "najvišja vsota kritja".
2. Podzavarovanje
določila, veljavna za podzavarovanje v skladu s 4. čl., tč. 3, se ne uporabljajo.
3. Izračunska osnova za najvišjo vsoto kritja in premijo
Izračunska osnova je kvadratura uporabne površine stanovanja: upoštevajo se vsi stanovanjski prostori.

K temu ne sodijo dodatni prostori (klet, podstrešje), ki glede na opremo niso namenjeni bivanju, kakor tudi stopnice in odprti balkoni.
4. Napačna kvadratura
če je uporabna površina stanovanja večja od tiste, ki je bila temelj za izračun najvišje vsote kritja, se v sorazmerju zmanjša odškodnina.

Ta določila niso veljavna, če odstopanje ni večje od 10% površine.

5. Prilagoditev vrednosti

Najvišja vsota kritja in premija se letno povišata ali znižata pri zapadlosti premije v skladu z indeksom cen na drobno oz. z indeksom, ki ga nadomesti. Uporabi se indeks, veljaven tri mesece pred zapadlostjo premije. Izhodiščni indeks je prikazan v polici.

Klavzula KSA230

Kombinirano stanovanjsko zavarovanje brez podzavarovanja s prilagoditvijo vrednosti

1. Najvišja vsota kritja
Dajatev zavarovalnice je omejena z v polici prikazani najvišji vsoti kritja, pri čemer je nadomestna dajatev za antikvitete (razen antičnega pohištva) in umetnin omejena z največ tretjino najvišje vsote kritja.
Vsi, pri teh pogojih kot "zavarovalna vsota" navedeni zneski, se upoštevajo na podlagi klavzule kot "najvišja vsota kritja".
2. Podzavarovanje
Določila, veljavna za podzavarovanje v skladu s 4. čl., tč. 3 in 4 se ne uporabljajo.
3. Izračunska osnova za najvišjo vsoto kritja in premijo
Izračunska osnova je kvadratura zazidane površine zavarovane stanovanjske hiše in na zemljišču ležečih stranskih zgradb, kakor tudi podatki o izvedbi zgradbe (klet, število nadstropij, mansarde, itd.).

K zazidani površini sodi površina tlorisa zgradbe, vključno z ložo, ampak brez prosto ležečih teras, zunanje stopnišča, napušča, odprtega vetrobrana in prosto ležečih balkonov.

4. Napačni podatki za izračunsko osnovo
Če je zazidana površina hiše večja od tiste, ki je bila temelj za izračun najvišje vsote kritja, se v sorazmerju zmanjša odškodnina.
To določilo ni veljavno, če odstopanje ni večje od 10 % površine.
Zmanjšanje odškodnine se lahko opravi tudi v primeru napačnih podatkov izvedbe zgradbe.

5. Prilagoditev vrednosti

Najvišja vsota kritja in premija se letno povišata ali znižata pri zapadlosti premije v skladu z indeksom cen na drobno oz. z indeksom, ki ga nadomesti. Uporabi se indeks, veljaven tri mesece pred zapadlostjo premije.

Klavzula KSA410

Razširjeni stroški ponovne nabave dokumentov

V razširitvi 2. čl., tč. 3.6 so zavarovani tudi stroški ponovne nabave oz. izdaje dvojnjkov dokumentov zaradi izgube. Vsekakor pa mora biti izguba nemudoma javljena varnostnim organom.

Nadomestna dajatev je omejena na EUR 150.-.

Klavzula KSA430

Akvariji

Zavarovanje je razširjeno na v stanovanju nahajajoče se akvarije z vsebino največ 300 litrov na akvarij.

Zavarovanje velja:

- za škodo, povzročeno z lomom stekla kakor tudi
- za vse posledične škode na zavarovanih stvareh zaradi izstopa vode iz akvarija, vključno škode na stvareh in živalih, ki so se nahajale na akvariju. 2. čl., tč. 2.1.b) se v tem primeru črta.

Klavzula KSA460

Zavarovanje stroškov odstranitve odpadkov (z zemljo)

1. Po 2. čl., tč. 3.3 so v okviru za to v polici posebej navedene zavarovalne vsote zavarovani stroški preiskave in obdelave odpadkov.
  - 1.1 Ti stroški morajo biti povzročeni zaradi
    - v pogodbi zavarovanih nevarnosti;
    - na zavarovalnem kraju nahajajočih se stvari;
    - in/ali na zavarovalnem kraju nahajajoče se zemlje.
  - 1.2 Pri različnih, zakonsko dopustnih, možnostih odstranitve odpadkov je zavarovana le cenovno najugodnejša.
  - 1.3 Stroški odstranitve odpadkov, ki so bili povzročeni s kontaminacijo vod ali zraka, niso zavarovani.
  - 1.4 V primeru, da se pomešajo zavarovane in nezavarovane stvari, so zavarovani le stroški odstranitve odpadkov zavarovanih stvari.
  - 1.5 Če nastanejo stroški za odstranitev zemlje ali zavarovanih stvari, ki so bile že pred škodnim dogodkom kontaminirane (stara bremena), so zavarovani samo tisti stroški, ki presegajo potreben znesek za odstranitev starih bremen, in sicer ne glede na to, če in kdaj bi ta izdatek nastopil brez škodnega dogodka.

- 1.6 Za kontaminirano zemljo velja, da so zavarovani tudi stroški potrebne ponovne zapolnitve izkopane jame z zemljo.
2. Stroški preiskave so stroški, ki nastanejo takrat, kadar je potrebno zaradi zahtev oblasti s preiskavo ugotoviti, če so:
- nevarni odpadki/nevarne snovi,
  - stvari, ki morajo biti odstranjene po fitopatoloških določilih
  - kontaminirana zemlja
- nastali oz. kako jih je potrebno obdelati in/ali deponirati.
- 2.1 Nevarni odpadki in nevarne snovi se obravnavajo v smislu Zakonskih predpisov o gospodarjenju z odpadki.
- 2.2 Kot kontaminirana zemlja se šteje, če je na podlagi zakonskih predpisov o gospodarjenju z odpadki določeno, da je potrebno zajeti, varovati in/ ali obdelati zaradi povezave z drugimi stvarmi (npr. radioaktivnimi).
3. Stroški obdelave odpadkov so stroški ukrepov, ki služijo povčenu, odstranitvi ali deponiranju le-teh
- 3.1 Stroški začasnega skladiščenja za največ šest mesecev so zavarovani v okviru zavarovalne vsote pod pogojem, da je začasno skladiščenje nemudoma prijavljeno.

Klavzula KSA510

Izključitev škod na steklu – posebni dogovor, naveden na polici

Za razliko od 1. čl., tč. 5 ni zavarovanja za škode, nastale z lomom stekla, z izjemo škod, ki se nanašajo na dogodke po 1. čl., tč. 1 in 2.

OMEJITVE

V primeru zavarovanja na zavarovalno vsoto, ne veljajo klavzule KSA210, KSA220, KSA230, KSA410, KSA430.

DEL D: Dodatna zavarovanja

→ Velja samo, če je navedeno na polici

Klavzula KSA310

Zdravniški ordinacijski prostori v stanovanjih

Sozavarovana je oprema ordinacij, vključno zdravniška spričevala, uporabne zlahtne kovine, kakor tudi pripadajoče denarne vrednosti. V primeru škode, nastale zaradi vlomne tatvine, veljajo omejitve zneskov, skladno s 1. čl., tč. 2.3.

Klavzula KSA320

Pisarne in uradi v stanovanjih

Sozavarovana je pisarniška oprema oz. oprema uradov, vključno pripadajoče denarne vrednosti. V primeru škode, nastale zaradi vlomne tatvine, veljajo omejeni zneski, skladno s 1. čl., tč. 2.3. Zavarovanja ni pri škodah, nastalih zaradi indirektnega udara strele in če so stvari strank odsvojene z enostavno tatvino.

Klavzula KSA0330

Zavarovanje električnih naprav in strojev v okviru stanovanjskega zavarovanja

1. Kaj je zavarovano?

Zavarovanje je razširjeno na vse v gospodinjstvu uporabljene električne aparate, ki so v lasti zavarovanca ali so mu bili izročeni s pridržkom lastninske pravice.

Zavarovani niso fotografski aparati vseh vrst, video kamere, mobilni telefoni, prenosni računalniki, ročne ure, električne instalacije in svetila, kakor vsi v poklicne ali obrtne namene služeči električni stroji.

2. Katere škode so zavarovane?

Zavarovalnica daje zavarovalno kritje proti nepričakovanim in nenadnim poškodbam ali uničenjem zavarovanih stvari zaradi:

- nespretnosti, malomarnosti ali hudobije;
- neposrednega vpliva električne energije kot posledice kratkega stika, padanja moči električnega toka in napetosti;
- napake v materialu ali proizvodnji;
- mehanskega vpliva sile;
- implozije ali drugega vpliva podtlaka.

Zavarovane niso škode

- zaradi obrabe (vseh vrst obrabe in staranja)
- zaradi trajnih kemičnih, toplotnih, mehanskih ali vremensko pogojenih vplivov;
- zaradi popraskanja, zmalieenja ali druge poškodbe površine, ki je samo lepotna napaka;
- dokler obstaja zakonska ali pogodbeno garancijska obveza proizvajalca ali prodajalca;
- živih v zamrzovalnih skrinjah.

4. Za kaj se plača odškodnina v škodnem primeru?

- V primeru uničenja stvari se nadomesti vrednost uničene stvari na dan uničenja (trenutna vrednost) zmanjšana za tržno vrednost ostankov na dan škodnega dogodka. Stvar velja za uničeno tedaj, kadar stroški popravila na dan škodnega dogodka dosežejo ali presežejo trenutno vrednost stvari.
- V primeru poškodovanja stvari stroški popravila (ostanki se vzamejo v račun);

Trenutna vrednost aparata (razen računalnikov in računalniške opreme) se izračuna na podlagi naslednje tabele:

v prvem letu _____ 100 %	v petem letu _____ 60 %
v drugem letu _____ 90 %	v šestem letu _____ 50 %
v tretjem letu _____ 80 %	v sedmem letu _____ 40 %
v četrtem letu _____ 70 %	po osmem letu _____ 30 %

če se poškodovana ali uničena stvar dokazano ne more popraviti, se povrnejo dodatni stroški za odstranitev odpadkov do največ EUR 50.-.

Zavarovani niso povišani stroški, ki so nastali zaradi sprememb ali izboljšav, storjenih pri popravilu, kakor tudi stroški servisnih delavcev.

4. V drugih primerih veljajo posebni pogoji osnovnega stanovanjskega zavarovanja.

IV. Posebni pogoji za zavarovanje odgovornosti PD-OD-09

1. člen – Splošno

Zavarovanje odgovornosti se lahko sklene v okviru naslednjih možnosti zavarovalnega kritja:

- (1) osnovno kritje;
- (2) komfortno kritje;
- (3) ekskluzivno kritje;
- (4) ekskluzivno PLUS kritje.

V tabelah pri opisu posameznih možnosti zavarovalnega kritja se uporabljajo naslednji simboli:

vrednost	zavarovana nevarnost/škoda do določene vrednosti
–	izključena nevarnost/škoda

V okviru posameznih možnosti zavarovalnega kritja se lahko izključi zavarovanje odgovornosti iz posesti zgradbe in zemljišča ter odgovornosti zasebnika

2. člen – Zavarovana nevarnost

- (1) Vsebino in obseg kritja predstavlja na zavarovalni polici naveden opis nevarnosti iz vsakodnevnega življenja zavarovanca in obsega vse lastnosti, pravna razmerja ter dejavnosti, do katerih je upravičen zavarovanec na podlagi pravnih norm, ki veljajo za njegove aktivnosti, ki niso v povezavi z opravljanjem pridobitne dejavnosti, poklica ali obratovanja.
- (2) Če je dogovorjeno, krije zavarovanje v okviru izbrane možnosti zavarovalnega kritja škodo iz naslova:
  - 1) odgovornosti iz posesti nepremičnine in zemljišča;
  - 2) odgovornosti zasebnika.

Vrsta zavarovane odgovornosti	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Ekskluzivno PLUS kritje*
zavarovanje odgovornosti iz posesti nepremičnine in zemljišča	25.000 EUR	50.000 EUR	75.000 EUR	-
zavarovanje odgovornosti zasebnika	25.000 EUR	50.000 EUR	75.000 EUR	75.000 EUR

*ekskluzivno PLUS kritje velja le pri zavarovanju stanovanjskih premočnin

- (3) V primeru odstopanja od določb splošnih pogojev imajo določbe posebnih pogojev prednost pred določbami splošnih pogojev.

3. člen – Zavarovalni primer

- (1) Definicija pojma
Zavarovalni primer predstavlja bodoč, negotov in od izključne volje zavarovanca neodvisen škodni dogodek, ki izvira iz zavarovane nevarnosti, kot je to navedeno na zavarovalni polici, in zaradi katerega se ali bi se lahko proti zavarovancu uveljavljal civilno pravni odškodninski zahtevek.
- (2) Serijske škode
Za en zavarovalni primer štejejo tudi vse posledice, ki izvirajo iz:
  - 1) enega škodnega dogodka;
  - 2) več škodnih dogodkov, ki nastanejo zaradi istega ali istovrstnih vzrokov;

- 3) več škodnih dogodkov, ki nastanejo zaradi podobnih vzrokov, če obstoji med temi vzroki pravna, tehnična ali gospodarska zveza.

4. člen – Obveznost zavarovalnice

(1) Obveznost zavarovalnice

Ob zavarovalnem primeru zavarovalnica jamči do na zavarovalni polici navedene zavarovalne vsote za:

- 1) škodo zaradi utemeljenih civilno pravnih odškodninskih zahtevkov, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu zaradi povzročene osebne ali stvarne škode (v nadaljevanju odškodninski zahtevki), in
- 2) stroške ugotavljanja odškodninske odgovornosti, stroške obrambe pred neutemeljenimi ter pretiranimi odškodninskimi zahtevki.

(2) Definicije pojmov

- 1) Zavarovalna vsota predstavlja zgornjo mejo obveznosti zavarovalnice za en zavarovalni primer, ne glede na število oškodovancev.
- 2) Osebna škoda je telesna poškodba ali smrt osebe (poškodovanje osebe).
- 3) Stvarna škoda je poškodovanje ali uničenje stvari (poškodovanje stvari).
- 4) Posledična premoženjska škoda je škoda, ki je posledica že nastale osebne ali stvarne škode.
- 5) Čista premoženjska škoda je prva, iz vzroka neposredno izhajajoča škoda, pri kateri ne gre niti za poškodovanje osebe niti za poškodovanje ali izginitev stvari, niti za njihovo posledico.

(3) Omejitve obveznosti zavarovalnice

- 1) Če je v zavarovalni pogodbi dogovorjeno, da zavarovanec sam nosi del škode (samopridržaj), se odškodnina, ki jo je dolžna plačati zavarovalnica po zavarovalnem primeru, zmanjša za dogovorjeni samopridržaj.
- 2) Obveznost zavarovalnice po 1) točki (1) odstavka tega člena ne obsega:
  - a) dolžnosti izpolniti pogodbe, kakor tudi ne dolžnosti izpolniti nadomestne dajatve;
  - b) garancijske obveznosti, vključno s plačilom za pomanjkljivo izpolnitev obveznosti ter jamčevanja za napake;
  - c) dolžnosti izpolniti odškodninske zahtevke, ki presega zakonska določila o odškodninski odgovornosti.
- 3) V okviru zavarovalne vsote navedene na polici je kritje za osebne škode povezane s padci na tleh, podih, poteh, pločnikih, stopnicah, z lestev, streh, okenskih polic, dreves in pri drugih delih na višini (npr. zaradi mokrosti, spolzkosti, poledenosti in drugo) omejeno na 850 EUR, razen v primerih, ko je pri oškodovancu ugotovljena stopnja trajnega zmanjšanja življenjske aktivnosti v višini, ki presega 25 %.

Za ocenitev stopnje trajnega zmanjšanja življenjske aktivnosti mora oškodovanec zavarovalnici predložiti ustrezno medicinsko dokumentacijo. Le-ta se določi po končanem zdravljenju, ko se posledice poškodb ustalijo, in po zdravniški presoji ni mogoče pričakovati, da bi se stanje izboljšalo ali poslabšalo.
- 4) Zavarovalnica izplača za vse zavarovalne primere, nastale v enem zavarovalnem letu, skupaj odškodnin največ do višine večkratnika zavarovalne vsote (letni agregat), kot je naveden na polici. Če ni drugače dogovorjeno, zavarovalnica jamči največ do trikratnika dogovorjene zavarovalne vsote.

5. člen - Časovna in krajevna omejitev zavarovanja

- (1) Zavarovalnica ima obveznost samo tedaj, če pride do škodnega dogodka po začetku in pred koncem jamstva, t.j. med trajanjem zavarovalnega kritja.

Škodni dogodki, ki so sicer nastali v času zavarovalnega kritja, njihov vzrok pa izvira iz časa pred začetkom veljavnosti pogodbe, so kriti le, če zavarovancu pred sklenitvijo pogodbe vzrok za škodni dogodek ni bil znan.

Pri osebnih škodah v dvomu velja za nastanek zavarovalnega primera prva ugotovitev poškodovanija zdravja s strani zdravnika.

- (2) Zavarovalno kritje je podano, če nastopi škodni dogodek v Evropi, pod pogojem, da se zahtevki zaradi teh škodnih dogodkov v državah geografske veljavnosti tudi uveljavljajo. Pojem Evrope se razume v geografskem smislu in obsega nadalje tudi Islandijo, Grenlandijo, Spitzberge, Kanarske otoke, Madeiro, Ciper, Azore kakor tudi azijsko področje Turčije.

6. člen – Dolžnosti zavarovalnice po zavarovalnem primeru

- (1) Zavarovalnica mora proučiti odškodninske zahtevke tako po temelju kot po višini in ugoditi upravičenim zahtevkom ter poskrbeti za obrambo zavarovanca pred neutemeljenimi ali pretiranimi odškodninskimi zahtevki. S to določbo je podan osnovni obseg škode, za katero jamči zavarovalnica po (1) odstavku in (2) odstavku 20. člena Splošnih pogojev za premoženjsko zavarovanje in drugih določbah Posebnih pogojev za zavarovanje odgovornosti.
- (2) Zavarovalnica jamči za pravnne stroške zavarovanca in za škodo zaradi pravnih stroškov, ki so prisojeni oškodovancu le tedaj, če pravdo usmerja od vsega začetka sama ali pa oseba, ki jo ona določi.
- (3) Za stroške obrambe zavarovanca v kazenskem postopku jamči zavarovalnica samo v primeru, če izrecno pristane na branilca in se zaveže poravnati te stroške.
- (4) Zavarovalnica nosi, če so za to dani pogoji, le tisti del pravnih stroškov, ki ustrezajo razmerju med zavarovalno vsoto in oškodovancu prisojenim zneskom odškodnine. Če tega ni mogoče ugotoviti, je zavarovalnica glede teh pravnih stroškov udeležena v razmerju med zavarovalno vsoto in višino vtoževanih zahtevkov.
- (5) Če se zavarovalnica odloči oškodovancu izplačati rento v enkratni vsoti, se za ugotavljanje vrednosti enkratne vsote (kapitalizirana vrednost rente) uporabljajo tablice umrljivosti Generali Zavarovalnice d.d.. Če gre za rentnega upravičenca, ki ni polnoleten, in ki je pridobil pravico do rente zaradi smrti osebe, ki ga je bila dolžna preživljati, se računa, da bo prejemal rento do svojega 20. leta starosti.

Zavarovalnica ima tudi pravico, da zavarovalno vsoto ali njen del uporabi, kot da bi bila hranilna vloga, za kritje škode zaradi plačevanja rente; morebitni preostanek vloge šteje za preostanek zavarovalne vsote.

7. člen – Izključitve

- (1) Zavarovalnica ne jamči in ne povrne škode, če zavarovanec škodni dogodek povzroči z naklepom. Za naklep šteje tudi:
  - 1) ravnanje, ki ga zavarovanec stori ali opusti, čeprav bi moral pričakovati zaradi tega škodljivo posledico;
  - 2) vednost o pokvarjenosti ali o pomanjkljivosti blaga, izdelkov ali storitev;
  - 3) zavestno ravnanje proti veljavnim predpisom.
- (2) Iz zavarovanja so izključeni odškodninski zahtevki:
  - 1) za čiste premoženjske škode;
  - 2) za posledične premoženjske škode;
  - 3) za škode, ki so posledica kaznivega dejanja in s tem povezana plačila s kaznovainim karakterjem, npr. globe ali odškodnine, ki služijo kot vzor ali svarilo drugim;
  - 4) za škode zaradi poškodovanja, uničenja, izgube ali izginitve denarja, menic, vrednostnih papirjev in vrednotnic;
  - 5) zaradi škode na tujih premičnih stvareh, ki jih ima zavarovanec ali druga oseba v njegovem imenu kakorkoli na skrbi (npr. na posodo, v najemu, leasingu, zakupu, hrambi, varstvu, obdelavi, predelavi ipd.);
  - 6) za škode na stvareh, ki nastanejo zaradi izrabe, staranja, prekomerne obremenitve, obrabe ali zaradi škod, ki izvirajo iz notranjega obratovanja ali loma stvari;

- 7) zaradi škode, če je škoda posledica vplivanja temperature, plina, pare, vlage, padavin, dlma, saj, prahu, tresenja, ropota ipd. (imisiije), če to vplivanje počasi škodljivo učinkuje;
- 8) zaradi škode, povzročene zaradi onesnaženja okolja (ekološke škode). Izključitev ne velja pri zavarovanju odgovornosti iz posesti zgradbe in zemljišča;
- 9) zaradi škod, ki nastanejo zaradi uporabe ali posesti zračnih in vodnih plovil vseh vrst, kakor tudi kopenskih motornih vozil, prikolic in samovoznih delovnih strojev;
- 10) za škode zaradi delovanja višje sile;
- 11) zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovalnic iz zdravstvenega zavarovanja ter ostalih posrednih oškodovancev;
- 12) s strani zavarovalca ali zavarovanca (lastna škoda), oseb, ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu in ostalih njegovih svojcev. Za svojce veljajo zavarovancev zakonski, izvenzakonski ter istospolni partner, sorodniki zavarovanca v ravni črti ali v stranski črti do četrtega kolena, osebe v svaštvu, mačeha in očim, krušni starši in starši partnerja.

8. člen – Zavarovanje odgovornosti iz posesti zgradbe in zemljišča

8a. člen – Odgovornost iz posesti zgradbe in zemljišča

(1) Obseg zavarovalnega kritja

Zavarovalno kritje je podano za odškodninsko odgovornost iz naslova posesti in uporabe zavarovanih nepremičnin, prostorov, dvigal, pomičnih stopnic ter zgradbam pripadajočih naprav in odgovornosti iz naslova posesti zemljišč, ki se uporabljajo za stanovanjske namene.

Zavarovalno kritje zajema odškodninsko odgovornost iz naslova:

- 1) nadzоровanja, osvetlitve, negovanja, ohranjanja čistoče, oskrbovanja in upravljanja zavarovane nepremičnine ter imetništva in vzdrževanja grobov;
- 2) odgovornosti zavarovanca kot naročnika gradbenih del v skladu z 8b členom teh pogojev;
- 3) imetništva ali uporabe mehanske opreme (kot npr. dvigal, grelnih in hladilnih naprav, dimnih javljalcev, varnostnih naprav itd.) vključno z uporabo obdelovalcev podatkov (strojna in programska oprema);
- 4) izposojenih ali najetih naprav.

Zavarovalno kritje je v odstopanju od (2) odstavka, 5. člena podano za zavarovalni kraj, kot je naveden na zavarovalni polici.

(2) Zavarovane osebe

V okviru zavarovane nevarnosti se zavarovanje razteza na odškodninske zahtevke zoper naslednje osebe:

- 1) posestnik nepremičnine, ki jo zavarovanec uporablja izključno v zasebne namene;
- 2) druge osebe, ki delujejo za zavarovanca po njegovem naročilu, vendar samo, če delovanje ni v okviru njihove pridobitne dejavnosti (ne velja za opravljanje hišne pomoči in hišnih opravil).

(3) Izključitve

Če se zgradba ali zemljišče razen za stanovanjske namene, uporablja tudi za opravljanje pridobitne ali kmetijske dejavnosti, zavarovanje ne krije odgovornosti iz posesti tega dela zgradbe ali zemljišča.

Če ima zgradba ali zemljišče več lastnikov, zavarovalnica ne jamči za zahtevke zaradi škode, ki prizadene solastnika ali njegove svojce, tudi če so zahtevki postavljeni na druge solastnike. Izključena je škoda na zavarovančevi zgradbi ali zemljišču (lastna škoda).

8b. člen – Odgovornost iz naslova saniranja, adaptacije ali novogradnje nepremičnine

(1) Zavarovalno kritje zajema v okviru zavarovanega rizika tudi odškodninsko odgovornost zavarovanca kot naročnika gradbenih del za lastne potrebe (npr. rušitvena, gradbena, inštalacijska, adaptacijska, prizidalna, popravilvena dela ali novogradnja), vendar samo, če predračunska vrednost del ali celotni stroški gradnje ne presegajo vsote 15.000 EUR.

(2) Če na polici ni drugače dogovorjeno, je pri zavarovanju odgovornosti iz naslova saniranja, adap-

tacije ali novogradnje nepremičnine v večstanovanjskih zgradbah zavarovana odgovornost zavarovanca v višini pripadajočega lastniškega deleža, če ne obstoji druga oblika zavarovanja (subsidiarno kritje).

- (3) Subzavarovalna vsota predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost iz posesti zgradbe in zemljišča ter glede na izbrano krije znaša:

	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje
odgovornost iz naslova saniranja, adaptacije ali novogradnje nepremičnine	–	5.000 EUR	15.000 EUR

- (4) Zavarovalno kritje ne zajema:

- 1) odškodninskih zahtevkov zaradi škode, ki je ne bi bilo mogoče preprečiti, kljub upoštevanju znanih pravil znanosti in tehnike, ali bi jo bilo mogoče preprečiti samo z gospodarsko neupravičenimi stroški. Nadaljnje škode zaradi prašenja niso krite;
- 2) odškodninskih zahtevkov zaradi nujno potrebne sanacije nepremičnine z namenom preprečitve nadaljnje škode;
- 3) posledic pomanjkljivih navodil koordinatorja gradnje;
- 4) odgovornosti pogodbenega projektanta, izvajalca, nadzornika in revidenta gradbenih del in je subsidiarno obveznemu zavarovanju odgovornosti le-teh po Zakonu o graditvi objektov.

8c. člen – Odgovornost iz naslova onesnaženja okolja (ekološke škode)

- (1) Zavarovalno kritje zajema povrnitev upravičenih odškodninskih zahtevkov zaradi onesnaženja ali drugačnega poškodovanje okolja. Onesnaženje okolja pomeni onesnaženje zaradi vplivanja na kakovostno sestavo zemlje ali vode. Zavarovalno kritje velja samo, če je prišlo do onesnaženja okolja zaradi nenadnega in nepredvidljivega dogodka (nesreče). Zavarovalno kritje ne obstoji, če je prišlo do onesnaženja zaradi postopnega in dlje časa trajajočega vplivanja na okolje (npr. kapljanje, izhlapevanje).
- (2) Za nastop zavarovalnega primera šteje prvo dokazano onesnaženje okolja. V primeru, da nastopi več škodnih posledic, ki so lahko podlaga več odškodninskih zahtevkom, le-te pa izvirajo iz iste nesreče, se štejejo za en zavarovalni primer.
- (3) Zavarovanje krije škode zaradi onesnaženja okolja, katerega vzrok izvira iz časa, za katero je bilo sklenjeno zavarovanje in katerega škodljive posledice so nastopile najkasneje dve leti po poteku zavarovanja. Zavarovalnica ne krije škode zaradi onesnaženja okolja, katere vzrok je obstajal v času preden je bilo sklenjeno zavarovanje po teh pogojih.
- (4) Zavarovanec je dolžan ravnati v skladu z zakoni, ostalimi predpisi in drugimi akti pristojnih državnih organov. Za naprave, zgradbe in drugo opremo, ki bi lahko ogrožala okolje, mora zavarovanec zagotoviti ustrezno strokovno vzdrževanje. Nujna popravila ali druga vzdrževalna dela se morajo opraviti nemudoma in brez odlašanja. Če s predpisi ni določen krajši rok, mora zavarovanec zagotoviti vsakih pet let strokovni pregled. Ta obveznost prične teči neodvisno od sklenitve zavarovanja, od dneva začetka uporabe nepremičnine ali od zadnjega strokovnega pregleda. V primeru, da zavarovanec zavestno in namenoma krši katero od obveznosti, ki bi jo moral izpolniti pred nastankom zavarovalnega primera, in je to vzrok za nastanek zavarovalnega primera, je zavarovalnica prosta svojih obveznosti.
- (5) Zavarovalno kritje se nanaša tudi na škode, ki so nastale zaradi obratovanja hišnih čistilnih naprav in drugih naprav za ravnanje z odpadki.
- (6) Subzavarovalna vsota predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost iz posesti zgradbe in zemljišča ter glede na izbrano krije znaša:

	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje
odgovornost iz naslova onesnaženja okolja (ekološke škode)	–	5.000 EUR	10.000 EUR

9. člen – Zavarovanje odgovornosti zasebnika

9a. člen – Odgovornost zasebnika

(1) Obseg zavarovalnega kritja

Zavarovanje zajema odškodninske zahtevke iz naslova odgovornosti zavarovanca kot zasebnika (torej ne zaradi pridobitne dejavnosti, poklica ali obratovanja) zlasti za naslednje nevarnosti:

- 1) posest stanovanja (vendar ne lastništvo hiše ali solastništvo skupnih delov stavbe ter pripadajočega zemljišča s pritliklinami);
- 2) poškodovanje najetih ali zakupljenih prostorov (nepremičnine), ki jih zavarovanec uporablja izključno v zasebne namene. To zavarovalno kritje velja samo za s pogodbo izkazana najemna razmerja s trajanjem vsaj 12 mesecev;
- 3) odgovornost zavarovanca kot delodajalca hišnega osebja (osebe zaposlene v gospodinjstvu);
- 4) odgovornost zavarovanca zaradi škod povezanih z zastrupitvijo oseb s salmonelo, vendar v višini največ do 10 % zavarovalne vsote, ki je navedena na polici;
- 5) imetništvo in uporaba:
  - a) alarmnih naprav, televizijskih in radijskih sprejemnikov kakor tudi telefonskih naprav;
  - b) strojne in programske opreme (t.i. hardware in software izdelki) za majhne računalniške sisteme (osebni računalniki, tiskalniki, strežniki, prenosniki ipd.). Škode, ki so posledica uporabe nelegalne programske opreme (t.i. piratskih kopij), niso predmet zavarovalnega kritja;
  - c) koles brez motorja in športne opreme vseh vrst. V odstopanju od 9) točke (2) odstavka 7. člena je podano kritje za voditelja čolna na motorni pogon z močjo do 3,7 kW (zavarovanje, ki ni obvezno po Zakonu o obveznih zavarovanjih v prometu) za škodo na osebah, ki se ne prevažajo s čolnom, in njihovih stvarih. Pogoj je, da je zavarovanec dopolnil 16 let in ima opravljen izpit za voditelja čolna;
  - d) avtomobilskih, letalskih in ladijskih modelov, če za njihovo posest in uporabo ni potrebno posebno dovoljenje. Zavarovanje ne velja za čas udeležbe na kakršnih koli prireditvah;
- 6) izvajanje športa, z izjemo poklicnih športov, lova, športa, ki je vezan na uporabo strelnega orožja ali motornega vozila katerekoli vrste, jadrnega športa in borilnih športov. V odstopanju od 9) točke (2) odstavka 7. člena je podano kritje za škode povzročene pri surfanju (ne kiting).
- 7) ukvarjanje z ljubiteljsko dejavnostjo (konjički), tudi v okviru društev ali zvez, če ne obstaja druga oblika zavarovanja (subsidiarno kritje);
- 8) imetništvo malih hišnih živali z izjemo eksotičnih živali, konjev ali divjih živali. Zavarovanje ne velja, če se živali uporabljajo v pridobitne namene;
- 9) organiziranje zasebnih zabav, za katere ni potrebno soglasje pristojnega organa; kritje je podano na zavarovalnem kraju.

(2) Zavarovane osebe

V okviru zavarovane nevarnosti se zavarovanje razteza tudi na odškodninske zahtevke zoper naslednje osebe:

- 1) zakonskega, izvenzakonskega ter istospolnega partnerja ali partnerice (v nadaljevanju partner) zavarovanca, ki živi z njim v življenjski skupnosti;
- 2) mladoletnega otroka (tudi posvojenca, rejenca, pastorka, kakor tudi vnuka) zavarovanca ali njegovega partnerja, vendar samo če otrok živi v skupnem gospodinjstvu z zavarovancem;
- 3) zavarovančevega otroka, ki zaradi telesne ali duševne prizadetosti ni sposoben sam skrbeti zase, za svoje koristi in pravice (podaljšana roditeljska pravica zaradi poslovne nesposobnosti otroka);

- 4) polnoletnega otroka do 26. leta starosti, ki živi v skupnem gospodinjstvu z zavarovancem, se izobrazuje in ima status učenca, dijaka ali študenta ter ne razpolaga z rednimi prihodki.

9b. člen – Odgovornost imetnika psa

(1) Obseg zavarovalnega kritja

Zavarovalno kritje se nanaša na odškodninsko odgovornost iz naslova lastništva ali imetništva (v nadaljevanju imetništva) psa v lasti zavarovanih oseb, če se imetnik ne ukvarja s pridobitno dejavnostjo, ki vključuje posest psa. Ta omejitev ne velja za imetnika reševalnih psov in se v zvezi z njo omejitev po (1) odstavku 2. člena ne upošteva.

Subzavarovalna vsota za zavarovanje odgovornosti imetnika psa predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost zasebnika ter glede na izbrano kritje znaša:

	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Ekskluzivno PLUS kritje
zavarovanje odgovornosti imetnika psa	–	5.000 EUR	20.000 EUR	20.000 EUR

(2) Izključitve kritja

- 1) Zavarovalno kritje ni podano za odškodninske zahtevke, ki se nanašajo na odgovornost imetnikov:

- a) ki so se kadarkoli ukvarjali z borbami psov;
- b) psov, ki so vpisani v register, ki ga vodi veterinarska organizacija, ker so povzročili resne poškodbe človeku ali živali in so pogosto kazali napadalno vedenje;
- c) posameznih potencialno nevarnih psov;
- d) posameznih napadalnih psov ter
- e) naslednjih potencialno nevarnih pasem psov:
Pit Bull, Pit Bull Terrier, Amerški Staffordshirski Terrier, Staffordshirski Bull Terrier, Bull Terrier, Bandog, Fila Brasileiro, Bull Mastif, Neapeljski Mastif, Cane corso, Kuvasz, Argentinska doga, Bordojska doga, Kanarska doga, Kavkaški ovčar, Shar Pei, Akita Inu, Tosa Inu, Rottweiler, Doberman, križancev med temi pasmami ter križancev teh pasem z ostalimi pasmami.

- 2) Zavarovalno kritje ni podano za škode, ki so posledica:

- a) opustitve fizičnega varstva psa na javnem mestu. Imetnik psa mora na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu. Javno mesto je javni kraj, kot je opredeljeno v zakonu, ki ureja varstvo javnega reda in miru;
- b) bolezni ali okužbe zavarovančevega psa, katerih bi se zavarovanec moral ali mogel zavedati.

(3) Prenehanje kritja

Zavarovalno kritje preneha za imetnika posameznega psa, ki se izkaže za potencialno nevarnega ali napadalnega.

Za potencialno nevarnega velja vsak pes, ki je v preteklih 36 mesecih v vsaj dveh ločenih primerih:

- 1) s svojim vedenjem povzročil potrebo po obrambi, to je napadel (vendar ne nujno ugriznil) človeka
- 2) povzročil lažjo telesno poškodbo človeku,
- 3) pokončal ali kako drugače poškodoval drugo žival.

Za potencialno nevarnega ne velja pes, katerega ugriz ali napad je posledica nedovoljenega vstopa osebe v zgradbo ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označeno z opozorilnim znakom.

Za napadalnega v skladu s temi pogoji velja vsak pes, ki:

- 1) težje telesno poškoduje ali ubije človeka. Težja telesna poškodba je v smislu teh pogojev poškodba, ki ima za posledico vsaj eno izmed naštetih: poškodba kosti, pretrganje mišic ali poškodovanje živca;
- 2) ga imetnik poseduje ali trenira za namen borbe z drugimi psi ali spravi v borbo z drugim psom ter eventualno tako povzroči poškodbe enega ali obeh psov.

10. člen – Dodatno zavarovanje odgovornosti iz naslova oddaje turističnih sob in apartmajev ter posesti prostorov, ki služijo v te namene

- (1) V odstopanju od (1) odstavka 9a člena in (1) odstavka 2. člena je, če je to posebej dogovorjeno, podano zavarovalno kritje za odgovornost zavarovanca iz naslova oddaje turističnih sob in apartmajev ter posesti prostorov, ki služijo v te namene.

Zavarovalno kritje velja za naslednje nevarnosti:

- 1) poškodovanje prenočitvenih gostov (osebne škode);
- 2) poškodovanje stvari prenočitvenih gostov (stvarne škode).

Subzavarovalna vsota predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost zasebnika ter glede na izbrano kritje znaša:

	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Ekskluzivno PLUS kritje
odgovornost iz naslova oddaje turističnih sob in apartmajev	–	5.000 EUR	10.000 EUR	10.000 EUR

- (2) Zavarovalno kritje ni podano za izgubo ali izginitev motornih vozil prenočitvenih gostov, kakor tudi stvari, ki so v vozilih. Kot del motornega vozila štejejo tudi prikolice in motorna plovila.

IV. Posebni pogoji za zavarovanje odgovornosti PD-OD-13

1. člen – SPLOŠNO

- (1) Posebni pogoji za zavarovanje odgovornosti (v nadaljevanju: posebni pogoji) predstavljajo skupaj s Splošnimi pogoji za premoženjsko zavarovanje (v nadaljevanju: splošni pogoji) sestavni del zavarovalnega pogodbe, ki jo zavarovalec sklene z zavarovalnico.
- (2) Posebni pogoji se uporabljajo skupaj s splošnimi pogoji. V primeru odstopanj posebnih pogojev od določb splošnih pogojev, imajo določbe posebnih pogojev prednost pred določbami splošnih pogojev.
- (3) Zavarovanje odgovornosti predstavlja dodatno zavarovanje k sklenjenemu zavarovanju stanovanjskih nepremičnin in/ali premičnin pri zavarovalnici (nesamostojno zavarovanje).
- (4) Zavarovanje odgovornosti se lahko zavarujejo v okviru osnovnega, komfortnega, ekskluzivnega in premium kritja. Natančen obseg zavarovalnega kritja je naveden v zavarovalni polici.

2. člen – ZAVAROVANA NEVARNOST

- (1) Vsebinsko in obseg kritja predstavlja na zavarovalni polici naveden opis nevarnosti iz vsakodnevnega življenja zavarovanca in obsega vse lastnosti, pravna razmerja ter dejavnosti, do katerih je upravičen zavarovanec na podlagi pravnih norm, ki veljajo za njegove aktivnosti, ki niso v povezavi z opravljanjem pridobitne dejavnosti, poklica ali obratovanja.
- (2) Če je dogovorjeno, krije zavarovanje v okviru izbrane možnosti zavarovalnega kritja škodo iz naslova:
  - 1) odgovornosti iz posesti nepremičnine;
  - 2) odgovornosti zasebnika.

Vrsta zavarovane odgovornosti	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Premium kritje
zavarovanje odgovornosti iz posesti nepremičnine	25.000 EUR ⇕	50.000 EUR ⇕	75.000 EUR ⇕	100.000 EUR ⇕
zavarovanje odgovornosti zasebnika	25.000 EUR ⇕	50.000 EUR ⇕	75.000 EUR ⇕	100.000 EUR ⇕

3. člen - ZAVAROVALNI PRIMER

- (1) Zavarovalni primer predstavlja bodoč, negotov in od izključne volje zavarovanca neodvisen škodni dogodek, ki izvira iz zavarovane nevarnosti, kot je to navedeno na zavarovalni polici, in zaradi katerega se ali bi se lahko proti zavarovancu uveljavljala civilnopravni odškodninski zahtevki.
- (2) Za en zavarovalni primer štejejo tudi vse posledice (serijske škode), ki izvirajo iz:
  - 1) enega škodnega dogodka;
  - 2) več škodnih dogodkov, ki nastanejo zaradi istega ali istovrstnih vzrokov;
  - 3) več škodnih dogodkov, ki nastanejo zaradi podobnih vzrokov, če obstoji med temi vzroki pravna, tehnična ali gospodarska zveza.

4. člen - OBVEZNOST ZAVAROVALNICE

- (1) Ob zavarovalnem primeru zavarovalnica jamči do na zavarovalni polici navedene zavarovalne vsote za:
  - 1) škodo zaradi utemeljenih civilno pravnih odškodninskih zahtevkov, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu zaradi povzročene osebne ali stvarne škode (v nadaljevanju odškodninski zahtevki);
  - 2) stroške ugotavljanja odškodninske odgovornosti, stroške obrambe pred neutemeljenimi ter pretiranimi odškodninskimi zahtevki.
- (2) Definicije pojmov
  - 1) Zavarovalna vsota predstavlja zgornjo mejo obveznosti zavarovalnice za en zavarovalni primer, ne glede na število oškodovancev.
  - 2) Osebna škoda je telesna poškodba ali smrt osebe (poškodovanje osebe).
  - 3) Stvarna škoda je poškodovanje ali uničenje stvari (poškodovanje stvari).
  - 4) Posledična premoženjska škoda je škoda, ki je posledica že nastale osebne ali stvarne škode.
  - 5) Čista premoženjska škoda je prva, iz vzroka neposredno izhajajoča škoda, pri kateri ne gre niti za poškodovanje osebe niti za poškodovanje ali izginitvev stvari, niti za njihovo posledico.
- (3) Omejitve obveznosti zavarovalnice
  - 1) Če je v zavarovalni pogodbi dogovorjeno, da zavarovanec sam nosi del škode (samopridržaj), se odškodnina, ki jo je dolžna plačati zavarovalnica po zavarovalnem primeru, zmanjša za dogovorjeni samopridržaj.
  - 2) Obveznost zavarovalnice po 1) točki (1) odstavka tega člena ne obsega:
    - dolžnosti izpolniti pogodbe, kakor tudi ne dolžnosti izpolniti nadomestne dajatve;
    - garancijske obveznosti, vključno s plačilom za pomanjkljivo izpolnitev obveznosti ter jamčenja za napake;
    - dolžnosti izpolniti odškodninske zahtevke, ki presega zakonska določila o odškodninski odgovornosti.
  - 3) V okviru zavarovalne vsote navedene na polici je kritje za škode povezane s padci na tleh, podih, poteh, pločnikih, stopnicah, z lestev, streh, okenskih polic, dreves in pri drugih delih na višini omejeno na 850 EUR, razen v primerih, ko je pri oškodovancu ugotovljena stopnja trajnega zmanjšanja življenjske aktivnosti v višini, ki presega 25 %.
Za ocenitev stopnje trajnega zmanjšanja življenjske aktivnosti mora oškodovanec zavarovalnici predložiti ustrezno medicinsko dokumentacijo. Le-ta se določi po končanem zdravljenju, ko se posledice poškodb ustalijo, in po zdravniški presoji ni mogoče pričakovati, da bi se stanje izboljšalo ali poslabšalo.
  - 4) Če je sklenjeno zavarovanje za odgovornosti iz posesti nepremičnine z zavarovanje odgovornosti zasebnika, se zavarovalne vsote ne seštevajo. Zavarovalnica izplača odškodnino v okviru zavarovalne vsote glede na izbrani obseg kritja.

5. člen - ČASOVNA IN KRAJEVNA OMEJITEV ZAVAROVANJA

- (1) Zavarovalnica ima obveznost samo tedaj, če pride do škodnega dogodka po začetku in pred koncem jamstva, t.j. med trajanjem zavarovalnega kritja.
Škodni dogodki, ki so sicer nastali v času zavarovalnega kritja, njihov vzrok pa izvira iz časa pred začetkom veljavnosti pogodbe, so kriti le, če zavarovalncu pred sklenitvijo pogodbe vzrok za škodni dogodek ni bil znan.
Pri osebnih škodah v domu velja za nastanek zavarovalnega primera prva ugotovitev poškodovanja zdravja s strani zdravnika.
- (2) Zavarovalno kritje je podano, če nastopi škodni dogodek v Evropi, pod pogojem, da se zahtevki zaradi teh škodnih dogodkov v državah geografske veljavnosti tudi uveljavljajo. Pojem Evrope se razume v geografskem smislu in obsega nadalje vse države zahodno od Urala, britansko otočje, Irsko, Islandijo, otoke v Mediteranu, Maroko, Tunizijo, Turčijo, Kanarske otoke, Madiero in Azore.

6. člen - DOLŽNOSTI ZAVAROVALNICE PO ZAVAROVALNEM PRIMERU

- (1) Zavarovalnica mora proučiti odškodninske zahtevke tako po temelju kot po višini in ugoditi upravičenim zahtevkom ter poskrbeti za obrambo zavarovanca pred neutemeljenimi ali pretiranimi odškodninskimi zahtevki. S to določbo je podan osnovni obseg škode, za katero jamči zavarovalnica po (1) in (2) odstavku 20. člena splošnih pogojev in drugih določbah posebnih pogojev.
- (2) Zavarovalnica jamči za pravdne stroške zavarovanca in za škodo zaradi pravnih stroškov, ki so prisojeni oškodovancu le tedaj, če pravdo usmerja od vsega začetka sama ali pa oseba, ki jo ona določi.
- (3) Za stroške obrambe zavarovanca v kazenskem postopku jamči zavarovalnica samo v primeru, če izrecno pristane na branilca in se zaveže poravnati te stroške.
- (4) Zavarovalnica nosi, če so za to danj pogoji, le tisti del pravnih stroškov, ki ustrezajo razmerju med zavarovalno vsoto in oškodovancu prisojenim zneskom odškodnine. Če tega ni mogoče ugotoviti, je zavarovalnica glede teh pravnih stroškov udeležena v razmerju med zavarovalno vsoto in višino vtoževanih zahtevkov.
- (5) Če se zavarovalnica odloči oškodovancu izplačati rento v enkratni vsoti, se za ugotavljanje vrednosti enkratne vsote (kapitalizirana vrednost rente) uporabljajo tablice umrljivosti Generali zavarovalnice d.d. Ljubljana. Če gre za rentnega upravičenca, ki ni polnoleten, in ki je pridobil pravico do rente zaradi smrti osebe, ki ga je bila dolžna preživljati, se računa, da bo prejemal rento do svojega 20. leta starosti.
Zavarovalnica ima tudi pravico, da zavarovalno vsoto ali njen del uporabi, kot da bi bila hranilna vloga, za kritje škode zaradi plačevanja rente, morebitni preostanek vloge šteje za preostanek zavarovalne vsote.
- (6) Zavarovalnica izplača za vse zavarovalne primere, nastale v enem zavarovalnem letu, skupaj odškodnin največ do višine večkratnika zavarovalne vsote (letni agregat), kot je naveden na polici. Če ni drugače dogovorjeno, zavarovalnica jamči največ do dvakratnika dogovorjene zavarovalne vsote.
- (7) Zavarovalnica izplača za posamezni zavarovalni primer odškodnino le iz ene zavarovane nevarnosti, čeprav je zavarovalno kritje podano v več zavarovanih nevarnostih.

7. člen – IZKLJUČITVE

- (1) Zavarovalnica ne jamči in ne povrne škode, če zavarovanec škodni dogodek povzroči z naklepom. Za naklep šteje tudi:
  - 1) ravnanje, ki ga zavarovanec stori ali opusti, čeprav bi moral pričakovati zaradi tega škodljivo posledico;
  - 2) vednost o pokvarjenosti ali o pomanjkljivosti blaga, izdelkov ali storitev;
  - 3) zavestno ravnanje proti veljavnim predpisom.
- (2) Iz zavarovanja so izključeni odškodninski zahtevki:
  - 1) za čiste premoženjske škode;
  - 2) za posledične premoženjske škode;
  - 3) za škode, ki so posledica kaznivega dejanja in s tem povezana plačila s kaznovanim karakterjem, npr. globe ali odškodnine, ki služijo kot vzor ali svarilo drugim;
  - 4) za škode zaradi poškodovanja, uničenja, izgube ali izginitve denarja, menic, vrednostnih papirjev in vrednotnic;
  - 5) zaradi škode na tujih premičnih stvareh, ki jih ima zavarovanec ali druga oseba v njegovem imenu kakorkoli na skrbi (npr. na posodo, v najemu, leasingu, zakupu, hrambi, varstvu, obdelavi, predelavi ipd.);
  - 6) za škode na stvareh, ki nastanejo zaradi izrabe, staranja, prekomerne obremenitve, obrabe ali zaradi škod, ki izvirajo iz notranjega obratovanja ali loma stvari;
  - 7) zaradi škode, če je škoda posledica vplivanja temperature, plina, pare, vlage, padavin, dima, saj, prahu, tresenja, ropota ipd. (imisije), če to vplivanje počasi škodljivo učinkuje;
  - 8) zaradi škode, povzročene zaradi onesnaženja okolja (ekološke škode). Izključitev ne velja pri zavarovanju odgovornosti iz posesti nepremičnine;
  - 9) zaradi škod, ki nastanejo zaradi uporabe ali posesti zračnih in vodnih plovil vseh vrst, kakor tudi kopenskih motornih vozil, prikolic in samovoznih delovnih strojev;
  - 10) za škode zaradi delovanja višje sile;
  - 11) zavodov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovalnic iz zdravstvenega zavarovanja ter vseh ostalih posrednih oškodovancev;
  - 12) zavarovalca, zavarovanca, zavarovane osebe (lastna škoda), oseb, ki s temi živijo v skupnem gospodinjstvu in njihovih ostalih svojcev. Za svoje veljajo zavarovančev zakonski, izvenzakonski ter istospolni partner, sorodniki zavarovalca/zavarovanca v ravni črti ali v stranski črti do četrtega kolena, osebe v svaštvu, mačeha in očim, krušni starši in starši partnerja;
  - 13) za škodo, ki izvira iz sosedске ali prijateljske pomoči zavarovalncu ali iz storitev opravljenih za plačilo, in jo utrpel izvajalec pomoči ali storitev;
  - 14) pravnih oseb v katerih zavarovanec, ali sozavarovane osebe, ali osebe iz 12) točke tega odstavka, tega člena, nastopajo v vlogi družbenika, zakonitega zastopnika ali prokurista.

8. člen - ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI IZ POSESTI NEPREMIČNINE

8a. člen – ODGOVORNOST IZ POSESTI NEPREMIČNINE

(1) Obseg zavarovalnega kritja

Zavarovalno kritje je podano za odškodninsko odgovornost iz naslova posesti in uporabe na zavarovalni polici navedene nepremičnine, prostorov, dvigal, pomičnih stopnic ter stavbam pripadajočih naprav in odgovornosti iz naslova posesti zemljišč, ki se uporabljajo izključno za stanovanjske namene. Zavarovalno kritje zajema odškodninsko odgovornost iz naslova:

- 1) nadzorovanja, osvetlitve, negovanja, ohranjanja čistoče, oskrbovanja in upravljanja zavarovane nepremičnine ter imetništva in vzdrževanja grobov;
- 2) odgovornosti zavarovanca kot naročnika gradbenih del v skladu z 8b. členom teh pogojev;
- 3) imetništva ali uporabe mehanske opreme (kot npr. dvigal, grelnih in hladilnih naprav, dimnih javljalcev, varnostnih naprav itd.) vključno z uporabo obdelovalcev podatkov (strojna in programska oprema);
- 4) izposojenih ali najetih naprav, ki so trdno in trajno spojene z stavbo ali zemljiščem.

Zavarovalno kritje je v odstopanju od (2) odstavka 5. člena podano za zavarovalni kraj, kot je naveden na zavarovalni polici.

(2) Zavarovane osebe

V okviru zavarovane nevarnosti se zavarovanje razteza na odškodninske zahtevke zoper naslednje osebe:

- 1) posestnik nepremičnine, ki jo zavarovanec uporablja izključno v zasebne namene;
- 2) druge osebe, ki delujejo za zavarovanca po njegovem naročilu, vendar samo, če delovanje ni v okviru njihove gospodarske dejavnosti (ne velja za opravljanje hišne pomoči in hišnih opravil).

(3) Izključitve

- 1) Če se stavba ali zemljišče razen za stanovanjske namene, uporablja tudi za opravljanje kmetijske ali gospodarske dejavnosti, zavarovanje ne krije odgovornosti iz posesti tega dela nepremičnine. Kot gospodarska dejavnost se šteje vsaka dejavnost, ki se opravlja na trgu, zlasti pa: nakup in prodaja blaga, proizvodnja, prevozne, turistične, gradbene, blagovnoprometne in kakršne koli druge storitve, pa tudi bančni, finančni, zavarovalni in podobni posli.
- 2) Če ima stavba ali zemljišče več lastnikov, zavarovalnica ne jamči za zahtevke zaradi škode, ki prizadene solastnika ali njegove svojce, tudi če so zahtevki postavljeni na druge solastnike. Izključena je škoda na zavarovančevi stavbi ali zemljišču (lastna škoda).

8b. člen – ODGOVORNOST IZ NASLOVA SANIRANJA, ADAPTACIJE ALI NOVOGRADNJE NEPREMIČNINE

- (1) Zavarovalno kritje zajema v okviru zavarovanega rizika tudi odškodninsko odgovornost zavarovanca kot naročnika gradbenih del za lastne potrebe (npr. rušitvena, gradbena, inštalacijska, adaptacijska, prizidalna, popravitvena dela ali novogradnja), vendar samo, če predračunska vrednost del ali celotni stroški gradnje ne presegajo vsote 20.000 EUR, razen če ni drugače dogovorjeno.
- (2) Če na polici ni drugače dogovorjeno, je pri zavarovanju odgovornosti iz naslova saniranja, adaptacije ali novogradnje nepremičnine v večstanovanjskih stavbah zavarovana odgovornost zavarovanca v višini pripadajočega lastniškega deleža, če ne obstoji druga oblika zavarovanja (subsidiarno kritje).
- (3) Subzavarovalna vsota predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost iz posesti nepremičnine ter glede na izbrano krije znaša:

Vrsta zavarovane odgovornosti	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Premium kritje
odgovornost iz naslova saniranja, adaptacije ali novogradnje nepremičnine	€	5.000 EUR	15.000 EUR	20.000 EUR

(4) Zavarovalno kritje ne zajema:

- 1) odškodninskih zahtevkov zaradi škode, ki je ne bi bilo mogoče preprečiti, kljub upoštevanju znanih pravil znanosti in tehnike, ali bi jo bilo mogoče preprečiti samo z gospodarsko neupravičenimi stroški. Nadaljnje škode zaradi prašenja niso krite;
- 2) odškodninskih zahtevkov zaradi nujno potrebne sanacije nepremičnine z namenom preprečitve nadaljnje škode;
- 3) posledic pomanjkljivih navodil koordinatorja gradnje;
- 4) odgovornosti pogodbenega projektanta, izvajalca, nadzornika in revidenta gradbenih del in je subsidiarno obveznemu zavarovanju odgovornosti le-teh po Zakonu o graditvi objektov.

8c. člen – ODGOVORNOST IZ NASLOVA ONESNAŽENJA OKOLJA (ekološke škode)

- (1) Zavarovalno kritje zajema povrnitev upravičenih odškodninskih zahtevkov zaradi onesnaženja ali drugačnega poškodovanje okolja. Onesnaženje okolja pomeni onesnaženje zaradi vplivanja na kakovostno sestavo zemlje ali vode. Zavarovalno kritje velja samo, če je prišlo do onesnaženja okolja zaradi nenadnega in nepredvidljivega dogodka (nesreče). Zavarovalno kritje ne obstoji, če je prišlo do onesnaženja zaradi postopnega in dlje časa trajajočega vplivanja na okolje (npr. kapljanje, izhlapevanje).
- (2) Za nastop zavarovalnega primera šteje prvo dokazano onesnaženje okolja. V primeru, da nastopi več škodnih posledic, ki so lahko podlaga več odškodninskih zahtevkom, le-te pa izvirajo iz iste nesreče, se štejejo za en zavarovalni primer.
- (3) Zavarovanje krije škode zaradi onesnaženja okolja, katerega vzrok izvira iz časa, za katero je bilo sklenjeno zavarovanje in katerega škodljive posledice so nastopile najkasneje dve leti po poteku zavarovanja. Zavarovalnica ne krije škode zaradi onesnaženja okolja, katere vzrok je obstajal v času preden je bilo sklenjeno zavarovanje po teh pogojih.
- (4) Zavarovanec je dolžan ravnati skladu z zakoni, ostalimi predpisi in drugimi akti pristojnih državnih organov. Za naprave, stavbe in drugo opremo, ki bi lahko ogrožala okolje, mora zavarovanec zagotoviti ustrezno strokovno vzdrževanje. Nujna popravila ali druga vzdrževalna dela se morajo opraviti nemudoma in brez odlašanja. Če s predpisi ni določen krajši rok, mora zavarovanec zagotoviti vsakih pet let strokovni pregled. Ta obveznost prične teči neodvisno od sklenitve zavarovanja, od dneva začetka uporabe nepremičnine ali od zadnjega strokovnega pregleda. V primeru, da zavarovanec zavestno in namenoma krši katero od obveznosti, ki bi jo moral izpolniti pred nastankom zavarovalnega primera, in je to vzrok za nastanek zavarovalnega primera, je zavarovalnica prosta svojih obveznosti.

- (5) Zavarovalno kritje se nanaša tudi na škode, ki so nastale zaradi obratovanja hišnih čistilnih naprav in drugih naprav za ravnanje z odpadki.
- (6) Subzavarovalna vsota predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost iz posesti nepremičnine ter glede na izbrano kritje znaša:

Vrsta zavarovane odgovornosti	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Premium kritje
odgovornost iz naslova onesnaženja okolja (ekološke škode)	-	5.000 EUR	10.000 EUR	15.000 EUR

9. člen - ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI ZASEBNIKA

9a. člen – ODGOVORNOST ZASEBNIKA

(1) Obseg zavarovalnega kritja

Zavarovanje jamči za škodo zaradi civilno pravnih odškodninskih zahtevkov, ki jih tretje osebe uveljavljajo proti zavarovancu zaradi nenadnega in presenetljivega dogodka (nesreče) in zanje zavarovanec odgovarja na podlagi zakona kot zasebnik v vsakdanjem življenju, vendar ne pri opravljanju gospodarske dejavnosti, poklica ali obratovanja, zlasti za naslednje nevarnosti:

- posest stanovanja (vendar ne lastništvo stanovanjske hiše ali solastništvo skupnih delov stavbe ter pripadajočega zemljišča s pritliklinami), razen če je lastnik stanovanjskih premičnin tudi lastnik stanovanjske nepremičnine;
- poškodovanje najetih ali zakupljenih prostorov (nepremičnine), ki jih zavarovanec uporablja izključno v zasebne namene. To zavarovalno kritje velja samo za s pogodbo izkazana najemna razmerja s trajanjem vsaj 12 mesecev;
- odgovornost zavarovanca kot delodajalca hišnega osebja (osebe zaposlene v gospodinjstvu);
- odgovornost zavarovanca zaradi škod povezanih z zastupitvijo oseb s salmonelo, vendar v višini največ do 10 % zavarovalne vsote, ki je navedena na polici;
- imetništvo in uporaba:
  - alarmnih naprav, televizijskih in radijskih sprejemnikov kakor tudi telefonskih naprav;
  - strojne in programske opreme (t.i. hardware in software izdelki) za majhne računalniške sisteme (osebni računalniki, tiskalniki, strežniki, prenosniki ipd.). Škode, ki so posledica uporabe nelegalne programske opreme (t.i. piratskih kopij), niso predmet zavarovalnega kritja;
  - koles brez motorja in športne opreme vseh vrst. V odstopanju od 9) točke (2) odstavka 7. člena je podano kritje za voditelja čolna na motorni pogon z močjo do 3,7 kW (zavarovanje, ki ni obvezno po Zakonu o obveznih zavarovanjih v prometu) za škodo na osebah, ki se ne prevažajo s čolnom, in njihovih stvarih. Pogoji je, da je zavarovanec dopolnil 16 let in ima opravljen izpit za voditelja čolna;
  - avtomobilskih, letalskih in ladijskih modelov, če za njihovo posest in uporabo ni potrebno posebno dovoljenje. Zavarovanje ne velja za čas udeležbe na kakršnih koli prireditvah;
- izvajanje športa, z izjemo poklicnih športov, lova, športa, ki je vezan na uporabo strelnega orožja ali motornega vozila katerekoli vrste, jadrnega športa in borilnih športov. V odstopanju od 9) točke (2) odstavka 7. člena je podano kritje za škode povzročene pri surfanju (ne kiting);
- ukvarjanje z ljubiteljsko dejavnostjo (konjički), tudi v okviru društev ali zvez, če ne obstaja druga oblika zavarovanja (subsidiarno kritje);
- imetništvo malih hišnih živali z izjemo eksotičnih živali, konjev ali divjih živali. Zavarovanje ne velja, če se živali uporabljajo v gospodarske namene;
- organiziranje zasebnih zabav, za katere ni potrebno soglasje pristojnega organa; kritje je podano na zavarovalnem kraju.

(2) Zavarovane osebe

V okviru zavarovane nevarnosti se zavarovanje razteza tudi na odškodninske zahteve zoper naslednje osebe:

- zakonskega, izvenzakonskega ter istospolnega partnerja ali partnerice (v nadaljevanju partner) zavarovanca, ki živi z njim v življenjski skupnosti;
- mladoletnega otroka (tudi posvojenca, rejenca, pastorka, kakor tudi vnuka) zavarovanca ali njegovega partnerja, vendar samo če otrok živi v skupnem gospodinjstvu z zavarovancem;
- zavarovančevega otroka, ki zaradi telesne ali duševne prizadetosti ni sposoben sam skrbeti zase, za svoje koristi in pravice (podaljšana roditeljska pravica zaradi poslovne nesposobnosti otroka);
- polnoletnega otroka do 26. leta starosti, ki živi v skupnem gospodinjstvu z zavarovancem, se izobražuje in ima status učenca, dijaka ali študenta ter ne razpolaga z rednimi prihodki.

9b. člen – ODGOVORNOST IMETNIKA PSA

(1) Obseg zavarovalnega kritja

Zavarovalno kritje se nanaša na odškodninsko odgovornost iz naslova lastništva ali imetništva (v nadaljevanju imetništva) psa v lasti zavarovanih oseb, če se imetnik ne ukvarja s pridobitno dejavnostjo, ki vključuje posest psa. Ta omejitev ne velja za imetnika reševalnih psov in se v zvezi z njo omejuje po (1) odstavku 2. člena ne upošteva.

Subzavarovalna vsota za zavarovanje odgovornosti imetnika psa predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost zasebnika ter glede na izbrano kritje znaša:

Vrsta zavarovane odgovornosti	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Premium kritje
odgovornosti imetnika psa	-	5.000 EUR	20.000 EUR ↑	30.000 EUR ↑

(2) Izključitve kritja

- 1) Zavarovalno kritje ni podano za odškodninske zahtevke, ki se nanašajo na odgovornost imetnikov:
  - ki so se kadarkoli ukvarjali z borbami psov;
  - psov, ki so vpisani v register, ki ga vodi veterinarska organizacija, ker so povzročili resne poškodbe človeku ali živali in so pogosto kazali napadalno vedenje;
  - posameznih potencialno nevarnih psov;
  - posameznih napadalnih psov ter
  - naslednjih potencialno nevarnih pasem psov, in sicer: Pit Bull, Pit Bull Terrier, Amerški Staffordshirski Terrier, Staffordshirski Bull Terrier, Bull Terrier, Bandog, Fila Brasileiro, Bull Mastif, Neapeljski Mastif, Cane corso, Kuvasz, Argentinska doga, Bordojska doga, Kanarska doga, Kavkaški ovčar, Shar Pei, Akita Inu, Tosa Inu, Rottweiler, Doberman, križanec med temi pasmami ter križanec teh pasem z ostalimi pasmami.
- 2) Zavarovalno kritje ni podano za škode, ki so posledica:
  - opustitve fizičnega varstva psa na javnem mestu. Imetnik psa mora na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa. Javno mesto je javni kraj, kot je opredeljeno v zakonu, ki ureja varstvo javnega reda in miru;
  - boleznih ali okužbe zavarovančevega psa, katerih bi se zavarovanec moral ali mogel zavedati.

(3) Prenehanje kritja

Zavarovalno kritje preneha za imetnika posameznega psa, ki se izkaže za potencialno nevarnega ali napadalnega.

Za potencialno nevarnega velja vsak pes, ki je v preteklih 36 mesecih v vsaj dveh ločenih primerih:

- 1) s svojim vedenjem povzročil potrebo po obrambi, to je napadel (vendar ne nujno ugriznil) človeka;
- 2) povzročil lažjo telesno poškodbo človeku;
- 3) pokončal ali kako drugače poškodoval drugo žival.

Za potencialno nevarnega ne velja pes, katerega ugriz ali napad je posledica nedovoljenega vstopa osebe v stavbo ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označeno z opozorilnim znakom.

Za napadalnega v skladu s temi pogoji velja vsak pes, ki:

- 1) težje telesno poškoduje ali ubije človeka. Težja telesna poškodba je v smislu teh pogojev poškodba, ki ima za posledico vsaj eno izmed naštetih: poškodba kosti, pretrganje mišic, poškodovanje živca ali poškodba notranjih organov;
- 2) ga imetnik poseduje ali trenira za namen borbe z drugimi psi ali spravi v borbo z drugim psom ter eventualno tako povzroči poškodbe enega ali obeh psov.

9c. člen - DODATNO ZAVAROVANJE ODGOVORNOSTI IZ NASLOVA ODDAJE TURISTIČNIH SOB IN APARTMAJEV TER POSESTI PROSTOROV, KI SLUŽIJO V TE NAMENE

V odstopanju od (1) odstavka 9a člena in (1) odstavka 2. člena je, če je to posebej dogovorjeno, podano zavarovalno kritje za odgovornost zavarovanca iz naslova oddaje turističnih sob in apartmajev ter posesti prostorov, ki služijo v te namene.

Zavarovalno kritje velja za naslednje nevarnosti:

- 1) poškodovanje prenočitvenih gostov (osebne škode);
- 2) poškodovanje stvari prenočitvenih gostov (stvarne škode).

Subzavarovalna vsota predstavlja del splošne zavarovalne vsote, ki je na zavarovalni polici dogovorjena za zavarovanje odgovornost zasebnika ter glede na izbrano kritje znaša:

Vrsta zavarovane odgovornosti	Osnovno kritje	Komfortno kritje	Ekskluzivno kritje	Premium kritje
odgovornost iz naslova oddaje turističnih sob in apartmajev	-	5.000 EUR	10.000 EUR	15.000 EUR

Zavarovalno kritje ni podano za izgubo ali izginitev motornih vozil prenočitvenih gostov, kakor tudi stvari, ki so v vozilih. Kot del motornega vozila štejejo tudi prikolice in motorna plovila.